

322.411

ก ๑310

๙.๖

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการอ่านอย่างมีวิจารณญาณวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยรูปแบบการสอน
เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล

ปริญญานิพนธ์

ของ

ลำจวน นิธิเปี่ยม

16 ก.ย. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา

กุมภาพันธ์ 2535

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

181274

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้วเห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(รศ.กรรณิการ์ พวงเกษม)

.....กรรมการ

(อาจารย์ยุพา มานะจิตต์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(รศ.กรรณิการ์ พวงเกษม)

.....กรรมการ

(อาจารย์ยุพา มานะจิตต์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผศ.พยนต์ แสงเดช)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ ๑๕ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก รศ.กรรณิการ์ พวงเกษม และอาจารย์ยุพา มานะจิตต์ ซึ่งกรุณาเป็นประธานและกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ตั้งแต่เริ่มแรก ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ให้แนวคิด และกำลังใจ ตลอดจนเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง และช่วยเหลือทุกอย่างตลอดมาจนสำเร็จ พร้อมทั้ง ผศ.พยนต์ แสงเดช ที่กรุณาให้เกียรติเป็นกรรมการสอบเพิ่มเติม ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความช่วยเหลือและความเอาใจใส่ของท่านเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์นิยนา คุณานุรักษ์ อาจารย์ก่อเกียรติ สอนสอาด อาจารย์สรเสรีฐ สุวรรณ อาจารย์รุ่งนภา ตระกูลพัฑ์ ที่กรุณารับเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจแก้ไขแผนการสอนและแบบทดสอบ ตลอดจนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ในการทำงานปริญญานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ปรีชา แฝ่งพันธุ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพรหมสาคร และคุณครูโรงเรียนวัดพรหมสาครทุกท่านที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกในการทำทดลอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ การประถมศึกษา "32" ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยจนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี

ท้ายสุดขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อหวน คุณแม่เจียน ที่ยอมเหนื่อยยาก ทุกอย่างเพื่อความสำเร็จในด้านการศึกษาลูก และคอยเป็นกำลังใจมาโดยตลอด

ลาจวน นิษเปี่ยม

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับทุนสนับสนุนการทําวิจัย จากเงินงบประมาณแผ่นดิน ของบัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีงบประมาณ 2534 จำนวน 4,000 บาท
ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยหวังว่าปริญญานิพนธ์เรื่องนี้ จะมีประโยชน์ต่อวงการศึกษาไม่มากนักน้อย

ลำจวน นิชเปี่ยม

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	4
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ	9
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการศึกษาและทฤษฎีการเรียนการสอนในระดับ	
	ประถมศึกษา	9
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล ...	18
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	36
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ	39
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	42
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย	52
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้	
	เหตุผล	54
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	55
	สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า	59

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	60
	ประชากร	60
	กลุ่มตัวอย่าง	61
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	61
	การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	62
	การดำเนินการทดลอง	67
	การวิเคราะห์ข้อมูล	70
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	70
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	74
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
5	สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	77
	ความมุ่งหมายของการศึกษา	77
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	77
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	79
	อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	80
	ข้อสังเกตจากการศึกษาค้นคว้า	84
	ข้อเสนอแนะ	85

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	95
ประวัติย่อของผู้วิจัย	385

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แบบแผนการทดลอง	67
2	การจัดคาบเวลาการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในหนึ่งสัปดาห์	68
3	แสดงการทดลองความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่าง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	75
4	แสดงการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณระหว่าง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	76
5	ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาภาษาไทย	97
6	ค่า p , q และ pq ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย .	98
7	ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	100
8	ค่า p , q และ pq ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมี วิจารณญาณ	101
9	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองก่อนและหลัง การทดลอง	103
10	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มควบคุมก่อนและหลัง การทดลอง	104
11	คะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มทดลองก่อนและหลัง การทดลอง	105
12	คะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มควบคุมก่อนและหลัง การทดลอง	106
13	การวิเคราะห์หลักสูตรวิชาภาษาไทย บทที่ 4, 5 และ 6 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.	348

ภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 แผนภูมิขั้นตอนรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล 35

ภูมิหลัง

หลักสูตรภาษาไทยในระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มีเป้าหมายที่กำหนดให้ วิชาภาษาไทยเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ นักเรียนจะนำความรู้ และทักษะที่ได้จากการเรียน วิชาไปเรียนรู้ในกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ ซึ่งได้แก่ กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ และกลุ่มประสบการณ์ พิเศษ นอกจากนี้ยังสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้อื่น ๆ เพื่อให้ทันต่อการ เปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ วิทยาการใหม่ ๆ ในชีวิตประจำวัน ช่วยให้การดำรงชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข และแสดงถึงเอกลักษณ์ ความมีวัฒนธรรมของชนในชาติ (สุชาดา วิทยุพิ. 2533 : 1)

การเรียนการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เน้น สมรรถิผลของทักษะความเข้าใจภาษา ได้แก่ การฟัง การอ่าน และทักษะการใช้ภาษาไทย ได้แก่ การพูด การเขียน จนสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความคิด ความเข้าใจแสวงหา ความรู้และมีเหตุผล เพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน มิได้มุ่งหวังเพียงให้อ่านออกเขียนได้ในระยะ ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนเท่านั้น (กรมวิชาการ. 2530 : 15) โดยเน้นที่กระบวนการเรียน การสอนซึ่งพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น (กรมวิชาการ. 2525 : 265)

เมื่อได้พิจารณาถึงกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนจะเห็นได้ว่าวิธีสอนของครู ส่วนใหญ่มุ่งเน้นสอนเนื้อหามากกว่ามุ่งสอนให้ผู้เรียนได้คิดอย่างมีเหตุผล กิจกรรมการเรียน การสอนจึงเป็นไปในลักษณะที่ครูเป็นผู้ป้อนความรู้ให้แก่นักเรียนโดยตรง ทำให้ผู้เรียนคุ้นเคย กับการใช้พฤติกรรมความคิดในระดับความรู้ความจำ (สมเจตน์ ไวยการณ. 2530 : 18) ซึ่งสอดคล้องกับการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ พบว่า คุณลักษณะของนักเรียนด้านต่าง ๆ ในกลุ่มทักษะภาษาไทยในการเรียนการสอน

ยังขาดการเน้นให้นักเรียนมีความสามารถด้านความเข้าใจการคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์ รวมถึง การสรุปความคิดรวบยอด จะทราบปัญหาได้ชัดเจนจากการประเมินผลการเรียนรู้ของสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2532 ว่า สมรรถภาพที่ต้องใช้กระบวนการคิดด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า มีค่าเฉลี่ยต่ำ ทุกวิชาคือ กลุ่มทักษะภาษาไทย ได้แก่ การอ่านในใจ กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ ได้แก่ โจทย์ปัญหา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ได้แก่ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และกลุ่มเสริมสร้าง ลักษณะนิสัย ได้แก่ การคิดวิจารณ์อย่างมีเหตุผล โดยมีคะแนนเฉลี่ยเทียบ 10 ตามลำดับ ดังนี้ 5.62, 3.60, 4.34 และ 2.90 (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2533 : 12 - 14)

จากสภาพปัญหาการเรียนการสอนดังกล่าวในฐานะที่วิชาภาษาไทยอยู่ในกลุ่มทักษะซึ่งเป็น เครื่องมือในการเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ จึงจำเป็นต้องปรับปรุงวิธีการสอน มุ่งให้นักเรียน เกิดทักษะด้านการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรคือ คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้า ระบบสื่อสารมวลชน การเผยแพร่ข่าวสาร การโฆษณาชวนเชื่อเข้ามามีอิทธิพลต่อชีวิตและความเป็นอยู่ และมี ผลกระทบโดยตรงต่อทัศนคติการดำเนินชีวิตของคนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากแนวโน้มของการ เปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงจำเป็นต้องปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์ คิดอย่างมีเหตุผล มีวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดสำหรับตน เพื่อเป็นการเตรียมประชากรของ ประเทศให้พร้อมที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนให้ ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข

กิจกรรมการเรียนการสอนจึงเป็นหัวใจสำคัญของการทำให้หลักสูตรประสบความสำเร็จ หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นนั้นมุ่งให้ผู้เรียน เรียนรู้ที่สมบูรณ์ทั้งความรู้ ความคิด การปฏิบัติ เจตคติ และค่านิยม การสอนให้บังเกิดผลเหล่านี้ ครูต้องสอนโดยเน้นกระบวนการคิด อย่างมีเหตุผล ซึ่งประกอบด้วย การคิดด้านการวิเคราะห์ และประเมินค่าให้ผู้เรียนมีโอกาส ปฏิบัติกิจกรรมเป็นขั้นเป็นตอนเพื่อหาความรู้ และพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ เสมอ จนถือเป็น

หลักการสอนว่า "การสอนที่ดีคือวิธีสอนที่ครูไม่เป็นผู้ออกความรู้หรือให้ความรู้แก่ผู้เรียนโดยตรง" (กรมวิชาการ. 2533 : 7)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาความสามารถด้านการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ซึ่งเป็นทักษะระดับสูง ที่จะใช้ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและส่งผลต่อทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในวิชาภาษาไทย พร้อมทั้งเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ทุกกลุ่มวิชา ซึ่งสอดคล้องกับความสำเร็จของวิชาภาษาไทย

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของ สมเจตน์ ไวยการณ ที่คิดพัฒนารูปแบบการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล โดยมีเป้าหมายที่จะฝึกให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการคิด 6 ด้าน ตามแนวคิดของ บลูม (Bloom) คือ พฤติกรรมการคิดด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า พฤติกรรมดังกล่าวเป็นพฤติกรรมการคิดที่สำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นส่งเสริมพฤติกรรมด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการคิดอย่างมีระบบ เหตุผล รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นกระบวนการสอนที่ใช้เนื้อหาวิชาเป็นสื่อ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการวางแผน (Planning Stage) เป็นขั้นการใช้พฤติกรรมการคิดด้านการวิเคราะห์ โดยฝึกให้ผู้เรียนได้ทำการสำรวจ จานแนก และจัดลำดับเนื้อหาที่ต้องเรียนรู้
2. ขั้นการสร้างแนวคิดรวบยอด (Concept Formation Stage) เป็นขั้นการใช้พฤติกรรมการคิดด้านการสังเคราะห์ โดยฝึกให้ผู้เรียนทำการสังเคราะห์รายละเอียดเนื้อหาวิชา เพื่อสร้างความรู้รวบยอดทั้งที่เป็นความรู้ในข้อเท็จจริงหรือความรู้ตามทฤษฎีและความรู้ในวิถีดำเนินการ
3. ขั้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (Implementation Stage) เป็นขั้นการใช้พฤติกรรมการคิดด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า โดยฝึกให้ผู้เรียนสามารถขยายโครงสร้างของความรู้หรือหลักการไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือนำไปใช้แก้ปัญหาชีวิตประจำวัน

4. ขั้นการประเมินผล (Evaluation Stage) เป็นขั้นการใช้พฤติกรรมความคิดด้านการประเมินค่าทั้งโดยอาศัยข้อเท็จจริงภายในและเกณฑ์ภายนอก โดยการฝึกให้ผู้เรียนทำการประเมินผลงานของตนเองที่ได้จากการทำงานในขั้นตอนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลมาทดลองสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อมุ่งหวังที่จะแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และส่งเสริมด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ยังบกพร่องและจะส่งผลไปยังการเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ ให้ดีขึ้น

อนึ่งการที่ผู้วิจัยเลือกทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เนื่องจากเหตุผลสำคัญดังนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีอายุอยู่ในช่วง 10 - 12 ปี จากที่ได้ศึกษาทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจต์ (Piaget) เด็กวัยนี้อยู่ในช่วงเริ่มต้นขั้นปฏิบัติการด้วยนามธรรม (Formal Operation) มีพัฒนาการทางด้านความรู้ ความเข้าใจ ถึงระดับสูงสุดและมีความสามารถที่จะคิดอย่างมีเหตุผลกับปัญหาทุกชนิด เริ่มมีความคิดแบบผู้ใหญ่ สามารถคิดหาเหตุผลนอกเหนือจากข้อมูลที่มีอยู่ มีความพอใจที่จะคิดถึงสิ่งที่ไม่เป็นตัวตนหรือสิ่งที่เป็นนามธรรม (พรณีบุษย์, 2522 : 59)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในวิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลกับวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการจะได้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการสอน และการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพมุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างสมบูรณ์เป็นแบบอย่างแก่ครูประถมศึกษาทั่วไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลกับที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ (พุทธศักราช 2521)

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลกับ ที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ (พุทธศักราช 2521)

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบว่าวิธีสอนแบบใดมีผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาไทยสูงกว่ากันจะได้เลือกใช้วิธีสอนนั้นในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโอกาสต่อไป
2. ทำให้ทราบว่าวิธีสอนแบบใด บล็อกให้ให้นักเรียนมีวิจารณญาณในการอ่านมากกว่ากัน
3. ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ น่าจะเป็นแนวทางให้ครู ผู้บริหาร และผู้แทนการศึกษาในโรงเรียนวัดพรหมสาคร จังหวัดสิงห์บุรี และครูภาษาไทยในระดับประถมศึกษา นำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาวิธีสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 ของโรงเรียนวัดพรหมสาคร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 6 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 248 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 ของโรงเรียนวัดพรหมสาคร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) รวม 75 คน แล้วใช้วิธีจับสลากเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 38 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 37 คน

กลุ่มทดลอง ได้รับการสอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้

เหตุผล

กลุ่มควบคุม ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ

(ปีพุทธศักราช 2521)

3. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นเนื้อหาวิชากลุ่มทักษะภาษาไทยในบทที่ 4, 5 และ 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน ทำการสอนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมดังนี้

3.1 บทที่ 4 เรื่อง ปณิธานของจักร 15 คาบ

3.2 บทที่ 5 เรื่อง สินสมุทร 15 คาบ

3.3 บทที่ 6 เรื่อง บางระจันรำลึก 15 คาบ

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เวลาที่ใช้ในการทดลอง ทำการสอนทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 โดยใช้เวลาดทดลองกลุ่มละ 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 9 คาบ คาบละ 20 นาที รวมเวลาทั้งหมด 45 คาบ

5. ตัวแปรที่ศึกษา

5.1 ตัวแปรอิสระ คือ วิธีสอน ซึ่งมี 2 วิธี ได้แก่

5.1.1 รูปแบบการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล

5.1.2 วิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ (พุทธศักราช 2521)

5.2 ตัวแปรตาม มี 2 ตัวแปร ได้แก่

5.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

5.2.2 การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมออกมาตามจุดประสงค์ของเรื่องนั้น ๆ ซึ่งวัดได้จากคะแนนของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามจุดประสงค์ในแผนการสอนและได้ทำการทดลองหาคุณภาพแล้ว

6.2 รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลเป็นวิธีสอนที่มุ่งเน้นส่งเสริมพฤติกรรมการคิด ด้านการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งเป็นพฤติกรรมการคิดพื้นฐานของการคิดอย่างมีเหตุผล รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลนี้เป็นวิธีสอนที่เน้นกระบวนการสอนที่ใช้เนื้อหาในแบบเรียนภาษาไทยเป็นสื่อ โดยดำเนินการสอนเป็นขั้นตอนดังนี้

6.2.1 ขั้นการวางแผน (Planning Stage)

6.2.2 ขั้นการสร้างแนวคิดรวบยอด (Concept Formation Stage)

6.2.3 ขั้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (Implementation Stage)

6.2.4 ขั้นการประเมินผล (Evaluation Stage)

6.3 วิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการเป็นวิธีสอนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดำเนินการตามแผนการสอนในคู่มือครูภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ มีขั้นตอนในการสอนดังต่อไปนี้

6.3.1 กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

6.3.2 สอนคำหรือกลุ่มคำที่ควรศึกษา

6.3.3 อ่านในใจ

6.3.4 อ่านออกเสียง

6.3.5 อ่านทำนองเสนาะ (บางบท บางตอน)

6.3.6 สรุปบทเรียน

6.3.7 กิจกรรมเสริมความเข้าใจ

6.3.8 ประเมินผล

6.4 การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การใช้ความรู้ ความคิด เหตุผล และประสบการณ์ของตนประกอบในการพิจารณาเพื่อให้ได้ข้อสรุป หรือวินิจฉัย ตัดสินข้อความต่าง ๆ ที่กำหนดให้อ่านในลักษณะต่อไปนี้

6.4.1 สรุปความ คือ ความสามารถที่จะค้นหาเปรียบเทียบทั้งความสำคัญ หรือสามารถแปลความและหาความสัมพันธ์ของส่วนย่อย ๆ ภายในเรื่องราว แล้วนำมาย่อเรื่องราวให้เป็นข้อสรุป

6.4.2 ลำดับเรื่อง คือ ความสามารถในการเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลังจากเรื่องที่อ่าน

6.4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุกับผล คือ ความสามารถหาความต่อเนื่องความเกี่ยวข้องระหว่างเหตุกับผลจากข้อความที่อ่าน

6.4.4 การทราบจุดมุ่งหมายและความตั้งใจของผู้เขียน คือ สามารถบอกถึงความคิด วัตถุประสงค์ของผู้เขียนจากการวิเคราะห์ข้อความที่อ่าน

6.4.5 การประเมินเรื่อง คือ ความสามารถในการวินิจฉัย ตัดสินเรื่องราวต่าง ๆ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ทางวิชาการ หรือเปรียบเทียบกับเรื่องที่เป็นแบบอย่าง ที่สังคมยอมรับว่า เค้นหรือค้อย มีประโยชน์หรือไม่มีประโยชน์ แท้จริงหรือจริง

การวัดความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนวัดจากการทำแบบทดสอบ วัดความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามโครงสร้างที่กล่าวมาข้างต้น และได้ทำการทดลองหาคูณภาพแล้ว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เรียบเรียงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการศึกษาและทฤษฎีการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา

1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล

1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ (พุทธศักราช 2521)

1.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีทางการศึกษา และทฤษฎีการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา

ทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget)

เพียเจต์ (Piaget) เป็นผู้สนใจศึกษากระบวนการการคิดภายในของเด็ก โดยใช้วิธีสังเกตพฤติกรรม การบ้านคำถาม แล้วมาวิเคราะห์คำตอบหรือพฤติกรรมเด็กว่า ทำไมเด็กมีพฤติกรรมหรือตอบอย่างนั้นอย่างนี้ ในสายตาของ เพียเจต์ เห็นว่าความสามารถของเด็ก ได้แก่ ความสามารถที่จะรับรู้และปรับปรุงตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม การรับรู้สิ่งแวดล้อมแล้วนำมาคิด มาทำความเข้าใจ โดยใช้สติปัญญาหรือความคิด ทั้งนี้โดยนำเอาพัฒนาการทางภาษามาเกี่ยวข้องกับการศึกษาด้วย พัฒนาการทางสติปัญญาเพียเจต์ (Piaget) ได้แบ่งไว้ 4 ขั้น ในเรื่องภาษา เด็กจะมีพัฒนาการตามขั้นตอนของพัฒนาการทางสติปัญญา ดังนี้

1. ขั้นประสาทสัมผัส และการเคลื่อนไหว (Sensory-Motor Period)

0 - 2 ขวบ พัฒนาการทางภาษาของเด็กวัยนี้จะเริ่มพัฒนาการรู้ การคิด (Mental Operational) และเรียนภาษาในทางรับ อันเกิดจากการสัมผัสทางหู ตา จมูก ลิ้น และ ผิวกาย แล้วก็เกิดความคิดที่จะแสดงออกด้วยภาษา ทำทาง การเลียนแบบ และการเล่นสมมุติ

2. ขั้นการคิดก่อนปฏิบัติการ (Period of Preperception Thought) 2 - 6 ขวบ เด็กวัยนี้จะเริ่มพัฒนาการทางความรู้และความเข้าใจ (Conceptual Level) ในเรื่องภาษา จะพัฒนาไปอย่างรวดเร็วควบคู่ไปกับ Conceptual ด้วย ทั้งนี้โดยยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ภาษา ที่ใช้เป็นภาษาที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เด็กไม่สามารถที่จะแก้ปัญหาโดยใช้ทัศนะของผู้อื่นได้ การแก้ปัญหาที่ไม่ได้คำนึงถึงการเปลี่ยนรูป (Transformation) ไม่สามารถคิดในสิ่งที่ เป็นนามธรรมได้ แต่อย่างไรก็ตามวัยนี้เป็นวัยที่เริ่มพัฒนาการใช้สัญลักษณ์แทนสิ่งของ ซึ่งนับเป็น ฐานของการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุดในชีวิตเด็ก คือการเรียนรู้ภาษาโดยการแสดงออกของ ความคิดทั้งด้านการเลียนแบบ (Imitative) และจินตนาการ (Imaginative)

3. ขั้นการคิดด้วยรูปธรรม (Period of Concrete Operation) 6 - 11 ขวบ ระยะเวลาเด็กอยู่ในวัยเรียนชั้นประถมศึกษา กระบวนการคิดของเด็กพัฒนาเข้าสู่ขั้นที่สามารถแยกแยะ จัดหมวดหมู่ของสิ่งของ รู้จักแก้ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรมได้ สามารถเข้าใจเรื่องความ คงตัวของสิ่งของ (Conservation) ความสามารถในการคิดย้อนกลับ (Reversibility) ในด้านพัฒนาการทางภาษาทั้งในด้านรับความคิดและแสดงออกทางความคิด ความเข้าใจ ความ รู้สึกระหว่างตนเองกับผู้อื่นได้

4. ขั้นปฏิบัติการด้วยนามธรรม (Period of Formal Operation)

11 - 15 ปี วัยนี้จะมีพัฒนาการทางด้านความรู้ ความเข้าใจถึงระดับสูงสุด มีความสามารถคิดอย่างมีเหตุผลกับปัญหาทุกชนิด เริ่มมีความคิดแบบผู้ใหญ่ สามารถคิดหาเหตุผลในเชิงนามธรรมได้ และความคิดเป็นแบบ Hypothetico Deductive อันหมายถึง การคิดแบบตั้งสมมุติฐาน ในด้านภาษา เด็กในวัยนี้ไม่เพียงแต่เข้าใจภาษาที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นเท่านั้น แต่ยังสามารถสรุป อธิบาย ขยายความ สิ่งที่ตนเองรู้และเข้าใจเป็นภาษาของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้ (พรณี ชูทัย. 2522 : 59)

กิลฟอร์ด (Guilford) ได้อธิบายความสามารถทางสมองของมนุษย์เป็น 3 มิติ ได้แก่ มิติที่หนึ่ง เนื้อหาแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ภาพ สัญลักษณ์ ภาษา พฤติกรรม มิติที่สอง วิธีคิดแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ การรู้และเข้าใจ การจำ การคิดแบบอเนกนัย การคิดแบบเอกนัย การประเมินค่า มิติที่สาม ผลการคิด เป็นข้อมูลที่ได้จากการคิดแบบต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ หน่วย จำพวก สัมพันธ์ ระบบ การแปลงรูป การประยุกต์ (จันทนา ภาคบงกช. 2528 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Guilford. 1967)

สเติร์น (Stern) ได้ศึกษาพัฒนาการทางการพูดของเด็กในเรื่องความคิดรวบยอด ด้านสติปัญญาของเด็ก แล้วพบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาการทางภาษา คือ การสร้างความคิดรวบยอดของเด็กเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่เด็กเข้าใจความหมาย และหาศัพท์ที่คนทั่วไปเข้าใจกัน แล้วนำมาเป็นคำพูดที่จะสื่อสารไปยังบุคคลอื่น (Stern. 1971 : 327)

จากการศึกษาการพัฒนาด้านภาษาของเด็กของนักการศึกษาได้พบว่า โครงสร้างในสมองของเด็กมีขั้นตอนพัฒนาอย่างมีระบบและเป็นขั้นตอนตามวุฒิภาวะของเด็ก จากทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) จะเห็นได้ว่าเด็กเริ่มพัฒนาการเป็นขั้นตอนตามอายุจนถึงขั้นที่ 4 ขั้นปฏิบัติการด้วยนามธรรม ซึ่งเป็นขั้นที่เด็กสามารถคิดหาเหตุผลและสามารถแก้ปัญหาเชิงนามธรรมได้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก็อยู่ในช่วงเริ่มต้น เป็นขั้นต่อเนื่องจากรูปธรรมไปสู่นามธรรม ผู้วิจัยมีความคิดว่าเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะฝึกให้นักเรียนได้ใช้ความคิดหาเหตุผล เพื่อพัฒนาสติปัญญาตั้งแต่ช่วงเริ่มต้นของขั้นปฏิบัติการเพื่อเป็นการเตรียมนักเรียนสู่ปัจจุบันและอนาคต ผู้เรียนจะได้ใช้ประสบการณ์ที่ผ่านมา จากรูปแบบการสอน

เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล ไปใช้ในการศึกษาหาความรู้ในชั้นสูงขึ้น และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

ลักษณะนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย

เด็กที่เรียนในระดับประถมศึกษาตอนปลาย คือเด็กที่มีช่วงอายุระหว่าง 10 - 12 ปี ซึ่งเด็กช่วงอายุดังกล่าวนี้จะมีลักษณะดังนี้

1. ลักษณะทางกาย เด็กหญิงจะโตเร็วกว่าเด็กชายโดยเฉพาะสัดส่วนของร่างกายที่เปลี่ยนแปลงไป ไม่ค่อยมั่นใจเท่าที่ควรเมื่อถูกล้อเลียน ในด้านของกล้ามเนื้อ เด็กในวัยนี้มีความสามารถในการควบคุมกล้ามเนื้อได้ดีขึ้น การทำงานในด้านการประดิษฐ์และศิลปะต่าง ๆ จึงทำได้อยู่ในระดับดี ครูสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้มากขึ้น
2. ลักษณะทางสังคม นักเรียนในวัยนี้ให้ความสำคัญแก่กลุ่มเพื่อนเพิ่มมากขึ้นกว่าในระยาระยะประถมศึกษาตอนต้น ลักษณะที่พบอยู่เสมออย่างเด่นชัดก็คือ เพื่อน ๆ ในกลุ่มจะมีอิทธิพลต่อเด็กมาก เด็กมักชอบทำอะไรตามเพื่อน ๆ ที่อยู่ในกลุ่ม เด็กหญิงและเด็กชายจะมีความสนใจแตกต่างกันอย่างมาก ทั้งสองเพศไม่สนใจที่จะเล่นด้วยกัน
3. ลักษณะทางอารมณ์ มักยึดถือความคิดของตนเป็นใหญ่ ควบคุมอารมณ์ต่าง ๆ ทำได้ไม่ดี เมื่อโกรธหรือไม่พอใจก็จะแสดงออกด้วยการทำสีหน้าท่าทางบ้าง บางคนคับข้องใจมาก ๆ ก็แสดงออกโดยการร้องไห้ นักเรียนวัยนี้มีความสามารถคิดได้อย่างมีเหตุผลมากขึ้น
4. ลักษณะทางสติปัญญา นักเรียนในวัยนี้มีความสามารถที่จะค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเองได้มากขึ้น มักชอบสะสมสิ่งของต่าง ๆ ที่แปลก ๆ ช่วงความสนใจค่อนข้างยาวกว่าชั้นประถมศึกษาตอนต้น ลักษณะทางสติปัญญาอีกประเด็นหนึ่งที่ควรกล่าวถึง คือนักเรียนในวัยนี้เริ่มพัฒนาความคิด และมีวิจารณญาณมากขึ้น มักจะตั้งความหวังในด้านต่าง ๆ ไว้ค่อนข้างสูง ต้องการทราบผลการกระทำของตนเอง และมักจะอยู่ในลักษณะที่คาดการณ์ต่าง ๆ ไว้สูง จะทำอะไรก็มักทุ่มเทกำลังกายกำลังใจอย่างเต็มที่ เช่น เมื่อสอบแล้วก็อยากรู้ผลอย่างรวดเร็ว พยายามติดตามถามครูผู้สอน

(อัจฉรา ชีวพันธ์. 2531 : 9 - 15)

นักเรียนระดับประถมศึกษาจัดว่าอยู่ในวัยที่มีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ มากขึ้น มีความ
ตั้งใจในการทำงานด้วยตนเอง ดังนั้นครูควรสนับสนุนโดยพากิจกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียนได้
แสดงความสามารถให้มากขึ้น

ความสนใจในการอ่านของเด็กประถมศึกษา

พัฒนาการอ่านของเด็กวัยต่าง ๆ ย่อมมีลักษณะแปลกแตกต่างกัน และเปลี่ยนไปตาม
ขั้นตอนของพัฒนาการแห่งวัยนั้น ๆ

เด็กอายุ 7 - 8 ขวบ เด็กวัยนี้สามารถเข้าใจ และมีความคิดในสิ่งที่เป็นรูปธรรม
รู้จักสนุกสนานกับการเล่นคำคล้องจอง เล่นตลกกับคำพูด ชอบฟังนิยาย นิทานเรื่องชวนคิด
เทพนิยาย คำกลอนง่าย ๆ และเรื่องเกี่ยวกับชีวิตจริงที่พบในชีวิตประจำวัน

อายุ 9 ขวบ ชอบนิทานเกี่ยวกับเรื่องสัตว์ต่าง ๆ ชอบเรื่องจริง ๆ ชอบผจญภัย ชอบ
นิทานเกี่ยวกับชนชาติต่าง ๆ ชอบเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิตภายในบ้าน และในโรงเรียนโดยเฉพาะ
ผู้หญิงชอบมากเป็นพิเศษ

อายุ 10 ขวบ ความสนใจในการอ่านไม่ต่างกับเด็ก 9 ขว่มากนัก เด็กชายสนใจ
อ่านหนังสือเกี่ยวกับการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ และเรื่องทางอวกาศเดียวกันนี้มากขึ้น เด็กหญิงมีความสนใจ
เหมือนเด็กอายุ 9 ขวบ

อายุ 11 ขวบ ชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับการผจญภัย เรื่องลึกลับ การค้นคว้า ประดิษฐ์
โดยเฉพาะเด็กผู้ชาย เด็กผู้หญิงชอบชีวิตภายในบ้าน สัตว์เลี้ยง เริ่มอ่านนวนิยาย เรื่องประเภท
รัก ๆ ใคร่ ๆ

อายุ 12 ขวบ เด็กชายชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับผจญภัย วีรบุรุษ วีรลัทธิ ชอบอ่าน
หนังสือประเภทชีวประวัติ ประวัติศาสตร์ กีฬา ฯลฯ เด็กหญิงส่วนมากยังคงชอบเรื่องเกี่ยวกับ
ชีวิตภายในบ้าน ในโรงเรียน ชอบเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ มากขึ้น เริ่มอ่านนวนิยายสำหรับผู้ใหญ่
บางครั้งชอบอ่านเรื่องอาชญากรรม ทั้งชายและหญิงไม่ค่อยชอบอ่านเกี่ยวกับศาสนา

(กรณีการ พวงเกษม. 2527 : 11)

หลักจิตวิทยาในการสอนภาษาไทย

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference)

ครูจะต้องคำนึงอยู่เสมอว่านักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความถนัด ความสามารถ และความสนใจทางภาษาแตกต่างกัน ดังนั้นครูจึงควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็กได้เรียนรู้ เกิดความเจริญงอกงามให้มากที่สุดและสร้างสถานการณ์ให้เด็กทุกคนมีความรู้สึกว่าเป็นตนเองประสบความสำเร็จในการเรียน

2. ความพร้อม (Readiness)

ความพร้อมเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งครูต้องคำนึงถึงเพราะผู้เรียนแต่ละคนแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ครูควรทดสอบเพื่อความพร้อมของนักเรียนแต่ละคนก่อนจะสอนในเนื้อหาใหม่

3. กระบวนการเรียนรู้ (Learning Process)

การเรียนรู้คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการมีประสบการณ์ตรง การฝึกปฏิบัติโดยให้นักเรียนใช้เหตุผลและสรุปจากทัศนคติของตนเอง เป็นการสอนแบบอุปมาน (Inductive Method) นักเรียนได้ยกตัวอย่างเอง ไตร่ตรอง คิดหาเหตุผล และสรุปเอง จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

4. การเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมาย (Purposeful Learning)

การบอกจุดมุ่งหมายในการเรียนให้นักเรียนได้ทราบ จะทำให้นักเรียนรู้ทิศทางของการเรียน นักเรียนจะสนใจและตั้งใจเรียนมากขึ้น ทำให้เกิดผลดีคือ จะเกิดเป็นความต้องการและเป็นแรงขับของนักเรียนเอง นักเรียนก็จะเกิดการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้

5. การเรียนรู้โดยการกระทำ (Learning by Doing)

ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ นักเรียนจะมีความแคล่วคล่องชำนาญในทักษะ เมื่อ นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรงและได้มีโอกาสลงมือกระทำด้วยตนเอง

6. การเรียนรู้โดยการฝึกฝน (Law of Exercise)

กฎการเรียนรู้โดยการฝึกฝนเป็นกฎของการเรียนรู้ข้อหนึ่งของ ธอร์นไดค์ (Thorndike) ซึ่งได้กล่าวถึงการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้มีการฝึกฝนหรือได้มีการกระทำซ้ำ ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ ดังนั้นผู้เรียนจึงควรได้รับการฝึกการใช้ทักษะทางภาษามาก ๆ ซึ่งจะช่วยให้มีทักษะดีมากขึ้น

7. กฎแห่งผล (Law of Effect)

นักเรียนที่เรียนวิชาภาษาไทย ไม่ว่าจะเป็นการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน นักเรียนย่อมต้องการทราบผลการเรียนของตนเองว่าเป็นอย่างไร เป็นที่พอใจของตนหรือของครูหรือไม่ ผู้เรียนจะมีความพอใจที่ได้ทราบผลการเรียนโดยรวดเร็ว ถ้าบทพ้องจะได้พยายามเรียนรู้ใหม่

8. กฎของการใช้และไม่ใช้ (Law of Use and Disuse)

ทักษะภาษาไทยต้องมีการใช้และการฝึกฝนอยู่เสมอ ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการสอน ให้มีประโยชน์แก่ผู้เรียน จะเป็นในปัจจุบันหรืออนาคตก็ได้ ยิ่งเป็นทักษะที่อาจนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนวิชาอื่น ๆ หรือใช้เพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ด้วยยิ่งดี การใช้บ่อย ๆ จะทำให้มีประสบการณ์ และมีทักษะทางภาษาสูงมากยิ่งขึ้น

9. แรงจูงใจ (Motivation)

แรงจูงใจเป็นสิ่งที่สำคัญมากโดยเฉพาะในด้านการเรียนภาษาไทย ครูควรพยายามสร้างสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นสิ่งเร้าเพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียน ตั้งใจฝึกฝนทักษะ และมีเจตคติที่ดีต่อภาษาไทย แรงจูงใจมี 2 ประเภท คือ

9.1 แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) คือ แรงจูงใจที่เกิดจากสิ่งเร้าภายนอกที่ครูจัดขึ้น เช่น บรรยายภาค กิจกรรมการเรียน ฯลฯ

9.2 แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) คือ แรงจูงใจที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนเอง เช่น ความกระตือรือร้น ความใคร่รู้ใคร่เรียน ครูเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่จะจัด

กิจกรรม สร้างแรงจูงใจภายนอก ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกในวิชาภาษาไทย จะเกิดแรงจูงใจภายในเกิดขึ้นในตัวผู้เรียน

10. การเสริมแรง (Reinforcement)

การเสริมแรงเป็นสิ่งสำคัญ ขณะที่การเรียนการสอนดำเนินไป ครูต้องเสริมแรงเป็นระยะ ๆ นักจิตวิทยาเสนอแนะว่าการเสริมแรงทางบวกจะเป็นสื่อช่วยให้ผู้เรียนทราบว่าสิ่งที่ตนแสดงออกไปนั้นถูกต้อง เมื่อผู้เรียนทราบว่าถูกต้อง ผู้เรียนจะมีความภาคภูมิใจและพยายามกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ให้ดีขึ้น

(สุจริต เพียรชอบ. 2532 : 52 - 62)

หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การเรียนการสอนวิชาใดก็ตามจะต้องมีหลักการสอนเพื่อเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์ให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทางที่พึงประสงค์ จากแนวคิดดังกล่าวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาของ วิลลาต (Willard. 1969 : 41 - 47) จึงได้ให้หลักการไว้ดังนี้

1. การสอนภาษาจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. การสอนภาษาควรหาโอกาสสร้างความสนใจในตัวเด็กให้เกิดขึ้นเพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการเรียนภาษา ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการสร้างความเจริญทางภาษา
3. การสอนภาษาจะต้องหาหนทางสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาให้เกิดขึ้นให้ได้ เพราะว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเรียนรู้
4. การฝึกทางภาษาถือว่ามีความจำเป็นยิ่ง การฝึกควรจะมีขั้นตอนดังนี้
 - 4.1 ขั้นที่หนึ่ง แนะนำว่าการฝึกเป็นจุดหมายที่สำคัญของการเรียนภาษา ควรยึดตามช่วงเวลาให้เหมาะสมกับแต่ละคน
 - 4.2 ขั้นที่สอง การฝึกควรจะให้ทำในสิ่งที่ใกล้ตัวและเป็นจริงในชีวิตประจำวัน (Closely and Possible)

4.3 ขั้นที่สาม ต้องฝึกให้เขาได้แสดงความคิดเห็นทางทักษะด้านต่าง ๆ อย่างชัดเจน และถูกต้องตามหลักภาษา

5. การสร้างความเข้าใจทางภาษาจะขึ้นอยู่กับ การเคยเห็น ได้กระทำ ได้ยิน และได้พูด

6. การสอนต้องใช้วิธีแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของผู้เรียนจุดประสงค์และเนื้อหา

7. การจัดการเรียนการสอนทางภาษาจะต้องจัดเป็นหน่วยทางการเรียน

บลูม (Bloom) ได้เสนอแนะองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ที่จะทำให้คุณภาพการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพคือ

1. การชี้แนะ (Cue) คือบอกจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน อธิบาย ให้เห็นชัดเจนเสียตั้งแต่เริ่มแรกเลยว่าเรียนแล้วผู้เรียนจะมีความสามารถอะไรบ้าง ผู้เรียนต้องทำอะไรบ้าง บอกวิธีการและงานที่ผู้เรียนจะต้องทำไว้อย่างชัดเจน

2. การเสริมแรง (Reinforcement) ตามหลักทฤษฎีการเรียนรู้ เป็นที่ยอมรับว่า สิ่งเสริมแรงมีผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การให้สิ่งเสริมแรงนั้น บลูม (Bloom) เสนอว่าควรให้ในระหว่างที่มีการเรียนการสอนจะให้ลักษณะไหนและปริมาณเท่าใด ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะสิ่งเสริมแรงที่เหมือนกันนั้น ให้เด็กบางคนอาจเป็นผลดีต่อการเรียนแต่บางคนอาจทำให้ผลการเรียนค่อยลงไป

3. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน (Participation) หมายถึง การที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ เช่น ให้นักเรียนได้ฝึกหัด ได้ตอบสนองในกิจกรรมการเรียน

4. การให้ข้อมูลย้อนกลับและการแก้ไขข้อบกพร่อง (Feedback and Correction) หมายถึง ครูจะต้องแจ้งผลการเรียนและข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการเรียนให้นักเรียนทราบทันทีว่าเขามีความสามารถในการเรียนมากน้อยเพียงใด ครูจะต้องแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียนของนักเรียนควบคู่ไปกับการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเพียงพอในการที่จะเรียนบทต่อไป

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมพัฒนาต่าง ๆ ของนักเรียนนั้น ครูผู้สอนต้องเข้าใจหลักพัฒนาการและจิตวิทยาของผู้เรียนจึงจะสามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหลักดังกล่าว ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนของนักเรียนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล

รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล เป็นรูปแบบการสอนที่ได้พัฒนาขึ้น โดยสมเจตน์ ไวยการณ์ โดยมีเป้าหมายที่จะฝึกให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการคิด 6 ด้าน ตามทักษะของ บลูม (Bloom) คือพฤติกรรมการคิดด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งเป็นพฤติกรรมการคิดที่สำคัญในการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นส่งเสริมพฤติกรรมการคิดด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเป็นพฤติกรรมการคิดพื้นฐานของการคิดอย่างมีระบบเหตุผล รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลนี้เป็นรูปแบบที่เน้นกระบวนการคิดหาเหตุผลโดยใช้นิเวศวิทยาเป็นสื่อ ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการวางแผน (Planning Stage)
2. ขั้นการสร้างแนวคิดรวบยอด (Concept Formation Stage)
3. ขั้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (Implementation Stage)
4. ขั้นการประเมินผล (Evaluation Stage)

หลักการของรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล

รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลคือการสอนทักษะการคิดควบคู่กับการสอนเนื้อหาวิชาซึ่งเป็นทักษะที่นักการศึกษาทั่วไปสนใจและใช้วิธีการนี้เป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะใช้การสอนเนื้อหาวิชาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการคิดตามทักษะของบลูมและคณะมาเป็นจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ซึ่งพฤติกรรมการคิดดังกล่าวมีรายละเอียดของพฤติกรรมย่อยแต่ละพฤติกรรมพอจะสรุปได้ดังนี้ (สมเจตน์ ไวยการณ์. 2530 : 28 - 30)

1. พฤติกรรมด้านความรู้ความจำ หมายถึง การจำและระลึกในสิ่งที่เรียนรู้มาแล้ว บุคคลจะมีความสามารถในการจำและระลึกในสิ่งที่เรียนรู้มาแล้วนั้นจะต้องมีพฤติกรรมการคิดพื้นฐานคือการให้นิยาม การอธิบาย

2. พฤติกรรมด้านความเข้าใจ เป็นพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการนำเอาความรู้ความจำเกี่ยวกับเนื้อหารายละเอียดของเรื่อง และความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดเหล่านั้นไปดัดแปลงปรับปรุงใหม่ด้วยภาษาของตนเอง ซึ่งยังสามารถที่จะอธิบายและเปรียบเทียบสิ่งที่มีลักษณะใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกับของเดิมได้

3. พฤติกรรมด้านการนำไปใช้ เป็นพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการแก้ปัญหาที่พบเห็นใหม่ได้โดยอาศัยความสามารถด้านความจำ ความเข้าใจเป็นพื้นฐานในการแก้ปัญหาใหม่ที่ผิดแผกจากเดิม

4. พฤติกรรมด้านการวิเคราะห์ เป็นพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการแยกแยะรายละเอียดของสิ่งสำเร็จรูปออกเป็นส่วนย่อย ๆ อย่างมีหลักเกณฑ์เพื่อหาข้อความจริงที่แฝงอยู่ในเรื่องราวนั้น

5. พฤติกรรมด้านการสังเคราะห์ เป็นพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการรวบรวมหรือผสมผสานเรื่องราว หรือความสำคัญในเนื้อหาเพื่อนำมาผลิตหรือทำให้เป็นสิ่งใหม่ หรือเพื่อหาข้อสรุปหรือข้อยุติใหม่ โดยใช้ความรู้ความสามารถหลาย ๆ อย่างที่เรียนรู้มาเดิม

6. พฤติกรรมด้านการประเมินค่า เป็นพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการตัดสินดีค่าเรื่องราว เหตุการณ์ ความคิด การกระทำต่าง ๆ โดยลงสรุปเป็นคุณค่า ดี-เลว เหมาะสม-ไม่เหมาะสม ควร-ไม่ควร โดยอาศัยกฎเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนดไว้

ในการสอนที่ใช้เนื้อหาในแบบเรียนเป็นสื่อจะต้องสอนให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการคิดในส่วนที่เป็นพฤติกรรมการคิดขั้นพื้นฐานในการเรียนรู้ และพฤติกรรมการคิดระดับสูง คือ การคิดแบบวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ซึ่งมีรายละเอียดของกิจกรรมในพฤติกรรมการคิดแบบวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ดังที่ สติล (Steele, 1985 : 85) ได้จำแนกไว้ ดังนี้

1. พฤติกรรมด้านการวิเคราะห์ มีกิจกรรมดังต่อไปนี้คือ การจำแนกรายละเอียด การสร้างผังความสัมพันธ์ การจำแนกความแตกต่าง การจำแนกความสำคัญ การให้

คุณสมบัติเฉพาะ การยกตัวอย่าง การอ้างอิง การกำหนดขอบข่าย การหาส่วนประกอบสำคัญ การโยงความสัมพันธ์ การเลือกสรร การจัดแบ่งกลุ่ม

2. พฤติกรรมการคิดด้านการสังเคราะห์ มีกิจกรรมดังต่อไปนี้คือ การจัดประเภท การจัดกลุ่ม การสร้างวิธีดำเนินการ การรวมโครงสร้าง การสร้างสรรค์ การกำหนดเครื่องมือ การออกแบบ การอธิบาย การกำหนดสิ่งสำคัญ การปรับแต่ง การจัดระเบียบ การวางแผน การเรียบเรียงใหม่ การปรับโครงสร้าง การสร้างความสัมพันธ์ การคิดย้อนกลับ การปรับปรุง การเขียน การอธิบายใหม่ด้วยภาษาของตนเอง

3. พฤติกรรมการคิดด้านการประเมินค่า มีกิจกรรมดังต่อไปนี้คือ เปรียบเทียบการลงสรุปข้อยุติ การวิจารณ์ การอธิบาย การส่งเสริม การแปลความหมาย การสรุปความหมาย การสนับสนุน การพึงพอใจ การขัดแย้งคัดค้าน การจําแนกความคิด

จากทัศนะของ สมเจตน์ ไวยการณ (2530 : 31 - 37) เห็นว่าการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เหตุผล โดยใช้เนื้อหาวิชาที่สอนตามปกติในโรงเรียนเป็นสื่อในการฝึกพฤติกรรมการคิดแบบการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่าอาจจะกระทำได้โดยการให้นักเรียนได้ศึกษาความรู้ด้วยตนเองจากการใช้กิจกรรมที่เอื้อต่อการใช้พฤติกรรมการคิดแบบการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า จากการที่ครูมีบทบาทเป็นผู้ชี้แนะมากกว่าเป็นผู้บอกเนื้อหาโดยตรง (Cue) นักเรียนต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชั้นเรียน (Participation) ครูต้องให้การเสริมแรง (Reinforcement) เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน และมีการประเมินผลเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ในระหว่างที่การเรียนการสอนดำเนินการอยู่ (Bloom. 1972 : 166 - 195) จากทัศนะดังกล่าว จึงได้นำมาพัฒนารูปแบบการสอนโดยมีหลักการดังต่อไปนี้

1. สร้างลักษณะงานในการเรียนรู้เนื้อหาวิชาด้วยตนเองที่สอดคล้องกับพฤติกรรมย่อยที่สำคัญของแต่ละพฤติกรรมด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าตามนิยามของ บลูม และคนอื่น ๆ ดังนี้

1.1 พฤติกรรมด้านการวิเคราะห์ มีพฤติกรรมย่อยที่สำคัญ และลักษณะงานที่สอดคล้องกันดังนี้

1.1.1 การวิเคราะห์ความสำคัญ (Analysis of Elements)

เมื่อกำหนดเนื้อหาที่จะเรียนแล้วให้นักเรียนทำการค้นหาหัวข้อที่สำคัญของเรื่องที่จะเรียน โดยการจัดทำรายการหัวข้อและเปรียบเทียบความสำคัญ

1.1.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Analysis of Relationship)

เมื่อนักเรียนได้รายการหัวข้อเรื่องที่จะเรียนแล้ว ให้นักเรียนจัดลำดับความต่อเนื่องของหัวข้อจากรายการที่ได้พร้อมทั้งพิจารณาว่าหัวข้อใดควรเป็นเหตุหรือพื้นฐานของหัวข้อใดบ้าง

1.1.3 การวิเคราะห์หลักการ (Analysis of Organization)

เมื่อนักเรียนจัดลำดับความต่อเนื่อง และความเชื่อมโยงของหัวข้อต่าง ๆ แล้วให้นักเรียนพิจารณาหาเหตุผล กฎเกณฑ์ที่นำมาใช้ในการจัดลำดับหรือเชื่อมโยงหัวข้อเหล่านั้น

1.2 พฤติกรรมด้านการสังเคราะห์ มีพฤติกรรมย่อยที่สำคัญและลักษณะงานเฉพาะดังต่อไปนี้

1.2.1 การสังเคราะห์ข้อความ (Production of Unique

Communication) เมื่อนักเรียนหาความสัมพันธ์ของหัวเรื่องที่ต้องเรียนรู้ได้แล้วให้นักเรียนเรียบเรียงและอธิบายเหตุผลของการจัดโครงสร้างเหล่านั้นตามความเข้าใจของตนเอง

1.2.2 การสังเคราะห์แผนงานหรือโครงการ (Analysis of

Organization) เมื่อนักเรียนทราบโครงสร้างของหัวข้อเรื่อง ตลอดจนหัวข้อสำคัญที่จะเรียนแล้ว ให้นักเรียนวางแผนหรือกำหนดขั้นตอน ในการดำเนินงานที่จะทำให้เกิดความรู้ตามหัวข้อและโครงสร้างของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ

1.2.3 การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ (Derivation of Set of

Abstract Relations) เมื่อนักเรียนได้ปฏิบัติการตามแผนในการหาข้อมูลเพื่อทำให้เกิดการเรียนรู้ และได้รายละเอียดมาแล้วให้นักเรียนเขียนความหมายของหัวข้อเหล่านั้นตามรายละเอียดที่ได้ จากนั้นนำมาอภิปรายในชั้นเรียนเพื่อหาข้อสรุป และข้อความจริงที่เป็นความรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชา

1.3 การประเมินค่า มีพฤติกรรมย่อยที่สำคัญและงานเฉพาะดังนี้

1.3.1 การประเมินโดยอาศัยข้อเท็จจริงภายใน (Judgement in Terms of Internal Evidence) การประเมินโดยอาศัยข้อเท็จจริงภายในนี้ นักเรียนจะกระทำร่วมกันกับการทำงานเฉพาะในการฝึกการวิเคราะห์ และการสังเคราะห์โดยใช้รายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ ที่ค้นมาจากแบบเรียนเป็นเหตุผลในการอภิปรายเปรียบเทียบความสำคัญ และลงสรุปข้อความรู้ที่คิดว่ามีความถูกต้องตามหลักวิชาที่ค้นคว้ามานั้นหรือไม่

1.3.2 การประเมินโดยอาศัยเกณฑ์ภายนอก (Judgement in Terms of External Evidence) การประเมินโดยอาศัยเกณฑ์ภายนอกนี้จะใช้งานน้อยในการให้นักเรียนได้อภิปรายถึงผลดีผลเสียหรือประโยชน์ของเนื้อหาวิชาและวิธีการต่าง ๆ ที่ได้จากการเรียนรู้ในชั้นเรียนไปปรับปรุงใช้กับการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ๆ หรือการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. นวัตกรรมย่อยที่สำคัญและงานเฉพาะที่กำหนดนั้นมาสร้างเป็นรูปแบบของวิธีการฝึกพฤติกรรมดังกล่าวโดยคาดหวังจะสามารถนำไปปรับใช้กับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ได้ทุกวิชา และมีแนวทางในการฝึกดังต่อไปนี้

2.1 การฝึกการวิเคราะห์ คือการฝึกให้ผู้เรียนได้ใช้พฤติกรรมการคิดในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

2.1.1 การค้นหาหัวข้อที่สำคัญของเนื้อเรื่องที่จะเรียน ซึ่งงานเนกย่อยเป็น

2.1.1.1 การค้นหาหัวข้อย่อยของเนื้อเรื่อง

2.1.1.2 การเปรียบเทียบความสำคัญของหัวข้อย่อยนั้น ๆ

2.1.2 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของหัวข้อในเนื้อเรื่อง ซึ่งงานเนกย่อยเป็น

2.1.2.1 การวิเคราะห์หาลำดับขั้น หรือความต่อเนื่องของหัวข้อย่อยนั้น

2.1.2.2 การวิเคราะห์ว่าหัวข้อย่อยใดเป็นเหตุและหัวข้อย่อยใดเป็นผล หรือวิเคราะห์ว่าหัวข้อย่อยเหล่านั้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันอย่างไร มีความสอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไรระหว่างเหตุและผล

2.1.3 การวิเคราะห์หาหลักการของความสัมพันธ์นั้น ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หัวข้อย่อยใดมีความสัมพันธ์กัน

2.1.3.1 ประกอบกันเป็นโครงสร้างอย่างไร เช่น ขั้วขึ้นหรือไม่

2.1.3.2 การจัดโครงสร้างหรือการจัดเนื้อหาดังกล่าวใช้หลักการใด

โดยการฝึกจะเริ่มเมื่อกำหนดเนื้อเรื่องที่จะเรียนแล้วให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมหรืองาน เพื่อฝึกพฤติกรรมการคิดแบบวิเคราะห์ดังกล่าว จากการค้นหาหัวข้อที่สำคัญของเนื้อเรื่องที่จะเรียน โดยให้นักเรียนค้นหาหัวข้อย่อยของเนื้อหาที่จะเรียนและจดบันทึกไว้ จากนั้นให้นักเรียนทุกคนร่วมกันพิจารณาหัวข้อย่อยที่แต่ละคนหามาได้แล้วนำมาพิจารณาหัวข้อย่อยโดยสรุปทั้งหมดร่วมกับครู เพื่อที่จะได้จัดกลุ่มหัวข้อและพิจารณาความต่อเนื่องของเนื้อหาเป็นรายบุคคลก่อนที่จะมาการจัดกลุ่มที่ได้ของนักเรียนแต่ละคนมาพิจารณาร่วมกันก่อน ตรวจสอบการจัดกลุ่มเนื้อหาร่วมกับครูเพื่อหาข้อสรุป แล้วให้นักเรียนแต่ละคนจัดลำดับความต่อเนื่องของกลุ่มหัวข้อที่ได้แล้ว เพื่อนำมาสรุปร่วมกับครูในการจัดลำดับความต่อเนื่องของเนื้อหาเท่านั้น

2.2 การฝึกการสังเคราะห์คือ การฝึกให้นักเรียนได้ใช้พฤติกรรมการคิดในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

2.2.1 การนำรายละเอียดต่าง ๆ หรือความรู้ต่าง ๆ มาสร้างเป็นความรู้หรือแนวคิดใหม่

2.2.2 การกำหนดหรือสร้างโครงการ การวางแผน แนวทางปฏิบัติ หรือขั้นตอนในการปฏิบัติงานต่าง ๆ จากเงื่อนไขหรือข้อมูลที่ได้รับหรือมีอยู่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของงานที่ได้กำหนดไว้

2.2.3 การจัดระเบียบของข้อเท็จจริงหรือข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้เป็นข้อยุติที่ดีกว่าเดิมหรือมีประโยชน์มากกว่าเดิม

วิธีการฝึกการสังเคราะห์จะเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องจากขั้นตอนการวิเคราะห์ ซึ่งเมื่อได้ความสัมพันธ์ของหัวข้อของเนื้อหาที่จะเรียน ตลอดจนหลักการของความสัมพันธ์ของหัวข้อของเนื้อหาที่จะเรียนแล้ว จะทำการฝึกการสังเคราะห์เพื่อสร้างความรู้หรือแนวคิดใหม่ ตลอดจนเพื่อสร้างแนวทางปฏิบัติ หรือขั้นตอนในการปฏิบัติงานจากเงื่อนไขหรือข้อมูลที่มีอยู่ และควรจัด

ระเบียบของข้อมูลนั้น เพื่อให้เป็นข้อยุติที่ดีกว่าเดิมโดยให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมหรืองานเพื่อฝึก
พฤติกรรมการคิดแบบสังเคราะห์ดังกล่าว 6 กิจกรรมคือ

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนกำหนดหรือนิยามความหมายของคำสำคัญต่าง ๆ ใน
หัวข้อของเนื้อเรื่องที่จะเรียนโดยพิจารณาจากรายละเอียดของเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคำสำคัญ
นั้น ๆ ตลอดจนจากความรู้เดิมที่ตนเองมีอยู่และเป็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับคำสำคัญนั้น ๆ

กิจกรรมที่ 2 ให้นักเรียนกำหนดขั้นตอนการใช้คำที่ควรรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ
ว่าคำเหล่านั้นมีวิธีใช้กับขั้นตอนและในแต่ละขั้นตอนมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการใช้ตามที่วางแผนไว้ในกิจกรรมที่ 2

กิจกรรมที่ 4 นักเรียนกับครูร่วมกันอภิปรายผลเกี่ยวกับการตรวจสอบขั้นตอน
การใช้คำ เพื่อหาข้อสรุปร่วมกันว่า ขั้นตอนการใช้คำที่เหมาะสมนั้นควรเป็นเช่นใด

กิจกรรมที่ 5 ให้นักเรียนทำการฝึกซ้ำเกี่ยวกับการนำขั้นตอนการใช้คำที่ปรับปรุง
ตามกิจกรรมที่ 4 ไปใช้ในสถานการณ์ที่คล้ายกับสถานการณ์เดิมเพื่อเป็นการตรวจสอบความ
เป็นไปได้และความถูกต้องของขั้นตอนการใช้คำอันเป็นการหาข้อยุติที่ดีหรือมีประโยชน์มากกว่า
เดิม

กิจกรรมที่ 6 ให้นักเรียนนำความรู้ที่ตนได้จากกิจกรรมที่ 1 ถึงกิจกรรมที่ 5
มาสรุปบทวนข้อยุติเกี่ยวกับนิยามความหมายของคำสำคัญต่าง ๆ ในหัวข้อของเนื้อหาหรือ
เนื้อเรื่องที่จะเรียน ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ก็คือ งานเฉพาะสำหรับฝึกพฤติกรรมการคิด
ด้านการสังเคราะห์ที่กล่าวมานั่นเอง

2.3 การฝึกการประเมินค่า เป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้ใช้พฤติกรรมการคิดเพื่อ
การวินิจฉัยตีค่าว่าข้อสรุปหรือข้อความจริงต่าง ๆ ถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาหรือตามระเบียบ
แบบแผนคุณธรรมหรือค่านิยม หรือเป็นการวินิจฉัยหาข้อสรุปตามเกณฑ์ ซึ่งในที่นี้หมายถึง การฝึก
ให้นักเรียนสามารถตัดสินใจลงสรุปเป็นข้อยุติว่าความรู้ที่ตนได้รับมีความถูกต้องตามหลักวิชา
มีความเหมาะสมและมีประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคมหรือไม่

วิธีการฝึกการประเมินค่านี้จะทำการฝึกใน 2 ลักษณะคือ ฝึกให้ผู้เรียนใช้พฤติกรรมการคิดแบบประเมินค่าควบคู่ไปกับการฝึกพฤติกรรมการคิดแบบวิเคราะห์ หรือสังเคราะห์ และฝึกในลักษณะเฉพาะภายหลังจากได้ฝึกใช้พฤติกรรมการคิดแบบวิเคราะห์หรือสังเคราะห์แล้ว การฝึกการประเมินค่าควบคู่ไปกับการวิเคราะห์หรือสังเคราะห์นั้น จะทำการฝึกโดยการสอดแทรกในขณะที่กำลังดำเนินการฝึกวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ เช่น เมื่อทำการวิเคราะห์หาส่วนของหัวข้อหรือการให้นิยามของคำสำคัญนั้นแล้วให้นักเรียนได้ทำการประเมินว่าส่วนสำคัญดังกล่าวนี้มีความสำคัญหรือไม่ หรือคำสำคัญนั้นมีความถูกต้องเหมาะสมและชัดเจนหรือไม่ จากการพิจารณาเนื้อหาที่ควรจะเรียนนั้น นักเรียนสามารถอธิบายได้ว่าเนื้อหาใดจำเป็นต้องเรียนและเนื้อหาใดไม่จำเป็นต้องเรียนหรือเนื้อหาใดเป็นประโยชน์ต่อตนเอง สำหรับการฝึกการประเมินค่าในลักษณะเฉพาะภายหลังจากได้ฝึกใช้พฤติกรรมการคิดแบบวิเคราะห์แล้วนั้น จะเป็นการฝึกให้ผู้เรียนทำการประเมินความสามารถในการเรียนรู้ของตนเองว่าผลงานของตนเองสมควรอยู่ในระดับความสามารถระดับใดและสามารถอธิบายได้ว่าถ้าตนเองมีความสามารถในระดับที่ไม่น่าเป็นที่พอใจแล้วตนเองมีข้อบกพร่องในการเรียนรู้ในด้านใดหรือจากขั้นตอนการเรียนรู้ขั้นตอนใด

รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลที่ได้พัฒนามาจากหลักการดังกล่าวข้างต้น เป็นการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองโดยใช้เนื้อหาวิชาเป็นสื่อควบคู่ไปกับการฝึกพฤติกรรมการคิดด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งหากดำเนินการตามรูปแบบการสอนดังกล่าว ได้จัดกระทำมาครั้งแล้ว นอกจากผู้เรียนจะเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา ตลอดจนการนำเนื้อหาวิชาไปใช้ในชีวิตประจำวันแล้ว พฤติกรรมการคิดด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจะพัฒนาจนถึงระดับทักษะ จึงสามารถคาดหวังได้ว่าผู้เรียนจะมีทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ จะส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้น

ขั้นตอนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนการสอน
1. ขั้นการวางแผน (Planning Stage) 1.1 การสำรวจหัวข้อเนื้อหา	1.1 การจำแนกและค้นหาหัวข้อย่อยของเนื้อหา การฝึกตามกิจกรรมนี้นอกจากนี้ยังมุ่งให้ผู้เรียนสามารถกำหนดหัวข้อเนื้อหาที่จะเรียนได้ตามจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้แล้วยังมุ่งฝึกให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการคิด ด้านการวิเคราะห์ความสำคัญโดยให้นักเรียนได้ฝึกทำกิจกรรม 3 กิจกรรม คือ 1. ให้นักเรียนค้นหาหัวข้อย่อยของเนื้อหาที่จะเรียนและจดบันทึกไว้ 2. ให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาหัวข้อย่อยที่แต่ละคนหามาได้ 3. นักเรียนกับครูร่วมกันพิจารณาหัวข้อย่อย โดยสรุปทั้งหมด

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน
1.2 การจัดกลุ่มและลำดับของเนื้อหา	1.2 การจัดกลุ่มหัวข้อย่อยของกลุ่มเนื้อหา การหาความต่อเนื่องของกลุ่มเนื้อหาและการจัดลำดับความต่อเนื่องของกลุ่มเนื้อหา การฝึกตามกิจกรรมนี้นอกจากมุ่งให้ผู้เรียนสามารถจัดลำดับกลุ่มเนื้อหาที่จะเรียนรู้แล้วยังมุ่งให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมด้านการคิดค้นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และการวิเคราะห์หลักการโดยให้ผู้เรียนได้ฝึกทำกิจกรรม 5 กิจกรรม คือ 1. ให้นักเรียนหาหัวข้อย่อยที่หามาได้ โดยสรุปตามกิจกรรม 1.1 มาจัดกลุ่มโดยพิจารณาจากความต่อเนื่องของเนื้อหา 2. ให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาการจัดกลุ่มที่นักเรียนแต่ละคนจัดได้ตาม (1) 3. นักเรียนกับครูร่วมกันพิจารณาการจัดกลุ่มโดยสรุป 4. ให้นักเรียนแต่ละคนจัดลำดับความต่อเนื่องของกลุ่มหัวข้อที่ได้จาก (2) 5. นักเรียนกับครูร่วมกันพิจารณาการจัดลำดับความต่อเนื่องของกลุ่มหัวข้อที่ได้จาก (4)

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนการสอน
2. ขั้นการสร้างแนวคิดรวบยอด (Concept Formation Stage) 2.1 การค้นหาคำสำคัญของเนื้อหา	สำหรับการฝึกตามกิจกรรม (2), (3) และ (5) นั้นเป็นการฝึกพฤติกรรมการคิดด้านการประเมินค่าโดยอาศัยข้อเท็จจริงภายใน คือ ฝึกใช้รายละเอียดหรือข้อมูลที่ค้นได้จากแบบเรียนเป็นเหตุผลในการตอบอธิบายเปรียบเทียบความสำคัญและลงสรุปข้อความรู้ที่ได้ว่ามีความถูกต้องตามหลักวิชาที่ค้นคว้ามาหรือไม่ควบคู่กับการฝึกพฤติกรรมการคิดค้นการวิเคราะห์ 2.1 การสำรวจคำสำคัญของเนื้อหาตามลักษณะโครงสร้างของกลุ่มหัวข้อเนื้อหาและการให้นิยามความหมายของคำสำคัญ นอกเหนือจากมุ่งให้ผู้เรียนสามารถกำหนดเนื้อหา หรือคำสำคัญที่สร้างความรู้รวบยอดตามจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้แล้วยังมุ่งฝึกให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการคิดด้านการสังเคราะห์ข้อความโดยให้ผู้เรียนได้ฝึกทำกิจกรรม 2 กิจกรรม คือ 1. ให้นักเรียนสำรวจคำสำคัญจากการพิจารณาจนแน่ใจว่าเป็นส่วนสำคัญของเนื้อหาวิชา

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนการสอน
2.2 การค้นหาความสัมพันธ์หรือความต่อเนื่องของคำสำคัญ 2.3 การค้นหาลักษณะของคำสำคัญ	2. นักเรียนกับครูร่วมกันพิจารณาคำสำคัญนั้น การฝึกตามกิจกรรม (2) นี้เป็นการฝึกพฤติกรรม การคิดด้านการประเมินค่า โดยอาศัยข้อเท็จจริงภายในควบคู่ไปด้วย 2.2 การค้นหาความสัมพันธ์ของคำสำคัญตามลักษณะโครงสร้างของกลุ่มหัวข้อเนื้อหา การฝึกตามกิจกรรมนี้มุ่งฝึกให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรม การคิดด้านการสังเคราะห์ข้อความ โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกทำกิจกรรม 2 กิจกรรม คือ 1. ให้นักเรียนค้นหาความสัมพันธ์ของคำสำคัญ จากการพิจารณา รวมโครงสร้างของเนื้อหาวิชา 2. นักเรียนกับครูร่วมกันพิจารณาความสัมพันธ์นั้น การฝึกตามกิจกรรม (2) นี้เป็นการฝึกพฤติกรรม การคิดด้านการประเมินค่า โดยอาศัยข้อเท็จจริงภายในควบคู่ไปด้วย 2.3 การจำแนกลักษณะของคำสำคัญและการจัดประเภทของลักษณะคำสำคัญ

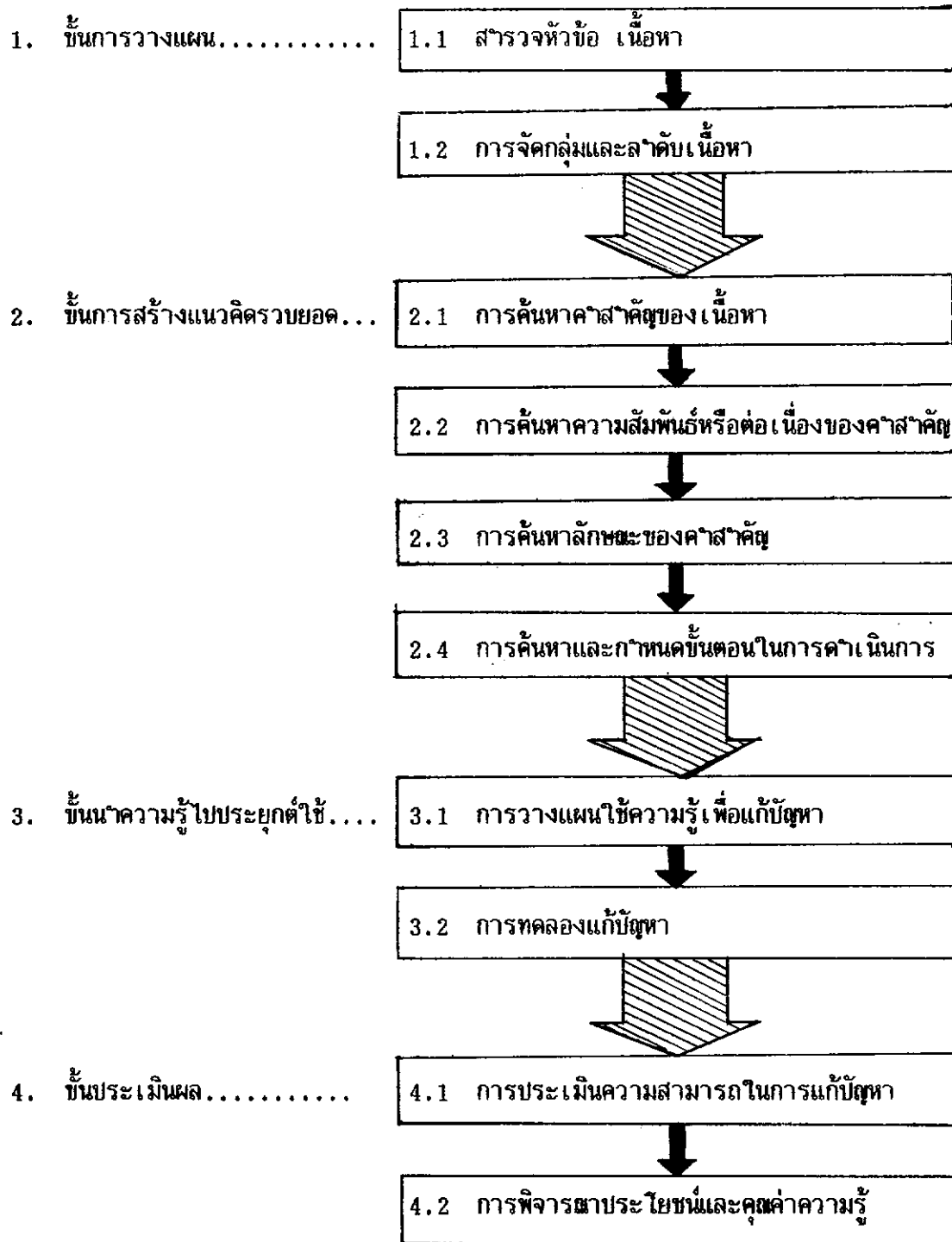
ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนการสอน
2.4 การค้นหาและกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการ	การฝึกตามกิจกรรมนี้มุ่งฝึกให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมความคิดด้านการสังเคราะห์แบบแผนงาน และการสังเคราะห์ความสัมพันธ์โดยฝึกให้ผู้เรียนฝึกทำกิจกรรม 2 กิจกรรม คือ 1. จำแนกและจัดประเภทของลักษณะออกเป็น 3 ประเภท คือ คำที่เป็นความรู้ในข้อเท็จจริง วิธีดำเนินการหรือเป็นทั้งข้อเท็จจริงและวิธีดำเนินการ 2. ลงสรุปความหมายของคำสำคัญดังกล่าว 2.4 การกำหนดขั้นตอนดำเนินการ การตรวจสอบขั้นตอนดำเนินการ การสรุปความหมายและขั้นตอนการดำเนินการ การฝึกตามกิจกรรมนี้นอกจากนี้เพื่อให้ นักเรียนสามารถสรุปความรู้รวบยอดของเนื้อหาวิชาแล้วยังมุ่งให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมความคิดด้านการสังเคราะห์แบบแผนงานและการสังเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยฝึกให้นักเรียนฝึกทำกิจกรรม 4 กิจกรรม คือ 1. ให้นักเรียนค้นหาและกำหนดขั้นตอนดำเนินการ 2. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตรวจสอบขั้นตอนดำเนินการ

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน
3. ขั้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (Implementation Stage) 3.1 การวางแผนใช้ความรู้เพื่อ แก้ปัญหา	3. นักเรียนกับครูร่วมกันอภิปรายผล การตรวจสอบและปรับปรุงขั้นตอนดำเนินการ 4. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตรวจสอบและ ปรับปรุงขั้นตอนดำเนินการซ้ำ การฝึกตามกิจกรรม (2), (3) และ (4) เป็นการฝึกพฤติกรรมความคิดด้านการ ประเมินค่าโดยอาศัยข้อเท็จจริงภายในควบคู่ ไปด้วย 3.1 การจำแนกปัญหาการจำแนกเงื่อนไข ที่กำหนดในสถานการณ์ปัญหานั้น และการ เลือกสรรความรู้เพื่อใช้แก้ปัญหา การฝึกตามกิจกรรมนี้นอกจากนี้เนื่องจาก มุ่งให้ผู้เรียนสามารถวางแผนความรู้ที่ตน ได้สร้างขึ้นจากขั้นตอนการวางแผนและ ขั้นตอนการสร้างแนวคิดรวบยอดไปใช้ในการ แก้ปัญหาแล้วยังมุ่งฝึกให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรม การคิดด้านการวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การวิเคราะห์ หลักการ การสังเคราะห์ข้อความ

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้
3.2 การทดลองแก้ปัญหา	การสังเคราะห์แผนงาน การสังเคราะห์ความสัมพันธ์และการประเมินค่าโดยอาศัยข้อเท็จจริงภายในให้ผู้เรียนได้ฝึกทำ กิจกรรม 3 กิจกรรม คือ 1. ค้นหาปัญหาที่ต้องการตรวจสอบหรือหาคำตอบจากสถานการณ์ที่กำหนดหรือที่ครูมอบหมาย 2. ค้นหาข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่จำเป็นจากรายละเอียดในสถานการณ์นั้น ๆ 3. เลือกสรรความรู้ที่มีอยู่ที่คาดว่าเหมาะสมที่จะใช้แก้ปัญหา 3.2 การดำเนินการแก้ปัญหา การฝึกตามกิจกรรมนี้นอกจากมุ่งให้ผู้เรียนสามารถดำเนินการแก้ปัญหาตามที่ได้วางแผนไว้ ในขั้นตอน 3.1 ตลอดจนให้ความสามารถตรวจสอบว่าแผนที่ได้วางไว้มีความเหมาะสมเพียงใดแล้วยังมุ่งฝึกให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการคิดด้านการสังเคราะห์แผนงาน การสังเคราะห์ความสัมพันธ์และการประเมินค่าโดยอาศัยข้อเท็จจริงภายในโดยให้ผู้เรียนได้ฝึกทำกิจกรรม 2 กิจกรรม คือ

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน
4. ขั้นการประเมินผล (Evaluation Stage) 4.1 การประเมินความสามารถ ในการแก้ปัญหา	1. ดำเนินการแก้ปัญหาตามแผนที่ได้วางไว้ 2. ตรวจสอบผลการแก้ปัญหาเพื่อหาข้อสรุป (จากการแก้ไขข้อบกพร่องของแผนที่ได้วางไว้) 4.1 การให้ระดับผลการปฏิบัติงาน การแก้ปัญหาและการหาข้อสรุปเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของตน การฝึกตามกิจกรรมนี้นอกจากนี้เพื่อจากมุ่งให้ผู้เรียนสามารถจำแนกระดับผลการแก้ปัญหาและหาข้อสรุปเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของตนเองแล้วยังมุ่งฝึกให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการคิดคำนวณการประเมินค่าโดยอาศัยข้อเท็จจริงภายในโดยให้ผู้เรียนได้ฝึกทำกิจกรรม 2 กิจกรรม คือ 1. ให้นักเรียนประเมินความสามารถในการแก้ปัญหของตนว่าสมควรอยู่ในระดับใดพร้อมเหตุผล 2. ให้นักเรียนหาข้อสรุปเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของตนว่าควรเรียนซ่อมเสริมหรือสามารถเรียนหน่วยการเรียนรู้ต่อไป

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้
4.2 การพิจารณาประโยชน์และคุณค่าของความรู้	4.2 การอภิปรายเกี่ยวกับประโยชน์และคุณค่าของความรู้ การฝึกในขั้นตอนนี้มุ่งฝึกให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการคิดด้านการประเมินค่าโดยอาศัยเกณฑ์ภายนอก โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกทำการอภิปรายร่วมกันว่าความรู้ในเนื้อหาวิชาและสิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับการเรียนรู้หรือจากการฝึกความรู้แบบการสอนดังนี้ 1. มีประโยชน์และมีคุณค่าอย่างไร 2. สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้ง 2.1 การเรียนรู้ในเชิงวิชาการในสาขาอื่น ๆ 2.2 การนำความรู้และสิ่งที่ได้รับนั้น ไปใช้ในสถานการณ์ชีวิตประจำวันอย่างไร

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

จุดมุ่งหมายของวิชาภาษาไทย

ภาษาไทยมีความสำคัญทั้งในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ การเรียนการสอนภาษาไทยมุ่งให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ตามควรแก่วัย เห็นคุณค่าของภาษา สามารถใช้เป็นเครื่องมือสื่อความคิด ความเข้าใจ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ และมีเหตุผล จึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยมีความรู้ความเข้าใจหลักเกณฑ์อันเป็นพื้นฐานของการเรียนภาษา
2. สามารถใช้ภาษาติดต่อสื่อสาร ทั้งการรับรู้และถ่ายทอดความรู้สึกรักใคร่อย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล
3. สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล ตลอดจนสามารถใช้ภาษาในเชิงสร้างสรรค์ได้
4. มีนิสัยรักการอ่าน รู้จักเลือกหนังสืออ่านและใช้เวลาว่างในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ สื่อมวลชน และแหล่งความรู้อื่น ๆ
5. สามารถใช้ประสบการณ์จากการเรียนภาษาไทยมาช่วยในการคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาและวินิจฉัยเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล
6. มีความรู้ ความเข้าใจและเจตคติที่ถูกต้องต่อการเรียนภาษาไทยและวรรณคดีทั้งในด้านวัฒนธรรมประจำชาติ และการสร้างเสริมความมั่งคั่งในชาติ

(กรมวิชาการ. 2533 : 9)

โครงสร้างหลักสูตรภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หลักสูตรภาษาไทย ได้กำหนดโครงสร้างเนื้อหาและกิจกรรมตามทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทั้งนี้เพื่อให้เห็นเนื้อหาและกิจกรรมของแต่ละทักษะอย่าง

ชัดเจน ส่วนในการสอนภาษานั้น ตามหลักการสอนทักษะทั้ง 4 ให้สัมพันธ์กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 การเรียนการสอนภาษาไทยมีจุดประสงค์โดยสรุปดังนี้

การฟัง

1. ฟังเรื่องราว บทความ ข่าว การอภิปราย ฯลฯ แล้วสามารถวิเคราะห์หาหลักการ เจตนารมณ์และนัยของข้อความและเรื่อง

2. หาความบันเทิงจากการฟัง
3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิด
4. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีนิสัยที่ดีในการฟัง

การพูด

5. พูดสื่อความชัดเจน ถูกต้อง คล่องแคล่ว และมีวิจารณญาณ
6. ใช้น้ำเสียง คำพูดถูกต้อง เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล
7. พูดแสดงความคิดเห็นเชิงวิพากษ์วิจารณ์และสรุปความ
8. เลือกปฏิบัติตนเกี่ยวกับมารยาทและบุคลิกภาพในการพูดในโอกาสต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

การอ่าน

9. มีความรู้ หลักเกณฑ์การอ่านเกี่ยวกับคำสุภาพ ภาษิต คำพังเพย เครื่องหมายและสัญลักษณ์ในการอ่านแผนที่ แผนผัง ฯลฯ

10. อ่านออกเสียงถูกต้อง คล่องแคล่ว และใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อเรื่องที่อ่าน

เนื้อเรื่องที่อ่าน

11. จับใจความ สรุปสาระสำคัญของข้อความและเรื่องที่อ่าน
12. วิเคราะห์ความสำคัญ ความสัมพันธ์ของประเด็นต่าง ๆ ในข้อความและเรื่องที่อ่าน

และเรื่องที่อ่าน

13. แสดงความคิดเห็น สนับสนุน คัดค้าน ข้อความและเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล

14. อ่านเพื่อความรู้เพิ่มเติม และเพื่อความบันเทิงอย่างสม่ำเสมอ

15. ปฏิบัติอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอเกี่ยวกับการอ่าน การใช้พจนานุกรม การเลือกใช้ การเก็บรักษาหนังสือและการใช้ห้องสมุด

การเขียน

16. เขียนคำ วลี ประโยค ที่กำหนดให้ถูกต้อง

17. คัดลายมือถูกต้อง รวดเร็วเป็นระเบียบและสวยงาม

18. เขียนตามรูปแบบที่กำหนดโดยลำดับความคิด เหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง

19. เขียนแสดงความคิดอย่างเสรี และเชิงสร้างสรรค์

20. เขียนแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์วิจารณ์และเขียนแสดงความคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล

21. นำการเขียนไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอ

22. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีนิสัยที่ดีในการเขียน

(กรมวิชาการ. 2533 : 90)

ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไม่ได้กำหนดจำนวนคำขั้นต่ำไว้ ถือว่าควรใช้คำในชีวิตประจำวันได้ทุกคนตามควรแก่วัย

อัตราเวลาเรียน

วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีทั้งหมด 20 บทเรียน

เวลาเรียนทั้งหมด 300 คาบ แต่ละบทเรียนกำหนดเวลาเรียนไว้ ประมาณ

15 คาบ ให้ผู้สอนยืดหยุ่นคาบเวลาได้ตามความเหมาะสม

การวัดผลประเมินผล

หลักการในการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง เป็นการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ผู้สอนประเมินผลเมื่อสอนจบในแต่ละหน่วย ผู้เรียนคนใดที่ไม่สามารถผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้จะต้องจัดให้มีการสอนซ่อมเสริม เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วประเมินผลซ้ำ นับเป็นการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เมื่อถึงปลายภาคเรียน หลังจากจบกระบวนการเรียนการสอนทุกกิจกรรมแล้วให้ประเมินผลการเรียนปลายภาค โดยเลือกประเมินเฉพาะจุดประสงค์ที่สำคัญ ให้ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และด้านกระบวนการ เพื่อตรวจสอบความรู้ความสามารถตามที่กำหนดไว้ในภาคเรียนนั้น (กรมวิชาการ, 2530 : 4)

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ

เอกสารประกอบหลักสูตรภาษาไทยเป็นเอกสารที่แจกแจงรายละเอียดของหลักสูตรภาษาไทย ซึ่งกำหนดไว้เป็นหลักกว้าง ๆ ให้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้บังเกิดผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตรภาษาไทยมี 2 ประเภท คือ เอกสารประกอบหลักสูตรภาษาไทยสำหรับครูและเอกสารประกอบหลักสูตรภาษาไทยสำหรับนักเรียน

เอกสารประกอบหลักสูตรภาษาไทยสำหรับครู ได้แก่ คู่มือการสอนภาษาไทย และเอกสารต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการสอนภาษาไทยสำหรับครู

ลักษณะของคู่มือการสอนภาษาไทย

คู่มือการสอนภาษาไทยเป็นเอกสารที่ขยายความข้อกำหนดการเรียนการสอนจากหลักสูตรนำไปสู่การเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งจัดทำทุกชั้นตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 คู่มือการสอนภาษาไทย มีลักษณะที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. เป็นแผนการสอนระดับหน่วยซึ่งกำหนดแผนการในการสอนจากเนื้อหาบทเรียนในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ ซึ่งอาจจะสั้นหรือยาวก็ได้ รวมทั้งกำหนดจุดประสงค์กิจกรรมการเรียนรู้ การเรียน และการประเมินผลไว้เป็นแนวทางสำหรับผู้สอน เพื่อให้นำไปใช้สอนโดยสามารถยืดหยุ่นและปรับปรุงได้ตามความเหมาะสม เมื่อนำไปเขียนแผนการสอนภาษาไทยระดับบทเรียน
2. เป็นคู่มือครู ซึ่งอธิบายวิธีสอน เรื่องราวและทักษะที่สำคัญต่าง ๆ ตลอดจนขั้นตอนต่าง ๆ ของการสอนไว้ตามความจำเป็น

ส่วนประกอบของคู่มือครูการสอนภาษาไทย

คู่มือครูที่กรมวิชาการจัดพิมพ์ และแจกให้ใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาทุกโรงเรียน จะมีส่วนประกอบตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคู่มือการสอนภาษาไทย ตามหนังสือภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งหมด 20 บท เวลาเรียน 300 คาบ แต่ละบทกำหนดคาบเวลาเรียนไว้ประมาณบทละ 15 คาบ ให้ผู้สอนยืดหยุ่นคาบเวลาได้ตามความเหมาะสม เช่น การสอนบทเรียนบทแรก ๆ อาจจะต้องใช้เวลามากกว่า 15 คาบ เพราะนักเรียนยังใหม่ต่อบทเรียนแต่เมื่อสอนไปประมาณ 4 - 5 บท นักเรียนจะเริ่มเข้าใจแนวทางการเรียนเข้าใจบทเรียนได้เร็วขึ้นเวลาที่ใช้สอนบางบทอาจจะไม่ถึง 15 คาบก็ได้ ฉะนั้นแล้วผู้สอนสามารถสอนบทเรียนทั้ง 20 บท ตลอดจนการสอนซ่อมเสริมและประเมินผลได้ในเวลา 300 คาบ

ส่วนประกอบต่าง ๆ ของคู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีดังนี้

1. คำนำ
2. สารบัญ
3. คำชี้แจงการสอนภาษาไทย
4. ความคิดรวบยอด
5. คู่มือการสอนภาษาไทย บทที่ 1 - 20 ซึ่งแต่ละบทประกอบด้วย
 - 5.1 บทเรียนจากหนังสือ
 - 5.2 จุดประสงค์

5.3 เนื้อหา (ฟัง พูด อ่าน เขียน)

5.4 กิจกรรมการเรียนรู้ แบ่งเป็นตอน ๆ โดยยึดเนื้อเรื่องในบทเรียนจากหนังสือเรียน ดังนี้

5.4.1 กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

5.4.2 คำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา (เฉพาะเนื้อหาแต่ละตอน)

5.4.3 การสอนอ่านในใจ

5.4.4 การสอนอ่านออกเสียง

5.4.5 การสอนอ่านทำนองเสนาะ (บางบท-บางตอน)

5.5 การใช้ภาษา

5.5.1 สรุปบทเรียนซึ่งประกอบด้วย

5.5.1.1 อ่านในใจบทวนเนื้อหาทั้งหมด

5.5.1.2 สรุป (ข้อคิดจากบทเรียน)

5.5.2 กิจกรรมเสริมความเข้าใจและทักษะ

5.6 สื่อการเรียนรู้

5.7 การประเมินผล

ภาคผนวก

ภาคผนวกจะอยู่หลังบทเรียนที่ 20 ประกอบด้วยเนื้อหาต่าง ๆ ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ จะเรียงลำดับรายชื่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรากฏในบทเรียนทุกบท

2. เพลง

3. ความรู้สำหรับครู

ส่วนที่ 2 เป็นคำชี้แจงหนังสืออ่านนอกเวลามี 4 เรื่อง คือ เรื่องสังข์ทอง นกกระเจาบ การผจญภัยของผ้าขี้ริ้ว และเมาศลึงก์หมาป่า

คู่มือการสอนภาษาไทยเป็นเอกสารประกอบหลักสูตรสำหรับผู้สอนที่สำคัญมากเล่มหนึ่ง คู่มือการสอนภาษาไทยกำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา สื่อการเรียน และการประเมินผล ช่วยให้ครูสะดวก ประหยัดเวลา และจัดการเรียนการสอนได้ครบถ้วนตามหลักสูตร

5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ความหมายของความคิดเชิงวิจารณ์

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานคำว่า "วิจารณ์" เป็นคำกริยาถ้าเป็นคำนามจะใช้คำ "วิจารณ์ญาณ" หมายถึง ปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผลที่ถูกต้อง (ราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 735)

ขวาล แพร์ตกุล กล่าวว่า วิจารณ์ญาณ หมายถึง ความสามารถในการใช้ปัญญาไปตัดสินหรือชี้ขาดเรื่องราวต่าง ๆ หรือความสามารถในการไล่เลียงหาเหตุผลเพื่อลงสรุปเป็นข้อยุติตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์แบบเดียวกับพฤติกรรมของควมมีเหตุผล (ขวาล แพร์ตกุล. 2516 : 83)

ระปะนีย์ นาครทรรพ และประภาศรี สีหอำไพ ให้ความหมายของวิจารณ์ญาณว่า คือการใช้สติปัญญาสันนิษฐานเหตุผล เลือกคิด เลือกเชื่อ โดยใช้ความรู้ความคิดและประสบการณ์ของตนช่วยไตร่ตรอง พิจารณากลับกรองหาเหตุผลจากข้อเท็จจริง (ระปะนีย์ นาครทรรพ และประภาศรี สีหอำไพ. 2520 : 23)

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ กล่าวว่า คำวิจารณ์ญาณควรมีความหมายด้านคำว่า พิจารณา คือพิจารณาสิ่งใดแล้วพยายามแยกแยะข้อบกพร่อง ข้อดีออกจากกันแล้วพินิจต่อไปว่า ข้อบกพร่องเกิดจากอะไร ข้อดีเกิดจากอะไร แล้ววินิจฉัยเหตุนี้มาจากผลนี้ผลนี้มาจากเหตุนี้ เช่น ผู้พิพากษาพิจารณาคดี แต่การพิจารณาทำเงียบ ๆ อยู่ในใจ ไม่แสดงออกมาว่าอย่างไร ส่วนการวิจารณ์นั้นแสดงออกมาเป็นคำพูดหรืองานเขียน ดังนั้นการวิจารณ์คือการพิจารณาสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วบอกข้อดีข้อเสียและสาเหตุของข้อดีข้อเสียนั้น การวิจารณ์ไม่ควรมีความหมายว่า "ติ" (บุญเหลือ เทพยสุวรรณ. 2529 : 44).

ดีไวน์ (Devine) กล่าวว่า ความคิดเชิงวิจารณ์ คือการประเมินข้อมูลที่รวบรวมไว้ว่า เกี่ยวข้องกับปัญหาหรือไม่ มีข้อบกพร่องผิดพลาดอย่างไร ความคิดเชิงวิจารณ์จะคาบเกี่ยวกับการคิดแบบอื่น ๆ คือ การคิดแบบรับรู้ การคิดแบบเชื่อมโยง การคิดแบบแก้ปัญหาและการคิดเชิงสร้างสรรค์ (Devine. 1981 : 96)

บลูม (Bloom) กล่าวว่า การที่บุคคลสามารถเลือกข้อมูลหรือวิธีการจากประสบการณ์ของตน เพื่อแก้ปัญหาหรือสถานการณ์ใหม่ ๆ นั้นบางคนเรียกว่า การคิดเชิงวิจารณ์ บางคนเรียกว่า การคิดแบบแก้ปัญหา คือ เรียกว่า การคิดแบบไตร่ตรอง บลูมเรียกคิดแบบนี้ว่า ความสามารถและทักษะทางสติปัญญา (Bloom. 1979 : 38)

ที่ยกมาข้างต้นพอจะสรุปได้ว่าทั้งนักวิชาการไทยและนักวิชาการต่างประเทศกล่าวไว้สอดคล้องกันว่า ความคิดเชิงวิจารณ์เป็นเรื่องของการใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรองโดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์ของตน เพื่อแก้ปัญหาหรือการตัดสินใจที่ประสบโดยใช้เหตุใช้ผล

ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

โรบินสัน (Robinson) กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นความสามารถในการใช้เกณฑ์ประเมินค่าสิ่งที่อ่าน ซึ่งเป็นการตัดสินใจโดยใช้ความจริง (Veracity) ความมีเหตุผล และกำหนดคุณค่าของสิ่งที่อ่านโดยมีพื้นฐานอยู่ที่เกณฑ์หรือมาตรฐานที่พัฒนามาจากประสบการณ์ที่ผ่านมา (Robinson. 1964 : 263)

สมิท (Smith) กล่าวว่า การอ่านขั้นวิจารณ์นั้นเป็นการอ่านขั้นสูงสุดของการอ่านอย่างมีความหมายคือ ผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในสิ่งที่เห็นเป็นตัวอักษรเป็นการอ่านด้วยการสืบสวนสอบสวน และมีความพอใจในการค้นหาความจริงสามารถประเมินหรือตัดสินว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง หรือความลำเอียงของผู้แต่ง และจะต้องสามารถวิจารณ์โดยใช้ความเห็นเป็นส่วนตัวที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยของผู้เขียน โดยใช้ประสบการณ์ความจริง หรือเหตุผลเป็นเกณฑ์ (Smith. 1963 : 167)

มิลเลอร์ (Miller) ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการอ่านขั้นสูง ผู้อ่านต้องประเมินผลสิ่งที่อ่าน โดยใช้ความรู้จากประสบการณ์ในการอ่านเป็นเกณฑ์เปรียบเทียบ (Miller. 1972 : 189)

เดอร์กิน (Durkin) ได้สรุปว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์คือการอ่านโดยใช้วิจารณ์ของผู้อ่าน ซึ่งเกิดจากการมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อเรื่องที่อ่าน เป็นผลให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง จนสามารถวิพากษ์วิจารณ์เรื่องที่อ่านได้ (Durkin. 1974 : 385)

ควอนาต (Quanat) ได้กล่าวถึงการอ่านอย่างมีวิจารณ์ไว้ว่าการอ่านอย่างมีวิจารณ์ ผู้อ่านจำเป็นต้องใช้ยุทธศาสตร์การคิด เพื่อประกอบองค์การคิดพิจารณาตัดสิน และประเมินค่าสิ่งที่อ่าน (Quanat. 1977 : 110)

วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ว่า คือการอ่านที่ใช้ดุลยพินิจหาเหตุผล และพิจารณาคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง สามารถเปรียบเทียบได้อย่างมีหลักเกณฑ์และตัดสินใจได้ว่า เรื่องนั้นหรือตอนใด ตอนหนึ่งของเรื่องนั้นถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดี สำคัญหรือไม่สำคัญ สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความเห็น หรือแยกความเห็นออกจากข้อเท็จจริง โดยใช้ปัญญา เหตุผล และหลักวิชา แต่ไม่ใช่อารมณ์เป็นเครื่องตัดสิน (วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ. 2522 : 180)

สนธิ ตั้งทวี ได้ให้ความคิดเห็นไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ ผู้อ่านต้องใช้สติปัญญาทางทะเลสิ่งทีอ่านได้ทั้งหมด คือต้องเข้าใจความคิดของผู้เขียน เข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้เขียน และสรุปความคิดและจับใจความสำคัญ ตลอดจนอธิบายขยายความได้ (สนธิ ตั้งทวี. 2528 : 123)

ประเทิน มหาขันธ์ ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ไว้ดังนี้ ความคิดอย่างรอบคอบ โดยใช้วิจารณ์อย่างลึกซึ้ง แต่เป็นการคิดที่มีต่อเรื่องที่อ่านได้จากหนังสือ ผู้อ่านต้องใช้วิจารณ์ในการตัดสินความคิดของผู้เขียนว่าเป็นลักษณะใด มากกว่าการที่จะเห็นชอบไปกับความคิดของผู้เขียนโดยสิ้นเชิง (ประเทิน มหาขันธ์. 2530 : 173)

แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณ์

นักการศึกษาของไทยและนักการศึกษาของต่างประเทศได้แสดงแนวคิดเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณ์ไว้หลายท่านที่น่าสนใจคือ

พระยาอนุมานราชธน แบ่งการวิจารณ์ออกเป็น 3 อย่าง คือ

1. การวิจารณ์ในแง่ความรู้สึกนึกคิดของตน เรียกว่า จิตวิจารณ์
2. การวิจารณ์ในแง่แปลหรือตีความหมาย เรียกว่า อรรถวิจารณ์
3. การวิจารณ์ในแง่ให้คำพิพากษา เรียกว่า วิพากษ์วิจารณ์

(อนุมาณราชธน. 2515 : 193)

เจือ สตะเวทิน อธิบายว่ามนุษย์ทุกคนมีจิตใจปกติย่อมมีการวิจารณ์เป็นกิจวัตร แต่การวิจารณ์อาจจะไม่ได้แสดงออกมาทางภาษาเสมอไปก็ได้ เช่น เมื่อเห็นคนแปลกหน้าก็จะวิจารณ์ว่าเขาสง่างามหรือไม่ เห็นหนังสือที่รูปเล่มสวยหรือมีเรื่องที่น่าสนใจก็วิจารณ์ว่าหนังสือเล่มนี้ดี การวิจารณ์จะถูกหรือผิดก็ได้ ขึ้นอยู่กับการคิดหาเหตุผลของแต่ละคน (เจือ สตะเวทิน. 2518 : 2)

บันลือ พฤกษะวัน ให้แนวคิดว่าคุณที่อ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ค่านั้นจะต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์พื้นฐานพอสมควร จึงจะสามารถใช้ความรู้ ความคิด ที่วินิจฉัยเรื่องราว เหตุผลในสิ่งที่อ่านได้อย่างชัดเจน ดังแนวคิดต่อไปนี้

1. การวิจารณ์ต้องพิจารณาเพื่อหาสิ่งดีงามหรือส่วนที่ดีของสิ่งที่อ่านได้หยิบยกส่วนดีไปใช้ประโยชน์
2. ค้นหาส่วนบกพร่อง ว่ามีส่วนบกพร่องไม่ได้อย่างไร อาจเกิดความไม่สมบูรณ์ ไม่ถูกต้อง หรือไม่สมเหตุผล
3. เสนอแนะทางแก้ไขส่วนบกพร่องนั้นให้ดีให้สมบูรณ์ หรือก่อให้เกิดอันตราย หรือหากเป็นโทษหรือสิ่งเลวร้าย ก็หาทางที่จะป้องกันไม่ให้สิ่งนั้นเกิดขึ้น

การอ่านอย่างพินิจมีจุดมุ่งหมายเพื่อการค้นหาทั้งส่วนดีส่วนบกพร่องเป็นการฝึกให้ใช้ความรู้ (ญาณ) ในการวิจารณ์ (พิจารณา) ซึ่งใจตัดสินใจว่าเป็นอย่างไร หรือที่เรียกว่าใช้ดุลยพินิจ และมีข้อแม้ว่า ถ้าเห็นส่วนบกพร่องส่วนใดส่วนหนึ่ง จะต้องหาทางเสนอแนะแก้ไขให้ส่วนบกพร่องนั้นหมดไปด้วย

(บันลือ พฤกษะวัน. 2532 : 83)

รัสเซลล์ (Russell) ให้ความเห็นว่าผู้ที่สามารถอ่านอย่างมีวิจารณ์จะต้องมีคุณสมบัติ 4 ประการ ดังนี้คือ

1. มีความรู้ในเรื่องที่จะอ่าน
2. มีความสงสัย อยากซักถามและไม่รีบเร่งตัดสินใจไม่ไตร่ตรอง
3. ใช้วิธีการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล หรือสืบค้น ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์
4. ปฏิบัติตามแนวทางจากการวิเคราะห์หรือเหตุผล

(Russell. 1963 : 21)

ฮิลแมน (Heilman) กล่าวว่า ความสามารถที่เป็นทักษะสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ มีดังต่อไปนี้

1. ทำความเข้าใจคำได้
2. สามารถเลือกความหมายของคำในกรณีที่มีความหมายหลายความหมายได้
3. เข้าใจถ้อยคำอุปมา ความหมายซ่อนเร้น ซึ่งผู้เขียนไม่ได้บอกมาโดยตรง
4. จับความคิดสำคัญของผู้เขียนได้
5. ถ่ายทอดข้อความที่ผู้เขียน เขียนไว้ได้
6. มองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ที่ประกอบขึ้นมาเป็นข้อความนั้น ๆ

และมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ เหล่านั้น

7. จับลักษณะของการเขียนของผู้เขียนได้
8. เข้าใจจุดมุ่งหมาย ความคิดเห็น และอคติของผู้เขียนได้
9. ลงความเห็นวินิจฉัย ตัดสินได้
10. จับความรู้สึกที่ผู้เขียนต้องการแสดงออกได้

(Heilman. 1972 : 426)

ดีไวน์ (Devine) กล่าวว่า ความคิดเชิงวิจารณ์เกี่ยวข้องกับการอ่านและการฟัง และสามารถสอนความคิดเชิงวิจารณ์ในการอ่าน ดีไวน์ แบ่งการคิดเชิงวิจารณ์ไว้ 8 ลักษณะคือ

1. การรู้จักประสงค์ของผู้ส่งสาร
2. การจำแนกข้อมูลที่ เกี่ยวข้องและ ไม่เกี่ยวข้องออกจากกัน
3. การประเมินแหล่งข้อมูล
4. การสังเกตทัศนคติที่ไม่แจ้ง ไว้หรือทัศนคติพิเศษ
5. การรู้ความหมายของภาษาที่มีความหมาย ไม่ตรงตามตัวอักษร
6. การรู้ภาษาที่แสดงอารมณ์
7. การแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น
8. การรู้จักประเมินและสรุปอ้างอิง

(Devine. 1981 : 103)

เกอร์ทรูด (Gertrude) แบ่งพฤติกรรมที่ต้องใช้วิจารณ์ผู้ออกเป็น 33 อย่าง คือ

1. การคาดการณ์ล่วงหน้า
2. ความซาบซึ้งในบุคคลและโครงเรื่องที่อ่าน
3. การแยกแยะความคิด
4. การเปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนและตรงกันข้าม
5. ความคิดในลักษณะวิจารณ์
6. การตัดสินข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อความที่เป็นข้อคิดเห็น
7. การแยกแยะความจริงออกจากความคิดเห็นแบบเพื่อน
8. การสรุปใจความสำคัญ
9. การรู้จักเหตุและผล
10. การจัดลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง
11. การประเมินทัศนคติของผู้เขียน

12. การประเมินการมีปฏิริยาตอบสนองความคิดในจุดหมายของผู้เขียน
13. การประเมินและการแก้ปัญหา
14. การประเมินในการสรุป
15. ความสามารถในการค้นหาข้อความที่พิสูจน์หรือหักล้างได้
16. การสร้างความคิดเห็น
17. การสร้างความรู้สึกประทับใจ
18. การลงสรุปความเห็น
19. ความสามารถในการบอกลักษณะหรือทํานองการเขียนของงานเขียน
20. การชี้บ่งลักษณะและการกระทำของบุคคลในเรื่อง
21. การตีความสำนวนภาษาที่ใช้
22. การแปลความคิดที่มีได้ระบุไว้
23. การตัดสินข้อความโดยอาศัยพื้นฐานของผู้เขียน
24. การตัดสินความถูกต้องและความสมเหตุสมผล
25. การอนุมานสิ่งที่ผู้เขียนมิได้กล่าวไว้โดยตรงในเรื่องที่อ่าน
26. การตัดสิน
27. การเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่อ่าน
28. การทำนายผลที่จะเกิดขึ้น
29. การมีปฏิริยาต่ออารมณ์และน้ำเสียงที่ผู้เขียนแสดงออกทางคำพูดที่เขียนขึ้น
30. การรู้ถึงปฏิริยาทางอารมณ์และเจตนาของผู้เขียน
31. การรู้ถึงปัญหาและโครงสร้างของเรื่อง
32. การเชื่อมโยงประสบการณ์ของเรื่องกับพื้นฐานของบุคคล
33. การวิจัย

(Gertrude. 1959 : 413)

แมคโดนัลด์ (McDonald) กล่าวถึงส่วนประกอบของการคิดเชิงวิจารณ์ว่าต้องใช้ความรู้จากประสบการณ์เดิม ความสามารถใช้เหตุผล ความสามารถในการคิดอนุมานและทัศนคติในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล โดยผ่านการวิเคราะห์และประเมินค่าบุคคลสามารถคิดเชิงวิจารณ์ได้เมื่อต้องการแก้ปัญหาหรือค้นหาคำตอบของปัญหาโดยการตั้งสมมติฐาน รวบรวมข้อมูล และการทดสอบสมมติฐานนั้น การคิดเชิงวิจารณ์จะแสดงออกในลักษณะการแยกความจริงออกจากความคิดเห็น สรุปรายจากข้อมูลที่ให้ไว้อย่างถูกต้อง บอกได้ว่าตกลงเบื้องต้นที่อยู่เบื้องหลังการสรุปคืออะไร และแสดงข้อจำกัดของข้อมูล (McDonald. 1965 : 177)

เฮนเดอร์สัน (Henderson) กล่าวว่า ความคิดเชิงวิจารณ์ประกอบด้วยทักษะหลายอย่างทางด้านความคิด เป็นทักษะที่สามารถสอนได้ เฮนเดอร์สันแบ่งคนออกเป็นสามกลุ่ม กลุ่มแรกคือ กลุ่มคนทั่วไปถือว่าความคิดเชิงวิจารณ์คือความคิดในการคอยจับผิด ความคิดช่างสงสัย และความคิดที่จะปฏิเสธความคิดเก่า ๆ กลุ่มที่สองคือกลุ่มนักศึกษา กลุ่มนี้เห็นว่าความคิดเชิงวิจารณ์มีความหมายเช่นเดียวกับการแก้ปัญหา ถ้านักเรียนมีประสบการณ์ในการแก้ปัญหามากเท่าใดนักเรียนก็จะมีทักษะการวิจารณ์มากขึ้นเท่านั้น กลุ่มที่สามคือกลุ่มนักวิชาการถือว่าความคิดเชิงวิจารณ์มีความหมายเป็นการประเมินข้อมูลโดยใช้เหตุผลในเชิงตรรกที่มีหลักเกณฑ์ซึ่งได้รับการยอมรับเพื่อจะนำไปใช้ในการตัดสินใจยอมรับหรือปฏิเสธกล่าวอ้างต่าง ๆ (อวยพร สุกุลตัน. 2527 : 11 ; อ้างอิงมาจาก Henderson. 1992)

ความจำเป็นของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ปัจจุบันการเผยแพร่ข่าวสารเป็นไปอย่างกว้างขวาง ระบบสื่อสารมวลชนมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในทุกวันนี้เป็นอันมาก การฝึกให้เด็กเพียงอ่านหรือฟัง เพื่อความเข้าใจนั้นยังไม่เป็นการเพียงพอ จะต้องให้เด็กรู้จักคิด รู้จักหาเหตุผลควบคู่ไปกับการอ่านหรือการฟังด้วยทุกครั้ง ความก้าวหน้าในด้านการโฆษณาหาเสียง การโฆษณาสินค้า การโฆษณาชักชวนให้ต่อต้านหรือเดินขบวน เป็นต้น เหล่านี้ถ้าหากผู้อ่านผู้ฟัง ไม่ได้ให้ความคิดอย่างรอบคอบแล้ว ก็จะต้องตกเป็นเหยื่อของการโฆษณาอันโดยง่าย

ความจำเป็นที่ต้องมีการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จากความคิดเห็นของ ประเทิน มหพันธ์ สรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. ปัจจุบันความก้าวหน้าทางด้านสื่อสารมวลชนมีมาก การรับข่าวสารจึงจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณให้รอบคอบ เพื่อการตัดสินใจที่ถูกต้อง
2. ความก้าวหน้าทางการโฆษณาขายสินค้ามีมากจนคนส่วนใหญ่หลงเชื่อในคำโฆษณา การใช้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ จะช่วยให้การตัดสินใจซื้อสินค้าเป็นไปอย่างถูกต้อง
3. เนื่องจากลัทธิการปกครองในปัจจุบันมีหลายลัทธิ แต่ละลัทธิก็พยายามโฆษณาชวนเชื่อ โดยใช้หลักจิตวิทยาต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง การใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบ จะช่วยให้การตัดสินใจเชื่อหรือไม่เชื่อลัทธิใดเป็นไปอย่างถูกต้อง
4. ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย และวิถีทางประชาธิปไตยนั้นส่งเสริมการคิดอย่างมีเหตุผล ด้วยเหตุนี้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณก็ดี การคิดอย่างมีวิจารณญาณก็ดี จึงมีความจำเป็นสำหรับสังคมประชาธิปไตย
5. ปัจจุบันบรรดาสรรพคาราต่าง ๆ มีมาก การเรียนรู้ของคนในยุคปัจจุบันจึงมิได้ยึดอยู่แต่กับตำราเพียงเล่มเดียว แต่ต้องใช้วิจารณญาณจากตำราหลายเล่มหลายผู้เขียน ด้วยเหตุนี้การอ่านอย่างพินิจพิเคราะห์มีวิจารณญาณจึงมีความจำเป็นมากในยุคปัจจุบัน

(ประเทิน มหพันธ์. 2530 : 173)

ปัจจุบันมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพราะเหตุการณ์ ข่าวสาร การโฆษณา ในยุคปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เมื่อนักเรียนมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก็จะสามารถที่จะตัดสินใจได้ว่า สิ่งใดผิด สิ่งใดถูก สิ่งใดควรเชื่อ สิ่งใดไม่ควรเชื่อ โดยใช้เหตุผลและประสบการณ์ของตนมาประกอบในการตัดสินใจความที่อ่าน และสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

ประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ความคิดวินิจฉัยหาเหตุผล และประเมินผลสิ่งที่อ่านว่ามีความถูกต้อง เชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด เมื่อผู้อ่านสามารถวินิจฉัย ได้แล้ว ก็จะได้รับความรู้ที่ถูกต้อง ดังนี้

ประกาศรี สี่หอไพ ได้ให้ความเห็นไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณช่วยให้ ผู้อ่านได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง และนำความคิด คติธรรมที่ได้มาประกอบกับประสบการณ์ทำให้เกิด ความคิดกว้างไกล ซึ่งจะเป็นการนำไปสู่การแก้ปัญหาได้ (ประกาศรี สี่หอไพ. 2524 : 331)

สมถวิล วิเศษสมบัติ กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ได้ดังนี้ที่ได้สรุปไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจะช่วยให้ผู้อ่านได้ประโยชน์อย่างแท้จริง เพราะผู้อ่านไม่ใช่จะรับเฉพาะความคิดของผู้เขียนเท่านั้น ผู้อ่านจะต้องนำความคิดของผู้เขียน มาประกอบกับความเห็นของตน ทำให้เกิดความคิดใหม่ ซึ่งนำไปใช้ประโยชน์ได้เมื่ออ่านอย่างมี วิจารณญาณมีประโยชน์ต่อผู้อ่านดังที่กล่าวมานี้ ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องฝึกฝนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ อยู่เสมอเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความคิดพิจารณาหาเหตุผลมาตัดสินเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง (สมถวิล วิเศษสมบัติ. 2528 : 74)

ผกาศรี เย็นบุตร ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า การฝึกอ่านอย่างมีวิจารณญาณ อยู่เสมอ จะทำให้ผู้อ่านมีจิตใจกว้าง มองโลกในแง่ดีและเป็นคนมีเหตุผล (ผกาศรี เย็นบุตร. 2526 : 70)

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สรุปได้ดังนี้ คือ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การอ่านที่ต้องการใช้ความรู้ ความคิด เหตุผล และประสบการณ์ของตนเองมาช่วยในการคิดวินิจฉัย พิจารณาตัดสินข้อความต่าง ๆ ที่อ่านนั้น ตามเกณฑ์ทางวิชาการ หรือมาตรฐานทางสังคม

จากทัศนะของนักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับพื้นฐานของการอ่านอย่างมี วิจารณญาณในส่วนที่สอดคล้องกันคือ ผู้อ่านจะต้องมีพื้นฐานในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. การสรุปความ

2. การลำดับเรื่อง
3. ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุกับผล
4. การทราบจุดมุ่งหมายและความตั้งใจของผู้เขียน
5. การประเมินเรื่อง

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีความสามารถอ่านอย่างมีวิจารณญาณตั้งแต่ระดับประถมศึกษา โดยการสอนให้นักเรียนสามารถอ่านโดยใช้วิจารณญาณ กล่าวคือ สามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้ รู้จักจุดประสงค์และเจตนาของผู้เขียน สามารถตัดสินใจได้ว่าสิ่งใดควรเชื่อหรือไม่ควรเชื่อ รู้จักคิดไตร่ตรองอย่างมีเหตุผลตามควรแก่วัย รู้จักใช้ความรู้และประสบการณ์ จากการเรียนมาช่วยในการคิดตัดสินใจปัญหาและวินิจฉัย เรื่องที่อ่าน จะช่วยให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการอ่าน และนำไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากในปัจจุบันการสอนให้นักเรียนรู้จักคิด ใช้เหตุผล และวิพากษ์วิจารณ์เป็นสิ่งสำคัญที่ควรให้นักเรียนได้ติดตัวไปจากโรงเรียนประถมศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย

ในการเรียนการสอนภาษาไทย การวัดและการประเมินผลเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะเป็นเครื่องช่วยให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนได้ทราบว่าการเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ หรือบรรลุผลตามเป้าหมายที่ได้วางไว้มากน้อยเพียงใด และเนื่องจากการเรียนการสอนภาษาไทยมีกระบวนการเรียนรู้ที่ค่อนข้างซับซ้อน การวัดและการประเมินผล จึงต้องทำกันหลาย ๆ ด้าน และใช้วิธีการหลายวิธี ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ช่วยให้ผู้สอนได้ทราบพัฒนาการทราบผลสัมฤทธิ์ของการเรียนของนักเรียนที่ได้สอนไว้ ดังที่ผู้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยดังนี้

อธยา สายศิลป์ ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อภาษาไทยของนักเรียนชั้น ป.5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดฝึกสมรรถภาพการอ่านเร็ว กับการสอนที่ฝึกตามกิจกรรมในคู่มือการสอนของกรมวิชาการ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของ

นักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เจตคติของนักเรียน
กลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (อัทธยา สายศิลป์,
2526 : บทคัดย่อ)

พรสุรีย์ สุริยง ได้ศึกษาผลการให้ข้อมูลย้อนกลับ และไม่ให้ข้อมูลย้อนกลับที่มีผล
ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยในการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ปรากฏว่า การสอนโดยการให้ข้อมูลย้อนกลับทันที ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า
การสอนโดยการให้ข้อมูลย้อนกลับทีละช่วง และการสอนโดยไม่มีการให้ข้อมูลย้อนกลับ อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พรสุรีย์ สุริยง, 2528 : บทคัดย่อ)

วัลลีย์ เรืองเกษตรกรณ์ ศึกษาผลการใช้แบบฝึกเสริมทักษะความคิดประกอบ
การสอนวิชาภาษาไทยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียน
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (วัลลีย์
เรืองเกษตรกรณ์, 2527 : บทคัดย่อ)

กนกวรรณ ชื่นชม ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยวิธีสอนปกติกับวิธีสอนชุดจุลบทที่ใช้หนังสือเล่มเล็ก
เชิงวรรณกรรม พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยชุดการเรียนจุลบทที่มีหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิง
วรรณกรรมเป็นสื่อ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยหนังสือปกติ (กนกวรรณ
ชื่นชม, 2532 : บทคัดย่อ)

สำเนา ศรีบุญแก้ว ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยระหว่าง
การสอน แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางกับผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
(สำเนา ศรีบุญแก้ว, 2533 : บทคัดย่อ)

จากผลงานวิจัยข้างต้นจะพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยจะขึ้นอยู่กับ
องค์ประกอบหลายอย่างคือ การฝึก การให้ข้อมูลย้อนกลับ การส่งเสริมทักษะการคิด การใช้สื่อ
การสอนที่เป็นหนังสือเรียน ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าพัฒนาความสามารถด้านการใช้

เหตุผล ซึ่งเป็นวิธีสอนที่ส่งเสริมด้านการคิด การใช้เหตุผล การใช้ข้อมูลย้อนกลับทันทีโดยใช้เนื้อหาวิชาในแบบเรียนภาษาไทย เป็นสื่อในกระบวนการเรียนการสอนกับวิธีการสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย แตกต่างกันหรือไม่

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล

สมเจตน์ ไวยการณ์ ได้ทดลองสอนรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลในวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชินีบูรณะ จังหวัดนครปฐม โดยเลือกนักเรียนที่มีความสามารถด้านคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างกันสองกลุ่ม จัดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามวิธีสอนปกติ ผลการทดลองพบว่ากลุ่มทดลองเกิดพฤติกรรมการคิดตามทักษะของ บลูม และคนอื่น ๆ ได้ทุกระดับพฤติกรรม และผู้เรียนทุกระดับการเรียนทั้งที่มีผลการเรียนดี ปานกลาง และผลการเรียนต่ำ มีความสามารถด้านการใช้เหตุผลในทุกด้านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนการสอนตามปกติช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการใช้เหตุผลของผู้เรียนเฉพาะผู้ที่มีผลการเรียนระดับปานกลางเท่านั้น (สมเจตน์ ไวยการณ์, 2530 : 100 - 102)

กนิษฐา อุ่นอนันต์ ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดหาเหตุผลเชิงตรรกศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล กับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล กับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความสามารถในการคิดหาเหตุผลเชิงตรรกศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล กับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (กนิษฐา อุ่นอนันต์, 2532 : 153)

จากผลงานวิจัยสรุปได้ว่า สิ่งที่สำคัญยิ่งในการสอนคือกระบวนการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนจัดเป็นประสบการณ์ให้กับผู้เรียนที่เอื้อต่อการปลูกฝังการใช้พฤติกรรมความคิดต่าง ๆ ตามทักษะของ บลูม นั้นสามารถฝึกให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนได้โดยครูผู้สอนต้องใช้วิธีสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดได้ใช้เหตุผล นักเรียนทุกคนก็จะสามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาทางสมองในระดับที่สูงได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษารูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลมาสอนในวิชาภาษาไทยโดยเน้นที่กระบวนการเรียนการสอนซึ่งใช้เนื้อหาในแบบเรียนวิชาภาษาไทยเป็นสื่อ เพื่อเป็นการปลูกฝังทักษะในด้านการคิด การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

งานวิจัยต่างประเทศ

เดวิดสัน (Davidson) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคำถามของครูกับคำตอบของนักเรียนในขณะที่มีกิจกรรมการอ่านแบบธรรมดา และแบบใช้ความคิดในขณะที่อ่านของนักเรียนเกรด 4 ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนการอ่านโดยถูกฝึกให้คิดอยู่เสมอ นั้น มีแนวโน้มที่จะตอบคำถามในรูปคิดเชิงวิจารณ์และพอใจที่จะแสดงความคิดเห็นของตนออกมา ส่วนนักเรียนที่เรียนการอ่านแบบธรรมดาไม่ค่อยได้ใช้ความคิดที่ลึกซึ้ง นักเรียนมีแนวโน้มจะตอบคำถามไม่มีความคิดเชิงวิจารณ์ และไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นของตนออกมา (Davidson. 1971 : 6273-A)

ฮันกินส์ (Hunkins) ได้ศึกษาผลของคำถามแบบวิเคราะห์และแบบการประเมินที่มีต่อความคิดวิจารณ์ของนักเรียนเกรด 6 จากโรงเรียนประถมศึกษาในชนบทของรัฐโอไฮโอ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มนักเรียนที่อ่านหนังสือตอนที่กำหนดแล้วตอบคำถามเชิงวิจารณ์และการประเมินมีความคิดด้านวิจารณ์มากกว่ากลุ่มอื่นที่ตอบคำถามแบบความรู้ ความจำ (เบญจมาศ สัมประเสริฐ. 2533 : 53 ; อ้างอิงมาจาก Hunkins. 1976 : 697 - 704)

วิลเลียม (William) ได้ศึกษาเรื่องพัฒนาการในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนเกรด 3 - 6 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพัฒนาการด้านความคิดการอ่านอย่างมี

วิจารณ์โดยสร้างแบบฝึกเกี่ยวกับการคิดการอ่านอย่างมีวิจารณ์สำหรับนักเรียนเกรด 3 - 6 และสร้างแบบทดสอบที่ใช้ประเมินความคิด การอ่านอย่างมีวิจารณ์ ผลสรุปได้ว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นสามารถช่วยพัฒนาด้านความคิด การอ่านอย่างมีวิจารณ์ (William. 1981 : 3877-A)

เอลโม (Elmo) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณ์เป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม โดยมีผู้แนะนำเพื่อหาว่าวิธีใดจะดีที่สุดที่จะทำให้เกิดวิจารณ์ในการอ่าน โดยกลุ่มนักเรียนเกรด 8 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้ของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Elmo. 1981 : 3971-A)

เปอร์กินส์ (Perkins) ศึกษาเปรียบเทียบทักษะการวิจารณ์ของนักเรียนเกรด 7 ที่เรียนจากบทเรียนโมดูลสำหรับคอมพิวเตอร์ บทเรียนโมดูลที่เรียนด้วยตนเอง และเรียนด้วยวิธีสอนแบบบรรยาย อภิปราย และให้ทำแบบฝึกหัดโดยสองกลุ่มแรกเป็นกลุ่มทดลอง กลุ่มสุดท้ายเป็นกลุ่มควบคุมการวิจัย พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (El.01) (อรรถ เทียมบัค. 2530 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Perkins. 1985 : 131-A)

ฮาร์ริสัน (Harrison) ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการจำแนกด้านความรู้ ความคิดของบลูม (Bloom's Taxonomy) กับความคิดเชิงวิจารณ์ของนักเรียนเกรด 7 ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมระดับนำไปใช้วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าตามแนวคิดของบลูม ช่วยพัฒนาและส่งเสริมความคิดเชิงวิจารณ์ (Harrison. 1985 : 1927-A)

แคนนอน (Cannon) ทำการศึกษารายกรณีนักเรียนเกรด 4, 5 และ 6 เพื่อวางแผนส่งเสริมทักษะการวิจารณ์ด้านภาษา พบว่ามีทางเป็นไปได้ที่จะเชื่อมโยงทักษะการวิจารณ์เข้ากับการฝึกหัด (Cannon. 1986 : 3579-A)

งานวิจัยในประเทศ

เขาวนีย์ เกิดเพทางค์ ทำการวิจัยเรื่องเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณ์ โดยใช้แบบฝึกกับ ไม่ใช้แบบฝึกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์

เพื่อทดลองสร้างแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึก ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (เขาวนั เกิดเพทางค์. 2524 : 49)

ศุภวรรณ เล็กวิไล ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกมีประสิทธิภาพ 80.01/80.25 ความก้าวหน้าทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนก่อนฝึกและหลังฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ศุภวรรณ เล็กวิไล. 2526 : บทคัดย่อ)

ฉวีวรรณ สิทธิปาน ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.92/81.00 คะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และหลังการฝึกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 (ฉวีวรรณ สิทธิปาน. 2526 : บทคัดย่อ)

อวยพร สกลตัน ทำการวิจัยเรื่อง การเสนอรูปแบบกิจกรรมการฝึกทักษะวิพากษ์วิจารณ์ในการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้แบบสอบถามให้ครูผู้สอนภาษาไทยตอบว่าใช้กิจกรรมใดในการฝึกทักษะการวิจารณ์แก่เด็ก ผลพบว่า กิจกรรมที่ปฏิบัติมากคือ การแบ่งกลุ่มแสดงความคิดเห็น การแบ่งกลุ่มให้อ่านหนังสือ แล้วนำมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแบ่งกลุ่มเรียบเรียงข้อความแสดงเหตุผลต่อเรื่องที่อ่าน (อวยพร สกลตัน. 2527 : 65)

ปริศนา พุทธสุวรรณ ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ใช้แบบฝึกมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่สอนโดยวิธีสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ปริศนา พุทธสุวรรณ. 2527 : 42)

ศิริพร พันธุ์ดี ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการรับรู้ทางสายตา กับสัมฤทธิ์ผลในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ศิริพร พันธุ์ดี. 2530 : 85)

สมนึก พวงกลิ่น ศึกษาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและสมรรถภาพการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสืบสวน-สอบสวนกับสอนตามคู่มือครู

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสืบสวน-สอบสวน มีความสามารถในการอ่านอย่างมี
วิจารณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (สมนึก พวงกลิ่น. 2530 : 71)

สำเนา กองทอง ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเร็วในการอ่านกับอัตราเร็ว
ในการคิดวิจารณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึก ผลปรากฏว่าอัตราเร็ว
ในการอ่านกับอัตราเร็วในการคิดวิจารณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสัมพันธ์กัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (สำเนา กองทอง. 2531 : 82)

อรณชุล ปานะดิษฐ์ และคนอื่น ๆ ศึกษาผลการเรียนของชุดการสอนการอ่าน
อย่างมีวิจารณ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
สนม จังหวัดสุรินทร์ พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณ์
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 (อรณชุล ปานะดิษฐ์ และคนอื่น ๆ. 2531 : บทคัดย่อ)

จากผลการวิจัยในต่างประเทศและในประเทศ พอจะสรุปได้ว่าความสามารถใน
การอ่านอย่างมีวิจารณ์ สามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา โดยการจัดรูปแบบ
กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทฤษฎี
จิตวิทยาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการอ่านอย่างมีวิจารณ์
ทำให้ผู้วิจัยได้แนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่า กิจกรรมที่สำคัญที่ส่งผลต่อ
กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงนั้นประกอบด้วยกิจกรรม
ดังต่อไปนี้

1. การจัดกิจกรรมทางการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
2. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม
3. กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความคิดในระดับสูงคือ การวิเคราะห์

การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

4. การให้ข้อมูลย้อนกลับทันที เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง
5. การให้การเสริมแรงทางบวกในระหว่างที่มีกิจกรรมการเรียนการสอน

6. มีการชี้แนะคือ การบอกจุดมุ่งหมายในการเรียนให้ผู้เรียนทราบ

7. ผู้เรียนค้นหาความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ

ส่วนกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ นั้น มีดังต่อไปนี้

1. การใช้คำถามที่ให้ผู้เรียนต้องใช้ความคิดในด้าน การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

2. การฝึกให้ผู้เรียนใช้ความคิดขณะที่อ่าน

3. การแบ่งกลุ่มผู้เรียนแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแสดงเหตุผลต่อเรื่องที่อ่าน

กิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และส่งเสริมความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนของวิธีสอน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลที่เน้นกระบวนการเรียนการสอนที่ปลูกฝังทักษะในด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า โดยมุ่งให้ผู้เรียนค้นหาความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ และให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีเพื่อให้ผู้เรียนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

จากแนวความคิดข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความคิดว่า กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้น ตามรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลจะส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทย ของกรมวิชาการ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย กลุ่มที่สอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลสูงกว่ากลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ

2. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มที่สอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลสูงกว่ากลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากร
2. กลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. แบบแผนการทดลอง
6. วิธีการดำเนินการทดลอง
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนวัดพรหมสาคร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี มีจำนวนห้องเรียน 6 ห้อง จำนวนนักเรียนทั้งหมด 248 คน โดยมีเหตุผลในการเลือกโรงเรียนดังนี้

1. เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี
2. เป็นโรงเรียนที่มีสถิติการมาเรียนของนักเรียนสูง
3. เป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2534 ตั้งแต่ 2 ห้องเรียน เรียนขึ้นไป และมีจำนวนนักเรียนอย่างน้อย ห้องเรียนละ 35 คน
4. เป็นโรงเรียนที่จัดห้องเรียนแบบคณะโดยมีนักเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน คณะกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 ของโรงเรียนวัดพรหมสาคร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. เลือกห้องเรียนโดยสุ่มอย่างง่าย จำนวน 2 ห้องเรียน จากจำนวน 6 ห้อง
2. จากกลุ่มตัวอย่างห้องเรียน 2 ห้อง เลือกโดยจับฉลากอีกครั้งเป็นกลุ่มทดลองและ

กลุ่มควบคุม มีนักเรียนกลุ่มทดลองจำนวน 38 คน กลุ่มควบคุมจำนวน 37 คน

กลุ่มทดลอง ได้รับการสอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการให้เหตุผล

กลุ่มควบคุม ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน

1. แผนการสอนที่ใช้สอนกลุ่มทดลอง ที่เรียนโดยวิธีสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการให้เหตุผล
2. แผนการสอนที่ใช้สอนกลุ่มควบคุม ที่เรียนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย บทเรียนที่ 4, 5 และ 6 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณวิชาภาษาไทยซึ่งวัดความสามารถด้านต่าง ๆ 5 ด้าน

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน

1. แผนการสอนภาษาไทย รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล เป็นแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยยึดจุดประสงค์ ความคิดรวบยอด หลักการและเนื้อหาจาก คู่มือการสอนภาษาไทยของกรมวิชาการพุทธศักราช 2521 บทเรียนที่ 4, 5 และ 6 มาสร้าง ตามขั้นตอนกระบวนการเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล โดยเน้นกิจกรรม กระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และคู่มือครูภาษาไทย ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ของกรมวิชาการ

1.2 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาบทเรียนที่ 4, 5 และ 6 ออกมาเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมย่อย และแบ่งเนื้อหาออกเป็นตอน ๆ ให้เหมาะสมกับเวลาที่ ใช้สอนแต่ละครั้ง ครั้งละ 3 คาบ 60 นาที และให้ครบ 45 คาบ มีดังนี้

1.2.1 บทเรียนที่ 4 เรื่อง ปณิธานของจิตร 15 คาบ

1.2.2 บทเรียนที่ 5 เรื่อง สิ้นสมุทร 15 คาบ

1.2.3 บทเรียนที่ 6 เรื่อง บางระจันรำลึก 15 คาบ

1.3 เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมให้สัมพันธ์กับเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละครั้ง

1.4 เขียนแผนการสอนตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งกิจกรรมการเรียน การสอนมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1.4.1 ขั้นการวางแผน

1.4.2 ขั้นการสร้างแนวความคิดรวบยอด

1.4.3 ขั้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

1.4.4 ขั้นการประเมินผล

1.5 นำแผนการสอนที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการควบคุมประกันคุณภาพ เพื่อ พิจารณาและแก้ไข แล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 4 ท่าน ดังนี้

- 1.5.1 อาจารย์นิยนา คุณานุรักษ์ วุฒิ กศ.ม. (ประถมศึกษา)
 อาจารย์ประถมสาธิต
 มศว ประสานมิตร
- 1.5.2 อาจารย์ก่อเกียรติ สอนสอาด วุฒิ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทย)
 ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
 วัดพรหมสาคร
- 1.5.3 อาจารย์สรเสรี สุวรรณ วุฒิ ค.ม. (การนิเทศการศึกษา)
 ศึกษาพิเศษฝ่ายพัฒนากลุ่ม
 ทักษะภาษาไทย สบจ. สิงห์บุรี
- 1.5.4 อาจารย์รุ่งนภา ตระกูลพัฑฒ วุฒิ ศศ.ม. (วัดผลการศึกษา)
 อาจารย์โรงเรียนอนุบาลสิงห์บุรี

พิจารณาความเหมาะสมของกิจกรรม ความเที่ยงตรงของเนื้อหาวิชา ภาษา และสื่อการเรียนที่ใช้สอนในแต่ละครั้ง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเป็นอย่างน้อย 2 ท่าน ถือเป็นเกณฑ์ที่เหมาะสม

1.6 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนวัดพรหมสาคร อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 35 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับเวลาที่ใช้สอน ภาษา สื่อการเรียนและกิจกรรมที่กำหนด

1.7 นำแผนการสอนที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องเพื่อเตรียมจัดทำแผนการสอนที่สมบูรณ์ สำหรับนำไปใช้สอนในการศึกษาต่อไป

2. แผนการสอนภาษาไทยตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ

แผนการสอนภาษาไทยตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการในบทเรียนที่ 4, 5 และ 6 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้สำหรับกลุ่มควบคุม โดยวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการพุทธศักราช 2521 มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และคู่มือครูภาษาไทยของ
กรมวิชาการ

2.2 วิเคราะห์จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม สำหรับเนื้อหาบทเรียนที่ 4, 5 และ 6
ที่ใช้ในการทดลอง

2.3 จัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมสำหรับเนื้อหา
ที่กำหนดไว้

2.4 นำแผนการสอนที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท
เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา แล้วปรับปรุงแก้ไขนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเดิม
พิจารณาความเหมาะสมของกิจกรรม ความเที่ยงตรงภาษา และสื่อการเรียนรู้ เพื่อนำมาปรับปรุง
แก้ไขโดยที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันอย่างน้อย 2 ท่าน ถือว่าเป็นเกณฑ์ที่เหมาะสม
จัดทำแผนที่สมบูรณ์สำหรับนำไปใช้ต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย

1.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากหนังสือเทคนิค
การเขียนข้อสอบของ ขวาล แพร่ดกุล (2520 : 1 - 405) หนังสือการทดสอบแบบอิงเกณฑ์
แนวคิดและวิธีการของ บุญเชิด ภิญโญนันต์พงษ์ (2527 : 1 - 211)

1.2 สร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรตามเนื้อหาที่นำมาทดลองสอนจากคู่มือครู
ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้
สร้างโดยมีผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่านได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 3 ท่าน ศึกษานิเทศ 1 ท่าน ผู้บริหาร 1 ท่าน และนักวัดผล 2 ท่าน เป็นผู้ให้คำแนะนำ
ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร ซึ่งปรากฏในภาคผนวก ค หน้า 348 - 349

1.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บทที่ 4, 5 และ 6
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 100 ข้อ แล้วนำเสนอต่อ
คณะกรรมการการควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญ ชุดเดิมเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิง
เนื้อหาว่า ข้อทดสอบแต่ละข้อสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตามตารางวิเคราะห์เนื้อหา

การวัดหรือไม่ ลักษณะการใช้คำถาม ตัวเลือก ความถูกต้องของภาษา โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .5 ขึ้นไป ได้จำนวนข้อสอบ 93 ข้อ

1.4 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนวัดพรหมสาคร อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 100 คน และนำมาตรวจให้คะแนนโดยตอบถูกให้ 1 คะแนนและตอบผิดให้ 0 คะแนน แล้วนำมาวิเคราะห์รายข้อ หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เทคนิค 27 % ของกลุ่มสูงต่ำ แล้วเปิดตารางของ จุง เทห์ ฟาน (Fan. 1952 : 16 : 32) คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ได้ข้อสอบ จำนวน 60 ข้อ ดังแสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ในตาราง 5 ของภาคผนวก ก หน้า 97 โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและพฤติกรรมตามตารางวิเคราะห์หลักสูตรในตาราง 13 ของภาคผนวก ค หน้า 348 - 349

1.5 นำข้อสอบที่คัดเลือกแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนวัดพรหมสามคร อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 100 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยวิเคราะห์หาค่าความคงตัวภายในตามแบบของ Kuder - Richard son โดยใช้สูตร KR - 20 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 ซึ่งแสดงผลการวิเคราะห์ในภาคผนวก ก หน้า 99

2. แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านอย่างที่มีวิจารณญาณ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พุทธศักราช 2521 ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านโดยพิจารณาจุดประสงค์การเรียนรู้ และหลักการของหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการทำแบบทดสอบ

2.2 ศึกษาความสนใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย จากหนังสือจิตวิทยาของ จีวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2524 : 5 - 54)

2.3 คัดเลือกเรื่องที่มีเนื้อเรื่องสอดคล้องกับความสนใจในการอ่านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากหนังสือต่าง ๆ ดังนี้

2.3.1 หนังสือพิมพ์

2.3.2 บทความ

2.3.3 นิทาน

2.3.4 เรื่องสั้น

2.3.5 สารคดี

นำข้อความเหล่านี้มาปรับปรุงแก้ไขใช้คำให้อยู่ในระดับการใช้ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรียบเรียงข้อความ โดยขยาย ย่อ ตัดทอน ให้แต่ละข้อความมีจำนวนคำอยู่
ในระหว่าง 100 - 200 คำ

2.4 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบจากหนังสือการเขียน
ข้อสอบของ ขวาล แพร์ดีกุล (2520 : 1 - 407) แล้วนำเนื้อเรื่องที่มีความยากง่ายที่
เหมาะสมในข้อ 2.3 มาสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณแบบปรนัย 5
ตัวเลือก จำนวน 75 ข้อ โดยออกข้อทดสอบให้ครอบคลุมด้านความสามารถในการอ่านอย่างมี
วิจารณญาณด้านต่าง ๆ จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

1. การสรุปความ	จำนวน 15 ข้อ
2. การลำดับเรื่อง	จำนวน 15 ข้อ
3. ความสัมพันธ์ของเหตุผล	จำนวน 15 ข้อ
4. การทราบจุดมุ่งหมายและความตั้งใจของผู้เขียน	จำนวน 15 ข้อ
5. การประเมินเรื่อง	จำนวน 15 ข้อ

2.5 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมปริิฐานิพนธ์และผู้
เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบทดสอบชุดเดิม 4 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาสำนวนภาษา และ
การใช้คำถาม เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง และความสามารถทางด้านการอ่านทั้ง 5 ด้าน คือ
สรุปความ การลำดับเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุกับผลการทราบจุดมุ่งหมายและความตั้งใจ
ของผู้เขียนและการประเมินเรื่อง

2.6 นำนแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนวัดพรหมสาคร อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน แล้วทำการวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบโดยใช้เทคนิค 27 % ของกลุ่มสูงต่ำและใช้ตารางสำเร็จรูปของ จุง เตห์ ฟาน (Fan. 1952 : 16 - 32) และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .08 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป คัดไว้ 40 ข้อ ความสามารถในการอ่านคำละ 8 ข้อในตาราง 7 ภาคผนวก ก หน้า 100

2.7 นำนแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาค่าความเชื่อมั่นกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนวัดพรหมสาคร อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 100 คน โดยวิเคราะห์หาค่าความคงตัวภายในตามแบบของ Kuder - Richardson KR - 20 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 ซึ่งแสดงผลการวิเคราะห์ในภาคผนวก ก หน้า 102

วิธีดำเนินการทดลอง

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองซึ่งดำเนินการทดลองตามแผนการวิจัยแบบ Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2521 : 216) ซึ่งมีลักษณะการทดลอง ดังนี้

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	T ₁	X	T ₂
CR	T ₁	-	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแผนการทดลอง

- X แทน วิธีสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล
 T₁ แทน การทดสอบก่อนเรียน
 T₂ แทน การทดสอบหลังเรียน
 R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม
 C แทน กลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ
 (พุทธศักราช 2521)
 E แทน กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สอนเองทั้ง 2 กลุ่มโดยสอนในวันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี ตั้งแต่เวลา 8.30 - 9.30 และ 9.30 - 10.30 น. ใช้เวลาสอนครั้งละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที รวมเวลาที่ใช้ในการทดลอง 15 ครั้ง 45 คาบ เป็นเวลา 4 สัปดาห์ โดยจัดคาบเวลาในการสอนสลับกันระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 การจัดคาบเวลาในการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เวลา	8.30 - 9.30 น.	9.30 - 10.30 น.
วัน		
จันทร์	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
อังคาร	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
พุธ	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
พฤหัสบดี	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม

3. ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง

3.1 ก่อนดำเนินการทดลอง

3.1.1 ทำการทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนทั้งสองกลุ่มด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ในบทเรียนที่ 2, 3 และ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และบันทึกผลการสอบไว้เป็นคะแนนสอบก่อนเรียน เพื่อไว้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล

3.1.2 ทำการทดสอบความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและบันทึกผลการทดสอบไว้เป็นคะแนนสอบก่อนเรียน เพื่อไว้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล

3.2 ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในเนื้อหาเดียวกัน จุดประสงค์การเรียนรู้เดียวกันและระยะเวลาในการทดลองเท่ากัน คือ กลุ่มละ 45 คาบ คาบละ 20 นาที แต่ใช้วิธีสอนต่างกันดังนี้

3.2.1 กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้วิธีสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล

3.2.2 กลุ่มควบคุมได้รับการสอนโดยใช้วิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ (พุทธศักราช 2521)

3.3 เมื่อสิ้นสุดการสอนตามกำหนดของการทดลอง

3.3.1 ทำการทดสอบหลังเรียนกับนักเรียนทั้งสองกลุ่มด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

3.3.2 ทำการทดสอบหลังเรียนกับนักเรียนทั้งสองกลุ่มด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

3.4 ตรวจสอบผลการทดสอบ แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่านอย่างมี
 วิจารณ์ภาษาภาษาไทย โดยใช้ t-test แบบ Independent ในรูปของ Difference
 Scores

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ยคำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 :

59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

2. หาค่าความแปรปรวนของคะแนนคำนวณได้จากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา
 สายยศ. 2531 : 63)

$$s^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}$$

เมื่อ s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน

X แทน คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

3. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ วิชาภาษาไทยโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งมีสูตรดังนี้ (บุญเชิด ภิญโญนันต์พงษ์. 2526 : 89 - 91)

$$IOC = R/N$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 ΣR แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาวิชาทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาวิชา

4. หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยการวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ (Item Analysis) ใช้หลักการจัดกลุ่ม 27 % แล้วเปิดตารางสำเร็จรูปของ จุง เทห์ ฟาน (Fan. 1952 : 16 - 32)

5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณวิชาภาษาไทย คำนวณจากสูตร คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR - 20) (ลิ้น ส่ายยศ และอังคณา ส่ายยศ. 2531 : 168)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right)$$

- เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
- n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ
- p แทน สัดส่วนของผู้ทำได้ข้อหนึ่ง = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
- q แทน สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง $\therefore 1 - p$
- s_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับนั้น

6. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและแบบทดสอบความแตกต่างของคะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติการแจกแจงของ t-test แบบ Independent ในรูปของ Difference Scores (Scott and Wertheimer. 1962 - 264)

$$t = \frac{MD_1 - MD_2}{s_{MD_1 - MD_2}}$$

$$s_{MD_1 - MD_2} = \sqrt{\frac{s_D^2}{n_1} + \frac{s_D^2}{n_2}}$$

$$s_D^2 = \frac{\Sigma(D_1 - MD_1)^2 + \Sigma(D_2 - MD_2)^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t	แทน ค่าที่ใช้พิจารณา
s_D^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบ หลังเรียนและก่อนเรียนของกลุ่มตัวอย่าง
D_1	แทน ผลต่างของคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง
D_2	แทน ผลต่างของคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มควบคุม
MD_1	แทน คะแนนเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนสอบก่อนเรียนและสอบหลัง เรียนของทุกคนในกลุ่มทดลอง
MD_2	แทน คะแนนเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนสอบก่อนเรียนและสอบหลัง เรียนของทุกคนในกลุ่มควบคุม
$s_{MD_1-MD_2}$	แทน คะแนนความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่าง MD_1 และ MD_2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
X ₁	แทน	คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง
X ₂	แทน	คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง
MD	แทน	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบ หลังการทดลองกับก่อนการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง
S_D^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่างหลังการทดลอง กับก่อนการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - Distribution
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลกับวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ (พุทธศักราช 2521)

2. เปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลกับวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ (พุทธศักราช 2521)

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test Difference Scores ได้ผลดังเสนอในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงการทดลองความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	X ₁	X ₂	MD	S _D ²	t
กลุ่มทดลอง	38	30.8158	36.3947	5.5526	12.9566	1.9151*
กลุ่มควบคุม	37	30.5405	34.5676	4.0270	10.8048	

$$t_{.05} (73) = 1.671$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย กลุ่มที่สอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลสูงกว่ากลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ

2. เปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในวิชาภาษาไทย
 ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ t-test Difference Scores ได้ผลดังเสนอ
 ในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในวิชาภาษาไทย
 ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	X ₁	X ₂	MD	S_D^2	t
กลุ่มทดลอง	38	18.1579	24.4211	6.2632	5.6586	3.0718**
กลุ่มควบคุม	37	20.3784	25.0811	4.6757	4.3363	

$$t_{.01} (73) = 2.390$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 4 พบว่า ความสามารถทางการอ่านอย่างมี
 วิจารณญาณในวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่าความสามารถในการอ่านอย่างมี
 วิจารณญาณกลุ่มที่สอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลสูงกว่ากลุ่มที่
 สอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งมีลำดับขั้นตอนของการวิจัยและผลโดยสรุป ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลกับที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ (พุทธศักราช 2521)
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลกับที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ (พุทธศักราช 2521)

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย กลุ่มที่สอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลสูงกว่ากลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ
2. ความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มที่สอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลสูงกว่ากลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนวัดพรหมสาคร จำนวน 6 ห้องเรียน 248 คน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 ของโรงเรียนวัดพรหมสาคร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 เลือกห้องเรียนโดยสุ่มอย่างง่าย จำนวน 2 ห้องเรียน จากจำนวน 6 ห้องเรียน

2.2 จากกลุ่มตัวอย่างห้องเรียน 2 ห้อง เลือกโดยจับฉลากอีกครั้งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีนักเรียนกลุ่มทดลองจำนวน 38 คน กลุ่มควบคุม 37 คน ดังนั้นกลุ่มทดลอง ได้รับการสอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล

กลุ่มควบคุม ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

3.1 เครื่องมือที่ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน

3.1.1 แผนการสอนที่ใช้สอนกลุ่มทดลอง ที่เรียนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล

3.1.2 แผนการสอนที่ใช้สอนกลุ่มควบคุม ที่เรียนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

3.2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย บทเรียนที่ 4, 5 และ 6 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ วิชาภาษาไทยด้านต่าง ๆ จำนวน 5 ด้าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. วิธีดำเนินการทดลอง

- 4.1 ก่อนการทดลองให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
- 4.2 ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในเนื้อหาเดียวกัน จุดประสงค์การเรียนรู้เดียวกัน และระยะเวลาในการทดลองเท่ากัน คือ 45 คาบ คาบละ 20 นาที กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยรูปแบบเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล กลุ่มควบคุมได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ
- 4.3 ทดสอบหลังการทดลอง ให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชุดเดียวกับที่ทดสอบก่อนการทดลอง

5. วิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ t-test แบบ Independent ในรูปของ Difference Scores

สรุปผลการทดลอง

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดพรหมสาคร จังหวัดสิงห์บุรี ที่ได้รับการสอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
2. ความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดพรหมสาคร จังหวัดสิงห์บุรี ที่ได้รับการสอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

อภิปรายผลการศึกษา

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดพรหมสาคร จังหวัดสิงห์บุรี ที่ได้รับการสอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล กับวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูของกรมวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังการทดลองกับก่อนการทดลองพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอน โดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.5526 ส่วนนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูของกรมวิชาการมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.0270

จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูของกรมวิชาการ เนื่องมาจากสาเหตุซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1.1 กิจกรรมการเรียนการสอนของรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลมุ่งฝึกให้นักเรียนใช้พฤติกรรมการคิดด้านการวิเคราะห์ ได้แก่ การจำแนก การจัดลำดับความสำคัญ และความต่อเนื่อง พฤติกรรมด้านการสังเคราะห์ โดยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น หาเหตุผลจากข้อมูลย่อย ๆ โดยการสังเกตลักษณะร่วม ลักษณะแตกต่าง และลักษณะคล้ายคลึงกัน สรุปเป็นความคิดรวบยอดซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นิคเคอร์สัน (Nickerson. 1984 : 23 - 36) ที่ได้กำหนดลักษณะทักษะการคิดที่จำเป็น และเป็นพื้นฐานของความสามารถด้านการใช้เหตุผล คือความสามารถในการจัดประเภท การจัดเรียงลำดับความสำคัญ การเปรียบเทียบ และการสรุปอ้างอิง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเจตน์ ไวยการณ์ (2530 : 97) ที่พบว่า รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล ซึ่งมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ฝึกใช้ความคิดด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า โดย การคิดและอภิปราย สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงขึ้น

1.2 ในแต่ละกิจกรรมการฝึกนั้นจะมีการประเมินผลการดำเนินกิจกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคลและกลุ่ม เพื่อให้ทราบว่าบรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้หรือการฝึกหรือไม่อย่างไร โดยให้นักเรียนเป็นผู้ทำการประเมินด้วยตนเองหรือประเมินร่วมกับครู พร้อมทั้งบันทึกผลการประเมินลงในแบบประเมินกิจกรรมดังกล่าวถือว่าเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับทันที หลังจากทำการประเมิน นักเรียนร่วมกับครูนำผลที่ได้รับนั้นมาประมวลสรุปร่วมกัน เพื่อส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติกิจกรรมถูกต้องได้กระทำต่อไป ส่วนนักเรียนที่กระทำผิดให้หาแนวทางแก้ไขก่อนที่จะดำเนินกิจกรรมในขั้นต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรสุรีย์ สุริยง (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการให้ข้อมูลย้อนกลับ และไม่ให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏว่า การสอนโดยให้ข้อมูลย้อนกลับทันที ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3 กิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะหรือแนะนำ กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมกลุ่มโดยฝึกให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีอิสระในการอภิปรายแสดงความคิดเห็น และการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน กิจกรรมดังกล่าวก่อให้เกิดการรับรู้ที่ตรงกัน ดังที่ พรณี ขุทัย (2522 : 59) ได้กล่าวว่า หลักการเรียนการสอนที่เน้นการค้นพบด้วยตนเองเป็นกระบวนการสำคัญในการเรียนรู้ เพราะผู้เรียนพยายามค้นพบและหาคำตอบด้วยตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่ดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เชื้อน เสือคำ (2521 : 74) ที่ศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างวิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองตามลำพัง วิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองเป็นกลุ่มย่อยและวิธีสอนแบบเดิม ผลการวิจัยพบว่า การเรียนโดยวิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองเป็นกลุ่มย่อย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่าแบบเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำเนา ศรีบุญแก้ว (2533 : บทคัดย่อ) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางกับผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเช่นนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ บลูม (Bloom, 1982 : 166 - 195) ที่เสนอแนะไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้นต้อง ประกอบด้วย การชี้แนะ (Cue) การเสริมแรง (Reinforcement) การมีส่วนร่วมในกิจกรรม (Participation) การให้ข้อมูลย้อนกลับและแก้ไขข้อบกพร่อง (Feedback and Correction) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐา อุ่นอนันต์ (2532 : 153) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ด้วยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล กับคู่มือครูของ สสวท. ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล กับวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ ผลการวิจัย พบว่าความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลสูงกว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2 เพื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังการทดลองและก่อนการทดลอง พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.2632 ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.6757

จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการเนื่องจากสาเหตุพอสรุปได้ดังนี้

กิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งเน้นส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า นักเรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ได้แสดงความคิดเห็นรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน ซึ่งกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าวช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดอย่างมีเหตุผล สอดคล้องกับแนวคิดของ โรเจอร์ (Roger, 1970 : 146) ที่กล่าวว่า ภาวะที่

ส่งเสริมให้บุคคลกล้าคิด ได้แก่ ภาวะที่บุคคลนั้นเมื่ออิสระในการคิด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์สิ่งย่อย ๆ จากข้อเท็จจริง ข้อมูลต้องใช้เหตุผลในการคิด แล้วการคิดของผู้เรียน จะสูงขึ้นเมื่อได้รับการกระตุ้นให้คิด ซึ่งสอดคล้องกับขั้นพัฒนาการทางด้านความคิดของ เพียเจต์ ที่กล่าวว่า ขั้นปฏิบัติการด้วยนามธรรมของเด็กอายุโดยเฉลี่ย 10 - 15 ปี เป็นขั้นเริ่มต้นของการพัฒนาที่จะเปลี่ยนแปลงกระบวนการคิดที่อยู่ในรูปเหตุผลเชิงรูปธรรม พัฒนาขึ้นมาอยู่ในขั้นของกระบวนการคิดที่อยู่ในรูปเหตุผลเชิงนามธรรม (พรณี ชูชัย. 2522 : 59)

กิจกรรมการอ่าน นักเรียนต้องฝึกปฏิบัติกิจกรรมหลายประการ เช่น การสรุปใจ ความสำคัญ การตอบคำถามเชิงเหตุผล การลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับก่อนหลัง การวิจารณ์พฤติกรรมและความคิดของตัวละครในลักษณะของการประเมินคือ ถูก - ผิด, ดี - เลว ฯลฯ ซึ่งนักเรียนต้องคิดหาเหตุผลในการอภิปราย แล้วนำมาเชื่อมโยงกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของนักเรียนทั้งสถานการณ์ที่ดีสมควร เป็นแบบอย่างและสถานการณ์ที่เป็นปัญหาสมควรที่ต้องหาทางแก้ไข โดยที่นักเรียนต้องใช้กระบวนการคิดมาหาเหตุผลที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และเหตุผลตามมาตรฐานทางสังคม (คุณธรรม - จริยธรรม - ค่านิยม) มาใช้ในการอภิปรายภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม กิจกรรมดังกล่าวนี้นักเรียนต้องใช้กระบวนการคิด ด้านการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า มาใช้ในการฝึกทำกิจกรรม ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกิจกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ กีบสัน (Gibson. 1986 : 3235 - A) ที่พบว่ากิจกรรมการสอนที่เน้นการค้นคว้าพินิจ พิเคราะห์ โดยผ่านการอ่าน และการเขียน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสามารถพัฒนาความสามารถเชิงวิจารณ์ได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮันกินส์ (Hunkins. 1976 : 697 -704) ที่ศึกษาผลของการใช้คำถามแบบวิเคราะห์ และประเมินค่าที่มีผลต่อความคิดวิจารณ์ของนักเรียนเกรด 6 พบว่า นักเรียนที่อ่านหนังสือแล้วตอบคำถามเชิงวิเคราะห์ และประเมินค่า ทำให้มีความคิดด้าน วิจารณ์ และสอดคล้องกับงานของ ฮาร์ริสัน (Harrison. 1985 : 1627 - A) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจำแนกด้านความรู้ ความคิด ของบลูม (Bloom's Taxonomy) พบว่า พฤติกรรมระดับใช้การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ตามแนวคิดของบลูมช่วย พัฒนาและส่งเสริมความคิดเชิงวิจารณ์

จากเหตุผลดังกล่าวสรุปได้ว่า ความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษา จะเกิดขึ้นได้ถ้ามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่ส่งเสริมด้านกระบวนการคิด โดยเฉพาะด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า และกิจกรรมการเรียนรู้การสอนควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ การจัดกิจกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ แคนนอน (Cannon. 1986 : 3579 - A) ที่ศึกษานักเรียนเกรด 4, 5 และ 6 เพื่อส่งเสริมทักษะการวิจารณ์ด้านภาษา พบว่ามีทางเป็นไปได้ที่จะเชื่อมโยงทักษะการวิจารณ์ให้เกิดขึ้นได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรรชกุล ปานะดิษฐ์ และคนอื่น ๆ (2531 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลการเรียนของชุดการสอนฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ที่ให้นักเรียนอ่านแล้ววิเคราะห์ตอบคำถาม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อสังเกตจากการทำการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีข้อสังเกตบางประการที่เป็นประโยชน์ ดังนี้

1. ในการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ไม่คุ้นเคยกับขั้นตอนของรูปแบบการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลมาก่อน ในระยะแรกจึงสูญเสียเวลาในการทำกิจกรรมมากกว่าที่กำหนด แต่เมื่อคุ้นเคยกับขั้นตอนการสอนแล้วก็สามารถประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตามที่กำหนดไว้ในแต่ละกิจกรรม ดังนั้นในระยะแรกครูผู้สอนจึงต้องคอยให้ความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด
2. นักเรียนบางคนไม่ชอบทำงานร่วมกับคนอื่น จึงต้องชี้แจงให้เข้าใจว่า การทำงานกลุ่มหรือทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นเรื่องจำเป็นเพราะเมื่อออกนอกห้องเรียนและในการดำเนินชีวิตประจำวันก็ต้องอยู่ร่วมกับคนอื่น ทำงานร่วมกับคนอื่น การทำงานเป็นกลุ่มในขณะเรียนจึงเป็นการฝึกให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และทำให้งานสำเร็จได้รวดเร็วของงานคือ
3. จากการทดลองทำการวิจัยครั้งนี้พบว่า การที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง และกลุ่มของตน ในการฝึกกิจกรรมแต่ละกิจกรรมทำให้นักเรียนกระตือรือร้น ในการปฏิบัติ

กิจกรรมสูงขึ้น และเกิดการแข่งขันทันทีระหว่างกลุ่มทำให้สมาชิกภายในกลุ่มต่างช่วยเหลือกันและกันมากขึ้น ดังนั้นการที่ให้นักเรียนประเมินตนเองจึง เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เพิ่มเติมความสามารถของตนเอง

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าการสอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล ซึ่งกิจกรรมการสอนเน้นให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง โดยครูมีบทบาทเป็นเพียงผู้ชี้แนะ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ส่งเสริมกระบวนการคิดด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ตามขั้นตอนการเรียนรู้การสอนทั้ง 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผน ขั้นการสร้างแนวคิดรวบยอด ขั้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และขั้นการประเมินผล ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ .01 ตามลำดับนั้น แสดงให้เห็นว่า เราสามารถที่จะปลูกฝังพฤติกรรมการคิดด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าให้เกิดขึ้นในนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมีอายุอยู่ในช่วง 10 - 12 ปีได้ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญาของเพียเจต์ ขั้นที่ 4 ขั้นปฏิบัติการด้วยนามธรรม คือ นักเรียนจะสามารถพัฒนาความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงนามธรรม ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดว่า ครูผู้สอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาตอนปลายที่ใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และประสบปัญหาในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ที่ผู้เรียนขาดทักษะ กระบวนการคิดด้านการวิเคราะห์ วิचारอย่างมีเหตุผล และการสรุปความคิดรวบยอด สามารถนำรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล มาแก้ปัญหาการเรียนได้ โดยผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. การที่จะนำรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลไปใช้ ครูผู้สอนควรศึกษาขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ หรือถ้าต้องการนำไปใช้ในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในชั้นอื่นของโรงเรียนวัดพรหมสาคร ควรมีการฝึกอบรมครูผู้สอนให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการสอนในแต่ละขั้นตอน

2. กิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่จัดขึ้น มีลักษณะเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นผู้
ดำเนินกิจกรรมด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ดูแลชั้นและชี้แนะในกรณีที่เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไข
กิจกรรม และการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียน

3. ขั้นตอนในการทำกิจกรรมการเรียนรู้การสอนมี 4 ขั้นตอน คือขั้นตอนการวางแผน
ขั้นตอนการสร้างแนวคิดรวบยอด ขั้นตอนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และขั้นตอนการประเมินผล
ทั้ง 4 ขั้นตอน ต้องดำเนินการต่อเนื่องกัน และควรดำเนินการให้ครบทั้ง 4 ขั้นตอน เว้นแต่ใน
กรณีที่ไม่มีเวลาจำกัด อาจดำเนินการเพียง 2 ขั้นตอน และก่อนที่จะดำเนินการในคาบต่อไป ครู
ต้องให้นักเรียนทำการทบทวนในสิ่งที่ได้ดำเนินการในคาบเรียนที่ผ่านมาเสมอเพื่อให้นักเรียนได้
เห็นวิธีการเรียนรู้ของตนเอง

4. เมื่อนักเรียนเข้าใจกระบวนการเรียนการสอนดีแล้ว ครูควรเน้นกิจกรรมใน
ขั้นตอนการสร้างแนวคิดรวบยอดและขั้นตอนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้มากขึ้นกว่าเดิม
เพราะทั้งสองขั้นตอนนี้มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้เนื้อหาวิชามาก และจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความ
คุ้นเคยกับวิธีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง อันมีผลต่อการนำไปใช้ในวิชาอื่น ๆ และในชีวิต
ประจำวัน

5. การที่จะนำรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล ไปใช้
ควรมีการเตรียมความพร้อมแก่นักเรียนก่อน เพื่อให้นักเรียนได้คุ้นเคยกับขั้นตอนกิจกรรม
การเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลการสอนโดยรูปแบบการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถด้าน
การใช้เหตุผลในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับชั้นอื่น ๆ ในโรงเรียนประถมศึกษา

2. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่เป็นผลการสอนของรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนา
ความสามารถด้านการใช้เหตุผล เช่น ความสนใจ ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม
มนุษยสัมพันธ์

3. ควรมีการศึกษาถึงอิทธิพลของรูปแบบการสอนนี้มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
การสอนในกลุ่มวิชาอื่น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ชื่นชม. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยวิธีสอนปกติกับวิธีสอนชุดจุลบท ที่ใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- กนิษฐา อ่อนนัณฑ์. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการคิดหาเหตุผลเชิงตรรกศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลกับการสอนตามคู่มือครูของสสวท. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. เอกสารคำสอนวิชา ประถม 521 ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- ก่อ สวัสดิพาณิชย์. การสอนอ่านในชั้นประถม. กรุงเทพฯ : การศาสนา, 2509.
- เชื่อน เสือคำ. ศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างวิธีแนะนำให้นักเรียนเขียนด้วยตนเองตามลัทธิ วิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองเป็นกลุ่มย่อย และวิธีแบบเดิม. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 8, สำนักงาน. รายงานผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับประเทศ ปีการศึกษา 2532. เอกสารอัดสำเนา. 2532.
- เจือ สตะเวทิน. วรรณคดีวิจารณ์. กรุงเทพฯ : สุทธิสารการพิมพ์, 2519.
- จวีลักษณ์ บุญกาญจน์. จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2524.
- _____. การอ่านและการพิจารณาหนังสือ. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2523.

- ฉวีวรรณ ลิทธิพาน. การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2526. อัดสำเนา.
- จันทนา ภาคบงกช. สอนให้เด็กคิด. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- ชวล แพร่ตกุล. เทคนิคการวัดผล. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2516.
- เชาวนี เกิดเพทางค์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อัดสำเนา.
- ระพีชัย นาคทรพรพ และประภาศรี สีหอำไพ. ภาษาไทยสำหรับครู. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- ธรรักษ์ ศิริสวัสดิ์. ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเร็วในการอ่าน ความเข้าใจและสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.
- บันลือ พฤกษ์วัน. มิติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2532.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงศ์. การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. ภาษาไทยที่ถูกลืม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2518.
- ประเทิน มหาจันทร์. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเคียนสไตร์, 2530.
- ประภาศรี สีหอำไพ. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.

- ปรีศนา พุทธสุวรรณ. การศึกษาสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองจอก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527. อัดสำเนา.
- ผกาศรี เย็นบุตร. ทักษะและความรู้ทางภาษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาไทย
และตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- พรสุรีย์ สุริยง. การศึกษาผลการใช้ข้อมูลย้อนกลับและการไม่ให้ข้อมูลย้อนกลับที่มีต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยในการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 1. ปรินุญานันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525. กรุงเทพฯ :
อักษรเจริญทัศน์, 2525.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : ศึกษาพรจำกัด, 2531.
- วัลลีย์ เริงเกษตรกรรม. การศึกษาผลการใช้แบบฝึกเสริมทักษะความคิดประกอบการสอนวิชา
ภาษาไทยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ปรินุญานันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- วิจิตรรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ. การใช้ภาษาไทย (ไทยเอง). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
โอเคียนส์ไตร์, 2522.
- วิชาการ,กรม กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการวิจัยเรื่องวิจัยสังเคราะห์ กระบวนการ
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เล่มที่ 1 - 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
การศาสนา, 2532.
- ศิริพร พันธุ์ดี. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการรับรู้ทางสายตา กับสัมฤทธิ์ผล
ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปรินุญานันท์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ. คู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2532.

_____. หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521. (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ : คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2533.

_____. เอกสารทางวิชาการประกอบการสัมมนาระดับชาติเรื่องหลักสูตรประถมศึกษา.
สภาพปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต, 22 - 25 กรกฎาคม 2530.

ศุภวรรณ เล็กวิไล. การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนแสงชนูทิศ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. อัดสำเนา.

สมเจตน์ ไวยการณ. รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล.
ปริญฐานิพนธ์ กศ.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2530. อัดสำเนา.

สมถวิล วิเศษสมบัติ. วิธีสอนภาษาไทยมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2525.

สมนึก พวงกลิ่น. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและ
ความสามารถการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีสืบสวน สอบสวน.
ปริญฐานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2530. อัดสำเนา.

สนธิ ตั้งทวี. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยโดยใช้และไม่ใช้บทเสริมทักษะ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม. ปริญฐานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

สำเนา กองทอง. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเร็วในการอ่านกับอัตราเร็วในการคิด
วิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531. อัดสำเนา.

สำเนา ศรีบุญแก้ว. ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยระหว่างการสอนแบบ
ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางกับผู้สอนเป็นศูนย์กลาง. ปริญฐานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

- สุจิต เพียรชอบ. การพัฒนาการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ภาควิชามัธยมศึกษา
คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- สุชาดา วิยวุฒิ. เอกสารประกอบการบรรยายเรื่องสาระที่เปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษา
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 การประชุมชี้แจงวิทยากรหลักประถมศึกษา. พฤษภาคม -
มิถุนายน 2533.
- อนมานราชธน, พระยา. การศึกษาวรรณคดีในแง่วรรณศิลป์. กรุงเทพฯ : บรรณาการ,
2515.
- อัจฉรา ชีวพันธ์. ศาสตร์ของการสอนภาษาไทย. โครงการพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกับ
โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2518.
- อัทธยา สายศิลป์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อภาษาไทยของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดฝึกสมรรถภาพการอ่านเร็ว
กับการสอนที่ฝึกตามข้อความในคู่มือการสอนของกรมวิชาการ. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- อรรถ เทียมบัค. การเปรียบเทียบความสามารถเชิงวิจารณ์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับสอนตามแผนการสอนของหน่วย
ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- อวยพร สกลตัน. การเสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมฝึกทักษะการวิพากษ์วิจารณ์การสอน
ภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อัดสำเนา.
- Bloom Benjamin S. Taxonomy of Educational Objectives Handbook I :
Cognitive Domain. 17 th ed. New York : David Mackay, 1972.
- _____. Taxonomy of Educational Objectives. London : Longman Group
Ltd., 1979.

- Bush, Glifford L. and Mildred H. Huebner. Strategies for Reading in The Elementary School. London : Macmillan Company, 1970.
- Cannon, C.J. "A Case Study of Planning Implementation, Documentation and Assesment of Critical Thinking Skills Language Arts Curriculum in Graders 4, 5 and 6 in Full Time Program for The Academically Gift," Dissertation Abstracts International. 46(12) : 3579-A ; June, 1986.
- Davidso, Jaue L. "The Relationship Between Teacher's Questions and Pupils Responses During a Directed Reading Activity and Directed Reading Thinking Activity," Dissertation Abstracts International. 1971.
- Devine, T.G. Teaching Study Skills. Baston : Allyn and Bacon, Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1974.
- Dunkin, Michael J. and Bruce J. Biddle. The Study of Teaching. New York : Holt, Rinehart and Winston Inc., 1974.
- Elmo Shearer, James A. "Comprarison of Individualized and Group Orivnted Reading Methods Related to Critical Thinking," Dissertation Abstracts International. 40(7); 1981.
- Fan, Jung Teh. Item Analysis Table. New Jersey : Reproduced in Thailand Permission of Educational Testing Service Priceton, 1952.
- Gerturde, Williame. Revision for Critical Reading in Basic Readers Elementary English. 1959.
- Harrison, J.M. "The Relationship Between Bloom's Taxonomy and Critical Thinking Skills," Dissertation Abstracts International. 45(06) : 1627-A; December, 1984.
- Heilman, Arthur W. Principles and Practices of Teaching Reading. Ohio : A Bell and Howell, 1967.
- Miller, Lyle L. Developing Reading Efficiency. New York : Henry Holt and Company, Inc., 1972.
- Quanat, Ivan J. Teaching Reading : A Human Process. Chicago : Ran McNally College Fublishing Company, 1977.
- Robinson, Helen M. Developing Critical Reading Dimensions of Critical Reading. New Jersey : University of Delaware Press, 1964.
- Russel, David H. Children Learn to Read. Boston : Ginn Company, 1961.
- Smith, Nila B. Reading Instruction for Today's Children. New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1963.

- Scott, William A. Introduction to Psychological Research. By William A. Scott and Michael Wortheimer New York : Wiley, 1962.
- Steel, Cheryl. "Student - Assicted Instruction (SAT) Teaching as We Learn," NASSP Bulletin. 68(5) : 84 - 87 ; January, 1985.
- Willard, Tidyman F. Chaslence Weddle Smith and Marguerite Butterfield. Teaching The Language Arts, 1969.
- William, Worden Thomas. "The Development of a Critical Thinking Critical Reading Appraisal of Grades Three Through Six," Dissertation Abstract International. 1981.

ภาพรวม

ภาคผนวก ก
การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
2. ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
3. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองก่อนและ
หลังการทดลอง
4. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มควบคุมก่อนและ
หลังการทดลอง
5. คะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มทดลองก่อน
และหลังการทดลอง
6. คะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มควบคุมก่อน
และหลังการทดลอง
7. การคำนวณเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่าง
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
8. การคำนวณเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตาราง 5 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

ข้อ	p	r	ข้อ	p	r	ข้อ	p	r
1	.77	.49	21	.66	.45	41	.52	.52
2	.60	.47	22	.66	.51	42	.62	.42
3	.76	.62	23	.66	.74	43	.57	.52
4	.72	.44	24	.60	.47	44	.70	.59
5	.51	.62	25	.60	.71	45	.57	.52
6	.74	.64	26	.57	.52	46	.61	.28
7	.59	.64	27	.54	.34	47	.44	.46
8	.74	.41	28	.76	.62	48	.56	.46
9	.75	.50	29	.58	.50	49	.50	.40
10	.46	.41	30	.44	.38	50	.48	.37
11	.73	.55	31	.65	.56	51	.44	.51
12	.72	.80	32	.57	.52	52	.28	.57
13	.68	.34	33	.54	.62	53	.43	.67
14	.64	.32	34	.48	.65	54	.57	.27
15	.46	.62	35	.76	.26	55	.40	.52
16	.48	.37	36	.57	.59	56	.36	.32
17	.80	.73	37	.51	.62	57	.48	.54
18	.77	.76	38	.48	.37	58	.44	.51
19	.42	.37	39	.39	.28	59	.42	.34
20	.48	.37	40	.54	.41	60	.28	.44

ตาราง 6 ค่า p , q และ pq ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

ข้อ	p	$q=P-1$	pq	ข้อ	p	$q=p-1$	pq	ข้อ	p	$q=p-1$	pq
1	.65	.35	.2275	21	.72	.28	.2016	41	.47	.53	.2491
2	.69	.31	.2139	22	.66	.34	.2244	42	.57	.43	.2451
3	.64	.36	.2304	23	.67	.33	.2211	43	.49	.51	.2499
4	.69	.31	.2139	24	.66	.34	.2244	44	.61	.39	.2379
5	.59	.41	.2419	25	.65	.35	.2275	45	.51	.49	.2499
6	.65	.35	.2275	26	.53	.47	.2491	46	.59	.41	.2419
7	.64	.36	.2304	27	.66	.34	.2244	47	.56	.44	.2464
8	.56	.44	.2464	28	.67	.33	.2211	48	.42	.58	.2436
9	.64	.36	.2304	29	.59	.41	.2419	49	.66	.34	.2244
10	.62	.38	.2356	30	.62	.38	.2356	50	.50	.50	.2500
11	.60	.40	.2400	31	.65	.35	.2275	51	.55	.45	.2475
12	.59	.41	.2419	32	.64	.36	.2304	52	.58	.42	.2436
13	.60	.40	.2400	33	.62	.38	.2356	53	.52	.48	.2496
14	.60	.40	.2400	34	.60	.40	.2400	54	.47	.53	.2491
15	.59	.41	.2419	35	.57	.43	.2451	55	.52	.48	.2496
16	.56	.44	.2464	36	.67	.33	.2211	56	.48	.52	.2496
17	.57	.43	.2451	37	.65	.35	.2275	57	.49	.51	.2499
18	.56	.44	.2464	38	.59	.41	.2419	58	.48	.52	.2496
19	.62	.48	.2356	39	.65	.35	.2275	59	.49	.51	.2499
20	.50	.50	.2500	40	.57	.43	.2451	60	.57	.43	.2451

$$\sum pq = 14.2597$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

$$\begin{aligned}
 r_{tt} &= \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right) \\
 &= \frac{60}{60-1} \times \left(1 - \frac{14.2597}{100.3171} \right) \\
 &= \frac{60}{59} \times (1 - 0.1422) \\
 &= \frac{60}{59} \times 0.8578 \\
 &= 0.8723
 \end{aligned}$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยครั้งนี้มีค่าเท่ากับ 0.87

ตาราง 7 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ
ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ข้อ	p	r	ข้อ	p	r
1	.74	.70	21	.35	.66
2	.56	.46	22	.52	.52
3	.78	.59	23	.46	.55
4	.60	.47	24	.75	.52
5	.66	.37	25	.57	.59
6	.64	.32	26	.57	.27
7	.71	.68	27	.51	.62
8	.78	.47	28	.56	.46
9	.52	.37	29	.46	.48
10	.71	.68	30	.73	.66
11	.62	.61	31	.56	.38
12	.62	.50	32	.38	.36
13	.61	.28	33	.46	.34
14	.64	.47	34	.54	.34
15	.56	.38	35	.56	.46
16	.59	.46	36	.40	.53
17	.57	.52	37	.52	.59
18	.46	.48	38	.48	.58
19	.70	.59	39	.42	.42
20	.64	.47	40	.40	.39

ตาราง 8 ค่า p , q และ pq ของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
วิชาภาษาไทย

ข้อ	p	q	pq	ข้อ	p	q	pq
1	.75	.25	.1875	21	.49	.51	.2499
2	.70	.30	.2100	22	.53	.47	.2491
3	.70	.30	.2100	23	.55	.45	.2475
4	.67	.33	.2211	24	.51	.49	.2499
5	.58	.42	.2436	25	.49	.51	.2499
6	.71	.29	.2059	26	.49	.51	.2499
7	.61	.39	.2379	27	.54	.46	.2484
8	.57	.43	.2451	28	.52	.48	.2496
9	.60	.40	.2400	29	.55	.45	.2475
10	.67	.33	.2211	30	.52	.48	.2496
11	.66	.34	.2244	31	.51	.49	.2499
12	.52	.48	.2496	32	.57	.43	.2451
13	.65	.35	.2275	33	.46	.54	.2484
14	.61	.39	.2379	34	.58	.42	.2436
15	.55	.45	.2475	35	.51	.49	.2499
16	.62	.38	.2356	36	.50	.50	.2500
17	.55	.45	.2475	37	.52	.48	.2496
18	.64	.36	.2304	38	.51	.49	.2499
19	.61	.39	.2379	39	.50	.50	.2500
20	.44	.56	.2464	40	.55	.45	.2475

$$\sum pq = 9.5821$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

$$\begin{aligned}
 r_{tt} &= \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right) \\
 &= \frac{40}{40-1} \times \left(1 - \frac{9.5821}{45.0585} \right) \\
 &= \frac{40}{39} \times \left(1 - 0.2127 \right) \\
 &= \frac{40}{39} \times 0.7873 \\
 &= 0.80748
 \end{aligned}$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณฉบับนี้ มีค่าเท่ากับ 0.81

ตาราง 9 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	26	31	21	34	43
2	17	23	22	41	48
3	35	47	23	12	20
4	30	46	24	33	40
5	20	26	25	36	46
6	35	44	26	27	35
7	30	41	27	28	34
8	27	29	28	42	44
9	14	21	29	23	26
10	18	21	30	26	26
11	39	42	31	29	34
12	33	40	32	38	41
13	34	39	33	32	39
14	33	40	34	42	46
15	14	19	35	31	35
16	21	26	36	30	31
17	34	33	37	37	36
18	47	51	38	38	39
19	39	47	$\bar{X}_1 = 30.8158 \quad \Sigma D^2 = 1651$		
20	46	54	$\bar{X}_2 = 36.3947 \quad MD_1 = 5.5526$		
$\Sigma D = 211$					

ตาราง 10 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	30	42	21	35	37
2	22	24	22	20	22
3	32	36	23	48	48
4	24	32	24	30	36
5	37	37	25	41	44
6	32	37	26	33	32
7	22	27	27	45	47
8	35	40	28	44	47
9	25	29	29	29	35
10	33	38	30	43	45
11	13	16	31	30	32
12	17	14	32	31	40
13	29	36	33	33	38
14	23	31	34	30	30
15	21	26	35	26	30
16	36	40	36	27	31
17	33	40	37	21	26
18	34	32			
19	27	32	$\bar{X}_1 = 30.5405 \quad \sum D^2 = 989$		
20	39	50	$\bar{X}_2 = 34.5676 \quad MD_2 = 4.0270$		
$\sum D = 149$					

ตาราง 11 คะแนนความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณวิชาภาษาไทยกลุ่มทดลอง
ก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	14	16	21	27	35
2	9	15	22	22	30
3	18	24	23	13	17
4	12	17	24	15	24
5	15	22	25	18	26
6	18	25	26	17	23
7	15	25	27	19	27
8	21	25	28	26	33
9	13	19	29	14	20
10	9	17	30	12	18
11	20	29	31	19	25
12	28	34	32	17	20
13	16	24	33	18	28
14	17	24	34	27	35
15	13	18	35	13	21
16	14	22	36	24	24
17	22	30	37	21	22
18	17	24	38	20	24
19	26	28	$\bar{X}_1 = 18.1579 \quad \sum D^2 = 1700$		
20	31	38	$\bar{X}_2 = 24.4211 \quad MD_1 = 6.2632$		
$\sum D = 238$					

ตาราง 12 คะแนนความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มควบคุมก่อนและ
หลังการทดลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	26	30	21	25	30
2	25	28	22	16	20
3	15	20	23	28	36
4	18	21	24	11	20
5	20	23	25	22	27
6	20	21	26	17	21
7	13	17	27	25	35
8	21	24	28	25	31
9	21	24	29	22	24
10	22	27	30	27	32
11	17	23	31	18	20
12	15	18	32	24	28
13	11	15	33	25	32
14	16	21	34	14	23
15	15	19	35	20	24
16	26	30	36	22	26
17	26	31	37	11	17
18	28	33			
19	27	29	$\bar{X}_1 = 20.3784 \quad \sum D^2 = 965$		
20	20	28	$\bar{X}_2 = 25.0811 \quad MD_2 = 4.6757$		
$\sum D = 173$					

การคำนวณเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลอง
กับกลุ่มควบคุม

$$s_D^2 = \frac{\sum (D_1 - MD_1)^2 + \sum (D_2 - MD_2)^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

$$= \frac{479.3964 + 388.9719}{38 + 37 - 2}$$

$$= \frac{868.3683}{73}$$

$$= 11.8955$$

$$s_{MD_1-MD_2} = \sqrt{\frac{s_D^2}{N_1} + \frac{s_D^2}{N_2}}$$

$$= \sqrt{\frac{11.8955}{38} + \frac{11.8955}{37}}$$

$$= \sqrt{0.3104 + 0.3215}$$

$$= 0.7966$$

$$t = \frac{MD_1 - MD_2}{s_{MD_1-MD_2}}$$

$$= \frac{5.5526 - 4.0270}{0.7966}$$

$$= 1.9151$$

การคำนวณเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณวิชาภาษาไทย
ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

$$\begin{aligned}
 s_D^2 &= \frac{\sum (D_1 - MD_1)^2 + \sum (D_2 - MD_2)^2}{n_1 + n_2 - 2} \\
 &= \frac{209.3694 + 156.1092}{38 + 37 - 2} \\
 &= \frac{365.4786}{73} \\
 &= 5.0066 \\
 s_{MD_1 - MD_2} &= \sqrt{\frac{s_D^2}{N_1} + \frac{s_D^2}{N_2}} \\
 &= \sqrt{\frac{5.0066}{38} + \frac{5.0066}{37}} \\
 &= \sqrt{0.1318 + 0.1353} \\
 &= 0.5168 \\
 t &= \frac{MD_1 - MD_2}{s_{MD_1 - MD_2}} \\
 &= \frac{6.2632 - 4.6757}{0.5168} \\
 &= 3.0718
 \end{aligned}$$

ภาคผนวก ข

1. แผนการสอนของรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล
2. แผนการสอนของวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ

บทเรียนที่ 4 ปณิธานของจิตร

จุดประสงค์	แผนการสอนที่ใช้									
	กลุ่มทดลอง					กลุ่มควบคุม				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. ทายและคิดปริศนาคำทายได้			/			/				
2. อภิปรายเรื่องที่กำหนดให้ได้		/						/		
3. พังและวิพากษ์วิจารณ์ข่าวที่น่าสนใจในชีวิตประจำวันได้		/						/		
4. อ่านเขียนและอธิบายความหมายของคำที่ควรศึกษาได้	/	/	/			/	/	/	/	
5. ใช้คำราชาศัพท์และใช้ภาษาติดต่อดูการทำงานได้เหมาะสม	/			/		/			/	
6. บอกสำนวนหรือข้อความเปรียบเทียบที่ฟังได้ถูกต้อง				/				/		
7. เขียนเครื่องหมายประกอบการเขียนได้ถูกต้อง					/	/	/			
8. อ่านและเขียนอักษรย่อได้					/	/				
9. พูดหรือเขียนคำสุภาพและคำราชาศัพท์ได้เหมาะสมกับบุคคล โอกาสและสถานที่	/			/			/			
10. เขียนจดหมายโดยใช้คำขึ้นต้นและคำลงท้ายได้เหมาะสมกับบุคคล					/					/

จุดประสงค์	แผนการสอนที่ใช้									
	กลุ่มทดลอง					กลุ่มควบคุม				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
11. อ่านในใจแล้วตอบคำถามและสรุปข้อคิดจากบทเรียนได้	/	/	/			/	/	/	/	
12. อ่านออกเสียงบทเรียนที่ 4 และแบบฝึกหัดบทเรียนได้	/	/	/			/	/	/	/	

หมายเหตุ

1. แผนการสอนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมจะใช้จุดประสงค์ไม่ตรงกัน ในแต่ละแผนการสอน แต่เมื่อครบจำนวน 5 แผนการสอนแล้ว ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจะบรรลุจุดประสงค์จำนวนเท่ากันคือ 12 ข้อ

2. หมายเลข 1 - 5 ในตารางกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหมายถึงแผนการสอนที่ 1 แผนการสอนที่ 2 แผนการสอนที่ 3 แผนการสอนที่ 4 และแผนการสอนที่ 5

ปณิธานของจิตรความคิดรวบยอด

1. การคิดและการทายปริศนาคำทายเป็นการแสดงออกในการใช้ภาษาซึ่งเป็นการช่วยพัฒนาทักษะการพูดและการคิดได้เป็นอย่างดี
2. การอ่านในใจต้องอ่านได้รวดเร็ว และจับใจความของเรื่องที่อ่านได้
3. การกล่าวพูดกล่าวแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกที่ควรเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม
4. การใช้เสียงและเว้นจังหวะที่เหมาะสม ประกอบกับการอ่านด้วยความคล่องแคล่วถูกต้อง รวดเร็ว จะทำให้การอ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่
5. การเรียนรู้คำเป็นการเพิ่มประมวลคำ ทำให้อ่านเข้าใจความหมายและใช้ภาษาได้ดี
6. เครื่องหมายต่าง ๆ ช่วยให้ข้อเขียนมีความหมายชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
7. บุคคลในสังคมมีฐานะแตกต่างกันไป ดังนั้นการเลือกใช้ถ้อยคำจึงต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับฐานะของบุคคล สถานที่ และโอกาส
8. คำบางคำเขียนย่อให้สั้นลงโดยย่อคำนั้นให้เหลือเพียงพยัญชนะตัวเดียว หรือหลายตัวแล้วใส่เครื่องหมายมหัพภาค (.) ประกอบเวลาอ่านต้องอ่านคำเต็ม

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถทายและคิดปริศนาคำทายได้อย่างน้อย 3 ปริศนา
2. เมื่อกำหนดข้อความให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงข้อความนั้นได้ถูกต้อง
3. เมื่อกำหนดข้อความและเวลาให้นักเรียนสามารถอ่านในใจได้ตามเวลาที่กำหนด แล้วตอบคำถาม และสรุปข้อคิดจากข้อความที่อ่านได้
4. เมื่อกำหนดคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาจำนวน 18 คำ ให้นักเรียนสามารถอ่านเขียน และอธิบายความหมายของคำและกลุ่มคำได้อย่างน้อย 15 คำ
5. เมื่อกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนสามารถพูดคำราชาศัพท์ได้ถูกต้อง

6. เมื่อกำหนดข้อความให้นักเรียนสามารถใส่เครื่องหมายประกอบการเขียนได้
ถูกต้อง

7. นักเรียนสามารถอ่านและเขียน คำย่อได้อย่างน้อย 10 คำ

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	<u>นำเข้าสู่บทเรียน</u> - ครูให้นักเรียนเล่นเกมเติมอะไรเอ่ย ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 7 กลุ่ม ครูแจก แผนภูมิเติมคำเกี่ยวกับพยัญชนะต้นควบกล้ำ	แผนภูมิ เติมคำ	
ปริศนา คำทาย เกี่ยวกับ การเกษตร	<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> ครูทายปริศนาคำทายเกี่ยวกับเรื่องการเกษตร แบ่งนักเรียนเป็น 7 กลุ่ม ให้ช่วยกันคิดคำทาย เกี่ยวกับการเกษตรกลุ่มละ 5 คำทาย	ปริศนา คำทาย	ตรวจการใช้ ภาษาใน การเขียน
อ่านและ อธิบายความ หมายของคำ และกลุ่มคำที่ ควรรู้	<u>คำและกลุ่มคำที่ควรรู้</u> ครูแบ่งคำและกลุ่มคำที่ควรรู้ 18 คำ คือ ปณิธาน มิตรสัมพันธ์ หน่อไม้ฝรั่ง มะเขือเทศ ภูมิลำเนา เสด็จพระราชดำเนิน พระบรมราชูปถัมภ์ ส่วนพระองค์ ลงทุน ทูลเกล้าฯถวาย โปรดเกล้าฯ โครงการ พระมหากรุณาธิคุณ ล้นพ้น ส่นอง ประคอง นักพิภย์ ขโลมใจ โดยใช้บัตรคำไปฝึกอ่าน และ หาความหมาย จากประมวลคำท้ายหนังสือเรียน หรือพจนานุกรม แล้วนำมาอ่านให้เพื่อนฟัง คำใด	บัตรคำ ประมวลคำ	สังเกตการ อ่านออก เสียงถูกต้อง -การใช้ ภาษา อธิบายความ หมายของคำ และกลุ่มคำ

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
เขียนคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา อ่านในใจจากข้อความในหนังสือเรียนบทที่ 4	ให้นักเรียนอ่านนิพนธ์หรืออธิบายความหมายนิพนธ์หรืออธิบายเพิ่มเติม - นักเรียนฝึกอ่านคำและกลุ่มคำพร้อม ๆ กัน - นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนข้อ 3 - ครูให้นักเรียนแต่ละคนนำคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษามาแต่งเป็นเรื่องโดยกำหนดให้ภายในเรื่องนั้นต้องใช้คำและกลุ่มคำที่เรียนไปแล้วอย่างน้อย 14 คำ อ่านในใจ - นักเรียนอ่านในใจหนังสือเรียนบทที่ 4 ตอนที่ 1 ตั้งแต่ "บ้านเลขที่ 15 ถนนสาย 17/1 หุบกะพง...จนถึง...เธอคิดอย่างฉันไหม" โดยกำหนดเวลาให้อ่าน 5 นาที เน้นลักษณะการอ่านในใจที่ถูกต้อง - นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปเนื้อเรื่อง - นักเรียนฝึกใช้คำราชาศัพท์อย่างง่ายในสถานการณ์สมมติ เรื่องการรับเสด็จเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชคาร์สด้วย เช่น -ชื่ออะไร -เรียนหนังสืออยู่ชั้นไหน -พ่อแม่ประกอบอาชีพอะไร ฯลฯ	หนังสือเรียน	ตรวจการเขียนเรื่อง สังเกตลักษณะการอ่านในใจที่ดี สังเกตการใช้ภาษาสรุปเนื้อเรื่อง สังเกตการพูดราชาศัพท์ในการแสดงบทบาทสมมติ

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านออกเสียง ได้ชัดเจนและ ถูกต้องตาม อักขรวิธี	<u>อ่านออกเสียง</u> -ครูให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงข้อความที่ให้ อ่านในใจพร้อมกันทั้งชั้น เป็นกลุ่มโดยเน้น ตัว ร ล และคำควบกล้ำ ตลอดจนการเว้น วรรคตอน	หนังสือเรียน	สังเกตการอ่าน ออกเสียงชัดเจน ถูกต้องตาม อักขรวิธี
เครื่องหมาย ประกอบการ เขียนไม้มก (๗) ทับ (/) ไปยาลน้อย(๗) อักษรย่อ	-นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนข้อ 1, 2, 3 เกี่ยวกับการใช้เครื่องหมาย ๗, /, ๗ ข้อ 4 เรื่องการเขียนและอ่านอักษรย่อ -นักเรียนทบทวนแบบฝึกหัดที่ 4 ข้อ 2.3 3.1, 3.2, และ 3.4 <u>สรุปบทเรียน</u> นักเรียนเล่าเรื่องย่อตอนที่อ่านและช่วยกัน สรุปข้อคิดที่ได้จากเนื้อเรื่องตอนที่อ่าน	แบบฝึกหัด บทเรียน	สังเกตการอ่าน ตรวจแบบฝึกหัด

ภาคผนวกแผนที่ 1 บทที่ 4

เติมอะไรเอ่ย

จงเติมพยัญชนะที่ออกเสียงเป็นคำที่มี ร ล ว ควบกล้ำ

1. - - ำ บ	6. - - ะ จ ก
2. - - ะ	7. - - ำ ค
3. - - อ น	8. - - ำ ม
4. มะ - - ำ ว	9. - - ศ น ำ
5. - - ำ	10. น้อ - - ำ ม

ปริศนาคำทาย

1. เข้าไปในครัว เอามีดตัดหัว น้ำตาไหลพราก	(หัวหอม)
2. แก่เรียกหัว สาวเรียกอ่อน	(มะพร้าว)
3. เด็กนุ่งขาว สาวนุ่งเขียว แก่นุ่งแดง	(พริก)
4. ใบท่วมหัว มีตารอบตัว	(สับปะรด)
5. ผักชนิดหนึ่ง อยู่วัด	(ผักชี)

แผนภูมิคำราชาศัพท์

คำถาม	คำตอบ		
	ตอบเต็มรูป	ตอบสั้น	
		แบบที่ 1	แบบที่ 2
ชื่ออะไร	ขอเดชะใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ปกเกล้าปกกระหม่อมข้าพระพุทธ เจ้าชื่อ.....พระพุทธเจ้าข้า	ข้าพระพุทธเจ้า ชื่อ..... พระพุทธเจ้าข้า	ชื่อ.....พะย่ะค่ะ หรือ แดง พะย่ะค่ะ
เรียนหนังสืออยู่ ชั้นไหน	ขอเดชะใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ปกเกล้าปกกระหม่อมข้าพระพุทธ เจ้าเรียนหนังสืออยู่ชั้น ป. 5 พระพุทธเจ้าข้า	ข้าพระพุทธเจ้า เรียนอยู่ชั้น ป. 5 พระเจ้าข้า	เรียนอยู่ชั้น ป. 5 พะย่ะค่ะ หรือ ป. 5 พะย่ะค่ะ

ปณิธานของจิตรความคิดรวบยอด

1. การอ่านในใจต้องอ่านได้รวดเร็ว และจับใจความเรื่องที่อ่านได้
2. การกล้าพูดกล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกที่ควร เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม
3. การใช้เสียงและจังหวะที่เหมาะสม ประกอบกับการอ่านด้วยความคล่องแคล่ว ถูกต้อง และรวดเร็ว จะทำให้การอ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่
4. การเรียนรู้คำเป็นการเพิ่มประมวลคำ ทำให้อ่านเข้าใจความหมายและใช้ภาษาได้ดี
5. บุคคลในสังคมมีฐานะแตกต่างกันไป ดังนั้นการเลือกใช้ถ้อยคำจึงต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับฐานะของบุคคล สถานที่และโอกาส

จุดประสงค์

1. เมื่อกำหนดข้อความและเวลาให้ นักเรียนสามารถอ่านในใจได้ตามเวลาที่กำหนด แล้วตอบคำถาม และสรุปข้อคิดจากข้อความที่อ่านได้
2. เมื่อกำหนดคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาจำนวน 24 คำให้ นักเรียนสามารถอ่าน เขียน และอธิบายความหมายของคำและกลุ่มคำได้อย่างน้อย 20 คำ
3. เมื่อกำหนดข้อความให้ นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงข้อความนั้นได้ถูกต้อง
4. เมื่อกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนสามารถพูดคำราชาศัพท์ได้ถูกต้อง

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านข้อความ ในใจ	ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 1. <u>ขั้นการวางแผน</u> 1.1 <u>การสำรวจหัวข้อเนื้อหา</u> ให้นักเรียนอ่านในใจข้อความในหนังสือเรียนบทที่ 4 ตั้งแต่ "บ้านเลขที่ 15 ถนนสาย 17/1 หุบกระพง...จนถึง...แล้วใช้ไหม" ในเวลา 5 นาที นักเรียนอภิปรายภายในกลุ่มสรุปเนื้อเรื่อง และตอบคำถามในแบบฝึก (ครูแบ่งกลุ่ม 7 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเฉลยคำตอบ 1.2 <u>การจัดกลุ่มและลำดับเนื้อหา</u> ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามเนื้อเรื่อง อภิปรายระหว่างกลุ่มเฉลยการจัดลำดับเหตุการณ์ 2. <u>ขั้นการสร้างแนวคิดรวบยอด</u> 2.1 <u>การค้นหาคำสำคัญของเนื้อเรื่อง</u> นักเรียนสำรวจคำและข้อความที่นักเรียนคิดว่าเป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง	หนังสือเรียน คำถาม เหตุการณ์ตามเนื้อเรื่อง หนังสือเรียน	สังเกตลักษณะการอ่านในใจ ตรวจคำตอบ ตรวจการจัดลำดับเหตุการณ์

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	เช่น มิตรสัมพันธ์ คำราชาศัพท์ ครอบครัวยุค เกษตรกร ฯลฯ นักเรียนร่วมกันอภิปราย และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคำและข้อความที่สำรวจได้ 2.2 <u>การค้นหาคำสัมพันธ์หรือความ ต่อเนื่องของคำสำคัญ</u> นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายสรุปเนื้อเรื่องย่อ 2.3 <u>การค้นหาลักษณะของคำสำคัญ</u> นักเรียนอ่านคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาจำนวน 24 คำ คือ มิตรสัมพันธ์ หน่อไม้ฝรั่ง มะเขือเทศ ภูมิลำเนา เสด็จ พระราชดำเนิน พระบรมราชูปถัมภ์ ส่วน พระองค์ ลงทุน ทูลเกล้าฯ ถวาย โปรดเกล้าฯ โครงการ พระมหากรุณาธิคุณ ล้นพ้น สำนอง หัวใจ ประคอง น้ำทิพย์ ขลุ่ยใจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย พลิกแผ่นดิน เป็นเงินเป็นทอง โดยอ่านจากบัตรคำ และอภิปรายความหมาย โดยให้นักเรียนพิจารณาจากเนื้อเรื่อง(ปริบท) และหาความหมายจากประมวลคำท้ายบทเรียน นักเรียนนำคำและกลุ่มคำอย่างน้อย 20 คำ มาแต่งเป็นเรื่องใหม่ แต่ละกลุ่มเสนอผลงาน	แบบบันทึก บัตรคำ หนังสือเรียน	การใช้ภาษา ในการร่วม อภิปรายการ แสดงความคิดเห็น ตรวจการเขียน สังเกตการอ่าน การอภิปราย ความหมาย การเขียนเรื่อง

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	4. <u>ขั้นการประเมินผล</u> 4.1 <u>การประเมินความสามารถใน</u> <u>การแก้ปัญหา</u> นักเรียนประเมินความสามารถ ของกลุ่มลงในแบบประเมิน 4.2 <u>การพิจารณาประโยชน์และคุณค่า</u> <u>ความรู้</u> นักเรียนอภิปราย "ประโยชน์ของ การเขียนจดหมายมิตรสัมพันธ์"	แผนประเมิน แบบบันทึก	ตรวจแบบ ประเมิน ตรวจแบบบันทึก

แบบบันทึก

กลุ่ม.....

แผนที่ 1 ปณิธานของจักร

กิจกรรมที่ 1

ให้นักเรียนอ่านในใจข้อความในหนังสือเรียนบทที่ 4 ตั้งแต่ "บ้านเลขที่ 15 ถนนสาย 17/1 พุกกะพง...จนถึง...แล้วใช้ไหม" ในเวลา 5 นาที และตอบคำถามต่อไปนี้

1. มิตรสัมพันธ์ คืออะไร ?

.....

2. ครอบครัวของจักร ประกอบอาชีพอะไร ?

.....

3. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทราบถึงความเดือดร้อนของชาวสวนผักชะอำ ได้อย่างไร ?

.....

4. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ช่วยเหลือชาวสวนผักชะอำอย่างไร ?

.....

5. "ฉันตั้งใจจะพลิกแผ่นดินให้เป็นเงินเป็นทอง"

คำพูดนี้หมายความว่าอย่างไร ?

.....

6. (1) ฉันเฝ้าดูพืชพันธุ์ที่เราปลูกตั้งแต่มันงูไ้ใบแรกออกมาจากเมล็ดของมันจนกระทั่งมันให้ดอกให้ผล (2) ฉันรักมันมาก (3) ก่อนไปโรงเรียนและวันหยุดฉันจะอยู่กับดินกับต้นไม้ (4) มีความสุขเหลือเกินในเวลาเช่นนั้น

6.1 ประโยคในหมายเลขใด คือใจความสำคัญ ?

.....

6.2 ผู้กล่าวข้อความนี้เป็นคนเช่นไร ?

.....

7. จากบทเรียนตอนที่อ่านกล่าวถึงเรื่องใด ?

.....

อภิปรายระหว่างร่วกับครู

บทเรียนตอนที่อ่านกล่าวถึงเรื่องใด

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 2

จากเหตุการณ์ตามเนื้อเรื่องที่กำหนดให้จงเรียงตามลำดับก่อนหลัง โดยใช้หมายเลขหน้า
เหตุการณ์ลงในรูป ☐ ข้างล่างนี้

1. จักรเขียนจดหมายถึงปิติ
2. ปิติเขียนจดหมายถึงจักร
3. รัฐบาลจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรช่วยเหลือชาวทูปกะพง
4. จักรเล่าว่าชาวสวนมักจะอายากจนมาก เพราะความแห้งแล้งกันดาร
5. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จเยี่ยมชาวทูปกะพงทุกปี

กิจกรรมที่ 3

ให้นักเรียนค้นหาคำและข้อความที่เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

อภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู

คำและข้อความที่เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 4

จงเขียนเรื่องย่อบทเรียนตอนที่อ่าน

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 5

จงนำคำและกลุ่มคำต่อไปนี้อย่างน้อย 20 คำ แต่งเป็นเรื่องให้ได้ใจความ
 บัณฑิต หน่อไม้ฝรั่ง มะเขือเทศ ภูมิลำเนา เสด็จพระราชดำเนิน โครงการ พระบรมราชูปถัมภ์
 ส่วนพระองค์ ลงทุน ทูลเกล้าฯ ถวาย โปรดเกล้าฯ พระมหากษัตริย์คุณ ล้นพ้น สมอง ประคอง
 น้ำทิพย์ ขลุ่ยมโหรี หัวปี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย พลิกแผ่นดิน เป็นเงินเป็นทอง หม่อมเจ้า

.....

กิจกรรมที่ 6

จงหาคำราชาศัพท์จากบทเรียน

.....

กิจกรรมที่ 7

จง เขียนบทสนทนาในสถานการณ์ต่อไปนี้

"นักเรียนไปรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงมีพระราชดำรัสด้วย"

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 8

จงอภิปรายประเด็นต่อไปนี้

โครงการมิตรสัมพันธ์มีประโยชน์อย่างไร ?

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมิน

ที่	กิจกรรม	การประเมิน		หมายเหตุ
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1	อ่านได้ตามเวลาที่กำหนด			
2	ตอบคำถามได้ถูกต้องอย่างน้อย 5 ข้อ			
3	ย่อเนื้อเรื่องได้ถูกต้อง			
4	เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง			
5	แต่งเรื่องจากคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา ได้สมเหตุสมผล			
6	พูดการราชาศัพท์ได้ถูกต้อง			

สรุป

1. กิจกรรมที่กลุ่มต้องการแก้ไขมากที่สุด
2. กิจกรรมที่กลุ่มปฏิบัติได้ดีที่สุด
3. สมาชิกในกลุ่มที่ควรซ่อมเสริม
4. วิธีการซ่อมเสริม
5. ทางกลุ่มต้องการให้ครูช่วยเหลือ

ปณิธานของจักรความคิดรวบยอด

1. การอ่านในใจต้องอ่านให้รวดเร็วและจับใจความของเรื่องที่อ่านได้
2. ทักษะในการถามตอบทั้งโดยวาจาและข้อเขียน เป็นทักษะที่จำเป็นในการเพิ่มพูนความรู้
3. การใช้เสียงและเว้นจังหวะที่เหมาะสม ประกอบกับการอ่านด้วยความคล่องแคล่วถูกต้อง และรวดเร็ว จะทำให้การอ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่
4. การเรียนรู้คำเป็นการเพิ่มประมวลคำ ทำให้อ่านเข้าใจความหมายและใช้ภาษาได้ดี
5. บุคคลในสังคมมีฐานะแตกต่างกันไป ดังนั้นการเลือกใช้อุปกรณ์จึงต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับฐานะของบุคคล สถานที่ และโอกาส
6. เครื่องหมายประกอบการเขียน ช่วยให้ข้อเขียนมีความชัดเจนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จุดประสงค์

1. เมื่อกำหนดคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาให้จำนวน 10 คำ นักเรียนสามารถอ่านเขียน และอธิบายความหมายได้อย่างน้อย 8 คำ
2. เมื่อกำหนดข้อความและเวลาให้ นักเรียนสามารถอ่านในใจได้ตามเวลาที่กำหนดแล้วตอบคำถาม และสรุปข้อคิดจากข้อความที่อ่านได้
3. เมื่อกำหนดข้อความให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงข้อความนั้นได้ถูกต้อง
4. เมื่อกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนสามารถพูดสรุปภาพได้ถูกต้องเหมาะสมกับบุคคล สถานที่ และโอกาส
5. เมื่อกำหนดข้อความให้นักเรียนสามารถเขียนเครื่องหมายประกอบการเขียนได้ถูกต้อง

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	<u>นำเข้าสู่บทเรียน</u> ครูให้นักเรียนเล่นเกมกิจกรรมต่อบัตรคำ <u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> <u>คำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา</u>	บัตรคำ	
อ่านและอธิบาย ความหมายของ คำและกลุ่มคำที่ ควรศึกษา 10 คำ	-ครูให้นักเรียนฝึกอ่านคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา 10 คำ คือ หัวปี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย พลิกแผ่นดิน เป็นเงินเป็นทอง หม่อมเจ้า ผู้จัดการ ปากทาง ทิด คีลใจ จากบัตรคำ -ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกความหมายของคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา คำใดที่นักเรียนบอกความหมายไม่ได้ หรือไม่เข้าใจความหมายให้ค้นจากพจนานุกรมหรือประมวลคำ ท้ายหนังสือเรียน	บัตรคำ พจนานุกรม หนังสือเรียน	สังเกตการอ่าน และการใช้ภาษา อธิบายความ หมายของคำและ กลุ่มคำ
เขียนคำและ กลุ่มคำ	-ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มแข่งขันเขียนคำ และกลุ่มคำที่ควรศึกษาบนกระดานดำ		ตรวจการเขียน สังเกตความ สนใจ

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียน	ประเมินผล
อ่านในใจ ข้อความใน หนังสือเรียน	<u>อ่านในใจ</u> -นักเรียนอ่านในใจหนังสือเรียนบทที่ 4 ตอนที่ 2 ตั้งแต่ "พ่อแม่ของฉันมีลูกชาย สามคน...จนถึง...จังหวัดประจวบคีรีขันธ์" โดยกำหนดเวลาให้อ่าน 5 นาที -แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นฝ่ายตั้งคำถามและ ตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง -นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งชื่อเรื่องตอนที่อ่าน	หนังสือเรียน	สังเกตลักษณะ การอ่านในใจ สังเกตการใช้ ภาษาในการ ตั้งคำถามและ ตอบคำถาม
อ่านออกเสียง ข้อความจาก หนังสือเรียน	<u>อ่านออกเสียง</u> -ให้นักเรียนอ่านออกเสียงข้อความในหนังสือ เรียนบทที่ 4 ตอนที่อ่านในใจพร้อมกันทั้งชั้น เน้นการอ่านออกเสียงชัดเจนถูกต้องวิธี และแบ่งวรรคตอนถูกต้อง -ครูให้นักเรียนเล่นเกมการประกวดการอ่าน โดยประกวดเป็นกลุ่ม และเป็นบุคคล (ตัวแทนของกลุ่ม) โดยใช้ตัวแทนของแต่ละ กลุ่ม กลุ่มละ 1 คน เป็นกรรมการตัดสิน	หนังสือเรียน	สังเกตการอ่าน ออกเสียง ถูกต้องชัดเจน แบ่งวรรคถูกต้อง

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียน	ประเมินผล
คำสุภาพที่ เหมาะสมกับ บุคคลและ โอกาส เครื่องหมาย นลิขิต ()	<u>การใช้ภาษา</u> -ครูให้นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน ข้อ 8 เรื่องการพูดหรือเขียนต้องเลือกใช้ คำให้เหมาะสมกับบุคคลและโอกาส -นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้คำสุภาพกับบุคคลต่าง ๆ -นักเรียนเขียนคำสุภาพตามข้อความที่กำหนด ให้ต่อไปนี้คือ 1. คำกล่าวนิมนต์พระมาเทศน์ที่โรงเรียน 2. คำกล่าวขอบคุณวิทยากรที่มาบรรยาย เรื่องการเกษตรให้ฟัง <u>สรุปบทเรียน</u> -ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาที่เรียนใน คาบเวลานี้ นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 4 ข้อ 3.5 และ 4.3	หนังสือเรียน แบบฝึกหัด	สังเกตการอ่าน ตรวจการเขียน -คำนิมนต์พระ -คำกล่าวขอบคุณ วิทยากร ตรวจแบบฝึกหัด

เกมต่อบัตร

1. ต่อบัตรคล้องจอง

ลงทุน - หมุนเวียน บทความ - นามปากกา มะเขือเทศ - เบตเตน

2. ใช้คำท้ายเป็นคำขึ้นต้นของคำต่อไป

กรีดนิ้ว - นิ้วนาง ปากทาง - ทางปาก ทะมัดทะแมง - แมงดา

3. ใช้ตัวสะกดของคำหน้าเป็นพยัญชนะต้นของคำต่อไป

ปณิธาน - นักพิทย์ หัวปี - ไพรคเกล้าๆ วิศวกร - รามวัลแมกไซไซ

ปณิธานของจิตรความคิดรวบยอด

1. การอ่านในใจต้องอ่านได้รวดเร็ว และจับใจความของเรื่องที่อ่านได้
2. ทักษะในการถามตอบทั้งโดยวาจาและข้อเขียนเป็นทักษะที่จำเป็นในการเพิ่มพูนความรู้
3. การกล่าวพูดกล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกที่ควร เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม
4. การใช้เสียงและจังหวะที่เหมาะสม ประกอบกับการอ่านด้วยความคล่องแคล่ว ถูกต้อง และรวดเร็ว จะทำให้การอ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่
5. การเรียนรู้คำเป็นการเพิ่มประมวลคำ ทำให้อ่านเข้าใจความหมายและใช้ภาษาได้ดี
6. การฟังข่าวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างมีวิจารณญาณสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันได้

จุดประสงค์

1. เมื่อกำหนดข้อความและเวลาให้ นักเรียนสามารถอ่านในใจได้ตามเวลาที่กำหนด แล้วตอบคำถาม และสรุปข้อคิดจากข้อความที่อ่านได้
2. เมื่อกำหนดคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาให้จำนวน 13 คำ นักเรียนสามารถอ่าน เขียน และอธิบายความหมายของคำและกลุ่มคำได้อย่างน้อย 10 คำ
4. เมื่อนักเรียนฟังข่าวเกี่ยวกับการเกษตร นักเรียนสามารถวิพากษ์วิจารณ์ข่าวนั้นได้

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านข้อความ ในใจ	ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 1. <u>ขั้นการวางแผน</u> 1.1 <u>การสำรวจหัวข้อเนื้อหา</u> ให้นักเรียนอ่านข้อความในหนังสือ เรียนบทที่ 4 ตั้งแต่ "พอพูดถึงคำว่า... จนถึง...จักร พงศ์สิกร" ในเวลา 5 นาที นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง อภิปรายระหว่างกลุ่มเฉลยคำตอบ 1.2 <u>การจัดกลุ่มและลำดับเนื้อหา</u> นักเรียนแต่ละกลุ่มเรียงลำดับ เหตุการณ์ตามเนื้อเรื่องที่อ่าน อภิปรายระหว่างกลุ่มเฉลยการเรียง ลำดับเหตุการณ์ 2. <u>ขั้นการสร้างแนวคิดรวบยอด</u> 2.1 <u>การค้นหาคำสำคัญของเนื้อหา</u> นักเรียนร่วมกันอภิปรายและสำรวจ ค้นและข้อความที่เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง เช่น มจ.สิทธิพร กฤดากร ควรถือจอบ มากกว่าถือเข็มฉีดยา ฯลฯ	หนังสือเรียน คำถาม เหตุการณ์ ตามเนื้อเรื่อง	สังเกตการอ่าน ในใจ ตรวจคำตอบ ตรวจการ จัดลำดับ เหตุการณ์

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียน	ประเมินผล
อ่าน เขียน และอธิบาย ความหมาย ของคำและ กลุ่มคำ	2.2 <u>การค้นหาคำสัมพันธ์และความ</u> <u>ต่อเนื่องของคำสำคัญ</u> ให้นักเรียนเขียนเรื่องย่อจาก ข้อความที่อ่านนักเรียนแต่ละกลุ่ม เสนอผลงาน อภิปรายระหว่างกลุ่มสรุปเรื่องย่อ 2.3 <u>การค้นหาลักษณะของคำสำคัญ</u> ให้นักเรียนอ่านคำและกลุ่มคำที่ควร ศึกษา จำนวน 13 คำ คือ ผู้จัดการ ปากทาง ทิศ ติดใจ แผ่นดินทอง ในน้ำมีปลาในนามีข้าว แมกไซไซ วิศวกร เข็มฉีดยา โคตรเหง้า บรรพบุรุษ ดำเนินรอยตาม อาณาเขต โดย อ่านจากบัตรคำ และอภิปรายความหมาย	แบบบันทึก	ตรวจการเขียน
	นักเรียนนำคำและกลุ่มคำอย่างน้อย 10 คำ มาแต่งเป็นเรื่องใหม่ให้ได้ใจความ แต่ละกลุ่ม เสนอผลงาน อภิปรายระหว่างกลุ่ม พิจารณาการ แต่งเรื่องว่าสมเหตุสมผลหรือไม่	บัตรคำ หนังสือเรียน	สังเกตการอ่าน การใช้ภาษาใน การอธิบาย ความหมาย
	2.4 <u>การค้นหาและกำหนดขั้นตอนใน</u> <u>การดำเนินการ</u> นักเรียนอ่านออกเสียงข้อความตอนที่ อ่านในใจเป็นกลุ่ม เน้นการออกเสียง การเว้นวรรค	แบบบันทึก	ตรวจการเขียน
อ่านออกเสียง		หนังสือเรียน	สังเกต การอ่านออก เสียง

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
การฟังข่าว แล้ววิพากษ์ วิจารณ์ แสดง ความคิดเห็น	นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงปัญหา การประกอบอาชีพเกษตรกรรม และปัญหา การละทิ้งอาชีพเกษตรกรรมไปประกอบอาชีพ พาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรมทั้งหมด		การแสดงความ คิดเห็นอย่างมี เหตุผล
	3. <u>ขั้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้</u> 3.1 <u>การวางแผนใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหา</u> นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงการฟัง เพื่อจับใจความและการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ เรื่องที่ได้ฟัง และการเก็บความรู้จากการฟัง ไปใช้ให้เกิดประโยชน์		
	3.2 <u>การทดลองแก้ปัญหา</u> นักเรียนฟังข่าว "ข่าวไทยไปไม่ ไลด" และตอบคำถามจากการฟังข่าว และ สรุปข้อคิดที่ได้จากข่าว	ข่าว "ข่าวไทย ไปไม่ไลด" คำถาม	สังเกตการฟัง การเป็นผู้ฟังที่ดี ตรวจการตอบ คำถาม
	4. <u>ขั้นการประเมินผล</u> 4.1 <u>การประเมินความสามารถในการ แก้ปัญหา</u> นักเรียนประเมินความสามารถของ กลุ่มในแบบประเมิน	แบบประเมิน	ตรวจแบบ ประเมิน

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	4.2 <u>การพิจารณาประโยชน์และคุณค่าความรู้</u> นักเรียนอภิปราย และตอบคำถามเป็นรายบุคคลในประเด็นต่อไปนี้ - อาชีพเกษตรกรรมในประเทศไทย - อุตสาหกรรมในประเทศไทย	แบบบันทึก	ตรวจแบบบันทึก

แบบบันทึก

กลุ่ม.....

แผนที่ 2 ปณิธานของจิตร

กิจกรรมที่ 1

ให้นักเรียนอ่านในใจข้อความในหนังสือเรียนบทที่ 4 ตั้งแต่ "พอพูดถึงคำว่า "ประธาน" ...จนถึง...จิตร พงศ์สิกร "ในเวลา 5 นาที แล้วตอบคำถามต่อไป

1. ถ้าคนไทยทั้งงานเกษตรกรรมไปทำอุตสาหกรรมแล้ว บ้านเมืองจะเป็นอย่างไร ?

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปณิธานของจิตรคืออะไร ?

.....

.....

.....

.....

.....

3. อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้จิตรตั้งใจจะประกอบอาชีพเกษตรกรรม ?

.....

.....

.....

.....

.....

4. เพราะเหตุใดประเทศของเราจึงจะแห้งแล้งเป็นทะเลทราย ?

.....

.....

.....

.....

.....

5. "แผ่นดินไทย เป็นแผ่นดินทอง" หมายความว่าอย่างไร ?

.....

.....

.....

.....

.....

6. "ควรถือจอนมากกว่าเข็มฉีดยา" หมายความว่าอย่างไร ?

.....

.....

.....

.....

.....

7. อ่านข้อความต่อไปนี้

"ถ้าเธอว่า ฉันขอเชิญเธอไปเที่ยวหุบกระพง เธอจะเห็นไร้อ้อย ซึ่งมีอาณาเขตกว้างขวางของพวกเรา เธอจะได้รับประทานหน่อไม้ฝรั่ง ซึ่งเก็บมาสด ๆ จากไร่ มะเขือเทศ ลูกโตสีแดงราวกับใช้สีแต้มรสหวานกรอบอร่อย"

ข้อความนี้ผู้กล่าวมีจุดประสงค์อย่างไร ?

.....

.....

.....

8. จากบทเรียนตอนที่อ่านกล่าวถึงเรื่องใด ?

.....

.....

.....

.....

.....

อภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู

บทเรียนตอนที่อ่านกล่าวถึงเรื่องใด ?

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 2

จากเหตุการณ์ตามเนื้อเรื่องที่กำหนดให้จงเรียงตามลำดับก่อนหลัง โดยใส่หมายเลขหน้าเหตุการณ์ลงในรูป ☐ ข้างล่างนี้

1. จิตรเล่าเรื่องคำว่า "ประทาน" กับ "ประทาน"
2. จิตรบอกถึงบิดาของจิตร
3. จิตรเล่าถึงผู้ให้กำเนิดแดงไม่พันธุ์บางเบ็ด
4. คุณครูใหญ่แนะนำให้จิตรเรียนแพทย์หรือวิศวกร
5. จิตรชวนปิติไปเที่ยวพบกระพอง

☐
☐
☐
☐
☐

กิจกรรมที่ 3

ให้นักเรียนค้นหาคำและข้อความที่เป็นส่วนของเนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

อภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู

คำและข้อความที่เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 4

จงเขียนเรื่องย่อของบทเรียนตอนที่อ่าน

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 5

จงนำคำและกลุ่มคำที่ควรรู้ศึกษาต่อไปนี้อย่างน้อย 10 คำ แต่งเป็นเรื่องใหม่ให้ได้

ใจความ

ผู้จัดการ ปากทาง ทิด ตัดใจ แผ่นดินทอง ในน้ำมีปลาในนามีข้าว
แมกไซไซ วิศวกร เข็มฉีดยา โคตรเหง้า บรรพบุรุษ อาณาเขต

คำเน้นรอยตาม

กิจกรรมที่ 6

นักเรียนฟังข่าว "ข้าวไทยไปไม่ไกล" แล้วตอบคำถาม

1. เพราะเหตุใดข้าวไทยจึงไปไม่ไกล ?

.....

.....

.....

.....

.....

2. การพัฒนาของประเทศไทยแตกต่างกับประเทศสหรัฐอเมริกาอย่างไรบ้าง ?

.....

.....

.....

.....

.....

3. วิธีแก้ปัญหาคือข้าวไทยไปไกล ชาวนาไทยควรจะทำอย่างไร ?

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 6

จงอธิบายแสดงความคิดเห็นประเด็นต่อไปนี้

1. อาชีพเกษตรกรรมในประเทศไทย

.....

.....

.....

.....

.....

2. อุตสาหกรรมในประเทศไทย

.....

.....

.....

.....

.....

3. ถ้าคนไทยจะทิ้งอาชีพเกษตรกรรมน่าจะเกิดเหตุการณ์ใด ?

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมิน

ที่	กิจกรรม	ประเมิน		หมายเหตุ
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1	อ่านได้ตามเวลาที่กำหนด			
2	ตอบคำถามถูกต้องอย่างน้อย 5 ข้อ			
3	เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง			
4	เขียนเรื่องย่อได้ถูกต้อง			
5	ใช้คำและกลุ่มคำแต่งเรื่องได้สมเหตุสมผล			
6	แสดงความคิดเห็นจากการฟังได้อย่างมีเหตุผล			

สรุป

1. กิจกรรมที่กลุ่มต้องการแก้ไขมากที่สุด
2. กิจกรรมที่กลุ่มปฏิบัติได้ดีที่สุด
3. สมาชิกในกลุ่มที่ควรขอมเสริม
4. วิธีการขอมเสริม
5. ทางกลุ่มต้องการให้ครูช่วยเหลือ

ปณิธานของจิตรความคิดรวบยอด

1. การอ่านในใจต้องอ่านให้รวดเร็วและจับใจความของเรื่องที่อ่านได้
2. การกล่าพูดกล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกที่ควรเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม
3. การใช้เสียงและการเว้นจังหวะให้เหมาะสมประกอบกับการอ่านด้วยความคล่องแคล่วถูกต้องและรวดเร็ว จะทำให้การอ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่
4. การเรียนรู้คำเป็นการเพิ่มประมวลคำทำให้อ่านเข้าใจความหมายและใช้ภาษาได้ดี
5. การฟังข่าวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างมีวิจารณญาณสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันได้
6. ข้อความเปรียบเทียบเป็นข้อความที่กะทัดรัด แต่มีความหมายมาก และลึกซึ้ง จะเข้าใจความหมายของข้อความนั้นด้วยการคิดเปรียบเทียบ

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถอ่าน เขียนและอธิบายความหมายของคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา
- 9 คำได้ถูกต้อง
2. เมื่อกำหนดข้อความและเวลาให้นักเรียนสามารถอ่านในใจได้ตามเวลาที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม และสรุปข้อคิดจากข้อความที่อ่านได้
 3. เมื่อกำหนดข้อความให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงข้อความนั้นได้ถูกต้อง
 4. เมื่อนักเรียนฟังข่าวเกี่ยวกับการเกษตรแล้วสามารถวิพากษ์วิจารณ์ข่าวนั้นได้
 5. นักเรียนสามารถบอกความหมายของสำนวนภาษาหรือข้อความเปรียบเทียบจากบทเรียนได้ถูกต้อง

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	<u>นำเข้าสู่บทเรียน</u> -ให้นักเรียนร้องเพลงในน้ำมีปลาในนามีข้าว แล้วให้นักเรียนทำท่าประกอบตามที่เข้าใจ <u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> <u>คำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา</u>	แผนภูมิ เพลงในน้ำมีปลาในนามีข้าว	
อ่านและอธิบายความหมายของคำและกลุ่มคำ	ให้นักเรียนมีกอ่านคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา 9 คำ คือ แผ่นดินทอง ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว แมกไซไซ วิศวกร เข็มฉีดยา โคตรเหง้า บรรพบุรุษ คำเนิ่นรอยตาม อาณาเขต จากบัตรคำ -แข่งขันหาความหมายของคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาจากพจนานุกรมหรือประมวลคำท้ายหนังสือเรียน	บัตรคำ	สังเกต การอ่านออกเสียง
เขียนคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา	แบ่งกลุ่มแต่งเรื่องจากคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาแล้วนำมารายงานหน้าชั้นเรียน	พจนานุกรม ประมวลคำท้ายบทเรียน	สังเกต การใช้ภาษาในการอธิบายความหมาย ตรวจการใช้ภาษาในการแต่งเรื่อง
อ่านในใจข้อความในหนังสือเรียน	<u>อ่านในใจ</u> -ให้นักเรียนอ่านในใจหนังสือเรียนบทที่ 4 ตอนที่ 3 ตั้งแต่ "ถ้าเธอเคยอ่านพระพระประวัติ...จนถึง...ฉัตร พงศ์กลีกร"	หนังสือเรียน	สังเกตลักษณะการอ่านในใจ

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
ฟังข่าวอภิปราย แสดงความ คิดเห็น จากข่าว	โดยกำหนดเวลาให้อ่าน 5 นาที -ให้นักเรียนเล่าเรื่องต่อกันคนละประโยค อภิปรายและแสดงความคิดเห็นข้อความ ต่อไปนี้ "เราควรจะต้องจอบมากกว่าถือ ขี้มึนียดยา" ครูอ่านข่าวเกี่ยวกับการเกษตรเรื่อง "ข้าวไทยไปไม่ไกล" ให้นักเรียนอภิปราย วิพากษ์วิจารณ์หัวข้อต่อไปนี้ 1. ใจความสำคัญของข่าว 2. เพราะเหตุใดชาวนาจึงยากจน? 3. บัญชีวิทยาศาสตร์จำเป็นสำหรับเกษตรกร เพียงไร ? 4. นักเรียนช่วยกันคิดหาวิธีการที่จะทำให้ เกษตรกรของไทยมีฐานะร่ำรวยขึ้น ? 5. ราคาข้าวในตลาดโลกตกต่ำเพราะ สาเหตุใด	ข่าวข่าวไทย ไปไม่ไกลจาก หนังสือพิมพ์	สังเกตการใช้ ภาษาในการ เล่าเรื่องและ การแสดงความคิด เห็น -สังเกตความ สนใจในการฟัง -สังเกตการร่วม และการใช้ภาษา ในการอภิปราย แสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับ ข่าว
อ่านออกเสียง ข้อความใน หนังสือเรียน	<u>อ่านออกเสียง</u> -ครูให้นักเรียนอ่านออกเสียงข้อความใน หนังสือเรียนบทที่ 4 ตอนที่อ่านในใจ โดย อ่านเป็นกลุ่มและรายบุคคลโดยเน้นวรรคตอน และอ่านให้เหมือนเสียงพูด	หนังสือเรียน	สังเกตการอ่าน ออกเสียงถูกต้อง ชัดเจนและการ ใช้น้ำเสียง เวลาอ่าน

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
สำนวนภาษา และข้อความ เปรียบเทียบ	<u>การใช้ภาษา</u> -อ่านแบบฝึกทำยบทเรียนบทที่ 4 ข้อ 9 แล้ว ช่วยกันบอกสำนวนภาษาและข้อความ เปรียบเทียบที่เคยเรียนหรือที่รู้จักกลุ่มละ 3 สำนวน พร้อมทั้งอภิปรายความหมายของ สำนวน เสร็จแล้วให้นักเรียนช่วยกันสรุป ความหมายของคำว่า "สำนวน" ภาษา ข้อความเปรียบเทียบ นักเรียนคิดคำเปรียบเทียบคนละ 5 คำ <u>สรุปบทเรียน</u> -นักเรียนอภิปรายถึงแนวคิดที่ได้จากการเรียน วันนี้ -นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 4 ข้อ 6.1, 6.2 และ 2.4	แบบฝึกทำย บทเรียน สำนวนภาษา	สังเกตการอ่าน ตรวจการเขียน สำนวนและ การให้ความ หมายของ สำนวน ตรวจการเขียน คำเปรียบเทียบ

เพลงในน้ำมีปลาในนามีข้าว

(สร้อย) ในน้ำมีปลาในนามีข้าว แผ่นดินของเรา นี่แสนอุดมสมบูรณ์
 บ้านเมืองราบคาบ ด้วยอนุภาพพ่อขุนรามคำแหงคำจูน
 ให้ชาติไทยไพศาล
 สร้างทานาไร่ ทั่วแคว้นแดนไทย เราใดเราทว่าน หมากม่วง หมากขาม
 หมากพร้าวหมากปราง พืชผลต่าง ๆ ล้วนงามตระการ

(สร้อย).....

สร้างบ้านแปลงเมือง ให้เกียรติไทยลือเลื่อง ไปทั่วทุกถิ่นฐาน
 จุงวัวไปค้า ขี่ม้าไปขาย บวงราษฏร์พึงหลายได้อยู่เป็นสุขสำราญ

(สร้อย).....

ข้าวไทยไปไม่ไกล

รายงานข่าวจากกระทรวงพาณิชย์แจ้งว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้มีหนังสือไปถึงเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาในประเทศไทยเพื่อต่อว่าต่อขานที่ประเทศสหรัฐอเมริกาขายข้าวให้แก่ประเทศฟิลิปปินส์ในราคาที่ต่ำมากเป็นเหตุให้ข้าวไทย ซึ่งเป็นประเทศเจ้าประจำในการขายข้าวให้ประเทศฟิลิปปินส์ต้องล่มจมเพราะราคาข้าวสหรัฐ ทำให้ราคาข้าวในตลาดโลกตกต่ำลงกว่าที่ควร

เหตุที่ประเทศสหรัฐอเมริกาผลิตข้าวได้มหาศาลและต้นทุนต่ำ เพราะเหตุว่าสหรัฐอเมริกามีระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่และทำนาแปลงใหญ่

ส่วนชาวนาไทยแต่ก่อนใช้แรงควายไถนาได้อย่างสูงปีละ 25 ไร่ไม่เกิน 50 ไร่ เจ้าของนาสมัยก่อนใช้ลูกหลานหว่านดำ และระบบลงแขกไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ขึ้นต่อมาเรื่องปุ๋ย ซึ่งแต่เดิม น้ำธรรมชาติมีปุ๋ยเอิบอาบมาให้ปุ๋ยเอง โดยไม่ต้องเสียค่าซื้อปุ๋ยครั้งถึงตอนเกี่ยวก็ใช้ระบบลงแขกโดยไม่เสียเงิน

ครั้นแล้วการทำนาสมัยควายเหล็กก็มาถึง ค่าแรงลงกล้าต้องจ่าย ค่าแรงปักดำ ค่าซื้อปุ๋ย ต่อมาข้าวสุกต้องจ้างคนเกี่ยว ต่อมาต้องจ้างรถนวด จ้างคนขนข้าวเข้ายุ้ง และราคาข้าวก็ไม่ขยับเกิน 4,000 บาทไปได้ เพราะชาวนาไม่สามารถรวมตัวกันเป็นสหกรณ์ได้ ผู้ซื้อเป็นผู้นำหนดราคาซื้อเองตลอดมา

ครั้นถึงบัดนี้สหรัฐอเมริกาใช้ระบบทำนาแบบแปลงใหญ่ สหรัฐใช้เทคโนโลยีปลูกข้าว เหลือง และข้าวเหนียวใช้เครื่องจักรขนาดใหญ่ ทำโดยปรับพื้นที่นา การไถ การใส่ปุ๋ย การเกี่ยว การนวดข้าว โดยใช้เครื่องทุ่นแรงขนาดยักษ์ปลูกข้าว และถั่วเหลือง แรงคนน้อยที่สุด ผลผลิตจึงออกมาด้วยราคาต่ำกว่าชาวนาทุกประเทศในโลก

ถึงเวลาแล้วที่จะต้องเปลี่ยนโฉมการทำนาและไร่ถั่วเหลืองในระบบนา-ไร่แปลงใหญ่ ปรับระดับให้เป็นระดับเดียวกัน เครื่องปลูกไถ-หว่าน และเกี่ยวเป็นเครื่องจักรทุ่นแรงทันสมัย จะได้ข้าวที่ต้นทุนต่ำ (ไทยรัฐ วันอังคารที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2534 หน้า 15)

ปณิธานของจิตรความคิดรวบยอด

1. การอ่านในใจต้องอ่านได้รวดเร็ว และจับใจความเรื่องที่อ่านได้
2. การกล่าพุดกล่าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกที่ควรเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม
3. การใช้เสียงและเว้นจังหวะที่เหมาะสม ประกอบกับการอ่านด้วยความคล่องแคล่ว ถูกต้อง และรวดเร็ว จะทำให้การอ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่
4. การเรียนรู้คำเป็นการเพิ่มประมวลคำ ทำให้อ่านเข้าใจความหมายและใช้ภาษาได้ดี
5. การคิดและการทายปริศนาคำทายเป็นการแสดงออกในการใช้ภาษา ซึ่งเป็นการช่วยพัฒนาทักษะการพูด และการคิดได้เป็นอย่างดี

จุดประสงค์

1. เมื่อกำหนดข้อความและเวลาให้ นักเรียนสามารถอ่านในใจได้ตามเวลาที่กำหนด แล้วตอบคำถาม และสรุปข้อคิดจากข้อความที่อ่านได้
2. เมื่อกำหนดข้อความให้ นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงข้อความนั้นได้ถูกต้อง
3. เมื่อกำหนดคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาจำนวน 2 คำให้ นักเรียนสามารถอ่าน เขียน และอธิบายความหมายของคำและกลุ่มคำนั้นได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถทายและคิดปริศนาคำทายได้อย่างน้อย 3 ปริศนา

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านข้อความ ในใจ	ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 1. <u>ขั้นการวางแผน</u> 1.1 <u>การสำรวจหัวข้อเนื้อหา</u> ให้นักเรียนอ่านในใจข้อความในหนังสือ บทที่ 4 ตั้งแต่ "ปิติอ่านจดหมาย...จนถึง... แล้วพาวังเหาะ ๆ กลับบ้าน" ในเวลา 3 นาที แล้วตอบคำถาม นักเรียนอภิปรายร่วมกับครูเฉลยคำตอบ 1.2 <u>การจัดกลุ่มและลำดับเนื้อหา</u> นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดลำดับเหตุการณ์ตาม เนื้อเรื่อง นักเรียนร่วมกันอภิปรายการจัดลำดับ เหตุการณ์ 2. <u>ขั้นตอนการสร้างแนวคิดรวบยอด</u> 2.1 <u>การค้นหาคำสำคัญของเนื้อหา</u> นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงคำและ ข้อความสำคัญของเนื้อเรื่อง เช่น เจริญรอย ตาม การเลือกทำสิ่งที่ตนเองชอบและถนัด จะดีกว่า ฯลฯ	หนังสือเรียน คำถาม เหตุการณ์ แบบบันทึก หนังสือเรียน	สังเกตการอ่าน ในใจ ตรวจคำตอบ ตรวจการเรียง ลำดับเหตุการณ์ การร่วมอภิปราย แสดงความ คิดเห็น

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	2.2 <u>การคิดหาความสัมพันธ์และความต่อเนื่องของเนื้อหา</u> นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนเนื้อเรื่องย่อและเสนอผลงาน นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่องย่อ 2.3 <u>การค้นหาลักษณะของคำสำคัญ</u> นักเรียนอ่านคำที่ควรศึกษาจำนวน 2 คำ คือ ทะมัตตะแมง นอนหงาย และ อธิบาย ความหมายของคำที่ควรศึกษา นักเรียนนำคำทั้ง 2 คำ มาแต่งเป็นเรื่อง นักเรียนอภิปรายวิจารณ์การแต่งเรื่องของแต่ละกลุ่มว่าสมเหตุสมผลหรือไม่ 2.4 <u>การค้นหาและกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการ</u> นักเรียนอ่านออกเสียงข้อความตอนที่อ่านในใจ นักเรียนอภิปรายถึงการใช้เหตุผลในการวิจารณ์เรื่องราว การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล นักเรียนอ่านข้อความในหนังสือเรียนหน้า 45 ข้อความตั้งแต่ "บรรพบุรุษของไทย...	แบบบันทึก บัตรคำ หนังสือเรียน หนังสือเรียน	ตรวจการเรียนรู้ สังเกตการอ่าน การอธิบาย ความหมาย ตรวจการเขียนเรื่อง
อ่าน เขียน และอธิบาย ความหมายของ คำที่ควรศึกษา			
อ่านออกเสียง			
การวิจารณ์ เรื่องด้วย เหตุผล			

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	4.1 <u>การพิจารณาประโยชน์และคุณค่า</u> <u>ความรู้</u> นักเรียนอภิปรายประเด็นต่อไปนี้ การละทิ้งแนวทางและความคิดของ บรรพบุรุษเป็นอันตรายต่ออนาคตของประเทศ หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?	แบบบันทึก	ตรวจแบบบันทึก

แบบบันทึก

กลุ่ม...

แผนที่ 3 ปณิธานของจิตร

กิจกรรมที่ 1

ให้นักเรียนอ่านข้อความในหนังสือเรียนบทที่ 4 ตั้งแต่ "ปติอ่านจดหมาย...จนถึง...
แล้วพาวิ่งเหยาะ ๆ กลับบ้าน" ในเวลา 3 นาที แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. "มานะตั้งใจจะเป็นข้าราชการ เพราะพ่อของเขาเป็นข้าราชการ"

นักเรียนเห็นด้วยกับความคิดของมานะหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

2. "ควรเลือกทำสิ่งที่ตนเองชอบและถนัดดีกว่า"

นักเรียนเห็นด้วยกับคำกล่าวนีหรือไม่ ? เพราะเหตุ ?

.....

.....

.....

3. จากบทเรียนตอนที่อ่านกล่าวถึงเรื่องใด ?

.....

.....

.....

อภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู

บทเรียนตอนที่อ่านกล่าวถึงเรื่องใด ?

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 2

จากเหตุการณ์ตามเนื้อเรื่องที่กำหนดให้จงเรียงลำดับก่อน หลัง โดยใส่หมายเลขหน้า
เหตุการณ์ลงในรูป ข้างล่างนี้

1. เจ้านิลเดินเข้ามาด้านหลังของปิติ และคาบขายเสื้อของปิติ
2. เจ้านิลกระโดดยกลองขาหน้าขึ้นจนปิติเกือบตกม้า
3. ปิตินั่งเฝ้าภาพของจิตรอยู่ใต้ต้นมะม่วง
4. เจ้านิลพาปิตินอนหลับอยู่บนหลัง พาวังเหยาะ ๆ กลับบ้าน

กิจกรรมที่ 3

ให้นักเรียนค้นหาคำและข้อความที่เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

อภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู

คำและกลุ่มคำที่เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง

.....

กิจกรรมที่ 4

จงใช้คำต่อไปนี้แต่งเป็นเรื่องให้ได้ใจความ

ทะมัดทะแมง นอนพิงพาบ

.....

กิจกรรมที่ 5

จงอ่านข้อความในบทเรียนหน้า 45 ตั้งแต่ "บรรพบุรุษของไทย...จนถึง...แห้งแล้งเหมือนทะเลทราย" นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนี้หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

.....

กิจกรรมที่ 6

จงแต่งปริศนาคำทายเกี่ยวกับการเกษตร จำนวน 5 ปริศนาคำทาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมิน

ที่	กิจกรรม	การประเมิน		หมายเหตุ
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1	อ่านในใจตามเวลาที่กำหนด			
2	แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล			
3	เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง			
4	เขียนเรื่องย่อได้ถูกต้อง			
5	ใช้ภาษาในการแต่งเรื่องได้ถูกต้อง			
6	แต่งปริศนาคำทายเกี่ยวกับการเกษตรได้ถูกต้อง อย่างน้อย 3 ปริศนาคำทาย			

สรุป

1. กิจกรรมที่กลุ่มต้องการแก้ไขมากที่สุด.....
2. กิจกรรมที่กลุ่มปฏิบัติได้ดีที่สุด.....
3. สมาชิกในกลุ่มที่ควรซ่อมเสริม.....
4. วิธีการซ่อมเสริม.....
5. ทางกลุ่มต้องการให้ครูช่วยเหลือ.....

ปณิธานของจักรความคิดรวบยอด

1. การอ่านในใจต้องอ่านได้รวดเร็วและจับใจความของเรื่องที่อ่านได้
2. การกล่าพุดกล่าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกที่ควรเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม
3. การใช้เสียงและการเว้นจังหวะที่เหมาะสม ประกอบกับการอ่านด้วยความ

คล่องแคล่ว ถูกต้อง และรวดเร็ว จะทำให้การอ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
เต็มที่

4. การเรียนรู้คำเป็นการเพิ่มประมวลคำทำให้อ่านเข้าใจความหมาย และสามารถ
ใช้ภาษาได้ดี

5. บุคคลในสังคมมีฐานะแตกต่างกันไป ดังนั้นการเลือกใช้ถ้อยคำ จึงต้องเลือกใช้ให้
เหมาะสมกับฐานะของบุคคล สถานที่ และโอกาส

จุดประสงค์

1. เมื่อกำหนดคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาจำนวน 2 คำให้นักเรียนสามารถอ่าน เขียน
และอธิบายความหมายของคำและกลุ่มคำนั้นได้ถูกต้อง
2. เมื่อกำหนดข้อความและเวลา นักเรียนสามารถอ่านในใจได้ตามเวลาที่กำหนดให้
แล้วตอบคำถาม และสรุปข้อคิดจากข้อความที่อ่านได้
3. เมื่อกำหนดข้อความให้ นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงข้อความนั้นได้ถูกต้อง
4. เมื่อกำหนดสถานการณ์ให้ นักเรียนสามารถใช้คำสุภาพได้ เหมาะสมกับบุคคล
สถานที่ และโอกาส

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	นำเข้าสู่บทเรียน โดยสนทนาเกี่ยวกับภาพในบทเรียน <u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> <u>คำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา</u>	ภาพในบทเรียน	
อ่านและอธิบาย ความหมายของ คำและกลุ่มคำ ที่ควรศึกษา	- นักเรียนอ่านคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา 2 คำ ทะมัดทะแมง นอนหงายราบ จากบัตรคำ นักเรียนแสดงท่าทางประกอบแสดงความหมาย ของคำที่ควรศึกษา - นำคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาที่เรียนไปแล้ว มาอ่านทบทวน - เขียนคำและกลุ่มคำทั้งหมดตามคำบอก ตามแบบฝึกหัดข้อ 2.5, 2.6, 2.6	บัตรคำ แบบฝึกหัด	สังเกตการอ่าน และการแสดง ท่าทางประกอบ ในการให้ ความหมาย ตรวจการเขียน ตรวจแบบฝึก
อ่านในใจ ข้อความใน หนังสือ	<u>อ่านในใจ</u> อ่านในใจข้อความในหนังสือเรียนบทที่ 4 ตอนที่ 4 ตั้งแต่ "ปิติอ่านจดหมายจบ... จนถึง...แล้วพาวิ่งเหยาะ ๆ กลับไปบ้าน" - ตอบคำถามจากตอนที่อ่านโดยตามแบบฝึกหัดที่ 4 ข้อ 2.7 - อภิปรายแสดงความคิดเห็นในเรื่อง การเกษตร หัวข้อต่อไปนี้	หนังสือเรียน แบบฝึกหัด	

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
ใช้คำสุภาพ	1. การเกษตรมีความสำคัญต่อประเทศไทย อย่างไร ? 2. นักเรียนมีส่วนเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรได้อย่างไร ? แบ่งกลุ่มนักเรียนเขียนคำโฆษณาต่าง ๆ 1. ชักชวนให้มาเที่ยวจังหวัดที่นักเรียนอาศัยอยู่ 2. ชักชวนให้ซื้อผลผลิตทางการเกษตรที่โรงเรียนปลูก 3. ชักชวนให้ปลูกพืชสวนครัว 4. ชักชวนให้ซื้อสินค้าที่ผลิตด้วยฝีมือของนักเรียน 5. ชักชวนให้เป็นเกษตรกร 6. ชักชวนให้ปลูกต้นไม้ป้องกันอากาศเสีย 7. ชักชวนใช้ปุ๋ยธรรมชาติ - แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนอ่านคำโฆษณากำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติเกี่ยวกับการติดต่อธุรการงานกับบุคคลอื่น เช่น - การพูดเพื่อขอพันธุ์ปลาพันธุ์พืชจากเจ้าหน้าที่ทางการเกษตร		สังเกตการใช้ภาษาในการแสดงความคิดเห็น ตรวจการเขียนการใช้ภาษาในการเขียนโฆษณา สังเกตการใช้ภาษาสนทนาติดต่อธุรการงาน

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านออกเสียง ข้อความใน หนังสือเรียน	- นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนข้อ 10 สันทนาถึงประโยคที่มีใจความชัดเจน - นักเรียนใช้คำขยายแต่งประโยคที่มีคำขยายภาคประธานและภาคแสดง อย่างละ 5 ประโยค <u>สรุปบทเรียน</u> - อ่านออกเสียงข้อความในหนังสือเรียนตอนที่อ่านในใจเป็นการออกเสียง ร ล คำควบกล้ำให้ชัดเจนและถูกต้องโดยอ่านพร้อมเพรียงกันทั้งชั้น - นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องตอนที่อ่าน	หนังสือเรียน	สังเกตการอ่านออกเสียง

ปณิธานของจิตรความคิดรวบยอด

1. บุคคลในสังคมมีฐานะแตกต่างกันไป ดังนั้นการเลือกใช้ถ้อยคำจึงต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับฐานะของบุคคล สถานที่ และโอกาส
2. ข้อความเปรียบเทียบเป็นข้อความที่กะทัดรัด แต่มีความหมายมากและลึกซึ้ง

จุดประสงค์

1. เมื่อกำหนดสถานการณ์ให้ นักเรียนสามารถใช้คำราชาศัพท์ได้ถูกต้อง
2. เมื่อกำหนดสถานการณ์ให้ นักเรียนสามารถใช้คำสุภาพได้เหมาะสมกับบุคคล สถานที่ และโอกาส
3. นักเรียนสามารถบอกความหมายของสำนวนภาษา หรือข้อความเปรียบเทียบจากบทเรียนได้

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
คำราชาศัพท์ คำสุภาพ ข้อความ เปรียบเทียบ	ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 1. <u>ขั้นการวางแผน</u> 1.1 <u>การสำรวจหัวข้อเนื้อหา</u> ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกข้อที่ 1 แล้ว จำแนกคำและข้อความตามหัวข้อต่อไปนี้ 1. คำที่ใช้กับพระมหากษัตริย์ 2. คำที่ใช้กับพระสงฆ์ 3. คำที่ใช้กับบุคคลทั่วไป 4. คำเปรียบเทียบ นักเรียนอภิปรายภายในกลุ่ม สรุปคำและ ข้อความตามหัวข้อที่กำหนด นักเรียนอภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู สรุปคำ และข้อความตามหัวข้อที่กำหนดบันทึก ในแบบบันทึก 1.2 <u>การจัดกลุ่มและสำรวจเนื้อหา</u> ให้นักเรียนนำคำหรือข้อความในข้อ 1.1 มาจัดกลุ่มโดยพิจารณาความเกี่ยวกับข้อ สัมพันธ์กัน แล้วบันทึกลงในตาราง นักเรียนอภิปรายภายในกลุ่ม สรุปความ ต่อเนื่องความสัมพันธ์กันของคำและข้อความ	แบบฝึก	สังเกตการร่วม อภิปรายแสดง ความคิดเห็น ระหว่างกลุ่ม และภายในกลุ่ม ตรวจแบบฝึก สังเกตการร่วม อภิปราย

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	นักเรียนอภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู บันทึกลงในแบบฝึก 2.2 2. <u>ขั้นการสร้างแนวคิดรวบยอด</u> 2.1 <u>การค้นหาคำสำคัญของเนื้อหา</u> ให้นักเรียนอ่านบทเรียนที่ 4 ตั้งแต่ต้น จนจบ พร้อมทั้งสำรวจคำในบทเรียนตามหัวข้อ ต่อไปนี้ 1. คำราชาศัพท์ 2. คำสุภาพ 3. คำเปรียบเทียบ นักเรียนอภิปรายภายในกลุ่ม สรุปหัวข้อ ที่กำหนด นักเรียนอภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู ตามหัวข้อที่กำหนด บันทึกในแบบฝึก 2.1 2.2 <u>การค้นหความสัมพันธ์และความ</u> <u>ต่อเนื่องของเนื้อหา</u> ให้นักเรียนอภิปรายภายในกลุ่มถึงการใช้อย่างไร คำราชาศัพท์ คำสุภาพ คำเปรียบเทียบ ว่ามีวิธี ใช้อย่างไร โดยพิจารณาจากบริบทในบทเรียน บันทึกในแบบฝึก	หนังสือเรียน แบบบันทึก หนังสือเรียน แบบฝึก	ตรวจแบบฝึก สังเกตการ จดบันทึก สังเกตการร่วม อภิปราย สังเกตการร่วม อภิปรายและการ จดบันทึก

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
การพูดคำราชาศัพท์ คำสุภาพ	นักเรียนอภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครูสรุปวิธีใช้คำและข้อความในหัวข้อที่กำหนด 2.3 <u>การค้นหาลักษณะของคำสำคัญ</u> นักเรียนอภิปรายภายในกลุ่ม สรุปความหมายของคำและข้อความต่อไปนี้ 1. คำราชาศัพท์ 2. คำสุภาพ 3. คำเปรียบเทียบ นักเรียนอภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครูสรุปความหมายของคำราชาศัพท์, คำสุภาพ คำเปรียบเทียบ	แบบฝึก	ตรวจการสรุปความหมาย
	2.4 <u>การค้นหาและกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการ</u> ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับฉลากแล้วเขียนบทสนทนาตามหัวข้อที่จับได้ 1. การพูดคำราชาศัพท์ 2. การพูดกับพระสงฆ์ 3. คำกล่าวเชิญวิทยากร 4. ติดต่อขอพันธุ์ไม้จากเกษตรจังหวัด 5. ขอร้องการโรงไฟฟ้าช่วยซ่อมแก๊ว นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอบทสนทนา	แบบฝึก บทบาทสมมติ	สังเกตการใช้ภาษาในการแสดงบทบาทสมมติ ตรวจแบบฝึก

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	อภิปรายระหว่างกลุ่มถึงข้อดีข้อบกพร่อง และวิธีแก้ไขข้อบกพร่อง นักเรียนแต่งประโยคที่มีข้อความเปรียบเทียบ 3. <u>ขั้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้</u> 3.1 <u>การวางแผนใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหา</u> ให้นักเรียนอภิปรายภายในกลุ่มถึงวิธีใช้คำราชาศัพท์ คำสุภาพ และข้อความเปรียบเทียบ 3.2 <u>การทดลองแก้ปัญหา</u> แสดงบทบาทสมมติตามบทสนทนา อภิปรายระหว่างกลุ่มสรุปข้อบกพร่อง และวิธีแก้ไขปรับปรุง 4. <u>ขั้นการประเมินผล</u> 4.1 <u>การประเมินความสามารถในการแก้ไข้ปัญหา</u> นักเรียนประเมินความสามารถสมาชิกภายในกลุ่มแบบประเมิน	แบบบันทึก แบบฝึก แบบฝึก	ตรวจการแต่งประโยค ตรวจแบบฝึก ตรวจแบบฝึก

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	4.2 <u>การพิจารณาประโยชน์และคุณค่าของความรู้</u> นักเรียนอภิปรายประโยชน์ของการใช้คำราชาศัพท์ คำสุภาพ และคำเปรียบเทียบกับที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร		

กิจกรรมที่ 2

ให้นักเรียนนำคำจากบทเรียนมาใส่ลงในตารางตามหัวข้อที่กำหนดให้

คำราชาศัพท์	คำสุภาพ	คำเปรียบเทียบ
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

กิจกรรมที่ 3

จงบอกวิธีใช้คำต่อไปนี้

คำราชาศัพท์	คำสุภาพ	คำเปรียบเทียบ
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

กิจกรรมที่ 4

จงเขียนบทสนทนาตามหัวข้อที่กำหนดให้ตามสลากที่จับได้

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 5

จงแต่งประโยคที่มีข้อความเปรียบเทียบ 5 ประโยค

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 6

คำราชาศัพท์ คำสุภาพ และคำเปรียบเทียบสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ?

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมิน

ร.ร.	กิจกรรม	การประเมิน		หมายเหตุ
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1	หาคำราชาศัพท์ คำสุภาพ และคำเปรียบเทียบได้ถูกต้อง			
2	ใช้ภาษาในการแสดงบทบาทสมมติได้ถูกต้อง			
3	แต่งประโยคโดยใช้คำเปรียบเทียบได้ถูกต้อง			

สรุป

1. กิจกรรมที่กลุ่มต้องแก้ไขมากที่สุด.....
2. กิจกรรมที่กลุ่มปฏิบัติได้ดีที่สุด.....
3. สมาชิกในกลุ่มที่ควรซ่อมเสริม.....
4. วิธีการซ่อมเสริม.....
5. ทางกลุ่มต้องการให้ครูช่วยเหลือ.....

แผนการสอนที่ 5 บทที่ 4 (3 คาบ)

กลุ่มควบคุม

ปณิธานของจิตรความคิดรวบยอด

การเขียนจดหมายเป็นการเขียนที่มีรูปแบบเพื่อการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นจำเป็นต้องคำนึงถึงถ้อยคำที่ใช้ต้องสุภาพ ข้อความชัดเจน ผู้อ่านเข้าใจตรงกับผู้เขียน

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเขียนจดหมายโดยใช้คำขึ้นต้นและคำลงท้ายได้เหมาะสมกับบุคคล

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียน	ประเมินผล
สรุปบทเรียน บทที่ 4	นำเข้าสู่บทเรียน ครูสนทนาถึงรูปแบบการเขียนจดหมายของจิตร <u>กิจกรรมการเรียนการสอน</u> ให้นักเรียนอ่านบทเรียนบทที่ 4 โดยกำหนดเวลาที่ใช้อ่าน 10 นาที เน้นลักษณะการอ่านในใจที่ดี สนทนาวิจารณ์เรื่องในบทเรียน เช่น นิสัยของจิตร ผลงานของหม่อมเจ้าสิทธิพร	หนังสือเรียน	สังเกตลักษณะการอ่านในใจ สังเกตการใช้ภาษาการแสดงความคิดเห็น

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
การเขียน จดหมาย	ข้อความที่ว่า "บรรพบุรุษของไทยเรา เป็นเกษตรกรแม้ว่าปัจจุบันนี้จะมีงานพาณิชย์ - กรรมและอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นมากมายแต่อาชีพ ส่วนใหญ่ของคนไทยยังเป็นเกษตรกรอยู่ ถ้า เราค่อย ๆ ละทิ้งงานเกษตรกรรมไปทีละเล็กละน้อยหันไปประกอบอาชีพอุตสาหกรรมหรือ พาณิชยกรรมเสีย ไม่เข้าบ้านเมืองของเราคง จะแห้งแล้งเหมือนทะเลทราย" นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดจากบทเรียน นักเรียนอ่านท้ายบทเรียนที่ 4 ข้อ 7 แล้วอภิปรายถึงเรื่องการใช้คำขึ้นต้นและคำ ลงท้ายในการเขียนจดหมายให้เหมาะสมกับ บุคคล นักเรียนเขียนจดหมายถึงลุง น้อง เพื่อน คนใดคนหนึ่ง เล่าให้ฟังว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จไปทรงเยี่ยมราษฎรที่ หมู่บ้านของนักเรียน นักเรียนได้มีโอกาสทูลฯ ถวายมะเขือเทศซึ่งปลูกไว้โดยเลือกใช้คำ ขึ้นต้นและคำลงท้ายให้เหมาะสม	แบบฝึกหัดท้าย บทเรียน	ตรวจการเขียน จดหมาย

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	<u>สรุปบทเรียน</u> ครูให้นักเรียนร่วมอภิปรายปัญหาของการ เขียนจดหมาย เพื่อหาข้อบกพร่องและวิธีแก้ไข ในการเขียนครั้งต่อไป		

เรื่องปณิธานของจิตรความคิดรวบยอด

1. การเขียนจดหมายเป็นการเขียนที่มีรูปแบบเพื่อการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น
จำเป็นต้องคำนึงถึงถ้อยคำที่ใช้ต้องสุภาพ ข้อความชัดเจนผู้อ่านเข้าใจตรงกับผู้เขียน
2. เครื่องหมายต่าง ๆ ช่วยให้ข้อเขียนมีความหมายชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. คำบางคำเขียนย่อให้สั้นลงโดยย่อคำนั้นให้เหลือเพียงพยัญชนะตัวเดียวหรือหลายตัว
แล้วใส่เครื่องหมายมหัพภาค (.) ประกอบ เวลาอ่านต้องอ่านเต็มคำ

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเขียนจดหมายโดยใช้คำขึ้นต้นและคำลงท้าย ได้ถูกต้อง
2. เมื่อกำหนดข้อความให้ นักเรียนสามารถใส่เครื่องหมายประกอบการเขียนได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำย่อได้อย่างน้อย 10 คำ

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียน	ประเมินผล
เครื่องหมายประกอบ	ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 1. <u>ขั้นการวางแผน</u> 1.1 <u>การสำรวจหัวข้อเนื้อหา</u> ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนข้อ 1 - 7 แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบันทึกหัวข้อเนื้อหาว่ามีเนื้อหาอะไรบ้าง	หนังสือเรียน	สังเกตท่าทางการอ่าน

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียน	ประเมินผล
เครื่องหมาย ยมก (๓) ทับ (/) นลิขิต () อัญประกาศ "- " คำย่อ คำขึ้นต้น และคำลงท้าย ในการเขียน จดหมาย	อภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครูสรุปหัวข้อ เนื้อหา 1.2 <u>การจัดกลุ่มและลำดับเนื้อหา</u> ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดหัวข้อเนื้อหาโดย พิจารณาว่าเนื้อหาใดอยู่เรื่องเดียวกันจัดไว้ กลุ่มเดียวกัน · อภิปรายระหว่างกลุ่มถึงการจัดกลุ่มหัวข้อ เนื้อหาและร่วมกันลำดับเนื้อหาว่าควรจะศึกษา เรื่องใดก่อน 2. <u>ขั้นตอนการสร้างแนวคิดรวบยอด</u> 2.1 <u>การค้นหาคำสำคัญของเนื้อหา</u> ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันการหาคำย่อ จากหนังสือในเวลา 3 นาที หมดเวลา นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานผลการหาคำย่อ อภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครูถึงการหาคำย่อ และวิธีอ่าน ให้นักเรียนสำรวจการใช้เครื่องหมาย ประกอบการเขียนบทที่ 4 ว่ามีการใช้ เครื่องหมายอะไรบ้าง พร้อมทั้งยกข้อความนั้น บันทึกลงในแบบบันทึก	หนังสือนิตยสาร หนังสือเรียน	การอภิปราย สรุปเนื้อหา สังเกตการร่วม อภิปราย การ จัดกลุ่มและ ลำดับเนื้อหา ตรวจการบันทึก คำย่อ ร่วมอภิปราย สังเกตการร่วม อภิปรายและการ ยกข้อความมา ร่วมอภิปราย

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	2.3 <u>การค้นหาลักษณะของคำสำคัญ</u> ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้ การเขียนจดหมายจำเป็นต้องมีรูปแบบหรือไม่ ? ใจความของจดหมายจะต้องเขียนอย่างไร ? การเขียนจดหมายต้องคำนึงถึงอะไรบ้าง ? คำขึ้นต้นและคำลงท้ายสำคัญหรือไม่ เพราะอะไร ? 2.4 <u>การค้นและกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการ</u> ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนจดหมายถึงเพื่อน โดยชักชวนให้เพื่อนมาเที่ยวจังหวัดของนักเรียน นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานผลงานหน้าชั้นเรียน	แบบฟอร์มการเขียนจดหมาย	การแสดงความคิดเห็น ตรวจการเขียนจดหมายการใช้คำขึ้นต้น และคำลงท้าย

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	3. <u>ขั้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้</u> 3.1 <u>การวางแผนใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหา</u> นักเรียนอภิปรายถึงสถานการณ์ต่อไปนี้ นักเรียนประสบอุบัติเหตุรถชนกันทำให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บที่ขาเดินไม่ได้ จึงทำให้มาเรียนหนังสือในวันจันทร์ไม่ได้ นักเรียนจะทำอย่างไรถึงจะบอกสาเหตุการขาดเรียนของนักเรียนให้ครูประจำชั้นทราบโดยไม่ให้เสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด 3.2 <u>การทดลองแก้ปัญหา</u> ให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงครู ตามเหตุการณ์ที่กำหนดเป็นการบ้าน ทำแบบฝึกหัดที่ 4 ข้อ 3.1, 3.2 เป็นการบ้าน 4. <u>ขั้นตอนการประเมินผล</u> 4.1 <u>ประเมินความสามารถในการแก้ปัญหา</u> นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินความสามารถของสมาชิกของกลุ่มลงในแบบประเมิน	สถานการณ์ สมมุติ แบบฝึก ภาษาไทย แบบประเมิน	ตรวจแบบฝึก ตรวจแบบประเมิน

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	4.2 <u>การพิจารณาประโยชน์และคุณค่าของความรู้</u> นักเรียนอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้ 1. ประโยชน์ของการเขียนจดหมาย 2. นักเรียนสามารถนำเครื่องหมายประกอบ การเขียน คำย่อ และการเขียนจดหมาย ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง	แบบบันทึก	ตรวจแบบบันทึก สังเกตการร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น

แบบบันทึก

กลุ่มที่...

แผนที่ 5 ปณิธานของจิตร

กิจกรรมที่ 1

นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนที่ 4 ข้อ 1 - 7 แล้วบันทึกเนื้อหาว่ามีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 3

จงหาเครื่องหมายประกอบการเขียนจากบทเรียนที่ 4 พร้อมทั้งยกข้อความประกอบ

[illegible]

จงใส่เครื่องหมายประกอบการเขียนในข้อความต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ห้องที่ 1

แก้เป็น.....

.....

.....

2. พำร้องดั่งครืนครืนจนจันทกาใจ

แก้เป็น.....

.....

.....

3. สมเด็จพระยาพระคลัง ชื่อเดิมทน

แก้เป็น.....

.....

.....

4. คุณแม่ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายช่อดอกไม้แด่สมเด็จพระบรมราชินีนาถ

แก้เป็น.....

.....

.....

5. คุณครูพูดกับสมศรีว่า อย่าเดินไปทางนั้นนะจ๊ะ เดี่ยวจะถูกแก้วบาด

แก้เป็น.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 4

ให้นักเรียนอ่านจดหมาย 2 ฉบับต่อไปนี้ แล้วอภิปรายประเด็นที่กำหนดให้

1. จดหมายทั้ง 2 ฉบับ มีอะไรที่เหมือนกัน ?

.....

.....

.....

2. จดหมายทั้ง 2 ฉบับ มีอะไรที่แตกต่างกัน ?

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 5

คำย่อ เครื่องหมายประกอบการเขียน และจดหมาย มีความเกี่ยวข้องกันหรือไม่

จงอธิบาย

.....

.....

.....

34 หมู่ 6 ต. บางมัญ อ. เมือง

จ. สิงห์บุรี 16000

1 สิงหาคม 2534

เรียน คุณครูประจำชั้น ป. 5/6 ที่เคารพ

กระผมตัวร้อนมาก คุณพ่อบอกว่า เป็นไข้รับประทานยาแล้วก็ยังไม่หาย จึงไม่สามารถ
มาโรงเรียนได้

ฉะนั้นกระผมจึงขอลาหยุดการเล่าเรียนสัก 2 วัน ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2534
ถึงวันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2534 เมื่อหายดีแล้วกระผมจะมาเล่าเรียนตามเดิม

ด้วยความเคารพอย่างสูง

เด็กชายอุบล บัวชื่น

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

นายสาธิต บัวชื่น

(ผู้ปกครอง)

34 หมู่ 6 ต. บางมัญ อ. เมือง
จ. สิงห์บุรี 16000

1 สิงหาคม 2534

โจ๊ก เพื่อนรัก

ตั้งแต่วันที่เรานัดกันว่าจะไปเที่ยวค่ายบางระจันนั้น ฉันตั้งใจรอคอยอยากจะให้ถึงวันนั้นเร็ว ๆ แต่วาระนี้นั้นฉันเป็นไข้หวัดตัวร้อนมาก ฉันคิดว่าฉันคงหายไม่ทันวันที่เรานัดกันไว้ ฉันจึงเขียนจดหมายมาบอกเธอให้ทราบ และเมื่อฉันหายแล้ว เราจะนัดกันไปเที่ยวใหม่

สุดท้ายนี้ขออวยพรให้เธอประสบแต่ความสุข คิดสิ่งใดขอให้สมความปรารถนาทุกประการ

รักและคิดถึง

อุบล บัวขึ้น

กิจกรรมที่ 6

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. การเขียนจดหมายจำเป็นต้องมีรูปแบบหรือไม่ ?

.....

.....

.....

2. การเขียนจดหมายควรต้องคำนึงถึงสิ่งใดบ้าง ?

.....

.....

.....

3. ใจความของจดหมายจะต้องเขียนอย่างไร ?

.....

.....

.....

4. คำขึ้นต้น และคำลงท้ายสำคัญหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 7

ให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงเพื่อน ชักชวนให้มาเที่ยวจังหวัดของนักเรียน

This image shows a full page of handwriting practice paper. It features approximately 20 horizontal rows of small, evenly spaced dots. Each row of dots provides a guide for letter height and placement as one writes. The paper is otherwise completely blank, with no margins, text, or other markings.

กิจกรรมที่ 8

จงอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้

1. ประโยชน์ของการเขียนจดหมาย

.....

.....

.....

2. เราสามารถนำ เครื่องหมายประกอบการเขียน คำย่อ และการเขียนจดหมาย ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบบันทึก

ที่	กิจกรรม	ประเมิน		หมายเหตุ
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1	หาคำย่อและเขียนคำเต็มได้ถูกต้อง (กิจกรรม 2)			
2	ใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้อง (กิจกรรม 3)			
3	เขียนจดหมายถึงเพื่อนได้ถูกต้อง (แบบฟอร์มคำขึ้นต้น คำลงท้าย และใจความตรงตามจุดประสงค์)			

สรุป

1. กิจกรรมที่กลุ่มต้องแก้ไขมากที่สุด.....
2. กิจกรรมที่กลุ่มปฏิบัติได้ดีที่สุด.....
3. สมาชิกในกลุ่มที่ควรซ่อมเสริม.....
4. วิธีการซ่อมเสริม.....
5. ทางกลุ่มต้องการให้ครูช่วยเหลือ.....

บทเรียนที่ 5 สินสมุทร

จุดประสงค์	แผนการสอนที่ใช้									
	กลุ่มทดลอง					กลุ่มควบคุม				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. แสดงความคิดเห็นจากเนื้อเพลงที่ฟังได้			/				/			
2. อ่านทบทวนเนื้อหาได้ถูกต้อง	/	/	/			/	/	/		
3. พูดและเขียนคำสัมผัสคล้องจองในบทเรียนได้				/		/				
4. เล่าเรื่องจากจินตนาการของตนเองได้		/						/		
5. อ่าน เขียน และอธิบายความหมายของคำและ กลุ่มคำที่ควรศึกษา	/	/	/			/	/	/		
6. อ่านออกเสียงบทเรียนที่ 5 และแบบฝึก ท้ายบทเรียนได้	/	/	/	/		/	/	/		
7. ออกเสียงและเขียนคำที่สะกดตามมาตราตัวสะกด แม่ต่าง ๆ ได้				/		/				
8. เขียนจดหมายถึงเพื่อนได้					/				/	
9. พูดกับบุคคลในระดับและวัยต่าง ๆ ได้เหมาะสม					/				/	
10. อ่านในใจแล้วตอบคำถาม อภิปรายและสรุป ข้อคิดเห็นจากบทเรียนได้	/	/	/			/	/	/		/

หมายเหตุ

1. แผนการสอนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมจะใช้จุดประสงค์ไม่ตรงกันในแต่ละแผนการสอนแต่เมื่อครบจำนวน 5 แผนการสอนแล้ว ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจะบรรลุจุดประสงค์จำนวนเท่ากันคือ 10 ข้อ
2. หมายเลข 1 - 5 ในตารางกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหมายถึงแผนการสอนที่ 1 แผนการสอนที่ 2 แผนการสอนที่ 3 แผนการสอนที่ 4 และแผนการสอนที่ 5

สินสมุทรความคิดรวบยอด

1. การอ่านในใจต้องอ่านได้รวดเร็ว และจับใจความเรื่องที่อ่านได้
2. ทักษะในการถามตอบทั้งโดยวาจาและข้อเขียน เป็นทักษะที่จำเป็นในการเพิ่มพูน

ความรู้

3. การกล้าพูดกล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกต้องที่ควรเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม
4. การใช้เสียงและการเว้นจังหวะที่เหมาะสม ประกอบกับการอ่านด้วยความ

คล่องแคล่วถูกต้อง และรวดเร็ว จะทำให้การอ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
อย่างเต็มที่

5. การอ่านทบทวนเองเสนอแนะช่วยทำให้ผู้อ่านและผู้ฟังเข้าใจในบทกวีนิพนธ์ได้อย่างเต็มที่
ยิ่งขึ้น

6. การเรียนรู้คำเป็นการเพิ่มประมวลคำ ทำให้อ่านเข้าใจความหมายและใช้ภาษา
ได้ดี

จุดประสงค์

1. เมื่อกำหนดคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาจำนวน 13 คำให้ นักเรียนสามารถอ่าน
เขียน และอธิบายความหมายของคำ และกลุ่มคำให้ถูกต้องอย่างน้อย 10 คำ
2. เพื่อกำหนดข้อความและเวลาที่อ่านให้นักเรียนสามารถอ่านในใจได้ตามเวลาที่
กำหนด แล้วตอบคำถาม สรุปข้อคิดเห็นจากข้อความที่อ่านได้
3. เพื่อกำหนดข้อความในบทเรียนตั้งแต่ "เมื่อวานนี้.....จนถึง.....พระภูมิเทอดคุณ
ให้ลูกยา" นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง
4. เมื่อกำหนดบทร้อยกรองให้นักเรียนสามารถอ่านเป็นของตนเองเสนอแนะได้
5. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนและทำกิจกรรมที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านและอธิบาย ความหมายของ คำและกลุ่มคำ ที่ควรศึกษา 13 คำ	<u>นำเข้าสู่บทเรียน</u> - ครูหาอาสาสมัครออกมาวาดรูปยักษ์ หรือ ผีเสื้อสมุทรตามจินตนาการของนักเรียนแล้ว สนทนาเกี่ยวกับเรื่องยักษ์จากประสบการณ์ที่ นักเรียนเคยอ่านหรือฟัง <u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> <u>คำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา</u> - ให้นักเรียนอ่านคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา 13 คำ คือ วิจารย์ ขนพองสยองเกล้า ท้าวใจดีสู้เสือ พระทรงเดชสุริย์ฉาย ทรงกำลัง พระยาคชาพลาย เนื้อไข่ กุมาร ชาตชัยศรี ธำรงค์ บรี พระภูมิ จากบัตรคำแล้วสนทนาถึง ความหมายของคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาคำใดที่ นักเรียนอธิบายความหมายไม่ได้ให้เปิดดู ความหมายในประมวลคำท้ายหนังสือเรียนหรือ พจนานุกรม	เรื่องตาม จินตนาการ บัตรคำ	สังเกตการอ่าน และการใช้ภาษา ในการอธิบาย ความหมายของ คำและกลุ่มคำ

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียน	ประเมินผล
เขียนกลุ่มคำ คำที่ควรศึกษา	แข่งขันเขียนคำและกลุ่มคำบนกระดาน - นักเรียนอ่านแบบฝึกทำยบทเรียนข้อ 7 เกี่ยวกับคำพ้องเพย สำนวนเปรียบเทียบ และสำนวนภาษา แล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ที่ 5 ข้อ 3.3	แบบฝึกทำย บทเรียน	ตรวจการเขียน ตรวจแบบฝึกหัด
อ่านในใจ ข้อความใน หนังสือเรียน	<u>อ่านในใจ</u> ครูให้นักเรียนอ่านในใจบทเรียนที่ 5 ตอนที่ 1 ตั้งแต่ "เมื่อวานนี้นักเรียน...จนถึง...พระ ภูมิธอดผูกให้ลูกยา" โดยกำหนดเวลาให้อ่าน 5 นาที เน้นการฝึกการอ่านเร็วและจับ ใจความได้แล้วตอบคำถาม เช่น - ทั้ง ๆ ที่พระอภัยมณีรู้ว่าแม่ของสินสมุทรเป็น ยักษ์และมีความกลัวมากแต่ทำไมพระอภัยมณีไม่ หนีไป" - ทำแบบฝึกหัดที่ 5 ข้อ 4 (ข้อ 1 - 7)	หนังสือเรียน	สังเกตลักษณะ การอ่านในใจ - การใช้ภาษา ในการตอบ คำถาม
อ่านออกเสียง ข้อความใน หนังสือเรียน	<u>อ่านออกเสียง</u> ให้นักเรียนอ่านออกเสียงข้อความใน หนังสือเรียนตอนที่อ่านในใจ โดยเน้นการแบ่ง วรรคตอน ออกเสียงได้ชัดเจน และตอนที่เ็น บทสนทนา เน้นการอ่านโดยใช้สำเนียงสนทนา	หนังสือเรียน	สังเกตการอ่าน ออกเสียงการ แบ่งวรรคตอน การใช้เสียง

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านทบทวน เสนาะ	ให้นักเรียนอ่านเป็นกลุ่มและ เป็นบุคคล - นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดจากตอนที่อ่าน อ่านทบทวนเสนาะ - ครูสนทนาถึงวิธีการอ่านทบทวนเสนาะและประโยชน์ของการอ่านทบทวนเสนาะทำให้ผู้อ่าน ผู้ฟังซาบซึ้งถึงความไพเราะของบทกวี - ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องตอนที่ เป็นร้อยกรองโดยอ่านด้วยเสียงธรรมชาติเป็นวรรคตอนก่อนนักเรียนอ่านทบทวนเสนาะพร้อม ๆ กัน และอ่านเป็นกลุ่ม <u>สรุปบทเรียน</u> นักเรียนอภิปรายสรุป เรื่องตอนที่อ่านและข้อคิดจากเนื้อเรื่อง - ให้นักเรียน เขียนคำที่มักออกเสียงผิดและเขียนผิดบนกระดานและให้นักเรียนฝึกอ่าน - นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน ข้อ 3 - นักเรียนรวบรวมคำที่มักเขียนผิดและคำที่มักอ่านผิดเป็นแผนภูมิการอ่าน - เขียนที่ถูกต้อง	หนังสือเรียน แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน	สังเกตการเว้นวรรคตอนการใช้น้ำเสียงอักษรวิธี สังเกตการอ่านตรวจการเขียนแผนภูมิ

สินสมุทรความคิดรวบยอด

1. การอ่านในใจต้องอ่านได้รวดเร็ว และจับใจความของเรื่องที่อ่านได้
2. ทักษะในการถามตอบทั้งโดยวาจาและข้อเขียน เป็นทักษะที่จำเป็นในการเพิ่มพูน

ความรู้

3. การกล่าวนำแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกที่ควรเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม
4. การใช้เสียงและเว้นจังหวะที่เหมาะสม ประกอบการอ่านด้วยความคล่องแคล่ว ถูกต้อง และรวดเร็ว จะทำให้การอ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่
5. การอ่านทบทวนตนเองจะช่วยให้ผู้อ่านและผู้ฟังเข้าใจในบทกวีนิพนธ์ได้อย่างเต็มที่ยิ่งขึ้น
6. การเรียนรู้คำเป็นการเพิ่มประมวลคำ ทำให้อ่านเข้าใจความหมายและใช้ภาษาได้ดี

จุดประสงค์

1. เมื่อกำหนดข้อความและเวลาที่อ่านให้ นักเรียนสามารถอ่านในใจได้ตามเวลาที่กำหนด แล้วตอบคำถาม และสรุปข้อคิดจากข้อความที่อ่านได้
2. เมื่อกำหนดคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาจำนวน 13 คำให้ นักเรียนสามารถอ่าน เขียน และอธิบายความหมายของคำและกลุ่มคำได้ถูกต้องอย่างน้อย 10 คำ
3. เมื่อกำหนดข้อความในบทเรียนตั้งแต่ "เมื่อวานนี้...ถึง...พระภูมิเฝ้าคุณให้ลูกยา" ให้ นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง
4. เมื่อกำหนดบทร้อยกรองให้ นักเรียนสามารถอ่านเป็นของตนเองเสนอได้
5. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนและทำกิจกรรมที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านข้อความ ในใจ	ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 1. <u>ขั้นตอนการวางแผน</u> 1.1 <u>สำรวจหัวข้อเนื้อหา</u> ให้นักเรียนอ่านข้อความบทที่ 5 ในใจตั้งแต่ "เมื่อวานนี้...ถึง...พระภูมิเทอดผูกให้ลูกยา" ในเวลา 5 นาที นักเรียนอภิปรายภายในกลุ่ม ว่าเนื้อเรื่องตอนที่อ่านกล่าวถึงเรื่องใดและตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง อภิปรายระหว่างกลุ่มเฉลยคำตอบ 1.2 <u>การจัดกลุ่มและลำดับเนื้อหา</u> นักเรียนแต่ละกลุ่มลำดับเหตุการณ์ของเนื้อเรื่องที่เกิดขึ้นตามลำดับก่อนหลัง อภิปรายเฉลยการจัดลำดับเนื้อหา . 2. <u>ขั้นการสร้างแนวคิดรวบยอด</u> 2.1 <u>การค้นหาคำสำคัญของเนื้อหา</u> นักเรียนร่วมกันสำรวจคำและข้อความที่เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง เช่น สุนทรภู่ พระอภัยมณี สีนสมุทร ฯลฯ แล้วอภิปรายว่าสำคัญอย่างไรและเป็นส่วนประกอบของเนื้อเรื่องอย่างไร?	หนังสือเรียน คำถาม แบบบันทึก หนังสือเรียน	สังเกตลักษณะการอ่านในใจ ตรวจคำตอบ ตรวจการจัดลำดับเนื้อเรื่อง สังเกตการอภิปราย การแสดงความคิดเห็น

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านเขียนและอธิบายความหมายของคำและกลุ่มคำ	2.2 <u>การค้นหาคำสัมพันธ์และหรือความต่อเนื่องของคำสำคัญ</u> นักเรียนเขียนเรื่องย่อ เนื้อเรื่องที่อ่าน อภิปรายสรุปเนื้อเรื่องย่อ 2.3 <u>การค้นหาลักษณะของคำสำคัญ</u> นักเรียนอ่านคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา จำนวน 13 คำ วิเคราะห์ ขนพองสยองเกล้า ท้าวใจดีสู้เสือ พระทรงเดช สุริย์ฉาย ทรงกำลัง พระยาชวาพลาย เนื้อไข กุมาร ชาตชัยศรี ธารมรงค์ บุรี พระภูมิ จากบัตรคำ และอภิปรายความหมายของคำและกลุ่มคำ นักเรียนนำคำและกลุ่มคำอย่างน้อย 10 คำ แต่งเป็นเรื่องให้ได้ใจความ และเสนอ เรื่องที่แต่ง นักเรียนร่วมอภิปรายการแต่งเรื่องโดย พิจารณาความสมเหตุสมผล 2.4 <u>การค้นหาและกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการ</u> ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้	บัตรคำ แบบบันทึก	สังเกตการอ่านและการใช้ภาษาในการอธิบายความหมาย ตรวจการเขียน

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	ไม่คลาดเคลื่อน/เหมือนองค์/พระทรงเดช/ แต่ดวงเนตร/แดงคู/ดังสุริย์ฉาย และอ่านเป็นจังหวะก่อน แล้วจึงอ่านเป็น ทำนองเสนาะ นักเรียนร่วมอภิปรายวิธีการอ่านทำนอง เสนาะที่ถูกต้องจากการฟังเทป นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการ อ่าน 3. <u>ขั้นนำความรู้ไปประยุกต์ใช้</u> 3.1 <u>การวางแผนใช้ความรู้เพื่อแก้ ปัญหา</u> ให้นักเรียนอภิปรายระห่างกลุ่มถึงความมี เหตุผล นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างที่มีเหตุผล จากบทเรียน เช่น ชูใจอยากฟังเรื่องสินสมุทร เพราะมีนักเรียนเข้าใหม่ชื่อสินสมุทร เหตุ นักเรียนเข้าใหม่ชื่อสินสมุทร ผล ชูใจอยากฟังเรื่องสินสมุทร 3.2 <u>การทดลองแก้ปัญหา</u> นักเรียนแต่งประโยคที่มีเหตุผลจาก ข้อความเปรียบเทียบ นักเรียนทำแบบฝึกหัด ภาษาไทยข้อ 3.3	เทปการอ่าน ทำนองเสนาะ หนังสือเรียน แบบฝึกหัด	สังเกตการใช้ น้ำเสียง การ เว้นจังหวะ และ ความถูกต้อง ในการอ่าน สังเกต การร่วมอภิปราย การยกเหตุผล ตรวจแบบฝึกหัด

แบบบันทึก

กลุ่ม...

แผนที่ 1 สุนสมุทร

กิจกรรมที่ 1

ให้นักเรียนอ่านข้อความในหนังสือเรียนบทที่ 5 ตั้งแต่ "เมื่อวานนี้...ถึง...พระภูมิ
ถอดผูกให้ลูกยา" ในเวลา 5 นาที แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. เพราะเหตุใดบิดาและเพื่อน ๆ จึงได้ฟังเรื่องสุนสมุทร ?

.....
.....
.....

2. ทำไมพระอภัยมณีจึงอยู่กับนางผีเสื้อสมุทร ?

.....
.....
.....

3. เหตุใดพระอภัยมณีจึงไม่หนีนางผีเสื้อสมุทรทั้ง ๆ ที่รู้ว่าเป็นยักษ์ ?

.....
.....
.....

4. สุนสมุทรเป็นตัวละครในเรื่องใด ? ใครเป็นผู้แต่ง ?

.....
.....
.....

5. สันสมุทรมีหน้าตาอย่างไร ?

.....

.....

.....

6. สิ่งที่พระอภัยมณีให้แก่สันสมุทรมืออะไร ?

.....

.....

.....

7. จากบทเรียนที่อ่านกล่าวถึงเรื่องใด ?

.....

.....

.....

.....

.....

อภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู

จากบทเรียนที่อ่านกล่าวถึงเรื่องใด ?

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 2

จากเหตุการณ์ตามเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ จงเรียงตามลำดับก่อน - หลัง โดยใส่
หมายเลขหน้าเหตุการณ์ลงใน ข้างล่างนี้

1. วีระเล่าเรื่องพระอภัยมณี
2. เพชรอาสาไปหยิบหนังสือเรื่องพระอภัยมณี
3. มีนักเรียนใหม่ชื่อสินสมุทร
4. บิดอยากฟังเรื่องสินสมุทรพี่ชายของสุคนธ์
5. มานักบัญชีวิจารณ์ชื่อของสินสมุทร

กิจกรรมที่ 3

ให้นักเรียนค้นหาและข้อความที่เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

อภิปรายระหว่างกลุ่มกับครู

คำและข้อความที่เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง

.....

กิจกรรมที่ 4

จงนำคำและกลุ่มคำต่อไปนี้อย่างน้อย 10 คำ แต่งเป็นเรื่องให้ได้รับความ

วิจารณ์ ขนพองสยองเกล้า ทาใจคัสู้เลือด พระทรงเดช สุริยฉาย ทรงกำลัง พระยาชลาพลาย

เนื้อไข กุมาร ชาตชัยศรี ธรรมรงค์ บุรี พระภูมิ

.....

กิจกรรมที่ 5

จงอภิปรายประเด็นต่อไปนี้

1. ประโยชน์ของการอ่านทานองเสนาะ

.....

2. ความมีเหตุผลมีประโยชน์อย่างไร ?

.....

.....

.....

แบบประเมิน

กลุ่ม.....

แผ่นที่ 1 สิ้นสมุทร

ที่	กิจกรรม	การประเมิน		หมายเหตุ
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1	อ่านในใจได้ตามเวลาที่กำหนด			
2	ตอบคำถามได้ถูกต้องอย่างน้อย 5 ข้อ			
3	อ่านออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธี			
4	อ่านทบทวนเองสม่ำเสมอได้ถูกต้อง			
5	อ่าน เขียน และอธิบายความหมายของคำและ กลุ่มคำได้อย่างน้อย 11 คำ			

สรุป

1. กิจกรรมที่กลุ่มต้องการแก้ไขมากที่สุด.....
2. กิจกรรมที่กลุ่มปฏิบัติได้ดีที่สุด.....
3. สมาชิกในกลุ่มที่ควรซ่อมเสริม.....
4. วิธีการซ่อมเสริม.....
5. ทางกลุ่มต้องการให้ครูช่วยเหลือ.....

สินสมุทร

ความคิดเห็นรวบยอด

1. การอ่านในใจต้องอ่านได้รวดเร็ว และจับใจความของเรื่องที่อ่านได้
2. การกล่าพดลกล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกที่ควรเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม
3. การใช้เสียงและการเว้นจังหวะที่เหมาะสม ประกอบการอ่านด้วยความคล่องแคล่ว ถูกต้อง และรวดเร็ว จะทำให้การอ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่
4. การอ่านทบทวนเองเสนอแนะช่วยให้ผู้อ่าน และผู้ฟังซาบซึ้งในบทกวีนิพนธ์ได้อย่างเต็มที่ยิ่งขึ้น
5. การเรียนรู้คำเป็นการเพิ่มประมวลคำ ทำให้อ่านเข้าใจความหมายและใช้ภาษาได้ดี
6. การสังเกตความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันของเสียง คำ และข้อความ เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งสำหรับการเรียนภาษา

จุดประสงค์

1. เมื่อนักเรียนฟังเพลงเกี่ยวกับพระคุณของพ่อแม่แล้ว นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเพลงได้
2. เมื่อกำหนดคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาจำนวน 15 คำให้นักเรียนสามารถ อ่าน เขียน และอธิบายความหมายของคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาได้อย่างน้อย 12 คำ
3. เมื่อกำหนดข้อความและเวลาที่อ่านให้ นักเรียนสามารถอ่านในใจได้ตามเวลาที่กำหนด แล้วตอบคำถาม สรุปข้อคิดจากบทเรียนได้
4. เมื่อกำหนดข้อความจาก "ตั้งแต่เข้ามาอยู่ในถ้ำ...ถึง...พระอภัยมณีกับสินสมุทรหนีไป" ให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง
5. เมื่อกำหนดบทร้อยกรองให้นักเรียนสามารถอ่านเป็นท่อนเองเสนอแนะได้

6. เมื่อกำหนดบทร้อยกรองให้นักเรียนสามารถพูดและเขียนคำที่สัมผัสคล้องจองในบทร้อยกรองได้

7. เมื่อกำหนดคำและข้อความในบทเรียนที่ 5 ให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงและเขียนคำที่สะกดมาตราแม่นกน และแม่นกคได้

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียน	ประเมินผล
	<u>นำเข้าสู่บทเรียน</u> นักเรียนฟังเพลง "ไครหนอ" แล้วสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเพลง <u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> คำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา อ่านและอธิบาย - ให้นักเรียนอ่านคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา ความหมายของ 15 คำ คือ หน่อหนาด ขาคีเขื้อ เกรียงไกร คำและกลุ่มคำ ส่าชล ระลอก เลือกสลด กลอกกลับ ชลนา ที่ควรศึกษา ไศกาลัย อสุรี บรรลัย ทานาย เกราะ 15 คำ เสนาะ รับขวัญ จากบัตรคำ - แบ่งกลุ่มศึกษาความหมายของคำและกลุ่มคำ จากประมวลคำท้ายหนังสือเรียน เขียนคำและ - นักเรียนแต่งประโยคจากคำและกลุ่มคำที่ กลุ่มคำ ควรศึกษาเป็นเรื่องแล้วรายงานหน้าชั้น ทำ แบบฝึกหัดที่ 5 ข้อ 2.4, 2.5	เพลงไครหนอ บัตรคำ ประมวลคำ ท้ายหนังสือเรียน	สังเกตการอ่าน สังเกตการใช้ ภาษาในการ อธิบาย ความหมาย ตรวจการเขียน ตรวจแบบฝึกหัด

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียน	ประเมินผล
อ่านในใจ ข้อความใน หนังสือเรียน	<u>อ่านในใจ</u> - นักเรียนอ่านในใจหนังสือเรียนบทที่ 5 ตอนที่ 2 ตั้งแต่ "ตลอดเวลาที่เข้ามาอยู่ในถ้ำ...จนถึง...รับพาพระอภัยมณีและสินสมุทรหนีไป" โดยกำหนดเวลาให้อ่าน 5 นาที เพื่อฝึกความเร็วและการจับใจความ - ให้นักเรียนเล่นเกมคำถาม - คำตอบ แบบฝึกหัดที่ 5 ข้อ 4.1(8.14) และ 4.4	หนังสือเรียน	สังเกตลักษณะ การอ่านในใจ
อ่านออกเสียง ข้อความใน หนังสือเรียน	<u>อ่านออกเสียง</u> - ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทเรียนที่ 5 ตอนที่อ่านในใจ เน้นการออกเสียงตัว ร, ล และ ร ล ว ควบกล้ำ ตัวสะกดมาตราต่าง ๆ ให้ชัดเจนถูกต้อง โดยอ่านเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดจากการอ่าน	หนังสือเรียน	สังเกตการอ่าน ออกเสียง
อ่านทบทวน เนื้อหา	<u>อ่านทบทวนเนื้อหา</u> ก่อนอ่านทบทวนเนื้อหาให้นักเรียนอ่านด้วยเสียงธรรมชาติก่อน โดยแบ่งวรรคตอนเป็นช่วง ๆ แล้วอ่านให้ถูกต้องจังหวะ เช่น ด้วยท่อนนาถ/ชาติเชื้อ/ผีเสื้อสมุทร/คาไม่ผูก/เลยทั้งวัน/ก็กลั้นได้	หนังสือเรียน	สังเกตการอ่าน

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
พูด - เขียน คำที่สัมผัส คล้องจอง	เมื่ออ่านจบให้ช่วยกันหาคำสัมผัสคล้องจอง - ทบทวนแบบฝึกหัดที่ 5 ข้อ 6.1 - ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่สะกดมาตราต่าง ๆ จากแบบฝึกทำยบทเรียนข้อ 2 - นักเรียนอ่านแบบฝึกทำยบทเรียนข้อ 5 อภิปรายแสดงความคิดเห็น และช่วยกันหาคำจากบทร้อยกรองที่ละไว้ในบท เช่น ด้วย(เลือด) เนื้อ(เชื้อ)ไขมิได้ศิคริษา ธำรงค์ทรง (สวม) มาคำบุรี าส <u>สรุปบทเรียน</u> - นักเรียนสรุปเรื่องย่อเนื้อเรื่องที่อ่าน และตั้งชื่อเรื่องตอนที่อ่าน	แบบฝึกหัด ทำยหนังสือ	ตรวจแบบฝึกหัด สังเกตการอ่าน

เพลงไครหนอ

ไครหนอรักเราเท่าชีวิต ไครหนอปราณีไม่มีเสื่อมคลาย (ไม่มีเสื่อมคลาย) ไครหนอ
รักเราใช้เพียงรูปรกาย รักเขาไม่หน่าย มีคิดทำลายไครหนอ

ไครหนอรักเราเท่าทรงใน (เท่าทรงใน) ไครหนอเอาใจปลอบเราเรื่อยมา
(ปลอบเราเรื่อยมา) ไครหนอรักเราดังดวงแก้วตา รักเขากว้างกว่าพื้นพิภพสามภาค

จะเอาโลกมาทำปากกา แล้วเอานกมาแทนกระดาษ เอาน้ำหมึกมหาสมุทรแทน
หมึกวาด ประกาศพระคุณไม่พอ

ไครหนอรักเราเท่าชีวิต ไครหนอใครกันให้เราช้ำคอ (คุณพ่อคุณแม่) ไครหนอชักชวน
ดูหนังสื่อ รุ้แล้วละก็ อย่ามัวร้องร้อ ทดแทนบุญคุณ

สินสมุทร

ความคิดรวบยอด

1. การอ่านในใจต้องอ่านได้รวดเร็วและจับใจความเรื่องที่อ่านได้
2. การกล่าพลกกล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกที่ควร เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม
3. การใช้เสียงและการเว้นจังหวะที่เหมาะสม ประกอบกับการอ่านด้วยความ

คล่องแคล่ว ถูกต้อง และรวดเร็ว จะทำให้การอ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
เต็มที่

4. การอ่านทบทวนเอง เสนาะช่วยทำให้ผู้อ่านและผู้ฟังซาบซึ้งในบทกวีนิพนธ์ยิ่งขึ้น
5. การเรียนรู้คำเป็นการเพิ่มประมวลคำ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายและใช้ภาษา

ได้ดี

6. การพัฒนาความสามารถในการเขียนของบุคคลย่อมต้องอาศัยแบบของการเขียน
ที่กำหนดให้ และผู้เขียนคิดเขียนเองได้อย่างเสรี

จุดประสงค์

1. เมื่อกำหนดข้อความและเวลาที่อ่านให้ นักเรียนสามารถอ่านในใจได้ตามเวลาที่
กำหนด แล้วตอบคำถาม และสรุปข้อคิดจากข้อความที่อ่านได้
2. เมื่อกำหนดบทหรือย่อกรองให้นักเรียนสามารถอ่านเป็นท่อนเอง เสนาะได้
3. เมื่อกำหนดข้อความจาก "ตั้งแต่เข้ามาอยู่ในป่า...ถึง...พระอภัยมณีกับสินสมุทร
หนีไป" ให้ นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง
4. เมื่อกำหนดคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาจำนวน 15 คำให้นักเรียนสามารถอ่าน เขียน
และอธิบายความหมายของคำและกลุ่มคำได้อย่างน้อย 12 คำ
5. เมื่อกำหนดตัวละครในบทเรียนที่ 5 ให้นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องเกี่ยวกับ
ลักษณะของตัวละครตามจินตนาการของตนเอง ได้

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านข้อความ ในใจ	ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 1. <u>ขั้นการวางแผน</u> 1.1 <u>การสำรวจหัวข้อเนื้อหา</u> ให้นักเรียนอ่านข้อความในใจ หนังสือเรียนบทที่ 5 ตั้งแต่ "ตั้งแต่เข้ามาอยู่ ในถ้ำถึง...รับพาพระอภัยมณีกับสินสมุทร หนีไป" ในเวลา 5 นาที นักเรียนอภิปรายในกลุ่ม เนื้อเรื่องกล่าว ถึงเรื่องใดและตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง นักเรียนร่วมอภิปรายเฉลยคำตอบ 1.2 <u>การจัดกลุ่มและการลำดับเนื้อหา</u> ให้นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์ตาม เนื้อเรื่อง เหตุการณ์ก่อน - หลัง นักเรียนร่วมอภิปรายระหว่างกลุ่ม เฉลย การจัดลำดับเหตุการณ์ 2. <u>ขั้นการสร้างแนวคิดรวบยอด</u> 2.1 <u>การค้นหาคำสำคัญของเนื้อเรื่อง</u> ให้นักเรียนค้นหาคำ และข้อความสำคัญ ตามความคิดของนักเรียนที่คิดว่าเป็นส่วนสำคัญ ของเนื้อเรื่อง เช่น พระอภัยมณีออกจากถ้ำ	หนังสือเรียน คำถาม เหตุการณ์ ตามเนื้อเรื่อง หนังสือเรียน	สังเกตลักษณะ การอ่านในใจ ตรวจคำตอบ ตรวจการจัด ลำดับเหตุการณ์ สังเกตการ อภิปรายแสดง ความคิดเห็น

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่าน เขียน และอธิบาย ความหมายของ คำและกลุ่มคำ	ไม่ได้เพราะนางผีเสื้อสมุทรเอาก้อนหินปิดถ้ำไว้ตลอดเวลา, ด้วยท่อนาถชาติเชื้อผีเสื้อสมุทรคำไม่ผุดเลยทั้งวันก็กลืนได้ ฯลฯ นักเรียนร่วมอภิปรายสรุปคำและข้อความ 2.2 การค้นหาความสัมพันธ์และความต่อเนื่องของคำสำคัญ นักเรียนเขียนเรื่องย่อจากข้อความที่อ่านแต่ละกลุ่มเสนอผลงาน นักเรียนอภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครูสรุปเรื่องย่อ 2.3 การค้นหาลักษณะของคำสำคัญ นักเรียนอ่านคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาจำนวน 15 คำ คือ ท่อนาถ ชาติเชื้อ เกรียงไกร สาขล ระลอก เลือกสลน รับขวัญ ไศกาลัย อสุรี บรรลัย ทานาย เกราะ เสนาะ จากบัตรคำ นักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายของคำ และกลุ่มคำ นักเรียนแต่ละกลุ่มนำคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาอย่างน้อย 12 คำ มาแต่งเป็นเรื่องราวให้ได้ใจความ	แบบบันทึก บัตรคำ	ตรวจการเขียน สังเกตการอ่าน การอธิบาย ความหมายของคำและกลุ่มคำ

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านออกเสียง อ่านทำนอง เสนาะ	อภิปรายระหว่างกลุ่มเกี่ยวกับการแต่ง เรื่องของแต่ละกลุ่ม 2.4 <u>การค้นหาและกำหนดขั้นตอนใน การดำเนินการ</u> ให้นักเรียนอ่านออกเสียงตอนที่อ่านในใจ และอ่านทำนองเสนาะตอนที่ เป็นพริ้วกรอง เป็นกลุ่ม เน้นการอ่านทำนองเสนาะ การใช้ น้ำเสียง จังหวะ การทอดเสียง และการ สอกล่ออารมณ์ตามเนื้อเรื่อง เช่น เสรีภาพ อ่านด้วยเสียงที่แสดงความเศร้า 3. <u>ขั้นนำความรู้ไปประยุกต์ใช้</u> 3.1 <u>การวางแผนใช้ความรู้เพื่อแก้ ปัญหา</u> นักเรียนอภิปรายถึงตัวละครในเรื่อง เช่น เจือก ผีเสื้อสมุทร สินสมุทร	แบบบันทึก หนังสือเรียน	ตรวจการเขียน สังเกตการอ่าน ออกเสียงถูกต้อง เว้นวรรคตอน - การอ่าน ทำนองเสนาะที่ ใช้น้ำเสียงแสดง ตามเนื้อเรื่อง สังเกตการแสดง ความคิดเห็น

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
เขียนเรื่องตามจินตนาการของตนเอง	3.2 <u>การทดลองแก้ปัญหา</u> นักเรียนวาดรูปตัวละครและเขียนบรรยายลักษณะของตัวละครในเรื่อง ตามจินตนาการของนักเรียนคนละหนึ่งตัวเป็นบ้าน 4. <u>ขั้นการประเมินผล</u> 4.1 <u>ประเมินความสามารถในการแก้ปัญหา</u> นักเรียนประเมินความสามารถของกลุ่มในแบบประเมิน 4.2 <u>การพิจารณาประโยชน์และคุณค่าของความรู้</u> นักเรียนอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้ นักเรียนอ่านบทเรียนในวันนี้ นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง และสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างไรบ้าง	ภาพในหนังสือเรียน แบบประเมิน แบบบันทึก	ตรวจการเขียนบรรยายภาพความสอดคล้องของเนื้อเรื่องและภาพที่ใช้ ตรวจแบบประเมิน ตรวจแบบบันทึก

แบบบันทึก

กลุ่ม...

แผนที่ 2 สิ้นสมุทร

กิจกรรมที่ 1

ให้นักเรียนอ่านข้อความในหนังสือเรียนบทที่ 5 ตั้งแต่ "ตลอดเวลาตั้งแต่เข้ามาอยู่ในถ้ำ...จนถึง...รับพาพระอภัยมณีกับสิ้นสมุทรหนีไป" ในเวลา 5 นาทีแล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. ในเรื่องี่อ่านกล่าวถึงใครบ้าง ?

.....

2. สิ้นสมุทรมีลักษณะเหมือนนางผีเสื้อสมุทรอย่างไรบ้าง ?

.....

3. เพราะเหตุใดสิ้นสมุทรจึงเปิดปากดำได้ทั้ง ๆ ที่ยังเป็นเด็ก ?

.....

4. เพราะเหตุใดพระอภัยมณีจึงตกใจที่เห็นสิ้นสมุทรพาตาเงือกมาในถ้ำ

.....

5. สีนสมุทรรู้ว่าแม่เป็นยักษ์ สีนสมุทรมีความรู้สึกอย่างไร ?

.....

.....

.....

6. สีนสมุทรหนีออกไปเที่ยวนอกถ้ำขณะที่พระอภัยมณีนอนหลับนั้นเป็นการกระทำที่ถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

7. สีนสมุทรควรหนีนางผีเสื้อสมุทรไปกับพระอภัยมณีหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

8. จากบทเรียนตอนที่อ่านกล่าวถึงเรื่องใด ?

.....

.....

.....

.....

.....

อภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู

บทเรียนตอนี่อ่านกล่าวถึงเรื่องใด ?

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 2

จากเหตุการณ์ตามเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ จงเรียงตามลำดับก่อน - หลัง โดยใส่
หมายเลข หน้าเหตุการณ์ลงใน ☐ ข้างล่างนี้

1. นางผีเสื้อสมุทรไปถือศีล
2. พระอภัยมณีนอนหลับ
3. สีนสมุทรหนีออกไปจากถ้ำ
4. พระอภัยมณีเล่าความจริงให้สินสมุทรฟัง
5. สีนสมุทรพบเงือก แต่ไม่รู้ว่าเป็นตัวอะไร

กิจกรรมที่ 3

ให้นักเรียนค้นหาคำและข้อความที่เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

อภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู

คำและข้อความที่เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 4

จงเขียนเรื่องย่อ บทเรียนตอนที่อ่าน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 5

จงนำคำและกลุ่มคำอย่างน้อย 12 คำ แต่งเป็นเรื่องให้ได้ใจความ หนองนาถ ชาติเชื้อ
เกรียงไกร สาชล ระลอก เลือกสลน รับขวัญ กลับกลอก ชลนา ไศกาลัย อสุรี บรรลัย ทาณาย
เกราะ เสนาะ

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 6

จากบทเรียนในวันนี้ นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง ? และสามารถนำไปใช้ในชีวิต
ประจำวันได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมิน

กลุ่ม...

แผ่นที่ 2 สิ้นสมุทร

ที่	กิจกรรม	การประเมิน		หมายเหตุ
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1	อ่านในใจได้ตามเวลาที่กำหนด			
2	ตอบคำถามถูกต้องอย่างน้อย 5 ข้อ			
3	เรียงเหตุการณ์ตามลำดับก่อนหลัง ได้ถูกต้อง			
4	สรุปเรื่องย่อได้ถูกต้อง			
5	สรุปข้อคิดจากบทเรียนได้			
6	ใช้คำและกลุ่มคำแต่งเรื่อง ได้ถูกต้อง			
7	อ่านออกเสียง ได้ถูกต้องตามอักขรวิธี			
8	อ่านทบทวนเนื้อหาได้ถูกต้อง			

สรุป

1. กิจกรรมที่กลุ่มต้องการแก้ไขมากที่สุดคือ.....
2. กิจกรรมที่กลุ่มปฏิบัติได้ดีที่สุดคือ.....
3. สมาชิกในกลุ่มที่ควรซ่อมเสริมคือ.....
4. วิธีการซ่อมเสริม.....
5. ทางกลุ่มต้องการให้ครูช่วยเหลือเรื่อง.....

สินสมุทรความคิดรวบยอด

1. การพัฒนาความสามารถในการเขียนของบุคคลย่อมต้องอาศัยแบบของการเขียนที่กำหนดให้ และผู้เขียนคิดเขียนเองได้อย่างเสรี
2. การอ่านในใจต้องอ่านได้รวดเร็วและจับใจความของเรื่องที่อ่านได้
3. การกล้าพูดกล้าแสดงออกความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกที่ควร เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม
4. การใช้เสียงและการเว้นจังหวะที่เหมาะสม ประกอบการอ่านด้วยความคล่องแคล่ว ถูกต้อง และรวดเร็ว จะทำให้การอ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่
5. การอ่านทบทวนเองเสนอแนะช่วยให้ผู้อ่านและผู้ฟังซาบซึ้งในบทกวีนิพนธ์ได้อย่างเต็มที่ยิ่งขึ้น
6. การเรียนรู้คำเป็นการเพิ่มประมวลคำ ทำให้อ่านเข้าใจความหมายและใช้ภาษาได้ดี

จุดประสงค์

1. เมื่อกำหนดตัวละครในบทเรียนที่ 5 ให้ นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องเกี่ยวกับลักษณะตัวละครตามจินตนาการของตนได้
2. เมื่อกำหนดคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาจำนวน 9 คำให้นักเรียนสามารถอ่าน เขียน และอธิบายความหมายได้ถูกต้องอย่างน้อย 7 คำ
3. เมื่อกำหนดข้อความและเวลาให้ นักเรียนสามารถอ่านในใจตามเวลาที่กำหนด แล้วตอบคำถาม และสรุปข้อคิดจากข้อความที่อ่านได้
4. เมื่อกำหนดบทร้อยกรองให้นักเรียนสามารถอ่านเป็นท่อนเองเสนอแนะได้
5. เมื่อกำหนดข้อความจาก "เมื่อนางผีเสื้อสมุทรรักษาศีล...ถึง...เอาหนังสือไปอ่านได้นะ" นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
เรื่องจากจินตนาการ	<u>นำเข้าสู่บทเรียน</u> ครูให้นักเรียนอาสาสมัครออกมาเล่าเรื่องจากจินตนาการเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่เคยเห็นหรือคาดหวัง เช่น เจือก ผีเสื้อสมุทร พระโยคี ฯลฯ	เรื่องจากจินตนาการ	สังเกตการใช้ภาษาในการเล่าเรื่อง
อ่านและอธิบายความหมายของคำและกลุ่มคำ	<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> <u>คำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา</u> - ครูให้นักเรียนอ่านคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา 9 คำ คือ คินร่าง จวนตัว คงคา ทารก ลาละหาร จุนเจียว ขูลี พระโยคี คิดสอยห้อยตาม จากบัตรคำ นักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายคำใดที่นักเรียนให้ความหมายที่ไม่หรือไม่ถูกต้องให้นักเรียนเปิดดูความหมายจากประมวลคำท้ายหนังสือเรียนหรือพจนานุกรม - นักเรียนแต่ละกลุ่มนำคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษามาแต่งเรื่องแล้วส่งตัวแทนไปรายงานหน้าชั้นเรียน	บัตรคำ ประมวลคำ พจนานุกรม	สังเกตการอ่าน สังเกตการใช้ภาษาในการอธิบายความหมายของคำและกลุ่มคำ ตรวจการเรียนรู้

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านในใจ ข้อความในหนังสือเรียน	<u>อ่านในใจ</u> ให้นักเรียนอ่านหนังสือเรียน บทที่ 4 ตอนที่ 3 ตั้งแต่ "เมื่อผีเสื้อสมุทร...จนถึง...ก็เอาหนังสือไปอ่านได้ละ" โดยกำหนดเวลาให้อ่าน 5 นาทีเป็นการอ่านเร็วและการตีความจากบทร้อยกรองและการจับใจความสำคัญของเนื้อเรื่อง - นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามจากเนื้อเรื่องตอนที่อ่าน - ทานแบบฝึกหัดที่ 5 ข้อ 4.1 (15 - 20)	หนังสือเรียน แบบฝึกหัด	สังเกตการอ่านในใจที่ดี ตรวจแบบฝึกหัด
อ่านทานอง เสนาะ	<u>การใช้ภาษา</u> - ครูให้นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนบทที่ 5 ข้อ 1 การอ่านเสียงคำที่มี ฤ (รี) แล้วเลือกคำเหล่านี้มาแต่งประโยค จำนวน 5 คำ <u>อ่านทานองเสนาะ</u> - นักเรียนอ่านทานองเสนาะตอนที่ เป็นบทร้อยกรอง	แบบฝึกหัด ท้ายบทเรียน หนังสือเรียน	สังเกตการอ่านออกเสียงคำ ตรวจการแต่งประโยค สังเกตการอ่านทานองเสนาะ

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านออกเสียง	- นักเรียนช่วยกันหาคำสัมผัสคล้องจองจากบทร้อยกรองในตอนที่ย่าน - นักเรียนแต่งคำคล้องจองกัน <u>สรุปบทเรียน</u> ให้นักเรียนอ่านหนังสือเรียนบทที่ 5 ตอนที่ย่านในใจ เน้นการออกเสียงชัดเจนถูกต้อง โดยอ่านเป็นกลุ่มและรายบุคคล - นักเรียนสรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องตอนที่ย่าน	หนังสือเรียน	- การใช้ น้ำเสียง - การเว้นวรรคตอน - การออกเสียง สังเกตการอ่านออกเสียง

เรื่องสินสมุทร

ความคิดรวบยอด

1. การอ่านในใจต้องอ่านได้รวดเร็วและจับใจความของเรื่องที่อ่านได้
2. การกล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกที่ควร เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม
3. การใช้เสียงและการเว้นจังหวะที่เหมาะสมประกอบกับการอ่านด้วยความคล่องแคล่ว ถูกต้อง และรวดเร็ว จะทำให้การอ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่
4. การอ่านทบทวนจะช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจในบทกวีนิพนธ์
5. การเรียนรู้คำเป็นการเพิ่มประมวลคำ ทำให้เข้าใจความหมายและใช้ภาษาได้ดี

จุดประสงค์

1. เมื่อกำหนดข้อความและเวลาให้นักเรียนสามารถอ่านในใจตามเวลาที่กำหนดแล้วตอบคำถาม และสรุปข้อคิดจากข้อความที่อ่านได้
2. เมื่อกำหนดข้อความจาก "เมื่อนางผีเสื้อสมุทรรักษาศีล...ถึง...เอาหนังสือไปอ่านนะ" นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง
3. เมื่อกำหนดข้อความที่เป็นบทร้อยกรองให้ นักเรียนสามารถอ่านเป็นคาบเองเสนอแนะได้ถูกต้อง
4. เมื่อกำหนดคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาจำนวน 9 คำให้ นักเรียนสามารถเขียน อ่าน และอธิบายความหมายได้ถูกต้องอย่างน้อย 7 คำ
5. เมื่อนักเรียนได้ฟังเพลงเกี่ยวกับพระคุณพ่อแม่แล้ว นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเพลงที่ฟังได้

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านข้อความ ในใจ	ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 1. <u>ขั้นตอนการวางแผน</u> 1.1 <u>สำรวจหัวข้อเนื้อหา</u> ให้นักเรียนอ่านในใจข้อความในหนังสือเรียนบทที่ 5 ตั้งแต่ "นางผีเสื้อสมุทร รักษาศีล...ถึง...เอาหนังสือไปอ่านได้นะ" ในเวลา 5 นาที นักเรียนอภิปรายภายในกลุ่มสรุปเนื้อเรื่องและตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง อภิปรายระหว่างกลุ่มเฉลยคำตอบ 1.2 <u>การจัดกลุ่มและลำดับเนื้อหา</u> ให้นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์ตามเนื้อเรื่อง อภิปรายระหว่างกลุ่มเฉลยการจัดลำดับเหตุการณ์ 2. <u>ขั้นการสร้างแนวคิดรอบยอด</u> 2.1 <u>การค้นหาคำสำคัญของเนื้อหา</u> นักเรียนสำรวจคำหรือข้อความที่นักเรียนเห็นว่าเป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง เช่น ความโกรธแค้นอย่างมหัศจรรย์, รู้สึกสลดใจ	หนังสือเรียน คำถาม เหตุการณ์ตามเนื้อเรื่อง แบบบันทึก หนังสือเรียน	สังเกตลักษณะการอ่านในใจ ตรวจคำตอบ ตรวจการเรียงลำดับเหตุการณ์ สังเกตการแสดงความคิดเห็นและ

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่าน เขียน และอธิบาย ความหมายของ คำและกลุ่มคำ	เห็นนิคัพักตรมารดาสงสัย ฯลฯ นักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายและความสำคัญของคำและข้อความ		การใช้ภาษาในการอธิบาย เหตุผลระหว่างการอภิปราย
	2.2 <u>การค้นหาคำสัมพันธ์และความต่อเนื่อง</u> นักเรียนแต่ละกลุ่ม เขียน เนื้อ เรื่องย่อ ข้อความที่อ่านและเสนอผลงาน อภิปรายระหว่างกลุ่มสรุป เนื้อ เรื่องย่อ ร่วมกัน	แบบบันทึก	ตรวจการเขียน
	2.3 <u>การค้นหาลักษณะของคำสำคัญ</u> ให้นักเรียนอ่านคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา จำนวน 9 คำ คือ คินร่าง จวนตัว คงคา ทารก ลาละทาน พระโยคี จุนเจียว ชูลี ติดสอยห้อยตาม จากบัตรคำ และอภิปราย ความหมายของคำและกลุ่มคำร่วมกันโดย พิจารณาจากเนื้อ เรื่องและประมวลคำท้าย หนังสือเรียน	บัตรคำ	สังเกตการอ่าน และการอธิบาย ความหมายคำ และกลุ่มคำ
	นักเรียนนำคำและกลุ่มคำอย่างน้อย 7 คำ มาแต่งเป็นเรื่องให้ได้ใจความใหม่ แล้วเสนอผลงาน	แบบบันทึก	ตรวจการเขียน

แบบบันทึก

กลุ่ม...

แผนที่ 3 ลินสมุทร

กิจกรรมที่ 1

ให้นักเรียนอ่านในใจข้อความในหนังสือเรียนบทที่ 5 ตั้งแต่ "เมื่อนางผีเสื้อสมุทร
รักษาดี...ถึง...ก็เอาหนังสือไปอ่านได้นะ" ในเวลา 5 นาที แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. เมื่อนางผีเสื้อสมุทรตามพระอภัยมณีและลินสมุทรมาทันทีเป็นเวลาที่บุคคลทั้งสอง
เดินทางมาแล้วกี่วัน ?

.....
.....
.....

2. ลินสมุทรเห็นหน้าแม่ในรูปร่างผีเสื้อสมุทร เขามีความรู้สึกละอย่างไร ?

.....
.....
.....

3. ลินสมุทรบอกเหตุผลที่ต้องจากแม่ไปเพราะอะไร ?

.....
.....
.....

4. คนสุดท้ายที่พาพระอภัยมณีไปถึงเกาะแก้วพิสดารคือใคร ?

.....
.....
.....

5. เพราะเหตุใดนางผีเสื้อสมุทรจึงเลิกติดตามพระอภัยมณีไปยังเกาะแก้วพิสดาร ?

.....

.....

.....

6. จากบทเรียนตอนที่ย่านกล่าวถึงเรื่องใด ?

.....

.....

.....

อภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู

บทเรียนตอนที่ย่านกล่าวถึงเรื่องใด

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 2

จากเหตุการณ์ตามเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ จงเรียงลำดับก่อน - หลังโดยใส่หมายเลขหน้าเหตุการณ์ลงใน □ ข้างล่างนี้

1. ลูกสาวเงือกพาพระอภัยมณีหนีไป
2. นางยักษ์ไกรธและออกติดตามจนทัน
3. สินสมุทรพบนางยักษ์แต่จำไม่ได้
4. นางผีเสื้อสมุทรถือศีลครบสามวัน จึงกลับมาที่บ้านแต่ไม่พบพระอภัยมณี และสินสมุทร

5. นางยักษ์ไม่เชื่อคำพูดของสินสมุทรจึงออกไปและจับเงือกสองตัวมาเลี้ยงกิน
6. สินสมุทรบอกว่าขอติดสอยห้อยตามพระอภัยมณีไปเพียง 1 ปี
7. พระโยคีที่เกาะแก้วพิสดารออกมาช่วยไล่ นางผีเสื้อสมุทร

กิจกรรมที่ 3

ให้นักเรียนค้นหาและข้อความที่เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

อภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู

ค้นหาและข้อความที่เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 4

จงเขียนเนื้อเรื่องย่อบทเรียนตอนที่อ่าน

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 5

จงนำคำและกลุ่มคำต่อไปนี้อย่างน้อย 7 คำ แต่งเป็นเรื่องให้ได้ใจความ คั้นร่างจวนตัว
คงคา ทารก ลาละพาน จุนเจียว ฐลี พระโยคี ดัดสอยห้อยตาม

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 6

จงอภิปรายประเด็นต่อไปนี้

1. การรู้จักคิดไตร่ตรองอย่างมีเหตุผลมีประโยชน์อย่างไร ?

.....

.....

.....

2. เราสามารถนำการคิดใคร่ตรองไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ?

.....

.....

.....

แบบประเมิน

กลุ่ม....

แผนที่ 3 สิ้นสมุทร

ที่	กิจกรรม	การประเมิน		หมายเหตุ
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1	อ่านในใจได้ตามเวลาที่กำหนด			
2	ตอบคำถามถูกต้องอย่างน้อย 4 ข้อ			
3	สรุปข้อคิดจากบทเรียนได้			
4	เรียงเหตุการณ์ตามลำดับก่อนหลังได้ถูกต้อง			
5	สรุปเรื่องย่อได้ถูกต้อง			
6	ใช้คำและกลุ่มคำแต่งเรื่องได้ถูกต้อง			
7	อ่านทานองเสนาะได้ถูกต้อง			
8	อ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามอักขรวิธี			

สรุป

1. กิจกรรมที่กลุ่มต้องการแก้ไขมากที่สุด.....
2. กิจกรรมที่กลุ่มปฏิบัติได้ดีที่สุด.....
3. สมาชิกในกลุ่มที่ควรซ่อมเสริม.....
4. วิธีการซ่อมเสริม.....
5. ทางกลุ่มต้องการให้ครูช่วยเหลือ.....

สินสมุทรความคิดรวบยอด

1. การเขียนจดหมายเป็นการเขียนที่มีรูปแบบใช้เพื่อการสื่อสารกับบุคคลอื่น จำเป็นต้องคำนึงถึงถ้อยคำที่ใช้ต้องสุภาพ ข้อความชัดเจนผู้อ่านเข้าใจตรงกับผู้เขียน
2. บุคคลในสังคมไทยมีฐานะแตกต่างกันไป ดังนั้นการเลือกใช้ถ้อยคำจึงต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับฐานะของบุคคล สถานที่ และโอกาส

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเขียนจดหมายถึงเพื่อนโดยใช้คำขึ้นต้น และคำลงท้ายได้ถูกต้อง
2. เมื่อกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนสามารถพูดคำสุภาพได้ถูกต้อง

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
การพูดคำ สุภาพ	<u>นำเข้าสู่บทเรียน</u> ครูเล่านิทานเรื่องโคนันทวิสาร์ แล้วอภิปราย ถึงการพูดที่ดี สุภาพ ควรพูดอย่างไร ให้ ให้เหมาะสม ครูทบทวนคำสุภาพที่ใช้กับบุคคลต่าง ๆ <u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> - แบ่งกลุ่มนักเรียนแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการ พูดกับบุคคลต่าง ๆ โดยใช้ภาษาได้ เหมาะสมในสถานการณ์ต่อไปนี้ 1. ขอความช่วยเหลือจากการโรง 2. ขอยืมสิ่งของจากเพื่อน 3. พูดติดต่อกับผู้ใหญ่ 4. สันทนาระหว่างเพื่อน 5. นิมนต์พระมาเทศน์ - อภิปรายถึงการใช้คำที่สุภาพของแต่ละกลุ่ม สรุปข้อบกพร่องและสิ่งที่ควรปรับปรุง - ครูทบทวนแบบฟอร์มการเขียนจดหมายถึง เพื่อน การใช้คำขึ้นต้น คำลงท้ายและการ เขียนข้อความในจดหมาย	นิทาน โคนันทวิสาร์ บทบาทสมมติ	สังเกตการใช้ ภาษาในการ แสดงบทบาท สมมติ ตรวจการเขียน จดหมาย

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	- ให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงเพื่อนที่อยู่ต่างจังหวัดชักชวนให้เพื่อนแสดงความคิดเห็นว่าการที่พระอภัยมณีหนีจากนางผีเสื้อสมุทรดีหรือไม่อย่างไร <u>สรุปบทเรียน</u> นักเรียนร่วมกันสรุปถึงการใช้คำสุภาพและประโยชน์ของคำสุภาพที่นักเรียนนำไปใช้		ตรวจการเขียนจดหมาย

เรื่องสินสมุทรความคิดรวบยอด

การสังเกตความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันของเสียง คำและข้อความ เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง สำหรับการเรียนการสอน

จุดประสงค์

1. เมื่อกำหนดบทหรือกรอนให้นักเรียนสามารถพูดและเขียนคำที่สัมพันธ์คล้องจองในบทหรือกรอนได้
2. เมื่อกำหนดคำและข้อความในบทเรียนที่ 5 ให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงและเขียนคำที่สะกดมาตราตัวสะกดแม่กน และแม่กดได้

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียน	ประเมินผล
ตัวสะกดมาตราแม่กน และแม่กด	ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 1. <u>ขั้นการวางแผน</u> 1.1 <u>การสำรวจหัวข้อเนื้อหา</u> ให้นักเรียนอ่านท้ายบทเรียนข้อ 2 แล้วแต่ละกลุ่มสรุปหัวข้อเนื้อหาว่าเกี่ยวกับเรื่องอะไร ให้นักเรียนอ่านคำต่อไปนี้ อาหาร หวาน ประทาน จราจร สมุด จลาจล ไพโรจน์ พุท นิมิตร อัฐ ราคาญ	หนังสือเรียน บัตรคำ	สังเกตการอ่าน

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
คำสัมผัส คล้องจอง	เห็น กลอน มนุญ์ ตลอด วิจารณ์ นิล อาจ เดช ให้นักเรียนจำแนกคำเหล่านี้ตามหัวข้อที่ กำหนด 1. ตัวสะกดตรงตามมาตราตัวสะกด 2. ตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด 3. คำที่ออกเสียงตัวสะกดแม่กน 4. คำที่ออกเสียงตัวสะกดแม่กด นักเรียนร่วมกันอภิปรายระหว่างกลุ่มถึง หลักการสังเกตว่าคำใดมีตัวสะกดอยู่ในมาตรา ใด	แบบบันทึก	ตรวจการบันทึก
	ให้นักเรียนอ่านข้อความ โงกเงกเอ๋ย น้ำท่วมเมฆ กระด่าลอย คอ หมาหางงอ กอดคอโงกเงก โพงพางเอ๋ย ปลาเข้าลอด ปลาตาบอด เข้าลอด โพงพาง นักเรียนอภิปรายภายในกลุ่มถึงลักษณะ ของข้อความดังกล่าวทั้ง 2 ข้อความ	แถบประโยค	สังเกตการอ่าน
	ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้พร้อมทั้ง ประณมให้จังหวะ 1. อะโรเอ๋ย เมื่อเล็ก็มีหาง ไม่มีขา พอโตขึ้นก็มีขา ไม่มีหาง	แบบบันทึก	สังเกตการร่วม กิจกรรมการ ตอบคำถาม

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	2. อะไรเอ้ย เมื่อยังเล็ก ๆ ไม่มีขา มีแต่หาง พอโตขึ้นมีขา แต่หางหายไป และให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดว่า ก. ข้อความ 2 ข้อความมีใจความเหมือนกันหรือไม่ ข. การอ่านข้อความ 2 ข้อความต่างกันอย่างไร และอ่านข้อความไหนสนุกกว่า ค. นักเรียนชอบข้อความใด เพราะเหตุใด ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ 1. ไนน์เมสน้อย เคลื่อนคล้อยมา ยามลมพา พัดมาแสนไกล ไอ้เมสน้อย เคลื่อนคล้อยไป ลมพาไกล พัดไปลับตา 2. ไนน์เมสเล็ก เคลื่อนคล้อยมา ยามลมพัด พามาแสนไกล ไอ้เมสเล็ก เคลื่อนคล้อยไป ลมพาห่าง พัดไปลับตา ให้นักเรียนอภิปรายภายในกลุ่มว่า ก. ข้อความทั้ง 2 ข้อความอ่านเป็นจังหวะได้หรือไม่		

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	ข. นักเรียนชอบข้อความใด? เพราะเหตุใด ? นักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของคำ สัมผัสคล้องจอง 1.2 <u>การจัดกลุ่มและลำดับเนื้อหา</u> นักเรียนร่วมกันพิจารณาว่าระหว่าง 2 หัวข้อเนื้อหา ตัวสะกด และคำสัมผัสคล้องจอง ควรเรียนหัวข้อใดก่อน เพราะเหตุใด 2. <u>ขั้นตอนสร้างแนวความคิดรวบยอด</u> 2.1 <u>การค้นหาคำสำคัญของเนื้อหา</u> ให้นักเรียนอ่านข้อความในหนังสือเรียน บทที่ 5 ตั้งแต่ "ด้วยหน่อนาชาติเชื้อผีเสื้อ สมุทร...จนถึง...แล้วลากลับเข้าไปในผ้าด้วย กำลัง" จากข้อความดังกล่าวให้นักเรียนช่วยกัน หาคำที่สะกดด้วยแม่กน และแม่กด จากข้อความเดิมให้นักเรียนหาคำสัมผัส คล้องจองกัน พร้อมทั้งบันทึกลงในแบบบันทึก นักเรียนอภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู สรุปเรื่องตัวสะกด และคำสัมผัสคล้องจอง	แบบฝึกหัด หนังสือเรียน แบบบันทึก	ตรวจแบบบันทึก ตรวจการบันทึก สังเกตการ ร่วมอภิปราย

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	2.2 <u>การค้นหาคำสัมพันธ์และความต่อเนื่องของคำสำคัญ</u> นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงคำที่สะกดมาตราเดียวกัน เกี่ยวข้องกับคำที่สัมผัสคล้องจองหรือไม่ เพราะเหตุใด 2.3 <u>การค้นหาลักษณะของคำสำคัญ</u> ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันหาคำที่สะกดด้วยมาตราแม่กน และแม่กด ที่สะกดไม่ตรงมาตราจากบทเรียนโดยกำหนดเวลาให้ 3 นาที ให้นักเรียนหาคำสัมผัสคล้องจองของคำในข้อความต่อไปนี้ หัวจุกคลุกน้ำปลา เห็นขี้หมานั่งไหว กระโจ่งพ่อง หางเปี้ยมาเลียใบทองพระไล่ทองหัวขี้ หัวแบน ผมม้าหน้าเหมือนแมว ดูไปแล้วหน้า เหมือนหมา รักยาวให้บัน รักสั้นให้ต่อ เรือล่มเมื่อจอด ตาบอดเมื่อแก่ รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี	หนังสือเรียน แบบบันทึก แถบประโยค	สังเกตการร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น ตรวจการบันทึก สังเกตการอ่านการหาคำสัมผัสคล้องจอง

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	นักเรียนร่วมอภิปรายระหว่างกลุ่มถึงหลักการพิจารณาคุณค่าโคลงจองกัน 2.4 <u>การค้นหาและกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการ</u> ให้นักเรียนยกบทร้อยกรองตอนใดตอนหนึ่งในบทเรียน มาร่วมกันพิจารณาพาคำสัมผัสคล้องจอง และหาคำที่สะกดด้วยแม่กน และแม่กด ในบทร้อยกรองนั้น (ใช้จำนวน 2 บท) 3. <u>ขั้นนำความรู้ไปประยุกต์ใช้</u> 3.1 <u>การวางแผนใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหา</u> ให้นักเรียนเล่นคำต่อคำคล้องจองระหว่างกลุ่ม 3.2 <u>การทดลองแก้ปัญหา</u> ให้นักเรียนทบทวนแบบฝึกหัดภาษาไทยที่ 5 ข้อ 6.1, 6.2 เป็นการบ้าน	แบบฝึกหัด หนังสือเรียน แบบบันทึก	สังเกตการสรุปหลักเกณฑ์ ตรวจแบบบันทึก สังเกตการใช้ถ้อยคำสัมผัสคล้องจองตรวจแบบฝึกหัด

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	4. <u>ขั้นประเมินผล</u> 4.1 <u>ประเมินความสามารถในการแก้ปัญหา</u> ให้นักเรียนประเมินผลลงในแบบประเมินของกลุ่ม 4.2 <u>การพิจารณาประโยชน์และคุณค่าของความรู้</u> ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้ 1. การเรียนเรื่องมาตราตัวสะกดได้รับประโยชน์อย่างไรบ้าง ? 2. การเรียนบทร้อยกรองซึ่งมีคำสัมผัสคล้องจองนั้นมีประโยชน์และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ?	แบบประเมิน แบบบันทึก	ตรวจแบบประเมิน สังเกตการร่วมอภิปราย ตรวจแบบบันทึก

คำที่ออกเสียงตัวสะกดแม่กน	คำที่ออกเสียงตัวสะกดแม่กด
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

กิจกรรมที่ 2

ข้อความที่ 1	ข้อความที่ 2
อะไรเอ่ย เมื่อเล็กมีหางไม่มีขาพอโตขึ้นมา มีขาไม่มีหาง	อะไรเอ่ย เมื่อยังเล็ก ๆ ไม่มีขามีแต่หาง พอโตขึ้นมามีขา แต่หางหายไป

2.1 ข้อความ 2 ข้อความนี้ มีใจความเหมือนกันหรือไม่ ?

.....

2.2 การอ่านข้อความ 2 ข้อความนี้ ต่างกันอย่างไร และอ่านข้อความไหนสนุกกว่า ?

.....

.....

.....

ข้อความที่ 1	ข้อความที่ 2
โน้นเมสน้อย เคลื่อนคล้อยมา	โน้นเมสเล็ก เคลื่อนคล้อยมา
ยามลมพา พัดมาแสนไกล	ยามลมพัด พามาแสนไกล
ไอ้เมสน้อย เคลื่อนคล้อยไป	ไอ้เมสเล็ก เคลื่อนคล้อยไป
ลมพาไกล พัดไปลับตา	ลมพาห่าง พัดไปลับตา

2.3 ข้อความทั้ง 2 ข้อความนี้อ่านเป็นจังหวะได้หรือไม่ ?

.....

.....

.....

2.4 นักเรียนชอบข้อความใด เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 3

จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 3.1 และ 3.2

ด้วยท่อนาถชาติเชื้อผีเสื้อสมุทร	คาไม่ผุดเลยทั้งวันก็กลืนได้
ยิ่งถูกน้ำกำลังยิ่งเกรียงไกร	เที่ยวเลี้ยวไล่จับปลาในสาขล
ระลอกซัดพลัดเข้าไปในปากฉลาม	ลอคออกมาตามซีกเหงือกเสือกสั่น
เห็นฝูงเงือกเกลือกกลิ้งตามชล	คิดว่าคนเม้าทางเหมือนอย่างปลา
ครั้นถามได้ไม่พูดก็โผนจับ	คุกลอกกลับกลางน้ำปล้ำมัจฉา
ครั้นจับได้ให้ระวางแคลงวิญญาน	เช่นนี้ปลาหรืออะไรใครจะรู้
จุดกระซากลากหางขึ้นกลางหาด	แลประหลาดลักษณะมีตาหู
จะเอาไปให้พระบิดา	แล้วลากลับเข้าในถ้ำด้วยกำลัง

3.1 จงหาคำและข้อความที่ออกเสียงตัวสะกดมาตราแม่กน

.....

3.2 จงหาคำและข้อความที่ออกเสียงตัวสะกดมาตราแม่กด

.....

กิจกรรมที่ 4

จงหาคำสัมผัสคล้องจองจากบทร่ายกรองต่อไปนี้ โดยโยงเส้น พร้อมทั้งนำมาเขียนเป็นคู่ ๆ

แม็กาลังดั่งข้าจะพาหนี	เจ้าตราตรีเจียวจึงจะถึงสถาน
อสุรีมีกาลังดังปลาฉลาม	ตามประมาณสามวันจะทันตัว
ถ้าแก้ไขให้นางไปค้างป่า	ได้ล่วงหน้าเสียข้างจะยังชั่ว
จะอาสาพาไปมิได้กลัว	ชีวิตตัวบรรลัยไม่เสียตาย

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 5

จงอภิปรายภายในกลุ่มแล้วตอบคำถามต่อไปนี้

5.1 การเรียนเรื่องตัวละครมีประโยชน์อย่างไรบ้าง ?

.....

.....

.....

5.2 การเรียนหรือกรองมีประโยชน์และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
อย่างไร ?

.....
.....
.....

แบบประเมิน

ที่	กิจกรรม	การประเมิน		หมายเหตุ
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1	หาคนที่สะกดมาตราแม่กนได้ถูกต้อง			
2	หาคนที่สะกดมาตราแม่กดได้ถูกต้อง			
3	หาคนที่สัมผัสคล้องจองได้ถูกต้อง			

หมายเหตุ จากกิจกรรมที่ 3, 4

สรุป

1. กิจกรรมที่กลุ่มต้องการแก้ไขมากที่สุดคือ.....
2. กิจกรรมที่กลุ่มปฏิบัติได้ดีที่สุดคือ.....
3. สมาชิกในกลุ่มที่ควรซ่อมเสริมคือ.....
4. วิธีซ่อมเสริม.....
5. ทางกลุ่มต้องการให้ครูช่วยเหลือเรื่อง.....

แผนการสอนที่ 5 บทที่ 5

กลุ่มควบคุม

สินสมุทรความคิดรวบยอด

1. การอ่านในใจต้องอ่านได้รวดเร็ว และจับใจความของเรื่องที่อ่านได้
2. การกล่าพุดกล่าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกที่ควรเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม

จุดประสงค์

1. เมื่อกำหนดข้อความและเวลาให้ นักเรียนสามารถอ่านในใจได้ตามเวลา แล้วตอบคำถาม สรุปข้อคิดจากบทเรียนได้

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียน	ประเมินผล
อ่านในใจ ข้อความใน หนังสือเรียน	นำเข้าสูบทเรียน ครูสนทนาถึงภาพในหนังสือเรียนบทที่ 5 อ่านในใจ ครูให้นักเรียนอ่านในใจบทเรียนที่ 5 จากหนังสือเรียน โดยกำหนดเวลาให้อ่าน 10 นาที - ให้นักเรียนเล่าเรื่องต่อกันคนละประโยค - ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนข้อ 6 แล้วอภิปราย แสดงความคิดเห็นและสรุปข้อคิดเห็นจากเรื่องต่อไป	หนังสือเรียน หนังสือเรียน	แบบฝึก ท้ายบทเรียน

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	1. เห็นด้วยกับคำพูดของมานีว่า สินสมุทรควรไปอยู่กับพ่อ หรือไม่เพราะเหตุใด 2. เห็นด้วยกับคำพูดของเพชรที่ว่า สินสมุทรควรจะไปอยู่กับแม่ต่อไปแม้ว่า แม่จะเป็นยักษ์แต่ก็รักพ่อ หรือไม่เพราะ เหตุใด ? 3. ทำไมพระอภัยมณีจึงไม่เป่าปี่ขณะที่ อยู่กับนางผีเสื้อ 4. ความรู้สึกของสินสมุทร เมื่อพ่อแม่ แยกกันอยู่เป็นอย่างไร ? อ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนข้อ 8 แล้วฝึก จับใจความจากเนื้อเรื่อง ทำแบบฝึกหัดข้อ 3.4 - ครูกำหนดบทหรือย่อกรอในหนังสือเรียนบทที่ 5 ตั้งแต่ "สินสมุทรสุดแสนสงสารแม่... จนถึง...แล้วรับขวัญลูกน้อยกลอยฤทัย" โดย ให้เวลาคัดข้อความหัดเกมบรรจุ 5 นาที <u>สรุปบทเรียน</u> นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จาก บทเรียนบทที่ 5	แบบฝึกหัดที่ 5	ตรวจแบบฝึกหัด

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนข้อ 4 เรื่องคำพ้องเสียง นักเรียนทวนแบบฝึกหัด ข้อ 3.2 นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนข้อ 7 นักเรียนทวนแบบฝึกหัดข้อ 3.3	แบบฝึกหัด บทเรียน	ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนที่ 5 บทที่ 5

กลุ่มทดลอง

เรื่องสินสมุทร

ความคิดรวบยอด

1. การเขียนจดหมายเป็นการเขียนที่มีรูปแบบใช้เพื่อการสื่อสารกับบุคคลอื่นด้วยคำที่ใช้ต้องคำนึงถึงความรู้สึก ข้อความแจ่มแจ้งผู้อ่านเข้าใจตรงกับผู้เขียน
2. บุคคลในสังคมไทยมีฐานะแตกต่างกันไป ดังนั้นการเลือกใช้ถ้อยคำจึงต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับฐานะของบุคคล สถานที่และโอกาส

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเขียนจดหมายถึงเพื่อนโดยใช้คำขึ้นต้นและคำลงท้ายได้ถูกต้อง
2. เมื่อกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนสามารถพูดคำสุภาพได้ถูกต้อง

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียน	ประเมินผล
คำสุภาพ	ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 1. <u>ขั้นตอนการวางแผน</u> 1.1 <u>สำรวจหัวข้อเนื้อหา</u> ให้นักเรียนอ่านข้อความเรื่องการพูดแต่ละกลุ่มอภิปรายและตอบคำถามลงในแบบบันทึก นักเรียนอภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครูสรุปเกี่ยวกับการพูด	ข้อความการพูด แบบบันทึก กิจกรรมที่ 1	ตรวจแบบบันทึก กิจกรรมที่ 1

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	ให้นักเรียนอ่านแผนภูมิคำขึ้นต้นและคำลงท้ายในการเขียนจดหมาย แล้วแต่ละกลุ่มงานแยกคำขึ้นต้นและคำลงท้ายในตารางในแบบบันทึกกิจกรรมที่ 2 นักเรียนอภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครูสรุปการใช้คำขึ้นต้น และคำลงท้ายในการเขียนจดหมายให้เหมาะสมกับบุคคล 1.2 <u>การจัดกลุ่มและลำดับเนื้อหา</u> นักเรียนแยกคำขึ้นต้น คำลงท้าย บุคคลที่รับจดหมาย ลงในตารางกิจกรรม 2 นักเรียนร่วมอภิปรายเฉลย 2. <u>ขั้นการสร้างแนวคิดรวบยอด</u> 2.1 <u>การค้นหาคำสำคัญของเนื้อเรื่อง</u> นักเรียนอภิปรายการใช้คำสรรพนามและคำสุภาพในการเขียนจดหมาย ที่ใช้คำเหมาะสมกับบุคคล โอกาส และสถานที่บันทึกลงในตารางกิจกรรมที่ 3 นักเรียนอภิปรายเฉลยร่วมกัน 2.2 <u>การค้นหาคำความสัมพันธ์และความต่อเนื่อง</u> นักเรียนอภิปรายประเด็นว่า "การเขียนจดหมายควรคำนึงถึงสิ่งใดบ้าง" บันทึกใน	แผนภูมิคำขึ้นต้นและคำลงท้ายจดหมายแบบบันทึกกิจกรรมที่ 2 แบบบันทึกตารางกิจกรรมที่ 2 แบบบันทึกตารางกิจกรรมที่ 3 แบบบันทึก	ตรวจแบบบันทึก ตรวจการแยกคำขึ้นต้น คำลงท้าย ตรวจการใช้คำสรรพนาม ตรวจการสรุป

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	แบบบันทึก นักเรียนอภิปรายร่วมกันระหว่างกลุ่มสรุปประเด็น สิ่งที่สำคัญถึงในการเขียน จดหมาย 2.3 <u>การค้นหาลักษณะของคำสำคัญ</u> นักเรียนร่วมกันอภิปราย ความหมายของคำต่อไปนี้ 1. จดหมาย คืออะไร 2. คำสุภาพ คืออะไร นักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของคำ ทั้ง 2 ตามความคิดรวบยอด 2.4 <u>การค้นหาและกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการ</u> นักเรียนอภิปรายขั้นตอนในการเขียน จดหมายการแสดงความยินดี 3. <u>ขั้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้</u> 3.1 <u>การวางแผนใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหา</u> นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงการใช้เหตุผลในการวิจารณ์สิ่งต่าง ๆ	แผนภูมิ ความหมาย	ตรวจการเขียน ความหมาย สังเกตการร่วม อภิปราย

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	3.2 <u>การทดลองแก้ปัญหา</u> ให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงเพื่อนวิจารณ์บทเรียนเรื่องสินสมุทร และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำของสินสมุทร 4. <u>ขั้นการประเมินผล</u> 4.1 <u>การประเมินความสามารถในการแก้ปัญหา</u> นักเรียนประเมินความสามารถของกลุ่มลงในแบบประเมิน 4.2 <u>การพิจารณาประโยชน์และคุณค่าของความรู้</u> นักเรียนอภิปรายประโยชน์ของ จดหมาย และคำสุภาพ ที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร และจะเกิดผลอย่างไรบ้าง	แบบประเมิน แบบบันทึก	ตรวจการเขียนจดหมาย - แบบฟอร์ม - ใจความ - คำขึ้นต้น - ลงท้าย - ภาษาที่ใช้ ตรวจแบบประเมิน ตรวจแบบบันทึก

แบบบันทึก

กลุ่ม...

แผนที่ 5 สีนสมุทร

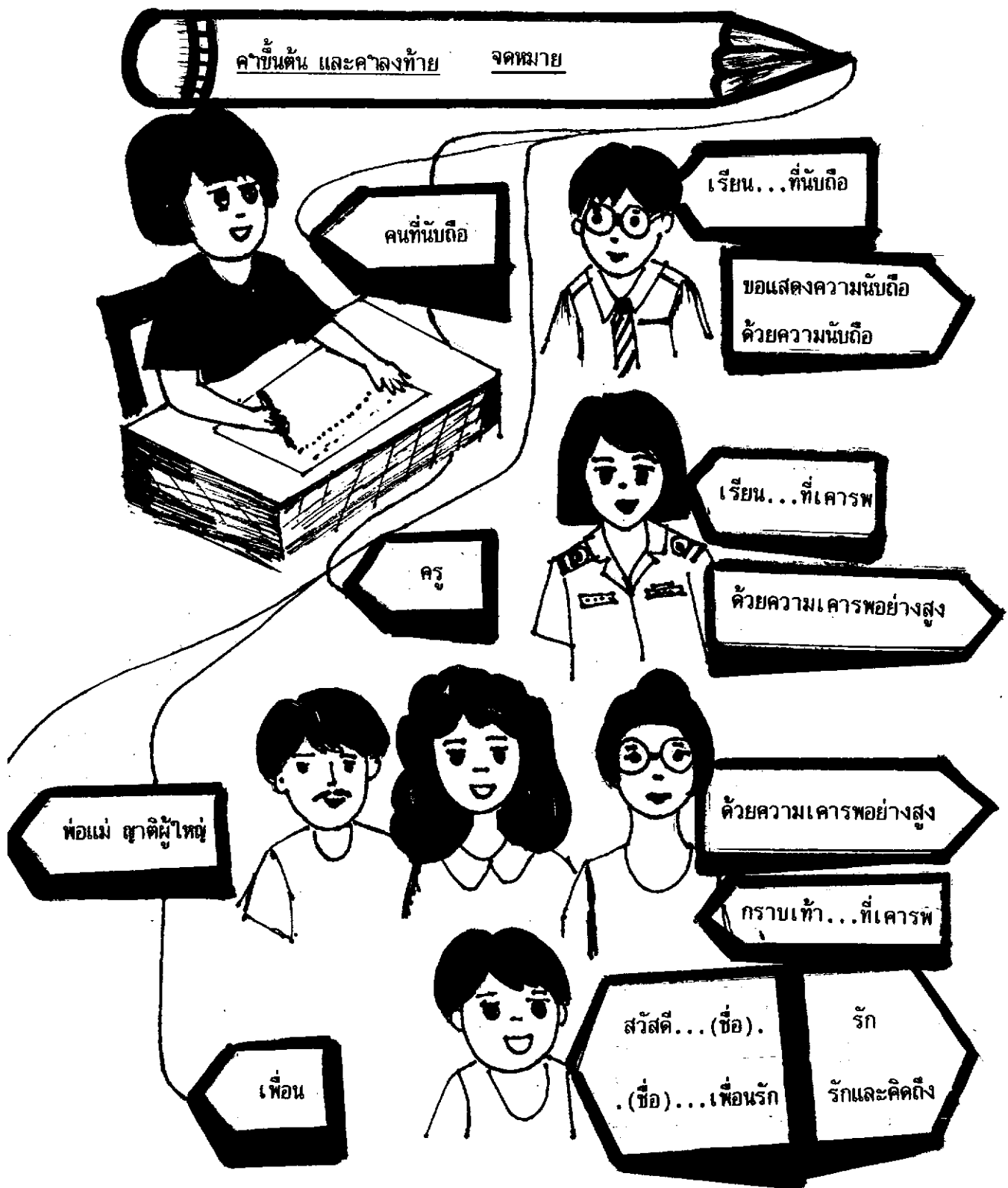
กิจกรรมที่ 1

จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

การพูดเป็นเรื่องสำคัญมาก ไม่ว่าจะอยู่ในวัยใดถ้ารู้จักพูดให้ถูกกาลเทศะ พูดให้เหมาะสมกับบุคคลที่เราพูดด้วย ผู้พูดก็จะเป็นคนน่ารัก ใคร ๆ ก็อยากคบหาสมาคมด้วย ดังนั้นเด็กจึงควรฝึกการพูดให้ดี พูดจาไพเราะ ผู้ใหญ่มักจะชมเด็กบางคนว่าเด็กคนนี้น่ารักจัง พูดจาก็ไพเราะ การพูดมีผลต่อผู้พูดไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใด ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะใด และไม่ว่าจะอยู่ในวัยใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยเด็ก การพูดดีมีผลทำให้ได้รับความรักใคร่ชื่นชมเอ็นดูจากผู้ใหญ่ จากเพื่อน จากผู้ที่ได้ยินได้ฟัง จะทำอะไรก็จะได้รับความเมตตากรุณา ถ้าจะขอความช่วยเหลือจากใคร ก็ย่อมได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

จงขีด / หน้าข้อที่ถูกต้องและเครื่องหมาย x หน้าข้อที่ผิด

- 1. การพูดไม่สำคัญสำหรับผู้ที่อยู่ในวัยเด็ก
- 2. คนทุกวัยต้องระวังการพูดให้ถูกกาลเทศะ
- 3. คนที่พูดดีย่อมเป็นที่รักของคนทั่วไป
- 4. คนพูดที่มีหางเสียง คะ ขา คือคนที่พูดไพเราะ
- 5. คนที่พูดดีมักจะได้รับความเมตตาช่วยเหลือ
- 6. พูดไพเราะคือพูดเก่ง
- 7. การฝึกพูดให้ไพเราะนั้นจะต้องฝึกเมื่อเป็นผู้ใหญ่
- 8. เด็กยากจนหมดโอกาสฝึกพูดไพเราะ

กิจกรรมที่ 2

จงอ่านแผนภูมิคำขึ้นต้น และคำลงท้ายในการเขียนจดหมาย แล้วจำแนกลงในตาราง

บุคคล	คำขึ้นต้น	คำลงท้าย
เพื่อน พ่อแม่, ญาติผู้ใหญ่ ครู คนที่นับถือ		

กิจกรรมที่ 3

จงเติมสรรพนามที่ใช้ในการเขียนจดหมายให้เหมาะสม

บุคคล	สรรพนามแทนผู้รับ	สรรพนามแทนผู้เขียน
พ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ (ลุง ป้า น้า อา ปู่ ย่า ตา ยาย) ครู เพื่อน ผู้นับถือ		

กิจกรรมที่ 4

การเขียนจดหมายควรคำนึงถึงสิ่งใดบ้าง ?

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 5

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จดหมายคืออะไร ?

.....

.....

.....

2. คำสุภาพคืออะไร ?

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 6

จงอภิปรายประเด็นต่อไปนี้

1. จดหมายมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันอย่างไร ?

.....

.....

.....

2. คำสุภาพนำมาใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร ?

.....

.....

.....

แบบประเมิน

ที่	กิจกรรม	การประเมิน		หมายเหตุ
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1	ตอบคำถามเกี่ยวกับการพูดอย่างถูกต้องอย่างน้อย 7 ข้อ			
2	จำเนกคำขึ้นต้นและคำลงท้ายจดหมายถูกต้อง			
3	เขียนสรรพนามแทนบุคคลได้ถูกต้อง			
4	เขียนจดหมายใจความเชิงวิจารณ์ได้มีเหตุผล			

สรุป

1. กิจกรรมที่กลุ่มต้องการแก้ไขมากที่สุด.....
2. กิจกรรมที่กลุ่มปฏิบัติได้ดีที่สุด.....
3. สมาชิกในกลุ่มที่ควรซ่อมเสริม.....
4. วิธีการซ่อมเสริม.....
5. ทางกลุ่มต้องการให้ครูช่วยเหลือ.....

บทเรียนที่ 6 บางระจันรำลึก

จุดประสงค์	แผนการสอนที่ใช้									
	กลุ่มทดลอง					กลุ่มควบคุม				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. อภิปรายเนื้อเพลงที่ฟังเกี่ยวกับชาตบ้านเมืองได้		/				/				
2. อ่านแผนที่ที่กำหนดให้	/					/				
3. บอกคำพูดเปรียบเทียบกับบทเรียนได้				/		/				
4. อภิปรายความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับเหตุการณ์บ้านเมือง		/					/			
5. เขียนขยายคำที่ทบทวนที่ต่าง ๆ ในประโยคได้				/		/				
6. อ่านออกเสียงบทเรียนที่ 6 และแบบฝึกหัดบทเรียน	/	/	/	/		/	/	/		
7. อ่านเขียน และอธิบายความหมายคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาได้	/	/	/			/	/	/		
8. อ่านในใจแล้วตอบคำถามและสรุปข้อคิดจากบทเรียนได้	/	/	/			/	/	/		
9. พูดเชิดและกล่าวขอบคุณวิทยากรได้					/			/		
10. เขียนบันทึกย่อจากการฟังได้					/			/		
11. เล่าเรื่องอภิปราย และสรุปนิทานหรือตำนานที่กำหนดให้ได้				/				/		/
12. เขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้				/						/

หมายเหตุ

1. แผนการสอนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมจะใช้จุดประสงค์ไม่ตรงกันแต่เมื่อครบจำนวน 5 แผนการสอนแล้ว ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจะบรรลุจุดประสงค์จำนวนเท่ากันคือ 12 ข้อ
2. หมายเลข 1-5 ในตารางกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหมายถึงแผนการสอนที่ 1 แผนการสอนที่ 2 แผนการสอนที่ 3 แผนการสอนที่ 4 และแผนการสอนที่ 5

บางระจันรำลึก

ความคิดรวบยอด

1. การอ่านในใจต้องอ่านได้รวดเร็ว และจับใจความของเรื่องที่อ่านได้
2. การกล่าวพูดกล่าวแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกที่ควรเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม
3. การใช้เสียงและการเว้นจังหวะที่เหมาะสม ประกอบกับการอ่านด้วยความคล่องแคล่ว ถูกต้อง และรวดเร็ว จะทำให้การอ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มที
4. การเรียนรู้คำเป็นการเพิ่มประมวลคำ ทำให้อ่านเข้าใจความหมายและใช้ภาษาได้ดี
5. แผนที่ เป็นแผนภาพแสดงที่ตั้งสถานที่ และสิ่งต่าง ๆ ของพื้นโลกแทนการอธิบายด้วยตัวหนังสือ

จุดประสงค์

1. เมื่อกำหนดเนื้อเพลงเกี่ยวกับชาติบ้านเมืองให้ นักเรียนสามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเนื้อเพลงได้
2. เมื่อกำหนดคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา จำนวน 13 คำให้ นักเรียนสามารถอ่านเขียน และอธิบายความหมายได้ถูกต้องอย่างน้อย 10 คำ
3. เมื่อกำหนดข้อความและเวลาให้ นักเรียนสามารถอ่านในใจได้ตามเวลาที่กำหนดแล้วตอบคำถามและสรุปข้อคิดจากข้อความที่อ่านได้
4. เมื่อกำหนดแผนที่ให้ นักเรียนสามารถอ่านแผนที่ได้ถูกต้อง
5. เมื่อกำหนดข้อความในบทเรียนให้ตั้งแต่ "เสียงเกวียดังรัว...ถึง...มานี่พูดจบก็ก้มลงกราบ" นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อภิปราย เนื้อเพลง	<u>นำเข้าสู่บทเรียน</u> - ครูให้นักเรียนฟังเพลงศึกษาบางระจัน และเพลงไต้ร่มธงไทย - ครูให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเพลง	เทปเพลง ศึกษาบางระจัน เพลงไต้ร่มธงไทย	สังเกตการใช้ภาษาในการอภิปรายและแนวคิด
	<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> <u>คำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา</u> - ครูให้นักเรียนอ่านคำและกลุ่มคำ 13 คำ คือ โชติช่วง แว่ววาว เค็ดเคียว หอก ขายจกรรจ์ น้ำพระพุทธรณ์ บางระจัน พ่าย นักรบ พิศวงงงวย ชุน ทะลวง เต็มตา จากบัตรคำ โดยอ่านพร้อมกันทั้งชั้น เป็นกลุ่ม และเป็นรายบุคคล - นักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายของคำ และกลุ่มคำ คำใดที่นักเรียนไม่ทราบความหมาย ให้เปิดประมวลคำท้ายหนังสือหรือเปิดพจนานุกรม	บัตรคำ ประมวลคำ พจนานุกรม	สังเกตการอ่าน สังเกตการใช้ภาษา ในการอภิปรายความหมาย ตรวจการเขียน

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
เขียนคำและ กลุ่มคำ	- ครูให้นักเรียนนำคำทั้ง 10 คำ ไปแต่งเป็นเรื่อง แล้วรายงานหน้าชั้น - ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา - ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนข้อ 5 แบ่งกลุ่มแข่งขันหาคำที่สะกดด้วยแม่เกยและแม่เภาว ที่เรียนมาแล้ว	แบบฝึกหัด บทเรียน	ตรวจการเขียน
อ่านในใจ ข้อความใน หนังสือเรียน	<u>อ่านในใจ</u> - ครูให้นักเรียนอ่านในใจหนังสือเรียน บทที่ 6 ตอนที่ 1 ตั้งแต่ "เสียงเกราะดังรัว...จนถึง...มานี้พูดจบก็ล้มลงกราบ" โดยกำหนดเวลาให้อ่าน 5 นาที แล้วตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง - นักเรียนที่ตั้งใจของจังหวัดสิงห์บุรี และที่ตั้งของหมู่บ้านบางระจัน พร้อมทั้งสนทนาถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่หมู่บ้านบางระจัน	หนังสือเรียน แผนที่ ประเทศไทย และจังหวัด สิงห์บุรี	สังเกตลักษณะ การอ่านในใจ สังเกตการตอบ คำถาม ทดสอบการเขียน แผนที่

เพลงศึกบางระจัน

ศึกษาบางระจันจำให้มันพี่น้องชาติไทย	เกียรติประวัติสร้างไว้แต่ชนชาติไทยรุ่นหลัง
แม้ชีวิตยอมอุทิศเมื่อชาติอับปาง	เลือดไทยต้องมาไหลหลังท่าทัพแผ่นดินทอง
ไทยคงเป็นไทยมิใช่ชาติเป็นเชลย	ไทยมิเคยถอยร่นชนชาติศัตรู
บางระจันแม้สิ้นอาวุธจะสู้	สองคาบฟ้าคั่นศัตรูสู้จนชีพตนมลาย
ตัวตายดีกว่าชาติตาย	เพียงเลือดหยาดสุดท้ายขอให้ไทยคงอยู่
แดนทองของไทยมิใช่ศัตรู	แม้ใครรุกรานเราสู้เพื่อกู้แหลมถิ่นไทยงาม

เพลงได้ร่มธงไทย

ได้ร่มธงไทยร่มเย็นเหมือนดังอยู่ใน	ร่มโพธิ์ร่มไทรที่มีกิ่งใบแน่นหนา
ชาติไทยใหญ่หลวงแตกกระจาย	ถูกแยกแบ่งย้ายไปอยู่หลายสาขา
เชิญพวกพี่น้องมาพร้อมกัน	เชิญอยู่ในร่มธงไทย
เลือดเนื้อเผ่าไทยนี้ควรจะมีสมานฉันท์	เหมือนน้องพี่ชาติเชื้อเรามีสายเดียวเกี่ยวพัน
ได้ร่มธงไทย ร่มเหมือนดังโพธิ์ไทร	ได้ร่มธงไทยเย็นเหมือนใต้แสงจันทร์

บางระจันล้ารัก

ความคิดรวบยอด

1. การอ่านในใจต้องอ่านได้รวดเร็ว และจับใจความของเรื่องที่อ่านได้
2. การกล่าพุดกล่าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกที่ควร เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม
3. การใช้เสียงและการเว้นจังหวะที่เหมาะสม ประกอบกับการอ่านด้วยความ

คล่องแคล่ว ถูกต้อง และรวดเร็ว จะทำให้การอ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
อย่างเต็มที่

4. การเรียนรู้คำเป็นการเพิ่มประมวลคำ ทำให้อ่านเข้าใจความหมายและใช้ภาษา
ได้ดี

5. แผนที่ เป็นแผนภาพแสดงที่ตั้งสถานที่ และสิ่งต่าง ๆ ของพื้นโลกแทนการอธิบาย
ด้วยตัวหนังสือ

จุดประสงค์

1. เมื่อกำหนดข้อความและเวลาที่อ่านให้ นักเรียนสามารถอ่านในใจได้ตามเวลาที่
กำหนด แล้วตอบคำถาม และสรุปข้อคิดจากข้อความที่อ่านได้
2. เมื่อกำหนดคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา จำนวน 13 คำให้นักเรียนสามารถอ่าน
เขียน และอธิบายความหมายของคำและกลุ่มคำได้ถูกต้องอย่างน้อย 10 คำ
3. เมื่อกำหนดข้อความให้ตั้งแต่ "เสียงเกราะดังรัว...ถึง...มานี้พุดจบก็ก้มลง
กราบ" ให้ นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง
4. เมื่อกำหนดแผนที่ให้ นักเรียนสามารถอ่านแผนที่ได้ถูกต้อง

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านในใจ ข้อความใน หนังสือเรียน	<u>ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้</u> 1. <u>ขั้นการวางแผน</u> 1.1 <u>สำรวจหัวข้อเนื้อหา</u> ให้นักเรียนอ่านในใจข้อความในหนังสือเรียน บทที่ 5 ตั้งแต่ "เสียงเกราะดังรัว...จนถึง ...มานี้หุคจบก็ก้มลงกราบ" ในเวลา 5 นาที แล้วอภิปรายภายในกลุ่ม ตอบคำถามใน แบบบันทึก อภิปรายสรุปเนื้อเรื่องระหว่างกลุ่ม ร่วมกับครูและเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง 1.2 <u>การจัดกลุ่มและลำดับเนื้อหา</u> ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเรียงลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นตามลำดับก่อนหลัง นักเรียนอภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู เฉลยการเรียงลำดับเนื้อเรื่อง	หนังสือเรียน แบบบันทึก แบบบันทึก	สังเกตท่าทาง การอ่านในใจ ตรวจการตอบ คำถาม ตรวจการเรียง ลำดับ

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
คำและกลุ่มคำ ที่ควรศึกษา 13 คำ	2. <u>ขั้นการสร้างแนวคิดรวบยอด</u> 2.1 <u>การค้นหาคำสำคัญของเนื้อเรื่อง</u> นักเรียนสำรวจคำและข้อความที่นักเรียน คิดว่าเป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง นักเรียนร่วมอภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู 2.2 <u>การค้นหความสัมพันธ์และความ ต่อเนื่องของคำสำคัญ</u>	หนังสือเรียน	สังเกตการใช้ ภาษาและการ แสดงความ คิดเห็น
	นักเรียนเขียนเรื่องย่อของเนื้อเรื่อง ตอนที่อ่านในใจ นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อเรื่องย่อ	แบบบันทึก	ตรวจการเขียน เรื่องย่อ
	2.3 <u>การค้นหาลักษณะของคำสำคัญ</u> นักเรียนอ่านคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา จำนวน 13 คำ คือ โชติช่วง แว่ววาว เด็ดเดี้ยว พ่าย ชายฉกรรจ์ น้ำพระพุทธรณ์ บางระจัน พ่าย นักรบ พิศวงงววย ขุน ทะลวง เต็มตา จากบัตรคำ แล้วร่วมกันอภิปราย ความหมายของคำและกลุ่ม	บัตรคำ	สังเกตการอ่าน การอภิปราย ความหมาย

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	นักเรียนแต่ละกลุ่มนำคำและกลุ่มคำมาแต่งเป็นเรื่องราวใหม่โดยต้องใช้คำอย่างน้อย 10 คำ นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาอ่านเรื่องของตน 2.4 <u>การค้นหาและกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการ</u>	แบบฝึกหัด	ตรวจการเขียนเรื่องโดยพิจารณาความสมเหตุสมผล
อ่านออกเสียง	นักเรียนอ่านออกเสียงบทเรียนตอนที่อ่านในใจเป็นกลุ่ม	หนังสือเรียน	สังเกตการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง
อ่านแผนที่	นักเรียนอ่านท้ายบทเรียนข้อ 8 การอ่านแผนที่ พร้อมทั้งอภิปรายสรุปวิธีการอ่านแผนที่ 3. <u>ขั้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้</u> 3.1 <u>การวางแผนใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหา</u> นักเรียนแต่ละกลุ่มหาที่ตั้งของบริเวณที่เกิดศึกบางระจัน จากแผนที่จังหวัดสิงห์บุรี	แผนที่ประเทศไทย แผนที่จังหวัดสิงห์บุรี	สังเกตการร่วมอภิปราย ตรวจการบันทึกที่ตั้งบ้านบางระจัน

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	3.2 <u>การทดลองแก้ปัญหา</u> นักเรียนทำแบบฝึกหัดภาษาไทย ข้อ 5.1 4. <u>ขั้นการประเมินผล</u> 4.1 <u>การประเมินความสามารถในการแก้ปัญหา</u> นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินความสามารถของกลุ่มลงในแบบประเมิน 4.2 <u>การพิจารณาประโยชน์และคุณค่าความรู้</u> นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปแนวคิดที่ได้จากการอ่านในคาบนี้	แบบฝึกหัดภาษาไทย แบบประเมิน แบบบันทึก	ตรวจแบบฝึก ตรวจแบบประเมิน ตรวจแบบบันทึก

แบบบันทึก

กลุ่ม.....

แผนที่ 1 บางระจันรำลึก

กิจกรรมที่ 1

ให้นักเรียนอ่านในใจข้อความในบทเรียนที่ 6 ตั้งแต่ "เสียงเกราะรัวขึ้น ถึง...
มานี้พญาก็ล้มลงกราบ" ในเวลา 5 นาที แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. ชาวบ้านที่นั่งชุมนุมอยู่นั้น มีความรู้สึกอย่างไร ต่อพระภิกษุรูปที่นั่งหลับตาอยู่ใต้
ต้นโพธิ์ใหญ่?

.....
.....
.....

2. ในเนื้อเรื่องกล่าวถึงอาวุธโบราณหลายชนิด มีอะไรบ้าง?

.....
.....
.....

3. อะไรคือสาเหตุที่ทำให้ชูใจร้องอุทานออกมาด้วยความประหลาดใจ เมื่อเห็น
ชายฉกรรจ์สามคน?

.....
.....
.....

4. ผู้นำในการรบของชาวบ้านบางระจันมีใครบ้าง?

.....

5. จากบทเรียนตอนที่อ่านกล่าวถึงเรื่องใด?

.....

อภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู

บทเรียนตอนที่อ่านกล่าวถึงเรื่องใด?

.....

กิจกรรมที่ 2

จากเหตุการณ์ตามเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ จงเรียงตามลำดับก่อนหลัง โดยใส่หมายเลขหน้าเหตุการณ์ลงในรูป ☐ ข้างล่างนี้

1. มานี้ชี้ให้ชูใจบุคคลสำคัญเป็นผู้แนะนำในการรบของชาวบ้านบางระจัน
2. บุคคลที่นั้งชุมนุมต่างลุกขึ้นไปรวมกันเพื่อรับน้ำพระพิทมนต์
3. ชูใจคลาไคลมาชนมานี้
4. ชูใจพบชายฉกรรจ์สามคน คือ วีระ ปิติ และมานะ
5. บุคคลที่นั้งชุมนุมอยู่นั้นต่างจับจ้องไปยังพระอาจารย์ธรรมโชติ

☐
☐
☐
☐
☐

กิจกรรมที่ 3

ให้นักเรียนค้นหาคำและข้อความที่เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

อภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู

คำและข้อความที่เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 4

จงเขียนเรื่องย่อ บทเรียนตอนที่ย่าน

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 5

จงนำคำและกลุ่มคำต่อไปนี้อย่างน้อย 10 คำ ไปแต่งเรื่องให้ได้ใจความ โชติช่วง
แวววาว เต็มเตี้ยว หอก ข่ายจกรรจ์ น้ำพระพุทธรณ์ บางระจัน พ่าย นักรบ พิศวงงงงวย
บน ทะลวง เต็มตา

.....

.....

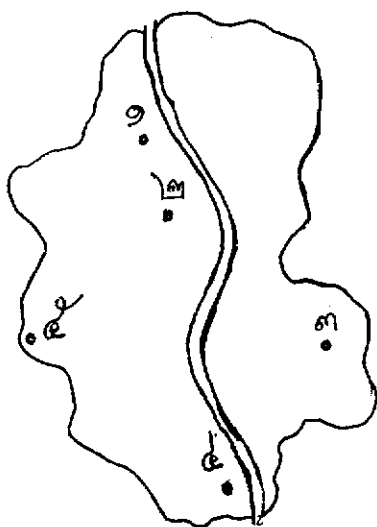
.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 6

แผนที่จังหวัดสิงห์บุรี

บ้านบางระจันตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดสิงห์บุรี

บ้านบางระจันควรตั้งอยู่หมายเลขใด?

หมายเลข

กิจกรรมที่ 7

จงสรุปข้อคิดที่ได้จากบทเรียนตอนที่อ่าน

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมิน

ที่	กิจกรรม	การประเมิน		หมายเหตุ
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1	อ่านในใจได้ตามเวลาที่กำหนด			
2	ตอบคำถามถูกอย่างน้อย 4 ข้อ			
3	อ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามอักขรวิธี			
4	เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง			
5	สรุปเนื้อเรื่องย่อได้ถูกต้อง			
6	บอกที่ตั้งของบ้านบางระจันได้ถูกต้อง			

สรุป

1. กิจกรรมที่กลุ่มต้องการแก้ไขมากที่สุด.....
2. กิจกรรมที่กลุ่มปฏิบัติได้ดีที่สุด.....
3. สมาชิกในกลุ่มที่ควรซ่อมเสริม
4. วิธีการซ่อมเสริม
5. ทางกลุ่มต้องการให้ครูช่วยเหลือ.....

บางระจันรำลึก

ความคิดรวบยอด

1. การฟังข่าวเป็นการฟังเรื่องราวเหตุการณ์อันเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่เกิดขึ้นแล้ว
อาจนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต
2. การกล่าวพูดกล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกที่ควรเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม
3. การอ่านในใจต้องอ่านได้รวดเร็ว แล้วต้องจับใจความของเรื่องที่อ่านได้
4. การใช้เสียงและการเว้นจังหวะที่เหมาะสมประกอบกับการอ่านด้วยความ
คล่องแคล่ว ถูกต้อง และรวดเร็ว จะทำให้การอ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมี
ประสิทธิภาพอย่างเต็มที่
5. การเรียนรู้คำเป็นการเพิ่มประมวลคำ ทำให้อ่านเข้าใจความหมายและใช้
ภาษาได้ดี
6. การพัฒนาความรู้ในการใช้ ถ้อยคำ สำนวนโวหารในการเขียนช่วยให้ข้อเขียน
มีประสิทธิภาพในการสื่อความหมาย และทำให้น่าอ่านยิ่งขึ้น

จุดประสงค์

1. เพื่อกำหนดข่าวความเคลื่อนไหวของชาติบ้านเมืองให้ นักเรียนสามารถอภิปราย
แสดงความคิดเห็นจากข่าวที่ได้ฟังได้
2. เมื่อกำหนดคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา จำนวน 10 คำให้ นักเรียนสามารถอ่าน
เขียน และอธิบายความหมายของคำและกลุ่มคำได้อย่างน้อย 8 คำ
3. เมื่อกำหนดข้อความและเวลาที่อ่านให้ นักเรียนสามารถอ่านในใจได้ตามเวลา
ที่กำหนด แล้วตอบคำถาม สรุปข้อคิดจากข้อความที่อ่านได้

4. เมื่อกำหนดข้อความในบทเรียนตั้งแต่ "ชุดใจตื่นเต้น...จนถึง...แต่ก็กลืนไม่ได้" จึงจามออกมา "นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง"

5. เมื่อกำหนดประโยคชนิดต่าง ๆ ให้นักเรียนสามารถเขียนคำขยายคำ ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ในประโยคได้

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อภิปรายข่าว ความเคลื่อนไหว เหตุการณ์	<u>นำเข้าสู่บทเรียน</u> ครูสนทนาเกี่ยวกับภาพในบทเรียน	ภาพในหนังสือ เรียน	
	<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> - ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนมาเล่าเกี่ยวกับข่าว ความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์บ้านเมืองจาก หนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนต่าง ๆ (ซึ่งครูสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มหาข่าวล่วงหน้า) เช่น 1. ข่าวเศรษฐกิจ เช่น ราคาสินค้า ฯลฯ 2. ข่าวสังคม เช่น อัคคีภัย ยาเสพติด 3. ข่าวปกครอง เช่น การเลือกตั้ง 4. ข่าวการศึกษา 5. ข่าวการติดต่อกับต่างประเทศ แล้วสรุปปัญหาที่ได้จากเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข	ข่าวจาก สื่อมวลชน	สังเกตการใช้ ภาษาในการ เล่าข่าวและ การแสดง ความคิดเห็นจากข่าว

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่าน - อธิบาย ความหมายของ คำและกลุ่มคำ ที่ควรศึกษา	<u>คำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา</u> ให้นักเรียนอ่านคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา 10 คำ คือ ประจัญบาน กัมปนาท จับตัน ชนปลาย ยืนจังก่า มดพย ตะเกียงเจ้าพายุ กักขฬะ พงศิการณ อวสุโส ยานัตถ์ จากบัตรคำ นักเรียนทายความหมายของคำและกลุ่มคำ ที่ควรศึกษา คำใดที่นักเรียนทายไม่ถูกต้อง ให้เปิดประมวลคำท้ายหนังสือหรือพจนานุกรม - แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม เขียนคำและกลุ่มคำ ที่ควรศึกษาแข่งขันกันบนกระดานดำ - เขียนคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาตามคำบอก - ให้นักเรียนอ่านคำที่มักอ่านผิดจากแบบ ฝึกทำยบทเรียนข้อ 1	บัตรคำ	สังเกตการอ่าน
การเขียนคำ และกลุ่มคำที่ ควรศึกษา	นักเรียนทายความหมายของคำและกลุ่มคำ ที่ควรศึกษา คำใดที่นักเรียนทายไม่ถูกต้อง ให้เปิดประมวลคำท้ายหนังสือหรือพจนานุกรม - แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม เขียนคำและกลุ่มคำ ที่ควรศึกษาแข่งขันกันบนกระดานดำ - เขียนคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาตามคำบอก - ให้นักเรียนอ่านคำที่มักอ่านผิดจากแบบ ฝึกทำยบทเรียนข้อ 1	ประมวลคำ พจนานุกรม	การใช้ภาษา ในการพูด อธิบายความ หมายของคำ และกลุ่มคำ ตรวจการเขียน
อ่านข้อความ ในใจ	<u>อ่านในใจ</u> ให้นักเรียนอ่านในใจหนังสือเรียนบทที่ 6 ตอนที่ 2 ตั้งแต่ "ขุใจรู้สึกตื่นเต้น...จนถึง ...แต่ก็กลืนไม่ได้จึงจามออกมา" โดยเน้น การอ่านเร็วและจับใจความสำคัญ เมื่อนักเรียนอ่านจบ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม สรุปเรื่องย่อของเนื้อเรื่องตอนที่ผ่าน	หนังสือเรียน	สังเกตลักษณะ การอ่านในใจ การใช้ภาษาใน การเล่าเรื่องย่อ

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	- ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน ข้อ 6 - 7 เรื่องการเรียงลำดับความทำให้ เข้าใจต่อการขยายประโยคโดยใช้คำขยาย ทำให้ความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น - ให้นักเรียนช่วยกันหาคำขยายส่วนต่าง ๆ ของประโยคบนกระดาน เช่น ก. เด็กทั้งสามคนวิ่งตามกันไปเป็น เวลานาน ข. ชาวบ้านบางระจันผู้กล้าหาญกระจายกัน เข้าต่อสู้ข้าศึกทันที ฯลฯ	ประโยค	การอ่านแบบฝึก ตรวจการหา ส่วนขยายของ ประโยค
อ่านออกเสียง ข้อความใน หนังสือเรียน	<u>อ่านออกเสียง</u> - ให้นักเรียนอ่านออกเสียงข้อความใน หนังสือเรียนตอนที่อ่านในใจ เน้นการอ่าน ถูกวรรคตอน การออกเสียงแบบบรรยาย ตอนที่ เป็นเนื้อความและตอนที่ เป็นคำพูดก็อ่าน แบบเสียงสนทนา	หนังสือเรียน	สังเกตการอ่าน ออกเสียง การเว้น วรรคตอน การใช้น้ำเสียง

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	<u>สรุป</u> นักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน - ใจความของเนื้อเรื่องตอนที่อ่าน - ข้อคิดจากเนื้อเรื่องตอนที่อ่าน - นักเรียนทาบแบบฝึกหัดที่ 6 ข้อ 2.2, 2.4, 3.1, 3.2 และ 3.5		สังเกต ในการใช้ภาษา ในการพูด จับใจความ ตรวจสอบฝึกหัด

บางระจันรำลึก

ความคิดรวบยอด

1. การอ่านในใจต้องอ่านได้รวดเร็ว และจับใจความของเรื่องที่อ่านได้
2. การกล้าพูดกล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกที่ควร เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม
3. การใช้เสียงและการเว้นจังหวะที่เหมาะสม ประกอบกับการอ่านด้วยความคล่องแคล่ว ถูกต้อง และรวดเร็ว จะทำให้การออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. การเรียนรู้คำเป็นการเพิ่มประมวลคำ ทำให้อ่านเข้าใจความหมายและการใช้ภาษาได้ดี
5. การฟังข่าวเป็นการฟังเรื่องที่น่าสนใจที่เกิดขึ้นแล้วอาจไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต

จุดประสงค์

1. เมื่อกำหนดข้อความและเวลาที่อ่านให้ นักเรียนสามารถอ่านในใจได้ตามเวลาที่กำหนด แล้วตอบคำถาม สรุปข้อคิดจาก ข้อความที่อ่านได้
2. เมื่อกำหนดคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา จำนวน 10 คำให้ นักเรียนสามารถอ่านเขียน และอธิบายความหมายของคำและกลุ่มคำได้ถูกต้องอย่างน้อย 8 คำ
3. เมื่อกำหนดข้อความในบทเรียนให้ตั้งแต่ "ชูใจต้นเต็น...ถึง...กลั่นไม่ได้จึงจามออกมา" นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง
4. เมื่อกำหนดเนื้อเพลงที่เกี่ยวข้องกับชาติบ้านเมืองให้ นักเรียนสามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นจากข่าวที่ได้ฟังได้
5. เมื่อกำหนดข่าวความเคลื่อนไหวของชาติบ้านเมืองให้ นักเรียนสามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นจากข่าวที่ได้ฟังได้

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านในใจ ข้อความใน หนังสือเรียน	ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 1. <u>ขั้นการวางแผน</u> 1.1 <u>สำรวจหัวข้อเนื้อหา</u> ให้นักเรียนอ่านข้อความในหนังสือเรียน บทที่ 6 ตั้งแต่ "ซูโจรู้สึกตื่นเต้น...จนถึง... แต่ก็กลับไม่ได้จึงจามออกมา" ในเวลา 5 นาที นักเรียนอภิปรายภายในกลุ่มว่าเนื้อเรื่อง กล่าวถึงเรื่องอะไรบ้าง และตอบคำถาม นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมอภิปรายเฉลย คำถาม 1.2 <u>การจัดกลุ่มและลำดับเนื้อหา</u> ให้นักเรียนจัดลำดับเนื้อเรื่องตามลำดับ เหตุการณ์ก่อนหลัง อภิปรายระหว่างกลุ่มเฉลยการจัดลำดับ 2. <u>ขั้นการสร้างแนวคิดรวบยอด</u> 2.1 <u>การค้นหาคำสำคัญของเนื้อเรื่อง</u> อภิปรายระหว่างกลุ่มถึงคำและข้อความที่ เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง เช่น เข้าประจัญ บานก็กก้องกัมปนาท จับต้นขนปลายไม่ถูก สับสาบานอย่างกึกกัษะ ฯลฯ	หนังสือเรียน แบบบันทึก คำถาม เหตุการณ์ ตามเนื้อเรื่อง หนังสือเรียน	ตรวจการตอบ คำถาม ตรวจการ จัดลำดับ สังเกตการ ร่วมอภิปราย การแสดง ความคิดเห็น

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่าน-เขียน และอธิบาย ความหมาย ของคำและ กลุ่มคำ	2.2 <u>การค้นหาความสัมพันธ์และความ ต่อเนื่องของเนื้อหา</u> นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนเนื้อเรื่องย่อของ ข้อความตอนที่อ่าน อภิปรายร่วมกับครู แล้วช่วยกันสรุป เนื้อเรื่องย่อ	แบบบันทึก เนื้อเรื่องย่อ	ตรวจการ เขียน
	2.3 <u>การค้นหาลักษณะของคำสำคัญ</u> นักเรียนอ่านคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา 10 คำ คือ ประจัญบาน กัมปนาท ยินจังกำ จับต้นจนปลาย มดตบ ตะเกียงเจ้าพายุ กักขฬะ พฤติการณ อวสุโส ยานัตถ์ จาก บัตรคำ และอภิปรายความหมาย	บัตรคำ หนังสือเรียน	สังเกตการอ่าน การอภิปราย ความหมาย
	นักเรียนนำคำและกลุ่มคำอย่างน้อย 7 คำ แต่งเป็นเรื่องใหม่ แต่ละกลุ่มอ่านเรื่อง ที่แต่งให้สมาชิกในห้องฟัง นักเรียนร่วม อภิปรายลักษณะการแต่งเรื่อง	แบบบันทึก	ตรวจการเขียน

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านออกเสียง	2.4 <u>การค้นหาคำและกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการ</u> ให้นักเรียนอ่านออกเสียงตอนที่อ่านในใจเป็นกลุ่ม	หนังสือเรียน	สังเกตการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง
อภิปรายเพลงเกี่ยวกับชาติบ้านเมือง	นักเรียนร้องเพลง "ศิกบางระจัน" อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเพลง	เพลงศิกบางระจัน	การอภิปรายแสดงความคิดเห็น
	3. <u>ขั้นการนำความรู้ในไปประยุกต์ใช้</u> 3.1 <u>การวางแผนใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหา</u> นักเรียนอภิปรายร่วมกับครูถึงการพิจารณาเหตุผล การวิเคราะห์หาเหตุและผลเพื่อเป็นแนวทางสู่วิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง	ปัญหาน้ำท่วม	สังเกตการให้เหตุผล การแสดงความคิด
แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของชาติบ้านเมือง	3.2 <u>การทดลองแก้ปัญหา</u> นักเรียนอภิปรายถึงความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์บ้านเมือง คือ เหตุการณ์การเลือกตั้ง ปัญหาการเลือกตั้ง นักเรียนร่วมกันสรุปและหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข	ข่าวเหตุการณ์	สังเกตการอภิปรายที่สมเหตุสมผล

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
สรุปแนวคิดจาก บทเรียน	4. <u>ขั้นการประเมินผล</u> 4.1 <u>การประเมินความสามารถในการ แก้ปัญหา</u> ประเมินความสามารถของกลุ่มในแบบ ประเมินที่ครูแจกให้ 4.2 <u>การวิจารณ์ประโยชน์และคุณค่า ความรู้</u> นักเรียนร่วมกันสรุปแนวคิดที่ได้จาก การเรียนรู้ในคาบเวลานี้	แบบประเมิน แบบบันทึก	ตรวจแบบ ประเมิน การสรุป แนวคิด

แบบบันทึก

กลุ่ม

แผนที่ 2 บางระจันรำลึก

กิจกรรมที่ 1

ให้นักเรียนอ่านข้อความในหนังสือเรียนบทที่ 6 ตั้งแต่ "ชูใจรู้สึกตื่นเต้น...ถึง...
แต่ก็กลืนไม่ได้จึงจามออกมา" ภายในเวลา 5 นาที แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. เพชรพามาและชูใจไปที่ไหน?

.....
.....
.....

2. เพราะเหตุใดชูใจจึงไม่อยากไปสถานที่ดังกล่าว?

.....
.....
.....

3. อะไรเป็นสาเหตุทำให้เด็กทั้งสามตกตะลึงเมื่อมาถึงห้องโถงของอุโมงค์?

.....
.....
.....

4. เพราะเหตุใดมานิจจึงคิดว่าพวกโจรเป็นคนเห็นแก่ตัว?

.....
.....
.....

5. มานี่เป็นพวกโจร แล้วรู้สึกอย่างไร ?

.....

.....

.....

6. "อย่างประมาทนะเพรช เธอมีนมกอันเดียว" ชูใจมีจุดประสงค์อะไรในการพูด ?

.....

.....

.....

7. อะไรเป็นสาเหตุทำให้ชูใจจาม ?

.....

.....

8. จากบทเรียนตอนที่อ่านกล่าวถึงเรื่องใด ?

.....

.....

.....

.....

.....

อภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู

บทเรียนตอนที่อ่านกล่าวถึงเรื่องใด?

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 2

จากเหตุการณ์ตามเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ จงเรียงลำดับก่อน หลัง โดยใส่หมายเลขหน้า
เหตุการณ์ลงในรูป ข้างล่างนี้

1. ข้าศึกโจมตีชาวบ้านบางระจัน แต่ชาวบ้านบางระจันสู้อย่างกล้าหาญ
2. เด็กทั้งสามมองเห็นแสงไฟสลัว ๆ ส่องออกมาจากอุโมงค์
3. เด็กทั้งสามเห็นพวกโจรห้าคนกำลังแบ่งสมบัติกัน
4. เพชรพายุใจและมานี่วิ่งฝ่าความมืดไปสู่แนวป่าทึบ
5. สมุนโจรคนหนึ่ง เอายานต์ถักขึ้นมานัด

กิจกรรมที่ 3

ให้นักเรียนค้นหาคำและข้อความที่เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

อภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู

คำและข้อความที่เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 4

จงเขียนเรื่องย่อ บทเรียนตอนที่ย่าน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 5

จงนำคำและกลุ่มคำต่อไปนี้อย่างน้อย 8 คำ แต่งเป็นเรื่องให้ได้ใจความ
 ประจัญบาน กัมปนาท จับต้นขนปลาย ยืนจังก้า มณฑป ตะเกียงเจ้าพายุ กักขฬะ พุทธิการณ อวสุ
 ยานต์ถ์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 6 *ให้นักเรียนเขียนเรื่องสั้น "พรทิวไกล" ตามจินตนาการเพื่อจากประสบการณ์*

ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหัวข้อต่อไปนี้

1. ปัญหาในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีอะไรบ้าง?

.....

.....

.....

2. วิธีแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างไร?

.....

.....

.....

แบบประเมิน

ที่	กิจกรรม	การประเมิน		หมายเหตุ
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1	อ่านในใจได้ตามเวลาที่กำหนด			
2	ตอบคำถามถูกอย่างน้อย 5 ข้อ			
3	เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง			
4	เขียนเรื่องย่อได้ถูกต้อง			
5	นำคำและกลุ่มคำแต่งเรื่องได้สมเหตุผล			
6	บอกปัญหาและวิธีแก้ปัญหาการเลือกตั้งได้			

สรุป

1. กิจกรรมที่กลุ่มต้องการแก้ไขมากที่สุด
2. กิจกรรมที่กลุ่มปฏิบัติได้ดีที่สุด
3. สมาชิกในกลุ่มที่ควรซ่อมเสริม
4. วิธีการซ่อมเสริม
5. ทางกลุ่มต้องการให้ครูช่วยเหลือ

บางระจันรำลึกความคิดรวบยอด

1. การอ่านในใจต้องอ่านได้รวดเร็ว และจับใจความของเรื่องที่อ่านได้
2. การกล่าพูดกล่าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกที่ควร เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม
3. การใช้เสียงและการเว้นจังหวะที่เหมาะสม ประกอบกับการอ่านด้วยความ

คล่องแคล่ว ถูกต้อง และรวดเร็ว จะทำให้การอ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
เต็มที่

4. การเรียนรู้คำเป็นการเพิ่มประมวลคำ ทำให้อ่านเข้าใจความหมายและใช้ภาษา
ได้ดี

5. ทักษะในการถามตอบทั้งโดยวาจาและข้อเขียนเป็นทักษะที่จำเป็นในการเพิ่มพูน
ความรู้

จุดประสงค์

1. เมื่อกำหนดคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา จำนวน 4 คำให้ นักเรียนสามารถอ่าน
เขียนและอธิบายความหมายของคำและกลุ่มคำได้ถูกต้อง
2. เมื่อกำหนดข้อความและเวลาให้นักเรียนสามารถอ่านในใจได้ตามเวลาที่กำหนด
แล้วตอบคำถาม สรุปข้อคิดจากข้อความที่อ่านได้
3. เมื่อกำหนดข้อความในบทเรียนตั้งแต่ "ใจทั้งห้าคนหันขวับ...จนถึง...เขาก็พอใจ
จะฟันอีก" นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง
4. เมื่อนักเรียนฟังประวัติของชาวบ้านบางระจันแล้ว นักเรียนสามารถแสดง
ความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังได้

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อภิปรายแสดง ความคิดเห็น	<u>นำเข้าสู่บทเรียน</u> - สันทนาถึง เรื่องความฝันโดยให้นักเรียนออกมาเล่าเรื่องความฝันของตนที่ผ่านมา - นักเรียนอภิปรายถึงเรื่องความฝันว่ามี ความเชื่อถือได้หรือไม่		การใช้ภาษา ในการแสดง ความคิดเห็น
อ่านคำและ กลุ่มคำ	<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> <u>คำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา</u> - ครูให้นักเรียนอ่านคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา จำนวน 4 คำ คือ อัครธาน พุบ บัศสมาธิ ธรรณีประตุ จากบัศศรคำ	บัศศรคำ	สังเกตการอ่าน
อธิบาย ความหมาย ของคำและ กลุ่มคำ	- นักเรียนหาความหมายของคำและกลุ่มคำ จากประมวลคำท้ายหนังสือเรียนหรือจาก พจนานุกรม		การใช้ภาษาใน การอธิบาย ความหมาย
เขียนคำและ กลุ่มคำ	- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำคำและกลุ่มคำมา แต่งเป็นเรื่อง ครูสุ่มบางกลุ่มส่งตัวแทนมา รายงานหน้าชั้นเรียน		ตรวจการเขียน

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านข้อความ ในใจ	<u>อ่านในใจ</u> ครูให้นักเรียนอ่านข้อความในหนังสือเรียน บทที่ 6 ตอนที่ 3 ตั้งแต่ "โจรทั้งห้าคนหัน ขวับ...จนถึง...เขาก็พอใจที่จะผันอีก" โดยกำหนดเวลาให้อ่าน 5 นาที ครูซักถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของ เนื้อเรื่อง นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถาม จากเนื้อเรื่อง ครูเล่าประวัติชาวบางบางระจัน นักเรียน อภิปรายแสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบกับ เรื่องในบทเรียน - นักเรียนอ่านท้ายบทเรียนที่ 3	หนังสือเรียน แบบฝึกท่าย บทเรียน	สังเกตลักษณะ การอ่านในใจ สังเกตการอ่าน
อ่านออกเสียง ข้อความใน บทเรียน	<u>อ่านออกเสียง</u> นักเรียนอ่านออกเสียงข้อความในหนังสือ เรียนตอนนี้อ่านในใจ	หนังสือเรียน	สังเกตการอ่าน

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
แบบฝึกหัด	<u>สรุปบทเรียน</u> นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องราวในบทเรียน และสรุปข้อคิดที่ได้จากบทเรียน - นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 6 ข้อ 2.2, 2.3, 2.6, 3.2, 4(8 - 20)	แบบฝึกหัด ภาษาไทย	ตรวจแบบฝึกหัด

บางระจันรำลึก

ความคิดรวบยอด

1. การอ่านในใจต้องอ่านได้รวดเร็ว และจับใจความของเรื่องที่อ่านได้
2. ทักษะในการถามตอบทั้งโดยวาจาและข้อเขียนเป็นทักษะที่จำเป็นในการเพิ่มพูน

ความรู้

3. การกล่าวพูดกับแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกที่ควรเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม
4. การใช้เสียงและเว้นจังหวะที่เหมาะสม ประกอบกับการอ่านด้วยความคล่องแคล่ว ถูกต้องและรวดเร็ว จะทำให้การอ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่
5. การเรียนคำเป็นการเพิ่มประมวลคำ ทำให้อ่านเข้าใจความหมายและใช้ภาษาได้ดี
6. ความรู้และลำดับขั้นในการเขียนช่วยให้ข้อเขียนมีประสิทธิภาพในการสื่อความหมาย และทำให้น่าอ่านยิ่งขึ้น

จุดประสงค์

1. เมื่อกำหนดข้อความและเวลาที่อ่านให้นักเรียนสามารถอ่านในใจได้ตามเวลาที่กำหนด แล้วตอบคำถาม สรุปข้อคิดจากข้อความที่อ่านได้
2. เมื่อกำหนดคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา จำนวน 4 คำ นักเรียนสามารถอ่าน เขียน และอธิบายความหมายของคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาได้ถูกต้อง
3. เมื่อกำหนดข้อความในบทเรียนตั้งแต่ "โจรทั้งห้าคนหันขวับ...จนถึง...เขาก็พอใจที่จะพักผ่อน" นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง
4. เมื่อนักเรียนฟังคำถามเกี่ยวกับชาวบางระจัน แล้วนักเรียนสามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นได้
5. เมื่อกำหนดหัวข้อเนื้อเรื่องให้นักเรียนสามารถเขียนเรียงความได้ตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านในใจ ข้อความใน หนังสือเรียน ตอบคำถาม จากเนื้อเรื่อง	<u>ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้</u> 1. <u>ขั้นการวางแผน</u> 1.1 <u>สำรวจหัวข้อเนื้อหา</u> ให้นักเรียนอ่านในใจข้อความในหนังสือเรียน บทที่ 6 ตั้งแต่ "โจรทั้งห้าคนหันขวับ...จนถึง...เขาก็พอใจที่จะฟันอีก" กำหนดเวลาให้อ่าน 5 นาที อภิปรายในกลุ่มและ ตอบคำถาม อภิปรายระหว่างกลุ่มสรุปเนื้อหาเรื่องและคำตอบ 1.2 <u>การจัดกลุ่มและลำดับเนื้อหา</u> นักเรียนแต่ละกลุ่มเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับก่อนหลังตามเนื้อเรื่อง อภิปรายระหว่างกลุ่มสรุปการจัดลำดับเนื้อเรื่อง	หนังสือเรียน คำถาม เหตุการณ์	สังเกตท่าทางการอ่านในใจ ตรวจการตอบคำถาม ตรวจการเรียงลำดับเหตุการณ์

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่าน เขียน และอธิบาย ความหมาย ของคำและ กลุ่มคำ	2. <u>ขั้นการสร้างแนวคิดรวบยอด</u> 2.1 <u>การค้นหาคำสำคัญของเนื้อเรื่อง</u> อภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครูถึงคำและข้อความที่เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง เช่น ตกใจกลัวสุดขีด อันตรธานไป ใจเต้นเป็นกลอง ถ้า่วงก็เปลี่ยนอิริยาบถเสียให้หายง่วง ฯลฯ	หนังสือเรียน	สังเกตการใช้ภาษาในการร่วมอภิปราย แสดงความคิดเห็น
	2.2 <u>การค้นหความสัมพันธ์และความต่อเนื่องของคำสำคัญ</u> นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนเนื้อเรื่องย่อ อภิปรายระหว่างกลุ่มสรุปเนื้อเรื่องย่อ	แบบฝึกหัด	ตรวจการเขียนเนื้อเรื่องย่อ
	2.3 <u>การค้นหาลักษณะของคำสำคัญ</u> นักเรียนอ่านคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา	บัตรคำ	สังเกตการอ่านและการอภิปรายความหมาย
	4 คำ อันตรธาน ขัดสมาธิ พุบ ธรณีประคอง จากบัตรคำ และอภิปรายความหมาย ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำคำที่ควรศึกษา มาแต่งเป็นเรื่องใหม่	แบบบันทึก	ตรวจการเขียนเรื่อง

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านออกเสียง ข้อความ	2.4 <u>ค้นหาและกำหนดขั้นตอนในการ ดำเนินการ</u> ให้นักเรียนอ่านออกเสียงข้อความตอนที่ อ่านในใจเน้นการใช้หน้าเสียงเหมือนการ สนทนา นักเรียนอภิปรายว่า "ความฝันเชื่อได้ หรือไม่" นักเรียนอ่าน ประวัติบุคคลสำคัญ เรื่อง "ชาวบ้านบางระจัน" แล้วอภิปราย เพื่อเปรียบเทียบเนื้อเรื่องในบทเรียน		
	3. <u>ขั้นตอนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้</u> 3.1 <u>การวางแผนใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหา</u> อภิปรายถึงวิธีการเขียนเรียงความ โดย การตั้งคำถามในขั้นนำ ขึ้นเนื้อเรื่อง และ ขั้นสรุป	แผนภูมิ การเขียน เรียงความ	สังเกตการร่วม อภิปราย
การเขียน เรียงความ	3.2 <u>การทดลองแก้ปัญหา</u> นักเรียนเขียนเรียงความเรื่อง "ความ ฝันของข้าพเจ้า"		ตรวจการใช้ ภาษาในการ เขียนแนวคิด

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	4. <u>ขั้นการประเมินผล</u> 4.1 <u>การประเมินความสามารถในการแก้ปัญหา</u> นักเรียนประเมินความสามารถของกลุ่ม ในแบบประเมิน 4.2 <u>การพิจารณาประโยชน์และคุณค่าความรู้</u> นักเรียนอภิปรายสรุปแนวคิดที่ได้จาก บทเรียน	แบบประเมิน	ตรวจแบบ ประเมิน

แบบบันทึก

กลุ่ม

แผนที่ 3 เรื่องบางระจันรำลึก

กิจกรรมที่ 1

ให้นักเรียนอ่านข้อความในหนังสือเรียนบทที่ 6 ตั้งแต่ "ใจที่ห้ำหั่นขวับมาทันที... จนถึง... เขาก็พอใจที่จะผันอีก" ในเวลา 5 นาที แล้วตอบคำถาม

1. เพราะเหตุใดพวกใจจึงทราบว่ามีคนแปลกปลอมอยู่ในอุโมงค์?

.....

2. เมื่อรู้ใจเล่าความผันให้ย่ำพัง ย่าบอกว่าเกิดจากสาเหตุใด?

.....

3. เพราะเหตุใดชาวบางระจันมีจำนวนน้อยจึงรบชนะข้าศึกซึ่งมีจำนวนมากได้?

.....

4. ข้อความ "คุณหนังสือ แล้วกลับนะไม่คืนนะ ถ้าว่างก็เปลี่ยนนอริยาบท เสียให้หายง่วง แล้วจึงค่อยมาดูใหม่ จะได้เข้าใจและจำได้ คู ๆ หลับ ๆ อย่างนี้ก็จำอะไรไม่ได้ต่อเนื่องกัน" จากข้อความนี้เป็นจริงหรือไม่? ให้เขียนแสดงความคิดเห็น

.....

.....

.....

จากข้อความดังกล่าวผู้พบมีจุดประสงค์ในการพูดอย่างไร?

.....

.....

.....

5. การอ่านหนังสือแล้ววันระยะคันจังหวะไปนาน ทำให้เกิดผลเสียที่สำคัญแก่ผู้อ่านในด้านใด?

.....

.....

.....

6. พระอาจารย์ธรรมโชติช่วยเหลือชาวบ้านในด้านใด?

.....

.....

.....

7. คนในหมู่บ้านบางระจันมีคุณสมบัติเด่น ในข้อใดบ้าง?

.....

.....

.....

8. จากบทเรียนตอนที่อ่านกล่าวถึงเรื่องใด?

.....

.....

.....

.....

.....

อภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู

บทเรียนตอนที่อ่านกล่าวถึงเรื่องใด

.....

.....

.....

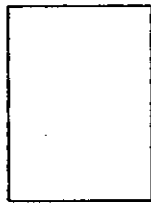
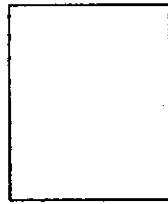
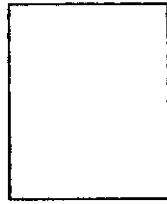
.....

.....

กิจกรรมที่ 2

จากเหตุการณ์ตามเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ จงเรียงลำดับก่อน หลัง โดยใส่หมายเลข หน้าเหตุการณ์ลงในรูป ข้างล่างนี้

1. โจรทั้งห้าคนเห็นเด็กทั้งสามคน
2. ย่าเขย่าตัวชูใจปลุกให้ตื่น
3. ชูใจเล่าความฝันให้ย่าฟัง
4. ชูใจกลัวจนสุดขีด ร้องตะโกนว่า "ตายแน่แล้ว ! ช่วยด้วย !"
5. ย่าบอกว่า "ถ้าว่างก็ให้เปลี่ยนอิริยาบถเสียให้หายง่วง"

กิจกรรมที่ 3

ให้นักเรียนค้นหาคำและข้อความที่เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

อภิปรายระหว่างกลุ่มร่วมกับครู

คำและข้อความที่เป็นส่วนสำคัญ ของ เนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 4

จงเขียนเรื่องย่อ บทเรียนตอนที่อ่าน

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 5

จำคำและกลุ่มคำทั้ง 4 คำ แต่งเป็นเรื่องใหม่ อัครธาน ชัดสมาธิ พุบ

อธิประตุ

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 6

ให้นักเรียนเขียนเรียงความ เรื่องความฝันของข้าพเจ้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 7

จงอภิปรายภายในกลุ่มในประเด็นต่อไปนี้

1. การศึกษาเรื่องราวในอดีตมีประโยชน์อย่างไร?

.....

.....

.....

2. จากที่นักเรียนเรียนบทเรียนนี้ นักเรียนได้รับข้อคิดอะไรบ้าง?

.....

.....

.....

แบบประเมิน

ที่	กิจกรรม	การประเมิน		หมายเหตุ
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1	อ่านในใจได้ตามเวลาที่กำหนด			
2	ตอบคำถามถูกอย่างน้อย 5 ข้อ			
3	เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง			
4	เขียนเรื่องย่อได้ถูกต้อง			
5	อ่านออกเสียงได้ชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี			
6	สรุปข้อคิดจากบทเรียนได้			

สรุป

1. กิจกรรมที่กลุ่มต้องการแก้ไขมากที่สุด
2. กิจกรรมที่กลุ่มปฏิบัติได้ดีที่สุด
3. สมาชิกในกลุ่มที่ควรซ่อมเสริม
4. วิธีการซ่อมเสริม
5. ทางกลุ่มต้องการให้ครูช่วยเหลือ

แผนการสอนที่ 4 บทที่ 6 (3 คาบ)

กลุ่มควบคุม

บางระจันรำลึก

ความคิดรวบยอด

1. เนื้อหาที่นำมาพูดอาจจะเลือกมาได้จากแหล่งต่าง ๆ โดยไม่มีขอบเขตจำกัด
2. การกล่าวพูดกล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกที่ควรเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม
3. ความรู้และลำดับขั้นในการเขียนช่วยให้ข้อเขียนมีประสิทธิภาพในการสื่อสาร

ความหมายและทำให้อ่านง่ายขึ้น

จุดประสงค์

1. เมื่อกำหนดหัวข้อเนื้อเรื่องให้ นักเรียนสามารถเล่า อภิปราย และสรุปเนื้อเรื่องได้
2. เมื่อกำหนดเรื่องให้นักเรียนสามารถเขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดได้

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
เล่าเรื่องที่กำหนด	<u>นำเข้าสู่บทเรียน</u> ครูสนทนากับเรื่องความกล้าหาญและความสามัคคี นักเรียนอภิปรายเรื่องเกี่ยวกับความกล้าหาญ และความสามัคคี พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ <u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มที่ได้รับมอบหมายให้ไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องชาวบ้านบางระจัน ออกมาเล่าเรื่องที่ค้นคว้ามา (ครูแบ่งกลุ่มและให้นักเรียนค้นคว้ามวล่งหน้าโดยค้นคว้าจากหนังสืออ่านเพิ่มเติม สอภตาม ผู้รู้ ฯลฯ) - นักเรียนกับครูร่วมอภิปรายถึงความสอดคล้องกับเรื่องในบทเรียนตามเหตุตามผล โดยนักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็น - นักเรียนอ่านบทเรียนที่ 6 ตั้งแต่ต้นจนจบ แล้วอภิปรายแสดงความคิดเห็น 1. เหตุใดชาวบ้านบางระจันจึงสามารถชนะพม่าได้ทั้ง ๆ ที่มีกำลังทหารน้อยกว่า?	เรื่องบางระจัน	สังเกตการใช้ภาษาในการเล่าเรื่องบุคลิกท่าทาง ตรวจการเขียนแสดงความคิดเห็น

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	2. การกระทำของชาวบ้านบางระจัน เป็นการสมควรหรือไม่? เพราะเหตุใด? 3. ความประพฤติ นิสัย และการกระทำของเพชรกับชูใจ เป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่ 4. "คูหนังสือ แล้วหลับนะ ไม่ตื่นะ ถ้า่วงก็เปลี่ยนอิริยาบถเสียให้หายง่วงแล้วจึงค่อยมาดูใหม่ จะได้เข้าใจและจำได้คู ๆ หลับ ๆ อย่างนี้ก็จะอะไรไม่ได้ต่อเนื่องกัน" จากข้อความที่กล่าวเป็นความจริงหรือไม่ ? ให้เขียนแสดงความคิดเห็น <u>สรุปบทเรียน</u> นักเรียนอภิปรายสรุปข้อคิดจากบทเรียน "การศึกษาเรื่องราวในอดีตทำให้เข้าใจและคาดการณ์อนาคตขึ้น" - ครูให้นักเรียนเขียนเรียงความเรื่อง "ความฝันของข้าพเจ้า" (ก่อนที่นักเรียนเขียนเรียงความครูแนะนำวิธีการลำดับความคิดในการเขียนโดยร่างโครงร่างย่อ ๆ ก่อน)		ตรวจการเขียนเรียงความ

เรื่องบางระจันรำลึก

ความคิดรวบยอด

1. การพัฒนาความรู้ในการใช้คำ ถ้อยคำ จำนวนโวหารในการเขียนช่วยให้ข้อเขียนมีประสิทธิภาพในการสื่อความหมาย และทำให้น่าอ่านยิ่งขึ้น

จุดประสงค์

1. เมื่อกำหนดประโยคชนิดต่าง ๆ ให้นักเรียนสามารถบ่งชี้ได้ว่าคำใดทำหน้าที่เป็น คำนามและเขียนคำนามคำที่ทำหน้าที่ขยายส่วนต่าง ๆ ในประโยคได้
2. เมื่อกำหนดประโยค ข้อความให้ นักเรียนสามารถเลือกใช้คำเปรียบเทียบกับบทเรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
3. เมื่อกำหนดคำและข้อความท้ายบทเรียนให้ นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
อ่านท้าย บทเรียน คำขยายส่วน ต่าง ๆ ของ ประโยค	ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 1. <u>ขั้นการวางแผน</u> 1.1 <u>สำรวจหัวข้อเนื้อหา</u> ให้นักเรียนอ่านออกเสียงแบบฝึกทำย บทเรียนข้อ 3. (การขยายคำทำให้ทราบ ลักษณะ กริยาอาการได้ชัดเจน) และข้อ 4. (การขยายคำโดยใช้คำเปรียบเทียบ) นักเรียนอภิปรายภายในกลุ่มสรุปหัวข้อ เนื้อหา 1.2 <u>การจัดกลุ่มและลำดับความต่อเนื่อง</u> ให้นักเรียนอ่านแผนภูมิคำขยาย แล้วให้ นักเรียนจำแนกตามหัวข้อต่อไปนี้ 1. การขยายคำโดยใช้คำ 2. การขยายคำโดยใช้คำเปรียบเทียบ นักเรียนร่วมอภิปรายเฉลยการจำแนก	หนังสือเรียน แบบฝึกทำย บทเรียน แผนภูมิคำ และข้อความ เปรียบเทียบ แบบบันทึก	สังเกตการอ่าน การอภิปราย สรุปหัวข้อเนื้อหา ตรวจการจำแนก

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
คำและ คำเปรียบเทียบ ที่ขยายคำใน บทเรียน	2. <u>ขั้นการสร้างแนวคิดรวบยอด</u> 2.1 <u>การค้นหาคำสำคัญของเนื้อหา</u> ให้นักเรียนค้นหาคำที่ขยายคำ และ คำเปรียบเทียบที่ขยายคำในบทเรียน อภิปรายสรุปคำและคำเปรียบเทียบที่ขยาย คำที่ทำให้มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น	หนังสือเรียน	ตรวจแบบบันทึก
	2.2 <u>การค้นหาคำความสัมพันธ์และความ ต่อเนื่องของคำสำคัญ</u> นักเรียนหาคำและข้อความเปรียบเทียบ ในประโยคที่ทำหน้าที่ขยายให้ได้ความหมาย ชัดเจน นักเรียนร่วมอภิปราย เสนอคำตอบที่ ถูกต้อง	แผนภูมิ ประโยค แบบบันทึก	ตรวจการหา คำขยาย
	2.3 <u>การค้นหาลักษณะของคำสำคัญ</u> ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนข้อ 7 (การขยายประโยคเพื่ออธิบายรายละเอียด ให้มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น) นักเรียนร่วม การแบ่งประโยคออกเป็นภาคประธานและ ภาคแสดงและคำที่ขยายภาคประธานและ แสดง	หนังสือเรียน	สังเกตการอ่าน

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	นักเรียนแยกส่วนประกอบของประโยคลงในตารางในแบบบันทึก นักเรียนอภิปรายเฉลยการแยกส่วนประกอบของประโยค 2.4 <u>การค้นคว้าและกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการ</u> ให้นักเรียนแต่งประโยคที่มีส่วนขยายภาคประธาน และมีส่วนขยายภาคแสดง กลุ่มละ 5 ประโยค นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านการแต่งประโยค นักเรียนกลุ่มอื่นร่วมตัดสินถูก - ผิดร่วมกัน 3. <u>ขั้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้</u> 3.1 <u>การวางแผนใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหา</u> นักเรียนร่วมกันสรุปการใช้คำขยายเพื่อให้ได้ความหมายที่ชัดเจน 3.2 <u>การทดลองแก้ปัญหา</u> นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 6 ข้อ 3.2, 3.3, 3.5	แบบบันทึก แบบบันทึก แบบฝึกหัด	ตรวจแบบบันทึก ตรวจการแต่งประโยค การอภิปรายสรุป ตรวจแบบฝึกหัด

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	4. <u>ขั้นการประเมินผล</u> 4.1 <u>การประเมินความสามารถในการแก้ปัญหา</u> นักเรียนประเมินความสามารถของกลุ่ม ในแบบประเมิน 4.2 <u>การพิจารณาประโยชน์และคุณค่า ของความรู้</u> นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์ของ คำและข้อความที่ทำหน้าที่ขยายคำในประโยค เมื่อนำมาใช้ในการเขียนและการพูด	แบบประเมิน แบบบันทึก	ตรวจแบบ ประเมิน ตรวจแบบ บันทึก

แบบบันทึก

กลุ่ม

แผนที่ 4 บางระจันรำลึก

กิจกรรมที่ 1

ให้นักเรียนที่อ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนข้อที่ 3 และข้อที่ 4 แล้วอภิปรายสรุป

1. แบบฝึกท้ายบทเรียนข้อที่ 3 กล่าวถึงเรื่องอะไร?

.....

.....

.....

2. แบบฝึกท้ายบทเรียนข้อที่ 4 กล่าวถึงเรื่องอะไร?

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 3

จงหาคำที่พหุหน้าที่ขยายคำ และคำเปรียบเทียบกับพหุหน้าที่ขยายคำในบทเรียน

1. คำที่ใช้ขยายคำ 10 ข้อความ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. คำที่ใช้ข้อความเปรียบเทียบกับขยายคำ 3 ข้อความ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 4

จงหาคำและข้อความที่ทําหน้าที่ขยาย

ข้อความ	คำและข้อความที่ทําหน้าที่ขยาย
1. มานั่งตํวงอ	
2. คุณปู่เคียด่อง ๆ	
3. พ่อโกรธเป็นพื้นเป็นไฟ	
4. พี่อ้วนเหมือนหมู	
5. คนที่ใส่เสื้อลาย สวยมาก	
6. นกกระจอกเทศวิ่งเร็วมาก	
7. พ่อค้าเงินกู้ เค็มเหมือนเกลือ	
8. ท้องฟ้าคืนนี้มีคสนิท	
9. บ้านมาลีรถเหมือนรังหนู	
10. สุนัขของกิ่งคุดำดู	

กิจกรรมที่ 5

จากประโยคที่กำหนดต่อไปนี้ จงเขียนคำที่แสดงว่าเป็นภาคประธาน ขยายภาคประธาน
ภาคแสดง และขยายภาคแสดงลงในตารางที่กำหนดให้

ประโยค	ภาคประธาน		ภาคแสดง			
	ประธาน	ขยาย ประธาน	กริยา		กรรม	
			กริยา	ขยายกริยา	กรรม	ขยายกรรม
นกสีขาวยินเร็ว	นก	สีขาว	บิน	เร็ว	-	-
แม่ของปิติแต่งตัวสวย						
สุนัขสีดำกัดตะกร้าของแม่						
วีระยิมนกเขาตาย						
พ่อของมาลีตะโกนเสียงดัง						
ชาวบ้านบางพุ่มพากันช่วยกัน.....						
กวาดลานวัดพรหมสาคร						

กิจกรรมที่ 6

จงแต่งประโยคที่มีส่วนขยายภาคประธานและภาคแสดง 5 ประโยค

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

กิจกรรมที่ 7

นักเรียนอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

นักเรียนสามารถนำคำและข้อความที่ทบทวนที่ขยายคำในประโยคมาใช้ในการพูด

และการเขียนได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมิน

กลุ่ม....

แผ่นที่ 4 บางระจันรำลึก

ที่	กิจกรรม	การประเมิน		หมายเหตุ
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1	จากกิจกรรมที่ 5 นักเรียนสามารถหาคำที่ พาดพิงที่ขยายได้ถูกต้องอย่างน้อย 8 ข้อ			
2	จากกิจกรรมที่ 6 นักเรียนสามารถแยกส่วน ของประโยคได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ข้อ			
3	อ่านออกเสียงแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนได้ถูกต้อง			

สรุป

1. กิจกรรมที่กลุ่มต้องการแก้ไขมากที่สุด
2. กิจกรรมที่กลุ่มปฏิบัติได้ดีที่สุด
3. สมาชิกในกลุ่มที่ควรชมเสริม
4. วิธีการชมเสริม
5. ทางกลุ่มต้องการให้ครูช่วยเหลือ

แผนการสอนที่ 5 บทที่ 6

กลุ่มควบคุม

บางระจันรำลึก

ความคิดรวบยอด

1. ความสามารถในการลำดับความคิดในการพูดเป็นผลเนื่องมาจากการเตรียมใจในการพูดล่วงหน้า
2. การเขียนย่อความ คือการเก็บใจความสำคัญของเรื่องราว โดยใช้สำนวนของผู้อ่านเอง ทั้งนี้จะต้องไม่เปลี่ยนแปลงเรื่องราวเดิม

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถพูดเชิญ และกล่าวขอบคุณวิทยากรได้
2. นักเรียนสามารถเขียนบันทึกย่อจากการฟังได้

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
การพูดเชิง วิทยาการ	<u>นำเข้าสู่บทเรียน</u> ครูทบทวนเกี่ยวกับการใช้คำสุภาพ - การกล่าวเชิงวิทยาการ - การกล่าวขอบคุณวิทยาการ - การจับใจความจากการฟังและการบันทึกย่อความ (ครูมอบหมายล่วงหน้าในคาบที่แล้ว) <u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> - นักเรียนกล่าวเชิงวิทยาการพูดเรื่องความมั่นคงของชาติ - วิทยากรบรรยายเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ โดยใช้เวลา 20 นาที - ครูให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็นต่อวิทยากร	แผนภูมิ คำสุภาพ แบบบันทึก วิทยาการ	สังเกตการ ใช้ภาษาใน การพูด สังเกตความ สนใจของผู้ฟัง สังเกตการใช้ ภาษาในการ ซักถาม
การกล่าว ขอบคุณวิทยาการ เขียนบันทึกย่อ จากการฟัง	- นักเรียนกล่าวขอบคุณวิทยากรที่บรรยาย - นักเรียนเขียนบันทึกย่อจากการฟัง - ครูสุ่มตัวแทนอ่านบันทึกย่อจากการฟัง 5 คน - ครูและนักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับ การบรรยายและใจความสำคัญของการบรรยาย	แบบบันทึก ย่อความ	ตรวจการเขียน บันทึกย่อ

เรื่องบางระจันรำลึกความคิดรวบยอด

1. ความสามารถในการลำดับความคิดในการพูดเป็นผลเนื่องมาจากการเตรียม
ในการพูดล่วงหน้า

2. การย่อความ คือการเก็บใจความสำคัญของเรื่องราว โดยใช้สำนวนของ
ผู้ย่อเองแต่ทั้งนี้จะต้องไม่เปลี่ยนแปลงเรื่องราวเดิม

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถพูดชี้แจงและกล่าวขอบคุณวิทยากรได้
2. นักเรียนสามารถเขียนบันทึกย่อจากการฟังได้

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
	ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 1. <u>ขั้นการวางแผน</u> 1.1 <u>สำรวจหัวข้อเนื้อหา</u> ครูและนักเรียนอภิปรายทบทวนการ กล่าวเชิญและกล่าวขอบคุณวิทยากร นักเรียน ทดลองพูด (ครูให้นักเรียนเตรียมมาล่วงหน้า) ตัวแทนนักเรียนกล่าวเชิญวิทยากร นักเรียนฟังบรรยายจากวิทยากร เรื่อง "ความมั่นคงของชาติ" เมื่อบรรยายจบนักเรียน ซักถาม ตัวแทนนักเรียนกล่าวขอบคุณวิทยากร นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายสรุปหัวข้อ คำบรรยายเกี่ยวกับอะไรบ้างในแบบบันทึก อภิปรายระหว่างกลุ่มสรุปหัวข้อ คำบรรยาย 1.2 <u>การจัดกลุ่มและลำดับเนื้อหา</u> นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันลำดับ คำบรรยายเป็นตอน ๆ ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปลำดับเนื้อหา จากคำบรรยาย	วิทยากร แบบบันทึก แบบบันทึก	สังเกตการใช้ ภาษา สุนภาพ กล่าวเชิญ วิทยากร การใช้ภาษา สุนภาพ กล่าว ขอบคุณวิทยากร ตรวจแบบบันทึก

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
การเขียน ย่อความจาก เรื่องที่ได้ฟัง	2. <u>ขั้นการสร้างแนวคิดรวบยอด</u> 2.1 <u>การค้นคว้าหาคำสำคัญของเนื้อหา</u> นักเรียนร่วมอภิปราย ค้นและข้อความที่เป็นส่วนสำคัญของคำบรรยายในประเด็นต่าง ๆ		การร่วม อภิปราย
	2.2 <u>การค้นหาความสัมพันธ์หรือความต่อเนื่องของคำสำคัญ</u> นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความมั่นคงและใจความของคำบรรยายว่าเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในปัจจุบันอย่างไรบ้าง		การร่วม อภิปราย
	2.3 <u>การค้นหาลักษณะของคำสำคัญ</u> นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเพื่อรักษาความมั่นคงของชาติบ้านเมือง		การเสนอแนวคิด
	2.4 <u>การค้นหาและกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการ</u> นักเรียนอ่านแผนภูมิ การย่อความที่ดี และร่วมอภิปรายสรุปวิธีการย่อความ แบบฟอร์มการย่อความ	แผนภูมิการย่อความแบบบันทึก	การสรุปวิธีการ

แบบบันทึก

กลุ่ม

แผนที่ 5 บางระจันรำลึก

กิจกรรมที่ 1

จงเขียนคำกล่าวเชิดชูวิทยากรที่มาบรรยาย เรื่อง "ความมั่นคงของชาติ"

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 2

จงเขียนคำกล่าวขอบคุณวิทยากรที่มาบรรยาย

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 3

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. วิทยากรบรรยายเรื่องอะไร?

.....

.....

.....

2. จากการบรรยายนักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง?

.....

.....

.....

3. ผู้บรรยายมีจุดประสงค์ในการบรรยายอย่างไร?

.....

.....

.....

4. นักเรียนเห็นด้วยกับคำบรรยายหรือไม่? เพราะเหตุใด?

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 4

จงเรียงลำดับเนื้อเรื่องคำบรรยายเป็นตอน ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 5

จงย่อคำบรรยาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมิน

กลุ่มที่...

แผ่นที่ 5 บางระจันรำลึก

ที่	กิจกรรม	การประเมิน		หมายเหตุ
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1	เขียนคำกล่าวเชิญวิทยากร ได้ถูกต้อง			
2	เขียนคำกล่าวขอบคุณวิทยากร ได้ถูกต้อง			
3	เขียนย่อคำบรรยาย ได้ถูกต้อง			

สรุป

1. กิจกรรมที่กลุ่มต้องการแก้ไขมากที่สุด
2. กิจกรรมที่กลุ่มปฏิบัติได้ดีที่สุด
3. สมาชิกในกลุ่มที่ควรขอมเสริม
4. วิธีการขอมเสริม
5. ทางกลุ่มต้องการให้ครูช่วยเหลือ

ภาคผนวก ค

1. ตารางวิเคราะห์หลักสูตรวิชาภาษาไทย บทที่ 4, 5 และ 6
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
3. เฉลยคำตอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
4. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
5. เฉลยคำตอบแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ตาราง 13 การวิเคราะห์หลักสูตรวิชาภาษาไทย บทที่ 4, 5 และ 6 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ที่	เนื้อหา	ความรู้ ความจำ	ความ เข้าใจ	การนำ ไปใช้	การ วิเคราะห์	การ สังเคราะห์	การ ประเมินค่า	รวม	อันดับ ความ สำคัญ
1	ปริศนาศัพท	1	1	-	-	-	-	2	12
2	อ่านแล้วสรุป อภิปราย แสดงความคิดเห็น	2	2	2	2	1	2	11	1
3	คำและกลุ่มคำที่ควร ศึกษา	2	2	2	1	-	-	7	2
4	คำราชาศัพท์ คำสุภาพ	2	2	2	-	-	-	6	3
5	เครื่องหมายประกอบ การเขียน	1	1	1	-	-	-	3	10
6	อักษรย่อ	1	1	-	-	-	-	2	13
7	จดหมายถึงเพื่อน ครู ผู้ใหญ่	1	1	1	-	-	-	3	9
8	สำนวนภาษา ข้อความ เปรียบเทียบ	1	1	1	2	-	-	5	6
9	คำคล้องจอง บทร้อยกรอง	1	1	1	1	1	-	5	4
10	ตัวสะกดมาตราต่าง ๆ	1	1	1	1	-	-	4	7
11	แผนที่	1	1	1	1	-	-	4	8

ตาราง 13 (ต่อ)

ที่	เนื้อหา	ความรู้ ความจำ	ความ เข้าใจ	การนำ ไปใช้	การ วิเคราะห์	การ สังเคราะห์	การ ประเมินค่า	รวม	อันดับ ความ สำคัญ
12	คำขยายคำที่พหุนัยที่ ต่าง ๆ ในประโยค	1	1	1	-	-	-	3	11
13	ย่อความ เรียงความ	1	1	1	1	1	-	5	5
	รวม	16	16	14	9	3	2	60	
	อันดับความสำคัญ	2	1	3	4	5	6		

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจงวิธีทำแบบทดสอบ

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีจำนวนทั้งหมด 60 ข้อ ให้เวลาทำ 60 นาที
2. คำถามทั้งหมดจะเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบที่มีตัวเลือก 5 ตัว คือ ก ข ค ง และ จ

ให้นักเรียนพิจารณาว่า คำตอบใดถูกต้องที่สุด ก็ให้เลือกคำตอบนั้น โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (X) ตรงกับตัวอักษรที่ต้องการในกระดาษคำตอบ ดังตัวอย่าง

ข้อ 0) เขียนกรกฎขึ้นเขา หมายความว่าอย่างไร?

- ก. ทำในสิ่งที่ยาก
- ข. ทำสิ่งใดไม่รอบคอบ
- ค. ทำในสิ่งที่ไม่มีใครเคยทำ
- ง. ทำในสิ่งที่ไม่มีใครอยากทำ
- จ. ทำในสิ่งที่ทำหาย

จะเห็นว่าคำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ก จะต้องไปขีดกากบาทในกระดาษคำตอบดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง	จ
0	X				

3. แต่ละข้อจะต้องขีดคำตอบเพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ถ้าข้อใดขีดคำตอบมากกว่า

1 คำตอบ จะให้ศูนย์ (0) แทน และในกรณีที่ต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ ให้ขีดขวาง (—)

ที่ลงบนคำตอบเดิมแล้วจึงขีดใหม่ ดังตัวอย่างการเปลี่ยนคำตอบจากข้อ ก เป็น ข้อ ข ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง	จ
0	✖	X			

4. แบบทดสอบฉบับนี้ทั้งง่ายและยากปนกัน ถ้านักเรียนพบข้อที่ยากให้นักเรียน

เว้นไว้ก่อน แล้วไปทำข้ออื่นที่ง่ายกว่านั้น หลังจากนั้นจึงกลับมาทำข้อยากใหม่อีกครั้ง

5. อย่าขีด เขียน หรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในข้อสอบฉบับนี้เป็นอันขาด

1. ข้อใดใช้อักษรย่อผิด ?

- ก. กิโลเมตร - กม.
- ข. พลตำรวจเอก - พ.อ.
- ค. หม่อมราชวงศ์ - ม.ร.ว.
- ง. กรุงเทพมหานคร - กทม.
- จ. การสื่อสารแห่งประเทศไทย - กสท.

2. ข้อใดใช้อักษรย่อผิด

- ก. วันเด็กแห่งชาติตรงกับวันเสาร์
ที่สองของเดือนมค.
- ข. กรุงเทพมหานครมีอายุครบ
สองร้อยปีเมื่อ พ.ศ. 2525
- ค. ประธานการประชุมจะมาเปิด
การประชุมในเวลา 8.30 น.
- ง. มจ. สิทธิพร กฤดากร ทรงสน
พระทัยในอาชีพเกษตรกรรม
- จ. สัตว์ป่าถูกทำลายเป็นจำนวนมาก
รัฐบาลจึงออก พ.ร.บ.คุ้มครอง
สัตว์ป่า

คำชี้แจง จงเติมข้อความในช่องว่างให้

สัมผัสคล้องจอง ข้อ 3 - 5

3. ราตรีอันมืดมิด เหมือน...อันหม่นหมอง

- ก. หัวใจ
- ข. ปัญหา
- ค. ดวงจิต
- ง. ดวงใจ
- จ. ความคิด

4. สายน้ำไหลแลสง...

- ก. ท้องนที
- ข. แสงระวี
- ค. หม่มัจฉา
- ง. พันลาคลอง
- จ. พระจันทร์งาม

5. ระยิบระยับ...ราวมณี

- ก. ไววาว
- ข. สุกใส
- ค. วับแวว
- ง. แวววาว
- จ. ส่องสว่าง

6. "ต้นไม้เป็นเพื่อนชีวิต จงอย่าคิด
ทำลายป่า" คำคู่ใดคล้องจองกัน ?

- ก. จง - คิด
- ข. ชีวิต - คิด
- ค. ต้นไม้ - ป่า
- ง. ชีวิต - ทำลาย
- จ. ต้นไม้ - ทำลาย

7. คำคู่ใดสัมผัสคล้องจองกัน ?

- ก. บ้านช่อง ห้องหอ
- ข. ของขวัญ รางวัล
- ค. ทอดทั้ง เดี่ยวตาย
- ง. ดอกแก้ว ดอกพิกุล
- จ. ไส้กรอก หมองมัว

8. จดหมายถึงเพื่อนควรขึ้นต้นอย่างไร?

- ก. ถึง แดง
- ข. แดง ที่รัก
- ค. หัวดี แดง
- ง. แดงที่นับถือ
- จ. แดง เพื่อนรัก

9. จดหมายถึงครูควรใช้คำลงท้ายอย่างไร?

- ก. ด้วยความรัก
- ข. ด้วยความนับถือ
- ค. ด้วยความรักนับถือ
- ง. ด้วยความเคารพนับถือ
- จ. ด้วยความเคารพอย่างสูง

10. การเขียนจดหมายถึงพระภิกษุควรขึ้นต้น
อย่างไร ?

- ก. เจริญพร
- ข. มั่นสการ
- ค. กราบเท้า
- ง. อาราธนา
- จ. กราบเรียน

11. ข้อใดควรเป็นคำพูดทักทายผู้ใหญ่ ?

- ก. สวัสดีค่ะ
- ข. สบายดีหรือค่ะ
- ค. วันนี้อากาศดีจัง
- ง. อันไหน สวัสดีค่ะ
- จ. โชคดีจังที่ได้พบท่าน

12. แหมเขาช่างเลียนแบบได้...จริง ๆ

ควรเติมคำในข้อใด ?

- ก. นี่
- ข. เจียบ
- ค. เต็ดขาด
- ง. แนบเนียน
- จ. เต็ดสระระดี

13. ท่านเจ้าอาวาส...ต้องนำส่งโรงพยาบาล

- ก. บ่วย
- ข. อาพาธ
- ค. ประชวร
- ง. ไม่สบาย
- จ. เจ็บหนัก

14. ข้อใดเป็นคำกล่าวเชิดวิทยากร ?

- ก. เชิด
- ข. กราบ
- ค. เรียน
- ง. กราบเชิด
- จ. เรียนเชิด

คำชี้แจง ใช้บทสนทนาต่อไปนี้ตอบคำถาม

ข้อ 15 - 16

สมเด็จพระนางเจ้าฯ ชื่ออะไรจะ

กมล : 1 ชื่อกมลพระเจ้าข้า

สมเด็จพระนางเจ้าฯ ไปรับทุนที่เจ้าหน้าที่จะ

กมล : 2 พระเจ้าข้า

15. หมายเลข 1 ควรเติมข้อความใด ?

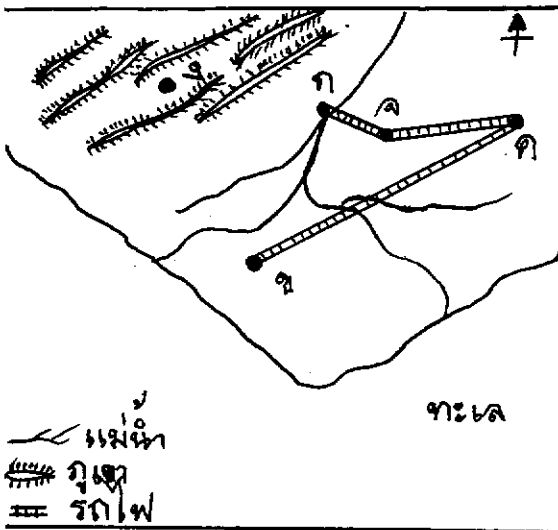
- ก. จัน
- ข. ผม
- ค. กระผม
- ง. ข้าพเจ้า
- จ. ข้าพระพุทธเจ้า

16. หมายเลข 2 ควรเติมข้อความใด ?

- ก. ขอบใจ
- ข. ขอบคุณ
- ค. ขอบพระทัย
- ง. เป็นพระมหากรุณาธิคุณ
- จ. ทรงพระเมตตาเป็นล้นพ้น

คำชี้แจง ใช้แผนที่ต่อไปนี้ตอบคำถาม

ข้อ 17 - 20

17. จากแผนที่เราไม่สามารถเดินทาง
ด้วยรถไฟไปเมืองใด ?

- ก. ก
- ข. ข
- ค. ค
- ง. ง
- จ. จ

18. เมืองใดที่ประชาชนประกอบอาชีพ
เก็บของป่า ?

- ก. ก
- ข. ข
- ค. ค
- ง. ง
- จ. จ

19. เมืองใดที่ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบ
อาชีพประมงน้ำจืด ?

- ก. ก
- ข. ข
- ค. ค
- ง. ง
- จ. จ

20. เมืองใดที่สามารถเดินทางได้ทั้งทาง
รถไฟและทางเรือ ?

- ก. ก
- ข. ข
- ค. ค
- ง. ง
- จ. จ

21. "ติดสอยห้อยตาม" มีความหมายตรงกับ
ข้อใด ?

- ก. เขาชอบติดสอยห้อยตามพ่อ
- ข. เขาชอบติดสอยห้อยตามต้นไม้
- ค. เขาชอบติดสอยห้อยตามนิยายจีน
- ง. เขาชอบติดสอยห้อยตามข้าว
ประจำวัน
- จ. เขาชอบติดสอยห้อยตามละคร
โทรทัศน์

22. "พระโอรสรู้แจ้ง ไม่แคลงจิต

ราคาณาคิดเสียใจมิใคร่หาย

ด้วยแม่กลับอุปถัมภ์เป็นยักษ์ร้าย

ก็พมพายชฌนาโสกาลย์

ข้อความที่ขีดเส้นใต้หมายความว่าอย่างไร ?

ก. ตกใจ

ข. ผิดหวัง

ค. สิ้นหวัง

ง. เสียใจ

จ. เศร้าซึม

23. คำใดมีความหมายต่างกัน ?

ก. บุรี - นคร

ข. ชลเนตร - พระกร

ค. อาพาธ - ประชวร

ง. พระฤาษี - พระโยคี

จ. โสกาลย์ - โสภะเร้า

24. คำที่ขีดเส้นใต้ ในประโยคใด

เขียนผิด ?

ก. ทองคำเป็นของมีค่า

ข. คุณยายทอาณมใส่บาต

ค. ใจหทัยคณิตศาสตร์ข้อนี้นยากมาก

ง. นายมันเป็นภักนั้นตักลบางระจัน

จ. นายสนั่นประสูติอุบัติเหตุรถชนกัน

25. ข้อใดอ่านไม่ถูกต้อง ?

ก. รัฐบาล อ่านว่า รัต-ทะ-บาล

ข. ชลนา อ่านว่า ชน-ละ-นา

ค. ทฤทัย อ่านว่า ทะ-รี-ทัย

ง. สัปดาห์ อ่านว่า สับ-ปะ-ดา

จ. กัมปนาท อ่านว่า กา-ปะ-นาท

26. คำ "ภูมิ" ในข้อใดอ่านต่างจากคำอื่น?

ก. ภูมิภาค

ข. ภูมิลำเนา

ค. ภูมิอากาศ

ง. ภูมิศาสตร์

จ. ภูมิประเทศ

27. คำใดที่เกี่ยวข้องกับคำ "ธำมรงค์" ?

ก. ขา

ข. หัว

ค. นิ้ว

ง. คอ

จ. แขน

28. ข้อใดใช้เครื่องหมาย "ฯ" ถูกต้อง ?

- ก. ในกล่องนี้สิ่งของ ฯ คุณแม่
- ข. หนังสือ 5 เล่ม ฯ ละ 40 บาท
- ค. พี่เดินเบา ฯ เพราะกลัวคุณแม่
จะตื่น
- ง. โรงเรียนเป็นสถานที่ ฯ เรียน
หนังสือ
- จ. ผู้ป่วยโรคหัวใจต้องการ ฯ ดูแล
เป็นพิเศษ

29. ข้อใดใช้เครื่องหมายประกอบ
การเขียนผิด ?

- ก. มาสืออยู่บ้านเลขที่ 161/1
- ข. แม่ตอบว่าไปตลาดจะ
- ค. เสียงหวัดดังกรอกรบ ฯ
- ง. ข้อความนี้เป็นคำอุปมา
(เปรียบเทียบ)
- จ. คำว่า "คีรี" กับ "ภูผา"
มีความหมายเหมือนกัน

30. ข้อใดใช้เครื่องหมาย "ฯ" ผิด ?

- ก. ฉันไปเที่ยวกรุงเทพฯ
- ข. ป้าเจิมทูลเกล้าฯ ถวายเสื่อทอ
- ค. เพลงไกลรุ่งเป็นเพลง
พระราชนิพนธ์ฯ
- ง. นายกรัฐมนตรีเข้าเฝ้าฯ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- จ. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี เสด็จ
ทอดพระเนตรละครการกุศล

31. คำว่า "บทบาท" มีตัวสะกด
มาตราเดียวกับข้อใด ?

- ก. เสียดสี
- ข. หมูญาติ
- ค. จูณาด
- ง. บนบาน
- จ. เชื้อชาติ

32. "ด้วยหน่อนกชาติเชื้อผีเสื้อสมุทร
คำไม่ผูกพันวันก็กลับได้"

จากบทร่ายกรองมีตัวสะกด แม่กด กี่คำ ?

- ก. 4 คำ
- ข. 5 คำ
- ค. 6 คำ
- ง. 7 คำ
- จ. 8 คำ

33. คำใดสะกดมาตราเดียวกับคำว่า

"ชน" ?

ก. ทหาร

ข. ยานต์ถ์

ค. อัคคีภัย

ง. โชติช่วง

จ. เศรษฐกิจ

34. คำใดออกเสียงต่างจากคำอื่น ?

ก. อีฐ

ข. ธูป

ค. เหตุ

ง. ไบส์

จ. อาณาจ

35. ด้อมเห็นได้มีวิธีโอเกม ก็อยากมีบ้าง
จึงรบเร้าให้แม่ซื้อให้บ้าง ทั้ง ๆ ที่ฐานะ
ของคนยากจน การกระทำของด้อมตรงกับคำพังเพยในข้อใด ?

ก. ชีช้างจับตักแตน

ข. ชักหน้าไม่ถึงหลัง

ค. เห็นช้างขี้ ขี้ตามช้าง

ง. ตักน้ำพริกละลายแม่น้ำ

จ. ไม่ตักน้ำใส่กระโหลก ชะเงยกดูเงา

36. ข้อใดหมายถึงความขยันหมั่นเพียร ?

ก. พายเรือทวนน้ำ

ข. ฝนทิ้งให้เป็นเข็ม

ค. ขึ้นครกขี้เณรเขา

ง. ย่อยหญ้าให้เป็นหิน

จ. งามเข็มในมหาสมุทร

37. เราใช้ประโยชน์จากไฟฟ้าได้มากมาย
แต่ไฟฟ้าก็ทำลายชีวิตของคนเป็นจำนวน
มาก จากคำกล่าวตรงกับสำนวนใด

ก. คาบสองคม

ข. หอกข้างแคร่

ค. หนามหยอกอก

ง. ด้้น้ำส้มหลัง

จ. ข้างงูไม่พันคอ

38. สุดาทำการบ้านจนจะเสร็จอยู่แล้ว
แต่บังเอิญท่านเก่งหกเลอะเทอะเสียหาย
หมด

ข้อความข้างต้นตรงกับคำพังเพยใน

ข้อใด ?

ก. หนีเสือ ปะจรรเข้า

ข. กว่าถั่วจะสุก งาก็ไหม้

ค. ราไม่ดี โทษปีโทษกลอง

ง. มือไม่พาย เอาเท้าราน้ำ

จ. เรือล่มเมื่อจอด ตาบอดเมื่อแก่

39. บานเย็นจะอ่านหนังสือต่อเมื่อใกล้

จะสอบ การกระทำของบานเย็นตรงกับ

ส่วนใดในข้อใด ?

ก. โยนกลอง

ข. กระชุกแข็ง

ค. กิ่งเงร่อน

ง. ข่ายผ้าเอาหน้ารอด

จ. ออกเปรี้ยวไว้กินหวาน

40. ข้อความใดนำมาเติมในช่องว่างจะ

หมายถึง "ที่เรียน" _____ ล้อมบ้านเมือง

เคหาเหล็อง อยู่ภายใน

ก. รั้วหนาม

ข. สายธาร

ค. เสาใหญ่

ง. ภูเขาใหญ่

จ. ทหารหลวง

41. ข้อใดหมายถึง คอกบัว?

ก. ต้นเท่าเข็ม ใบเต็มแม่น้ำ

ข. ต้นเท่าสากวาย เก็บผักไปขาย

ค. ข้างนอกสุกใส ข้างในเป็นโพรง

ง. ต้นเท่านี้วก้อย พระนั่งตั้งร้อย

ก็ไม่หัก

จ. ผ้าเขียวห่อผ้าขาว

ผ้าขาวห่อข้าวสาร

คำชี้แจง ใช้บทสนทนาต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 42 - 43

"ผมขโมยไปเองครับพ่อ"

"จริงหรือ ตู" "พ่อพูดอย่างตกใจ

" ครับ...ผมขโมยไปให้ค่ายาของแก แก่เขาป่วยมากแม่ของเขาไม่มีเงิน
จ่ายค่ายา ผมจึงออกให้เขา"

"ออกให้เขา"

"ครับ แก่เป็นคนดีครับ พ่อโกรธผมหรือเปล่าครับ"

42. จากบทสนทนา นักเรียนคิดว่า ตู ทำถูกหรือไม่ ?

- ก. ถูก เพราะเป็นเงินของพ่อ
- ข. ผิด เพราะเป็นการลักขโมย
- ค. ถูก เพราะเป็นการแสดงน้ำใจ
- ง. ผิด เพราะนำเงินไปให้เพื่อน
- จ. ถูก เพราะเป็นการช่วยเหลือเพื่อน

43. ถ้านักเรียนเป็นตู นักเรียนคิดว่าจะทำอะไรจึงจะช่วยแก่ได้?

- ก. เล่าเรื่องให้พ่อฟังแล้วให้พ่อช่วย
- ข. เข้าไปขอร้องคุณแม่ไม่ให้คิดค่ายา
- ค. ช่วยแก่หาเงินโดยขายหนังสือพิมพ์
- ง. ยืมเงินจากคนข้างบ้านออกแทนไปก่อน
- จ. อดอาหารกลางวันแล้วนำเงินไปให้แก่

คำชี้แจง ใช้เนื้อเพลงต่อไปนี้ตอบคำถาม

ข้อ 44 - 47

"ไทยคงเป็นไทยมิใช่ชาติเป็นเขลย
ไทยมิเคยถอยร่นชนชาติศัตรู
บางระจันแม่ลิ้นนาวุจะสู้
สองคาบฟ้าคั่นศัตรู ลูจันชีพตนมลาย

44. ผู้แต่งเพลงนี้มีจุดประสงค์อย่างไร ?

- ก. สั่งสอน
- ข. โฆษณา
- ค. ปลุกใจ
- ง. ชักชวน
- จ. ปลอบใจ

45. คำว่า "ถอยร่น" มีความหมาย
คล้ายคำในข้อใด ?

- ก. ชุกซ่อน
- ข. หลบหนี
- ค. ห้วนไหว
- ง. หลีกเลียง
- จ. เผลี่ยงพล้ำ

46. เนื้อเพลงตอนนี้มีความหมายตรงกับ

ข้อความข้อใด ?

- ก. ชีวิตนี้สั้นนัก
- ข. สามัคคีคือพลัง
- ค. สละชีพเพื่อชาติ
- ง. อยู่อย่าไม่สิ้นคนดี
- จ. เสียชีพอย่าเสียสัตย์

47. จากเนื้อเพลงกล่าวถึงเรื่องอะไร ?

- ก. ความกตัญญู ความสามัคคี
- ข. ความอดทน ความกล้าหาญ
- ค. ความกล้าหาญ ความกตัญญู
- ง. ความสามัคคี ความกล้าหาญ
- จ. ความกล้าหาญ ความเสียสละ

คำชี้แจง ใช้ข้อหรือกรอกต่อไปนี้ตอบคำถาม

ข้อ 48 - 49

สำหรับรายชื่อกิจกรรมจิตรีด แผลงตัวนิคไร้เคียงสา
เกาะดอกหญ้าบนคันนา แผลงมมตั้งท่าตะครุบกัน

48. ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบสิ่งใด ?

- ก. วงจรของแผลง
- ข. ดอกไม้กับแผลง
- ค. สัตว์ไร้เคียงสา
- ง. ธรรมชาติยามเช้า
- จ. ธรรมชาติของสิ่งมีชีวิต

49. จากข้อความข้างบนนี้ตรงกับสำนวนใด ?

- ก. ปลาใหญ่กินปลาเล็ก
- ข. น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า
- ค. สัตว์มีชีวิตต้องสืบพันธุ์
- ง. สิ่งมีชีวิตต้องตายในที่สุด
- จ. สิ่งมีชีวิตขนาดเล็กอายุสั้น

คำชี้แจง ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถาม

ข้อ 50 - 51

ข่าวลือมักเกิดขึ้นถ้าสถานการณ์นั้นยัง
ไม่มีความแน่นอน ซึ่งจะทำให้เกิดการ
คาดเดา และเมื่อข่าวกระจายออกไป
ก็จะแตกออกเป็นหน่อ เป็นสาขามากมาย
เมื่อกลับมาถึงบุคคลที่เป็นผู้สร้างข่าวลือ
นั้นเองอาจจะตื้นตระหนกต่อข่าวที่ตนสร้าง
ขึ้นก็ได้เพราะกลายเป็นเรื่องที่พิสดารไป
เสียมากมายแล้ว

50. สิ่งใดสำคัญที่สุดในบทความนี้ ?

- ก. การพูด
- ข. การคิด
- ค. ความเชื่อ
- ง. ความกังวลใจ
- จ. ความแปลกใหม่

51. นักเรียนคิดว่าข้าวลื้อเชื่อถือได้หรือไม่?
- ได้ เพราะมีการเล่าต่อ ๆ กันมา
 - ไม่ได้ เพราะไม่มีหลักฐานที่แน่นอน
 - ได้ เพราะมีบุคคลให้ข้อมูลหลายคน
 - ไม่ได้ เพราะข้าวลื้อไม่มีข้อเท็จจริงเลย
 - ไม่ได้ เพราะข้าวลื้อเกิดจากการคาดการ

คำชี้แจง ใช้บทสนทนาต่อไปนี้ตอบคำถาม
ข้อ 52 - 53

แหม่มกลับมาถึงบ้าน แม่หยิบตะกร้าใบเล็กแสนสวย สานด้วยใยมะพร้าวให้แหม่มดู แล้วบอกกับแหม่มว่า

"ตาแก่อะไรก็ไม่ว่ากันไว้ให้แหม่ม"

"ตาเจิมที่แหม่มให้ผลไม้ไปเมื่อวานยังงัยคะ"

52. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน ?
- แหม่มไม่อยู่บ้าน
 - แหม่มกลับมาถึงบ้าน
 - แหม่มนำผลไม้ไปให้ตาเจิม
 - ตาเจิมนำตะกร้ามาให้แหม่ม
 - ตาเจิมฝากตะกร้าไว้กับแม่ของแหม่ม

53. ผู้เขียนต้องการเสนอความคิดเห็นแก่ผู้อ่าน ?
- การเป็นผู้ให้ย่อมไม่สูญเปล่า
 - เด็กกับผู้ใหญ่มักมีความคิดต่างกัน
 - การเป็นผู้มีมารยาทคือยอมเป็นที่รัก
 - การพูดไม่สุภาพเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ
 - ความรักของแม่ย่อมเที่ยงแท้และยิ่งใหญ่

คำชี้แจง อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม
ข้อ 54

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่งซึ่งเป็นดินแดนของแหม่มจิว ซึ่งพื้นดินของหมู่บ้านนี้เป็นดินวิเศษ จึงทำให้เกิดเป็นต้นไม้วิเศษขึ้นเป็นจำนวนมาก เช่น ต้นไม้ที่มีใบเป็นปากกา ต้นไม้ที่มีใบเป็นเสื้อผ้า ต้นไม้ที่มีใบเป็นช้อน ฯลฯ

วันหนึ่งสุดาเดินทางเข้าไปในหมู่บ้านสุดาเดินไปตามริมคลอง สูดามองดูต้นไม้ประหลาดอย่างงวยงงและสงสัยว่าต้นไม้ประหลาดอย่างนี้เกิดขึ้นได้อย่างไร สูดามองดูต้นไม้จนไม่ทันสังเกตทางเดินทำให้สุดาตกลงไปในโคลน รองเท้าติดอยู่ในโคลน สูดาก็ไปหยิบรองเท้า ปรากฏว่า...

54. จากนั้นท่านน่าจะเกิดเหตุการณ์ใดมากที่สุด ?
- ก. รองเท้ากลายเป็นเรือ
 - ข. รองเท้ามีขนาดใหญ่ขึ้น
 - ค. รองเท้าออกขึ้นเป็นต้นไม้
 - ง. รองเท้าร้องเรียกให้สุนัขช่วย
 - จ. รองเท้าจมลงไปในโคลนจนมองไม่เห็น

คำชี้แจง ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 55

ขณะนี้ข่าวจากหนังสือพิมพ์และวิทยุแจ้งว่าประชาชนในจังหวัดภาคใต้กำลังประสบทุกข์ สาเหตุเนื่องจากสภาพดินฟ้าอากาศเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันทำให้เกิดพายุกระหน่ำและฝนตกหนักอยู่ตลอดเวลาจนน้ำป่าไหลท่วมบ้านเรือนได้รับความเดือดร้อนเสียหายเป็นอันมาก

55. ข้อใดคือใจความสำคัญของข้อความนี้ ?
- ก. ภัยธรรมชาติที่ภาคใต้
 - ข. สภาพอากาศของภาคใต้
 - ค. ความเสียหายของภาคใต้
 - ง. น้ำท่วมภาคใต้เนื่องจากฝนตกหนัก
 - จ. ฝนตกที่ภาคใต้เนื่องจากสภาพอากาศเปลี่ยนแปลง
56. ข้อใดเป็นรูปแบบย่อความที่ผิด ?
- ก. ข่าวเรื่อง...จาก...ความว่า...
 - ข. นวนิยายเรื่อง...ผู้แต่ง...
ความว่า...
 - ค. นิทานเรื่อง...จาก...ผู้แต่ง...
ความว่า...
 - ง. บทความ...ของ...จาก...
ความว่า...
 - จ. โอวาท...ในโอกาส...
ความว่า...

คำชี้แจง ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถาม
ข้อ 57

1. มานีออกแบบโดยวาดรูปกล่องดินสอ
ในกระดาษ
2. มานีตั้งใจประดิษฐ์กล่องดินสอ
ตามแบบ
3. มานีต้องการประดิษฐ์ของใช้จาก
กล่อง
4. มานีเตรียมอุปกรณ์สำหรับประดิษฐ์
กล่องดินสอ
5. มานีนำกระดาษสีมาตกแต่งจนกล่อง
ดินสอสวยงาม

57. ข้อใดเป็นข้อความแรก ?

- ก. 1
- ข. 2
- ค. 3
- ง. 4
- จ. 5

58. เด็กตัวเล็ก ๆ นั่งกางเกงปุ๊ปุ๊

คำใดเป็นคำขยายภาคประธาน ?

- ก. นั่ง
- ข. เด็ก
- ค. ปุ๊ปุ๊
- ง. กางเกง
- จ. ตัวเล็ก ๆ

59. ข้อใดมีคำขยายภาคแสดง ?

- ก. พญาวาย
- ข. ดินสอสีแดงหัก
- ค. นกกาเหว่าบิน
- ง. แมวตัวเล็กร้อง
- จ. จันทวีเราะเสียงดัง

60. ข้อใดมีคำขยายประธาน ?

- ก. ปู่เดินช้า ๆ
- ข. นกบินเร็วจี๋
- ค. พี่ร้องอย่างตื่นเต้น
- ง. แมวทำตาลุกแวววาว
- จ. ชาวบ้านบางระจันรบกับพม่า

เฉลยคำตอบ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

1. ข	21. ก	41. ข
2. ก	22. ง	42. ข
3. ค	23. ข	43. ก
4. ก	24. ข	44. ค
5. ค	25. ง	45. ข
6. ข	26. ข	46. ค
7. ก	27. ค	47. จ
8. จ	28. ค	48. จ
9. จ	29. ข	49. ก
10. ข	30. ค	50. ก
11. ก	31. ค	51. ข
12. ง	32. ข	52. ค
13. ข	33. ก	53. ก
14. จ	34. ข	54. ค
15. จ	35. ค	55. ง
16. ง	36. ข	56. จ
17. ง	37. ก	57. ค
18. ง	38. จ	58. จ
19. ก	39. ค	59. จ
20. ก	40. ก	60. จ

แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจงวิธีทำแบบทดสอบ

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ ให้เวลาทำ 60 นาที
2. คำถามทั้งหมดจะเป็นแบบปรนัยเลือกตอบที่มีตัวเลือก 5 ตัว คือ ก ข ค ง

และ จ ให้นักเรียนพิจารณาว่า คำตอบใดถูกต้องที่สุด ก็ให้เลือกคำตอบนั้น โดยขีด

เครื่องหมายกากบาท (X) ตรงกับตัวอักษรที่ต้องการในกระดาษคำตอบ ดังตัวอย่าง

ข้อ 0 "สองหัวดีกว่าหัวเดียว" มีความหมายตรงกับข้อใด ?

- ก. สองคนดีกว่าคนเดียว
- ข. ช่วยกันคิดดีกว่าคิดคนเดียว
- ค. สองคนมีค่ามากกว่าคนเดียว
- ง. หลายคนดีกว่าเพราะจะได้เป็นเพื่อนกัน
- จ. คนมีสองหัวย่อมดีกว่าคนมีหัวเดียว

จะเห็นว่าคำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ข จะต้องไปขีดกากบาท ในกระดาษคำตอบดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง	จ
0		X			

3. แต่ละข้อจะต้องขีดคำตอบเพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ถ้าข้อใดขีดคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ จะให้ศูนย์ (0) แทน และในกรณีที่ต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ ให้ขีดขวาง (—) ทับลงบนคำตอบเดิมแล้วขีดใหม่ ดังตัวอย่างการเปลี่ยนคำตอบจาก ข้อ ข เป็น ข้อ ค ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง	จ
0		✗	X		

4. แบบทดสอบฉบับนี้ทั้งง่ายและยากปนกัน ถ้านักเรียนพบข้อที่ยากให้นักเรียนเว้นไว้ก่อน แล้วไปทำข้ออื่นที่ง่ายวก่อน หลังจากนั้นจึงกลับมาทำข้อที่ยากใหม่อีกครั้ง

5. อย่าขีด เขียน หรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในข้อสอบฉบับนี้เป็นอันขาด

คำชี้แจง ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 1

ค.ช.วิโรจน์ เกลี้ยงอักษร อายุ 13 ปี เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 อ.ท่ามะหะ จ.ชุมพร ได้รับการยกย่องจากคณะกรรมการเยาวชนแห่งชาติ ให้เป็นเยาวชนดีเด่นแห่งปี ทั้งนี้เพราะ ค.ช.วิโรจน์ พบกระเป๋าสารพัดชนิดที่คนมูลค่านับสิบล้านบาทและนำส่งคืนเจ้าของโดยไม่ได้แต่สิ่งของมีค่าใด ๆ ในกระเป๋าสารพัด

1. จากข่าวนี้ ค.ช.วิโรจน์ ทำความดีในข้อใดที่เด่นที่สุด ?

- ก. ความอดทน
- ข. ความกตัญญู
- ค. ความซื่อสัตย์
- ง. ความเสียสละ
- จ. ความเมตตา กรุณา

คำชี้แจง ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 2

การใช้ยาฆ่าแมลงในบ้านเพื่อฆ่ายุง แมลงวัน แมลงสาบ ควรใช้เมื่อจำเป็น การฉีดยาฆ่าแมลง ควรฉีดในห้องที่ไม่มีคนอยู่ และฉีดต่ำ ๆ ตามซอกมุมและปิดห้องทิ้งไว้ประมาณ 1 ชั่วโมง หลังจากนั้นจึงเปิดหน้าต่าง ประตู ให้อากาศสามารถถ่ายเทได้สะดวก ถ้าไม่มีลมก็ใช้พัดลมเป่า เสร็จแล้วเช็ดถูให้สะอาดแล้วอาบน้ำทำความสะอาดร่างกาย

2. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร ?

- ก. วิธีป้องกันแมลง
- ข. วิธีใช้ยาฆ่าแมลง
- ค. โทษของยาฆ่าแมลง
- ง. ประโยชน์จากยาฆ่าแมลง
- จ. วิธีแก้ไขพิษจากยาฆ่าแมลง

คำชี้แจง ใช้แทนต่อไปนี้อตอบคำถามข้อ 3 - 4

ครึ่งหนึ่งมีลา	เที่ยวหาอาหาร
หน้าตาขึ้นบาน	อยู่ตามเชิงเขา
เสียงจิ้งหรีดร้อง	กึกก้องไม้เบญจ
จึงถามว่าเจ้า	กินอะไรบ้าง
เสียงเพราะจริงนะ	ข้าจะเอาอย่าง
ข้ากินน้ำค้าง	จิ้งหรีดกล่าวขาน
ลาเลิกกินหญ้า	ต่อมาไม่นาน
หิวโหยขมขาน	ไม่ช้าก็ตาย

คำอธิบาย จากนิทานข้างบนนี้มากำหนดเป็นข้อความเป็นตอน ๆ ได้ดังนี้

1. ลากินน้ำค้าง
2. ลายากมีเสียงไพเราะ
3. ลาได้ยินเสียงจิ้งหรีดร้อง
4. ลาหิว และอ่อนเพลีย
5. ลากินหญ้าอยู่ชายทุ่ง

3. นำข้อความข้างบนนี้มาจัดเรียง

ข้อใดเรียงเหตุการณ์ได้ถูกต้อง ?

- ก. 1 2 3 4 5
- ข. 2 3 5 4 1
- ค. 5 3 2 1 4
- ง. 4 5 3 2 1
- จ. 3 2 1 4 5

4. เจ้าลาตายเพราะเหตุใด

- ก. ความโง่
- ข. ความซุกซน
- ค. ความขี้เกียจ
- ง. ความอ่อนเพลีย
- จ. ความหิวเบาเชื่อคนง่าย

คำชี้แจง ใช้ข้อหรือกรอกลงต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 5

บ้านเมืองของเรา	ใครเขาจะชม
ถ้าไม่รู้ نرمย์	สะอาดชวนมอง

5. ข้อความนี้ต้องการเน้นสิ่งใด ?

- ก. ความสุข
- ข. ความสบาย
- ค. ความสะอาด
- ง. ความสะอาด
- จ. ความเรียบร้อย

คำชี้แจง ใช้บทสนทนาต่อไปนี้ตอบคำถาม ข้อ 6

เสียงโทรศัพท์ : กริ่ง กริ่ง...

ตำรวจ : สถานีตำรวจครับ...ครับ ที่ไหนครับ จะไปเดี๋ยวนี้ครับ

6. ตำรวจน่าจะทำอะไรต่อไป ?

- ก. ไปที่เกิดเหตุ
- ข. จนบันทึกประจำวัน
- ค. เจยทำเป็นไม่รู้เรื่อง
- ง. ไปตามคนมาช่วยเหลือ
- จ. บอกให้อีกฝ่ายหนึ่งคอย

คำชี้แจง ใช้โน้ทานต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 7 - 8

คืนหนึ่งในฤดูฝน กบสองตัวพบไถ่เอง เคลือบใบหนึ่งภายในมีแมลงเม่าลอยอยู่เป็นจำนวนมาก ด้วยความอยากกินแมลงเม่า ทำให้กบทั้งสองลื่นถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้น มักกระโดดลงไปในไถ่เอง แล้วกินแมลงเม่าจนอิ่ม

กบทั้งสองพยายามที่จะขึ้นจากไถ่เอง แต่ก็ไม่สามารถที่จะกระโดดขึ้นจากไถ่เองได้ เพราะไถ่เองเคลือบลื่นมาก กบตัวหนึ่งรู้สึกผิดหวังและท้อแท้จึงปล่อยตัวเองจมลงก้นไถ่เองและตายในที่สุด แต่กบตัวที่สองมันพยายามต่อไปอีกจนพบความสำเร็จ

นำสถานการณ์ข้างบนมากำหนดเป็นข้อความเป็นตอน ๆ ดังนี้

1. กบทั้งสองพยายามที่จะออกจากไถ่เอง เคลือบ
2. กบทั้งสองพบแมลงเม่าในไถ่เองทำให้มันอยากกิน
3. กบตัวที่หนึ่งรู้สึกผิดหวังและปล่อยตัวเองจมก้นไถ่เองตายในที่สุด
4. กบกระโดดลงไปในไถ่เองเม่า
5. กบอีกตัวหนึ่งพยายามต่อไป

7. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง ?

- ก. 2 1 3 4 5
- ข. 2 3 4 1 5
- ค. 2 1 4 3 5
- ง. 2 4 1 3 5
- จ. 2 3 1 4 5

8. ตามเนื้อเรื่องในโน้ทาน กบตัวที่หนึ่งตาย

เพราะเหตุใด ?

- ก. ขาดความยั้งคิด
- ข. ขาดความอดทน
- ค. ขาดการพิจารณา
- ง. ขาดความเข้มแข็ง
- จ. ขาดความสามัคคี

คำชี้แจง ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 9 - 10

เดี๋ยวนี้ใคร ๆ ก็หันมาใช้น้ำมันเคลือบไม้ "แวววับ" กันทั้งนั้นเพราะใช้ง่าย ไม่เปลืองเวลา ทนทาน และสวยงาม คุณละคะ เคยลองใช้ "แวววับ" บ้างหรือยัง

9. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายในการเขียนอย่างไร ?

- ก. แนะนำวิธีใช้น้ำมันเคลือบไม้
- ข. ชักชวนให้ใช้น้ำมันเคลือบไม้
- ค. แนะนำวิธีทำความสะอาดบ้าน
- ง. ยกย่องน้ำมันเคลือบไม้ "แวววับ"
- จ. บอกคุณสมบัติของน้ำมันเคลือบไม้ "แวววับ"

10. ข้อความดังกล่าวเชื่อถือได้หรือไม่ ?

- ก. เชื่อได้ เพราะผู้เขียนบอกประโยชน์ชัดเจน
- ข. เชื่อได้ เพราะผู้เขียนตั้งใจแนะนำให้ใช้ของดี ๆ
- ค. เชื่อได้ เพราะผู้เขียนบอกว่ามีคนใช้เป็นจำนวนมาก
- ง. เชื่อไม่ได้ เพราะยังไม่ได้พิสูจน์ให้เห็นข้อเท็จจริง
- จ. เชื่อไม่ได้ เพราะเป็นคำพูดที่กล่าวเกินความเป็นจริง

คำอธิบาย นิทานเรื่องแพะกับเสือ กำหนดด้วยข้อความเป็นตอน ๆ ได้ดังนี้

1. แพะลง ไปกินน้ำในบ่อ
2. เสือลง ไปกินน้ำในบ่อแล้วขึ้นไม่ได้
3. เสือเหยียบหัวแพะขึ้นจากบ่อ
4. แพะถูกทิ้งไว้ในบ่อ
5. เสือใช้อุบายหลอกแพะให้ลงไปในบ่อ

11. เมื่อนำข้อความข้างบนมาจัดเรียง ข้อใดเรียงลำดับ
เหตุการณ์ได้ถูกต้อง ?

ก.	2	4	3	5	1
ข.	2	5	1	3	4
ค.	5	4	1	2	3
ง.	5	2	1	3	4
จ.	4	5	3	2	1

คำชี้แจง ใช้บทร้อยกรองต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 12 - 15

ยาเสพติดยาม้ายาขายยัน	ซื้อขายกันทุกที่มีเคลื่อนไหวไถ่
กฎหมายเอื้อไม่ถึงจึงแพร่ไป	รัฐเพ็งรู้แน่วใจวันย้อยยับ
ทั้งรถกำซัดน้ามันวิ่งกันทั่ว	อีกรถทัวร์รถลื้อลื้อให้รับ
บรรทุทุกของกองพะเนินเกินบังคับ	เหล่าคนขับเสพยาฆ่าพาทะยาน
ฝ่าไฟแดงแรงรุมมุ่งจุดหมาย	อันตรายมิดคิดเกรงเร่งรีบผ่าน
ค่าแรงล่อใจคนปนใจพาล	เกิดอีกหาญเหิมจิตด้วยฤทธิ์ยา

12. ผู้เขียนบทร้อยกรองมีจุดมุ่งหมายในการเขียนอย่างไร ?
- คำสั่งห้ามใช้ยาฆ่า
 - ต่อต้านผู้ที่ติดยาฆ่า
 - ชี้ให้เห็นโทษของยาฆ่า
 - ชี้แนะสถานที่ขายยาฆ่า
 - เสนอกฎหมายเกี่ยวกับยาฆ่า
13. ข้อใดเป็นผลจากการเสพยาฆ่า ?
- ทั้งรถกำซัดน้ามันวิ่งกันทั่ว
 - ซื้อขายกันทุกที่มีเคลื่อนไหวไถ่
 - ฝ่าไฟแดงแรงรุมมุ่งจุดหมาย
14. เหตุการณ์ใดน่าจะเป็นเหตุการณ์สุดท้าย?
- เสพยาฆ่า
 - เกิดอุบัติเหตุ
 - ขาดสติล้มปั้งอยู่
 - ขับรดด้วยความเร็วสูง
 - รถบรรทุทุกของเกินน้ำหนัก
15. การเสพยาฆ่าเป็นสิ่งที่ควรกระทำหรือไม่
- ควร เพราะทำให้จิตใจกล้าหาญ
 - ควร เพราะทำให้ได้ค่าแรงเพิ่มขึ้น
 - ไม่ควร เพราะทำให้บรรทุทุกของ

คำชี้แจง ใช้บทร้อยกรองต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 16 - 17

อันชาติใดไว้รักสมัครสมาน	จะทำการสิ่งใดก็ไร้ผล
แม้ชาติย่อยยับอันจน	บุคคลจะสุขอยู่อย่างไร

16. ผู้เขียนเขียนบทร้อยกรองนี้เพื่ออะไร ?

- ก. ตาหนิ
- ข. ขอร้อง
- ค. คำสั่ง
- ง. เตือนสติ
- จ. ให้กำลังใจ

17. ข้อความใดที่เหมาะสมกับบทร้อยกรองนี้มากที่สุด ?

- ก. เสียชีพอย่าเสียสัตย์
- ข. รักผู้อื่นให้เหมือนรักตน
- ค. รวมกันเราอยู่แยกกันเราตาย
- ง. อคเยี่ยงอย่างเสือ สงวนศักดิ์
- จ. จงทำดี มีศีลธรรม ถือความสัตย์

คำชี้แจง ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 18 - 21

คนเราทุกวันนี้เอาหูไปนา เอาตาไปไร่กันหรืออย่างไร ที่ว่าบ้านเมืองมีขีมีแป้น ไม่ได้แล้ว หรือยกตัวอย่างง่าย ๆ เช่น การปล่อยให้ชาวประมงจับปลาในฤดูวางไข่ เขารู้กันทั่วโลกแล้วว่าไม่ดีผลร้าย เพราะเป็นต้นเหตุให้ปลาสูญพันธุ์ไปในเวลาอันรวดเร็ว กฎหมายลงโทษก็มี แต่ไม่มีใครเหลียวแลกฎหมายข้อนั้น จึกมันทิ้งเสียดีไหม ต่อไปนี้ใครทำได้ทำไป มีใครยาวสาวได้สาวเอา บ้านเมืองมีใช้ของใครคนเดียว

18. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร ?

- ก. ปลุกใจให้รักชาติ
- ข. ตักเตือนคนที่เห็นแก่ตัว
- ค. บอกเล่าพฤติกรรมของคน
- ง. เรียกร้องให้คนเคารพกฎหมาย
- จ. ชักชวนให้ช่วยกันอนุรักษ์พันธุ์ปลา

20. ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญของอะไร ?

- ก. ปลา
- ข. กฎหมาย
- ค. ชาวประมง
- ง. ประเทศชาติ
- จ. การทำมาหากิน

19. สาเหตุใดทำให้คนไม่รักษากฎหมาย ?

- ก. ความมั่งง่าย
- ข. ขาดความสำนึก
- ค. ความเห็นแก่ตัว
- ง. ขาดการศึกษาที่ดี
- จ. การรู้เท่าไม่ถึงการ

21. "กฎหมายลงโทษก็มี แต่ไม่มีใครเหลียวแลกฎหมายข้อนั้น
ฉันทันทีเสียดีไหม"

- ก. ถูกต้อง เพราะไม่มีใครปฏิบัติตาม
- ข. ถูกต้อง เพราะถึงมีก็ไม่สามารถลงโทษผู้กระทำผิดได้
- ค. ถูกต้อง เพราะกฎหมายเป็นเพียงข้อบังคับใน
กระดาษเท่านั้น
- ง. ไม่ถูกต้อง เพราะถ้ามีกฎหมายคนยอมทำผิดมากขึ้น
- จ. ไม่ถูกต้อง เพราะกฎหมายเป็นข้อบังคับที่ทำให้
บ้านเมืองเจริญ

คำชี้แจง ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 22 - 25

มีรายงานข่าวว่า รถลื้อคนหนึ่งแล่นมาบนถนนสายเอเชียด้วยความเร็วสูง เพื่อ
มุ่งหน้าจากนครสวรรค์เข้ากรุงเทพฯ ในขณะที่ตัวหนึ่งเดินตัดหน้าอย่างกระชั้นชิด
รถจึงชนมันกระเด็นไปนอนฟุบอยู่ข้างถนน ส่วนรถพลิกคว่ำไปอีกทางหนึ่งชาวบ้านที่ประสบ
เหตุการณ์จึงนำคนเจ็บส่งโรงพยาบาลชยนาท

22. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเป็นอันดับที่สอง ?

- ก. รถบรรทุกพลิกคว่ำอยู่ริมถนน
- ข. คนขับรถไม่สามารถหยุดรถได้ทัน
- ค. วัวถูกรถบรรทุกชนตายอยู่ริมถนน
- ง. คนขับรถบรรทุกมาด้วยความเร็วสูง
- จ. วัวเดินตัดหน้ารถบรรทุกอย่าง
กระชั้นชิด

23. อะไรเป็นสาเหตุให้เกิดเรื่องนี้ ?

- ก. รถ
- ข. วัว
- ค. ถนน
- ง. คนขับ
- จ. ชาวบ้าน

24. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายในการเขียนอย่างไร? ก. เพื่อห้ามเลี้ยงวัวริมถนน ข. เพื่อชี้ให้เห็นปัญหาการจราจร ค. เพื่อเตือนใจผู้ขับขี่ให้ระมัดระวัง ง. เพื่อเสนอให้มีการจับความเร็วของรถ จ. เพื่อชี้ให้เห็นความมีน้ำใจของชาวบ้าน	25. จากเหตุการณ์ครั้งนี้ใครน่าที่จะได้รับการยกย่องมากที่สุด ? ก. แพทย์ ข. คนขับรถ ค. เจ้าของวัว ง. ชาวบ้านจังหวัดชัยนาท จ. ชาวบ้านผู้เห็นเหตุการณ์

คำชี้แจง ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 26 - 27

ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์รายงานจากประเทศญี่ปุ่นว่า มีบรรดาพ่อค้าไทยเห็นแก่ตัวได้ไปกว้านซื้อถังแก๊สหมดอายุที่ญี่ปุ่นเตรียมทำลายมาดัดแปลงสื้อมาให้เป็นของใหม่ ถังแก๊สเหล่านี้เคยก่อให้เกิดอุบัติเหตุเหตุทำให้คนไทยเสียชีวิตและพิการแล้วเป็นจำนวนมาก

26. การกระทำของพ่อค้าในข่าวขาดคุณธรรมข้อใด ? ก. ขี้สัจย์ ข. เสียสละ ค. ยุติธรรม ง. รับผิดชอบ จ. เมตตากรุณา	27. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด ? ก. ถังแก๊สเก่ากับอุบัติเหตุ ข. การกว้านซื้อถังแก๊สเก่า ค. คุณภาพชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน ง. นโยบายถังแก๊สเก่าออกนอกประเทศ จ. รัฐบาลกับการควบคุมการขายถังบรรจุแก๊ส

คำชี้แจง ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 28 - 29

ปัจจุบันมีการนำเอาผักตบชวามาใช้ประโยชน์หลายอย่าง เช่น นำมาสับคั้นผสมอาหารเลี้ยงหมูและนำไปปลูกในแหล่งน้ำเสียเพื่อให้รากผักตบชวากรองให้เป็นน้ำดี เช่น ที่บึงมักกะสัน นอกจากนี้ยังนำมาหมักเป็นปุ๋ย และยังใช้เป็นวัตถุดิบสำคัญสำหรับทำหัตถกรรมเครื่องจักรสาน เช่น กระเป๋า กระบุง ตะกร้า ฯลฯ ซึ่งแต่ก่อนนั้นผักตบชวาเป็นเพียงวัชพืชที่สร้างปัญหากีดขวางการจราจรทางน้ำ และยังทำให้แหล่งน้ำตื้นเขินจนต้องระดมกำลังขจัดผักตบชวา

28. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องอะไร ?

- ก. วัชพืชน้ำ
- ข. ปัญหาแหล่งน้ำ
- ค. โทษของผักตบชวา
- ง. ประโยชน์ของผักตบชวา
- จ. หัตถกรรมจากผักตบชวา

29. ข้อใดไม่ใช่ ผลของการนำผักตบชวามาใช้ประโยชน์ ?

- ก. ลดวัชพืชน้ำ
- ข. สร้างอาชีพใหม่ ๆ
- ค. ทำให้มีรายได้เพิ่ม
- ง. ช่วยลดมลพิษทางน้ำ
- จ. ช่วยลดมลพิษทางอากาศ

คำชี้แจง ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 30 - 32

มีชายคนหนึ่งอายุ 96 ปี มีร่างกายแข็งแรง ไม่เคยเจ็บป่วย ชายคนนี้เล่าว่า เหตุที่เขาแข็งแรงเช่นนี้เนื่องมาจากเขากินมดเป็นอาหารทุกวัน ก่อนที่เขาจะตัดสินใจกินมดเป็นอาหารนั้นเขาได้เฝ้าสังเกตพฤติกรรมของมด และได้เห็นว่า มดนั้นตัวเล็ก นิดเดียว แต่สามารถยกของขึ้นใหญ่กว่าตัวของมันเองได้ แสดงว่ามดเป็นสัตว์ที่แข็งแรง แต่เรื่องนี้ยังไม่มีมารับรองจากวงการแพทย์

30. ข้อความนี้เชื่อถือได้หรือไม่ ?
- ก. ได้ เพราะชายคนนั้นทดลองแล้ว
 - ข. ได้ เพราะมดเป็นสัตว์ที่แข็งแรง
 - ค. ไม่ได้ เพราะวงการแพทย์ยังไม่รับรอง
 - ง. ไม่ได้ เพราะมดไม่ใช่อาหารของคนทั่วไป
 - จ. ไม่ได้ เพราะคนย่อมจะแข็งแรงมากกว่ามดอยู่แล้ว
31. ถ้าทุกคนกินมดเป็นอาหารอย่างเดียวย เป็นประจำ น่าจะเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นมากที่สุด ?
- ก. ทุกคนไม่มีโรค
 - ข. ทุกคนเป็นโรคขาดอาหาร
 - ค. ทุกคนมีร่างกายที่แข็งแรง
 - ง. มดจะเป็นสัตว์ที่สูญพันธุ์ไป
 - จ. ผู้ที่ประกอบอาชีพนายแพทย์จะหมดไป
32. ผู้เขียนข้อความนี้มีจุดประสงค์อย่างไร ?
- ก. เสนอเรื่องราว
 - ข. ชี้แจงเรื่องราว
 - ค. เสนอวิธีแก้ปัญหา
 - ง. ยกย่องการกระทำ
 - จ. ชี้ให้เห็นข้อเท็จจริง

คำชี้แจง ใช้บทสนทนาต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 33 - 34

แม่ค้า	:	ซื้อมะม่วงมันใหม่คะ
ลีลา	:	กิโละเท่าไรคะ
แม่ค้า	:	20 บาทค่ะ ราคาถูกมากเลยนะคะ
ลีลา	:	15 บาทได้ไหมละ
แม่ค้า	:	โอ้ ! คุณ ราคา 20 บาท นี่ถูกมากแล้วนะคะ ข้างในตลาดเขาขายกัน 30 บาทนะ

33. แม่ค้ามีจุดมุ่งหมายในการพูด
อย่างไร ?

- ก. ชมเชย
- ข. ใส່ร้าย
- ค. ชักชวน
- ง. แนะนำ
- จ. บอกเหตุผล

34. ลีลาควรเชื่อคำพูดของแม่ค้าหรือไม่ ?

- ก. ควรเชื่อ เพราะแม่ค้าไม่พูดด
- ข. ควรเชื่อ เพราะแม่ค้ามีหลักฐาน
- ค. ควรเชื่อ เพราะแม่ค้าพูดอย่างมี
เหตุผล
- ง. ไม่ควรเชื่อ เพราะแม่ค้าพูด
เก่งมาก
- จ. ไม่ควรเชื่อ เพราะลีลายังไม่ทราบ
ราคาแน่นอนว่ามะม่วงมีราคา
ถูกจริง

คำชี้แจง ใช้บทสนทนาต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 35

แม่	:	สมศรีเป็นอะไรไปลูก
สมศรี	:	หนูตัวร้อนค่ะแม่ คงไปโรงเรียนไม่ไหว
แม่	:	แม่บอกแล้วไงว่า ถูคุณให้ระวังตัวหน่อยให้ถือร่มติดตัวไปด้วย

35. เหตุการณ์ใดน่าจะเกิดเป็นอันดับสุดท้าย ?

- ก. สมศรีเดินตากฝน
- ข. สมศรีไปโรงเรียน
- ค. แม่พบสมศรีนอนจับไข้
- ง. สมศรีไม่ได้นำร่มติดตัวไปด้วย
- จ. แม่เตือนสมศรีให้นำร่มติดตัวไปด้วย

คำชี้แจง ใช้บทสนทนาต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 36 - 37

พ : ป๋อง แป้ง พวกเธอกำลังทำอะไรกัน
 ป๋อง : ตีสนับครีบ
 พ : ตีมันทำไม
 แป้ง : กลัวมันจะกัดค่ะ
 พ : ถ้าพวกเธอคิดว่า จะกันความสับสนไว้สำหรับตัวเองด้วยการสร้าง
 ความทุกข์ให้คนอื่น พวกเธอก็จะไม่ได้รับความสุขนั้นเลย

36. บทสนทนานี้เน้นเรื่องใด ?

- ก. ความกลัว
- ข. ความเกลียด
- ค. ความสามัคคี
- ง. ความโหดร้าย
- จ. ความเมตตากรุณา

37. คาพูดประโยคสุดท้ายของพแสดงว่า
 พคิดอย่างไร ?

- ก. ต้องการช่วยสนับ
- ข. ต้องการสอนป้องกันแป้ง
- ค. ต้องการชมเชยป้องกันแป้ง
- ง. รู้สึกผิดหวังในตัวป้องกันแป้ง
- จ. เห็นด้วยกับการกระทำของ
 ป้องกันแป้ง

คำชี้แจง ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 38 - 39

ในปัจจุบันการขาดวิตามินเอยังเป็นปัญหาโภชนาการที่สำคัญอย่างหนึ่งของประเทศไทย แม้ว่าจำนวนเด็กที่ขาดวิตามินเออย่างรุนแรงจนตาบอดจะน้อยลงกว่าเมื่อยี่สิบปีก่อน แต่ก็ยังมีเด็กจำนวนไม่น้อยที่กินอาหารที่มีวิตามินเอไม่เพียงพอ โดยเฉพาะเด็กวัยชั้นประถมศึกษาในภาคอีสาน ซึ่งมีผลเสียต่อสุขภาพ

38. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร? ก. เด็กกับสุขภาพ ข. ผลการขาดวิตามินเอ ค. โภชนาการกับวิตามินเอ ง. เด็กอีสานกับการขาดวิตามินเอ จ. ปัญหาการขาดวิตามินเอในประเทศไทย	39. อะไรคือสาเหตุของการขาดวิตามินเอในเด็กวัยเรียน ? ก. กินอาหารจำเจ ข. กินอาหารราคาถูก ค. กินอาหารไม่ถูกหลัก ง. กินอาหารไม่เพียงพอ จ. กินอาหารสกปรก ๗ ดิบ ๗

คำชี้แจง ให้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 40

นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จนั้น ส่วนหนึ่งเกิดจากพรสวรรค์ แต่ส่วนสำคัญคือความขยันหมั่นฝึกซ้อมอย่างมุ่งมั่นและทุ่มเท การเล่นกีฬานอกจากจะช่วยให้ร่างกายแข็งแรงและมีสมาธิแล้ว ยังช่วยทำให้รู้จักความสามัคคีมีระเบียบวินัย และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา

40. ข้อใดไม่ใช่ผลจากการเล่นกีฬา ?

- ก. ปราศจากโรค
- ข. ถือกฎถือเกณฑ์
- ค. กระฉับกระเฉง
- ง. จิตใจไม่หวั่นไหว
- จ. เคารพสิทธิผู้อื่น

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวลำจวน	ชื่อสกุล นิชเปี่ยม
เกิดวันที่ 17 เดือน กันยายน	พุทธศักราช 2503
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	34 หมู่ 6 ตำบลบางมัญ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี 16000
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดข่อย อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี 16000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2520	ม.ศ. 3 โรงเรียนสิงห์บุรี
พ.ศ. 2522	ป.กศ. วิทยาลัยครูเทพสตรี
พ.ศ. 2525	พ.ม. ศึกษาด้วยตนเอง
พ.ศ. 2528	ศษ.บ. (การประถมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2535	กศ.ม. (การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการอ่านอย่างมีวิจารณญาณวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยรูปแบบการสอน
เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล

ปริญญานิพนธ์

ของ

ลาจวน นิชเปี่ยม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา

กุมภาพันธ์ 2535

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลกับวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดพรหมสาคร อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 จำนวน 75 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 38 คน และกลุ่มควบคุม 37 คน กลุ่มทดลองสอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล กลุ่มควบคุมสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 45 คาบ คาบละ 20 นาที โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัย แบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ t-test แบบ Independent ในรูปของ Difference Scores

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่า กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5
2. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนกลุ่มทดลอง สูงกว่า กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A STUDY OF PRATHOM SUKSA V STUDENTS' THAI LANGUAGE ACHIEVEMENT AND
CRITICAL READING THROUGH THE INSTRUCTIONAL MODEL FOR
ENRICHING STUDENTS' REASONING ABILITIES

AN ABSTRACT

BY

LUMJAUN NICHPAIM

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Elementary Education
at Srinakharinwirot University

February 1992

The purpose of this study was to compare the achievement and Critical Reading in Thai Language of Prathom Suksa V Students Through the Instructional Model for Enriching Students' Reasoning Abilities and through the method in the Teacher's manual.

The subjects for this study consisted 75 students of Prathom Suksa V at Wat Phomsaknon school, Amphoe Muang Singburi, Singburi Province, during the first semester of the 1991 academic year. They were randomly selected by using simple random sampling into 2 groups as the experimental and the control group with 38 students and 37 students. The experimental group was taught through the Instructional Model for Enriching Students' Reasoning Abilities where as the control group through the method in the teacher's Manual within 45 periods with 20 minutes in each

This study was designed by using the randomized control group pretest - posttest design. The data were statistically analized by using the t-test difference scores.

The finding revealed that

1. The achievement in Thai Language studies of the experimental group was significantly higher than the control group at the .05 level.

2. The Critical Reading in Thai Language studies of the experimental group was significantly higher than the control group at the .01 level.